

مسلل: ۱۸۲۱۴

اردیبهشت ۱۴۰۱

**بررسی تطبیقی قوانین بانک‌های
مرکزی کشورهای منتخب
(ویرایش اول)**

معاونت پژوهش‌های اقتصادی

دفتر مطالعات اقتصادی

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

کد موضوعی: ۲۲۰
شماره مسلسل: ۱۸۲۱۴

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی تطبیقی قوانین بانک‌های مرکزی کشورهای منتخب (ویرایش اول)

نام دفتر: مطالعات اقتصادی

تهیه و تدوین کنندگان: میثم خسروی ویشکائی، محمد جمور.

همکاران خارج از مرکز: محبوبه داودی، مسعود جباری، مرتضی قمی، لیلا نصیری، امین فارغ‌بال،

مهرنوش حسن‌زاده

مدیران مطالعه: سیدمهدی حسینی دولت‌آبادی

ناظران علمی: کامران ندری، سیدمهدی بنی‌طبا، سیدعلی روحانی

واژه‌های کلیدی:

۱. بانک مرکزی

۲. سیاست پولی

۳. قانون بانک مرکزی

۴. اصلاح قوانین بانکی

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۲/۲۵

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	چکیده
۲.....	مقدمه
۴.....	۱. اهداف بانک مرکزی.....
۵.....	۲. مرجع پاسخگویی بانک مرکزی.....
۷.....	۳. ترکیب، دوره خدمت و شرایط عضویت هیئت مدیره.....
۹.....	۴. عزل و نصب هیئت مدیره.....
۱۲.....	۵. رابطه بانک مرکزی با دولت.....
۱۴.....	۶. ابزارهای سیاست پولی.....
۱۶.....	۷. اعطای اعتبار به بانکها در شرایط اضطراری.....
۱۸.....	۸. سیاستگذاری ارزی.....
۱۹.....	۹. موضوعات کلان در اداره بانک مرکزی.....
۲۶.....	جمع بندی.....
۲۸.....	الف) قوانین کشورها در زمینه اهداف بانک مرکزی.....
۳۳.....	ب) قوانین کشورها در زمینه پاسخگویی و شفافیت بانک مرکزی.....
۵۹.....	ج) قوانین کشورها در زمینه استقلال نهادی بانک مرکزی.....
۶۳.....	د) قوانین کشورها در زمینه ترکیب اعضای هیئت مدیره.....
۶۸.....	ه) قوانین کشورها در زمینه دوره تصدی و استعفای اعضای هیئت مدیره.....
۷۴.....	و) قوانین کشورها در زمینه شرایط انتخاب اعضای هیئت مدیره.....
۸۱.....	ز) قوانین کشورها در زمینه انتخاب و انتصاب اعضای هیئت مدیره.....
۸۷.....	ح) قوانین کشورها در زمینه عزل اعضای هیئت مدیره.....
۹۸.....	ط) قوانین کشورها در زمینه جلسات هیئت مدیره.....
۱۰۷.....	ی) قوانین کشورها در زمینه کمیته های بانک مرکزی.....
۱۲۳.....	ک) قوانین کشورها در زمینه عملیات بازار باز.....
۱۳۰.....	ل) قوانین کشورها در زمینه اعطای اعتبارات در شرایط اضطرار.....
۱۴۲.....	م) قوانین کشورها در زمینه تعیین ذخایر قانونی.....
۱۴۸.....	ن) قوانین کشورها در زمینه بانکدار و کارگزار دولت بودن.....
۱۵۷.....	س) قوانین کشورها در زمینه گزارش دهی و مشورت دهی به دولت.....
۱۶۵.....	ع) قوانین کشورها در زمینه تسهیلات دهی به دولت.....
۱۷۰.....	ف) قوانین کشورها در زمینه سیاستگذاری ارزی بانک مرکزی.....
۱۷۹.....	ص) قوانین کشورها در زمینه نگهداری ذخایر رسمی بین المللی.....
۱۸۸.....	ق) قوانین کشورها در زمینه معاملات مجاز ارزی.....

بررسی تطبیقی قوانین بانک‌های مرکزی کشورهای منتخب (ویرایش اول)

چکیده

عملکرد کشورهای مختلف در بانکداری مرکزی، حاوی تفاوت‌ها و شباهت‌هایی است که بسیاری از این تمایزها و شباهت‌ها، ریشه در قوانین مرتبط با اداره بانک مرکزی دارد. لذا یکی از روش‌های شناخت الگوهای مختلف اداره بانک مرکزی، بررسی تطبیقی قوانین بانک‌های مرکزی است. در این گزارش قانون بانک مرکزی ۱۴ کشور ارمنستان، آذربایجان، گرجستان، افغانستان، عراق، نیوزلند، ژاپن، ایسلند، مالزی، ترکیه، شیلی، نروژ، آمریکا و چین، مورد بررسی قرار گرفته است. به منظور مقایسه هرچه بهتر قوانین این کشورها و دستیابی به نکات آن، این قوانین از ۸ جنبه به صورت مجزا و تفکیک شده مورد بررسی قرار گرفته‌اند و مقایسه تطبیقی هر کدام از این جنبه‌ها صورت گرفته است:

۱. اهداف بانک مرکزی،
 ۲. مرجع پاسخگویی بانک مرکزی،
 ۳. ترکیب، دوره خدمت و شرایط عضویت اعضای هیئت مدیره،
 ۴. عزل و نصب اعضای هیئت مدیره،
 ۵. رابطه بانک مرکزی و دولت،
 ۶. ابزارهای سیاست پولی،
 ۷. اعطای اعتبار به بانک‌ها در شرایط اضطراری،
 ۸. سیاستگذاری ارزی.
- موضوعات دیگری نظیر مدیریت تعارض منافع، نظارت بر بانک‌ها، گزیر و انحلال، مبارزه با پولشویی و... نیز ان‌شاءالله در گزارش‌های آتی این مرکز موضوع بحث و بررسی قرار خواهد گرفت.
- اهم نکات** برآمده از بررسی تجربه کشورها در حوزه قوانین بانک مرکزی به شرح ذیل است:
۱. در غالب کشورها کنترل تورم به‌عنوان هدف بانک مرکزی تعریف شده است، اما اکثراً حداقل یک یا دو هدف دیگر نظیر رشد اقتصادی و ثبات مالی را نیز برای بانک مرکزی در نظر گرفته‌اند.
 ۲. از بین ۱۴ قانون مورد بررسی در ۹ مورد مجلس، ۲ مورد وزیر اقتصاد، یک مورد رئیس‌جمهور و یک مورد دولت به‌عنوان مرجعی که بانک مرکزی باید بدان پاسخگو باشد، تعیین شده است.

۳. در اکثریت قریب به اتفاق کشورها، پرداخت تسهیلات به دولت و خرید اوراق بدهی دولت در بازار اولیه توسط بانک مرکزی ممنوع شده است، اما عاملیت و ارائه خدمات کارگزاری به بانک مرکزی توسط دولت وجود دارد.

۴. درخصوص استقلال بخشی به بانک مرکزی، استقلال نیروی انسانی و به‌طور مشخص عزل هیئت مدیره بانک مرکزی نقش بسیار مهمی دارد که با مطالعه کشورهای مورد بررسی الگوهای زیر قابل احصا است:

- توسط رئیس‌جمهور نظیر ترکیه و چین
 - توسط مجلس نظیر گرجستان و ارمنستان
 - به پیشنهاد رئیس‌جمهور و تأیید مجلس نظیر آذربایجان، شیلی
 - به پیشنهاد سایر اعضای هیئت مدیره و تأیید مرجع دیگری نظیر دولت یا مجلس نظیر ژاپن
 - توسط نهاد فراقوه‌ای نظیر نماینده ملکه یا پادشاه: نظیر نیوزلند و مالزی
 - صرفاً در صورت تحقق شرایط مشخص قانونی نظیر افغانستان، عراق، نروژ، آمریکا
۵. به‌طور میانگین تعداد اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی در کشورهای مختلف بین ۵-۱۲ نفر و دوره عضویت آنها بین ۳-۱۴ سال است.

۶. انتخاب و انتصاب اعضای هیئت مدیره در کشورهای مختلف، با روش‌های متفاوتی صورت می‌پذیرد. این روش‌ها را می‌توان به سه دسته تقسیم کرد:

- قوه مقننه: پیشنهاد رئیس‌جمهور یا وزیر مسئول درخصوص امور اقتصادی و تأیید مجلس نظیر ارمنستان، آمریکا، چین، آذربایجان، گرجستان، افغانستان، عراق، ژاپن و شیلی.
- نهاد فراقوه‌ای: انتصاب توسط نهاد یا فردی فراقوه‌ای نظیر ملکه یا پادشاه نظیر مالزی و نروژ.
- قوه مجریه: تعیین توسط وزیر یا رئیس‌جمهور نظیر ترکیه، نیوزلند و ایسلند.

۷. مطالعه قوانین بانک‌های مرکزی نشان می‌دهد در اغلب کشورها غیر از نیوزلند، چین، مالزی و ژاپن تعیین هدف سیاست ارزی برعهده بانک مرکزی است. البته در قانون شیلی اشاره شده است که نرخ ارز کاملاً براساس توافق آزاد طرفین باید تعیین شود و بانک مرکزی فقط وظیفه دارد که معاملات روز قبل را اعلام کند.

مقدمه

این گزارش، ویرایش اول از مجموعه گزارش‌هایی است که به مطالعه تطبیقی قوانین بانک‌های مرکزی دنیا می‌پردازد و به یاری خدا مرکز پژوهش‌ها علاوه بر مطالعه کشورهای دیگر، قصد دارد در ویرایش‌های بعدی این گزارش، موضوعات دیگری نظیر تعارض منافع، نظارت بر بانک‌ها، گزیر، مبارزه با پولشویی را

نیز موضوع بررسی قرار دهد.

اولین سؤالی که هر مطالعه تطبیقی با آن مواجه می‌شود این است که چرا این کشورها برای مطالعه انتخاب شده‌اند؟ مجموعه کشورهای انتخاب شده، شامل تعدادی از کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته و همچنین کشورهایی با نظام سیاسی و اقتصادی متفاوت است و این ترکیب حتی الامکان تورش انتخاب کشورها در مطالعات تطبیقی را منتفی می‌کند. ازسوی کشور چین در این مجموعه وجود دارد و ازسوی دیگر ایالات متحده. در کنار کشور مالزی و شیلی که یک کشور در حال توسعه تلقی می‌شود، نیوزلند و نروژ نیز به‌عنوان یک کشور توسعه یافته در مجموعه کشورهای مورد مطالعه هستند.

به‌منظور شفاف‌تر شدن محدودیت‌های تهیه گزارش، لازم است به این نکته اشاره شود که این گزارش صرفاً بر مطالعه قانون بانک مرکزی این کشورها متمرکز بوده و عنداللزوم به قانون اساسی کشورها رجوع کرده و در صورتی که سایر قوانین این کشورها (مثلاً قانون مالیه دولت و ...) به حوزه بانکداری مرکزی پرداخته باشد در این گزارش دیده نشده است. طبیعی است بررسی عملکرد حکمرانی پولی کشورها صرفاً با بررسی قوانین امکانپذیر نیست و اساساً موضوع این گزارش هم نبوده است و لازم است در گزارش‌های آتی به ارزیابی عملکرد ساختارهای متفاوت بانک مرکزی پرداخته شود. نکته دیگر اینکه همچون غالب مطالعات تطبیقی دیگر، این گزارش آخرین نسخه قوانین بانک مرکزی هر یک از کشورها را مورد مطالعه قرار داده است. این امکان وجود دارد که تطورات قوانین یک یا چند کشور در طول زمان نیز مورد بررسی قرار گیرد که خود موضوع گزارش مستقلی است.

در بخش اول گزارش جمع‌بندی مطالعه قوانین ۱۴ کشور ارمنستان،^۱ آذربایجان،^۲ افغانستان،^۳ گرجستان،^۴ عراق،^۵ ترکیه،^۶ نروژ،^۷ مالزی،^۸ ژاپن،^۹ چین،^{۱۰} ایالات متحده،^{۱۱} شیلی،^{۱۲} ایسلند^{۱۳} و نیوزلند^{۱۴} خلاصه شده است و در پیوست گزارش، ترجمه قوانین کشورها برای علاقمندان و افرادی که به دنبال جزئیات بیشتری هستند آمده است، اما عموم مخاطبین می‌توانند صرفاً با مطالعه بخش اصلی شناخت مناسبی از چگونگی قانونگذاری در خصوص حکمرانی و عملیات بانک مرکزی به‌دست آورند.

۱. مصوب ۱۹۹۶.
۲. مصوب ۲۰۰۴.
۳. مصوب ۲۰۰۲.
۴. مصوب ۲۰۱۰.
۵. مصوب ۲۰۰۴.
۶. مصوب ۱۹۷۰ است اما بارها اصلاح شده است.
۷. مصوب ۲۰۱۹.
۸. مصوب ۲۰۰۹.
۹. مصوب ۱۹۹۷.
۱۰. مصوب ۱۹۹۵.
۱۱. مصوب ۱۹۱۲ اما بارها اصلاح شده است.
۱۲. مصوب ۱۹۸۹.
۱۳. مصوب ۲۰۱۹.
۱۴. مصوب ۱۹۸۹.

۱. اهداف بانک مرکزی

یکی از مهم‌ترین موضوعات در مقایسه تطبیقی قوانین بانکداری مرکزی بین کشورهای مختلف، مسئله تعدد یا اولویت اهداف بانک مرکزی است. مطالعه تطبیقی قوانین بانک‌های مرکزی در این موضوع می‌تواند ضمن استخراج الگوهای مختلف بانکداری مرکزی از این حیث، در راستای تدوین قانون بانکداری مرکزی در کشور نیز مورد استفاده قرار گیرد.

تمامی بانک‌های مرکزی موضوع مطالعه دارای اهداف چندگانه بوده‌اند. در متن قانون بسیاری از کشورها اهداف بانک مرکزی اولویت‌بندی شده و یا تصریح شده است که در صورتی که تعارضی بین ثبات قیمتی (کنترل تورم) و سایر اهداف بانک مرکزی از قبیل اشتغال و رشد اقتصادی وجود نداشته باشد، بانک مرکزی موظف است آنها را هم در نظر بگیرد. ۷ کشور ثبات قیمتی را به‌عنوان هدف دارای اولویت خود تعیین کرده‌اند و اهداف مابقی بانک‌های مرکزی فاقد اولویت‌بندی بوده است.

به‌طور خلاصه مطالعه قوانین بانک‌های مرکزی موضوع این گزارش حاکی از سه الگوی زیر است:

۱. تعریف اهداف چندگانه متزاحم و اولویت‌بندی: نظیر ارمنستان، عراق و ترکیه
۲. تعریف اهداف چندگانه متزاحم و عدم اولویت‌بندی که به این معناست که خود بانک مرکزی یا سیاستگذار این اولویت‌بندی را انجام خواهد داد نظیر آمریکا، نروژ، ژاپن و چین.
۳. تعریف یک هدف واحد برای بانک مرکزی (کنترل تورم): البته هیچ یک از کشورهای موضوع بررسی این گزارش مصداق این الگو نبودند، اما برای مثال می‌توان به بانک مرکزی اتحادیه اروپا اشاره کرد.

اهدافی که به‌صورت پرتناوب برای بانک‌های مرکزی تعیین شده عبارتند از:

- ثبات سطح عمومی قیمت‌ها در ۹ کشور، ثبات یا کنترل پولی در ۳ کشور و حفظ ارزش پول ۲ کشور
- ثبات مالی یا بانکی در ۱۰ کشور
- رشد اقتصادی و اشتغال در ۸ کشور
- ثبات نظام پرداخت در ۵ کشور

از حیث تکرار در قوانین کشورهای مختلف یا اولویت‌بندی اهداف تعیین شده، حفظ ثبات سطح عمومی قیمت‌ها یا کنترل تورم مهم‌ترین هدف بانک‌های مرکزی است. از بین ۱۴ قانون مورد بررسی، قانون بانک مرکزی ۹ کشور، حفظ ثبات سطح عمومی قیمت‌ها را به‌عنوان هدف بانک مرکزی تصریح کرده‌اند. سایر کشورها نظیر نروژ، مالزی و ژاپن بر تأمین ثبات یا کنترل پولی تأکید کرده‌اند که می‌توان آن را مقدمه‌ای برای ایجاد ثبات سطح عمومی قیمت‌ها تلقی کرد. همچنین شیلی و چین نیز به ثبات ارزش پول اشاره کرده‌اند که روی دیگر ثبات سطح عمومی قیمت‌هاست.

اگرچه تنها ۸ کشور رشد اقتصادی یا اشتغال را در زمره اهداف بانک مرکزی تعریف کرده‌اند، اما با

توجه به ارتباط بین تولید و سطح عمومی قیمت‌ها، بانک مرکزی به‌عنوان یک سیاستگذار اقتصاد کلان نمی‌تواند وضعیت رشد اقتصادی و تولید را نادیده گیرد و نادیده گرفتن شوک‌های بخش واقعی می‌تواند ثبات سطح عمومی قیمت‌ها را نیز دچار اختلال نماید. از طرف دیگر ثبات سطح عمومی قیمت‌ها و کنترل تورم خود به‌طور غیرمستقیم موجب افزایش رشد اقتصادی بلندمدت خواهد شد.

دریافت جزئیات بیشتر و مقایسه بهتر، با مطالعه جدول یک و عنداللزوم پیوست (بخش الف) اهداف بانک مرکزی) امکانپذیر خواهد بود.

جدول ۱. اهداف، استقلال و پاسخگویی در کشورهای مختلف

کشور	اهداف	هدف دارای اولویت
ارمنستان	ثبات سطح عمومی قیمت‌ها، ثبات مالی، ثبات ایجاد و توسعه نظام پرداخت کارا، انتشار پول داخلی و تنظیم‌گری گردش پول، مقابله با پولشویی و تأمین مالی تروریسم، اطمینان‌بخشی از ایجاد محیط امن برای سرمایه‌گذاری در بازار اوراق بهادار	ثبات قیمت‌ها
آذربایجان	ثبات قیمت‌ها، ثبات بانکی و نظام پرداخت	ثبات قیمت‌ها
گرجستان	ثبات قیمت‌ها، ثبات و شفافیت نظام مالی و در صورت عدم تعارض با این اهداف، تسهیل رشد اقتصادی پایدار	ثبات قیمت‌ها
افغانستان	ثبات قیمت‌ها، افزایش نقدشوندگی و توانگری نظام مالی بازارمحور، در صورت عدم تراحم کمک به رشد اقتصادی	ثبات قیمت‌ها
عراق	تأمین و حفظ ثبات قیمت‌های داخلی، ایجاد و حفظ نظام مالی باثبات بازارمحور و رقابتی، در صورت عدم تراحم کمک به رشد پایدار، اشتغال و رفاه	ثبات قیمت‌های داخلی
نیوزلند	سیاست پولی در راستای ایجاد و حفظ ثبات سطح عمومی قیمت‌ها در میان‌مدت و حمایت از حداکثر اشتغال پایدار، ثبات مالی و انتشار اسکناس و مسکوک	فاقد اولویت‌بندی
ژاپن	چاپ اسکناس و کنترل ارزی و پولی، ثبات نظام پرداخت و نظام بانکی	فاقد اولویت‌بندی
ایسلند	تقویت ثبات قیمت‌ها و در صورت عدم تعارض با این هدف، حمایت از سیاست‌های دولت، ثبات مالی و ...	تقویت ثبات قیمت‌ها
مالزی	ثبات پولی و ثبات مالی	فاقد اولویت‌بندی
ترکیه	ثبات قیمت و در صورت عدم تعارض با این هدف رشد و اشتغال	حفظ ثبات قیمت‌ها
شیلی	ثبات ارزش پول ملی و نظام پرداخت	فاقد اولویت‌بندی
نروژ	حفظ ثبات پولی و ارتقای ثبات نظام مالی و نظام پرداخت کارا و ایمن، کمک به تولید و اشتغال بالا و با ثبات	فاقد اولویت‌بندی
آمریکا	اشتغال حداکثری، ثبات قیمت‌ها و نرخ بهره بلندمدت متعادل	فاقد اولویت‌بندی
چین	تعیین و اجرای سیاست پولی دولت (در راستای حفظ ثبات ارزش پول و از طریق آن ارتقای رشد اقتصادی)، جلوگیری از بروز و حل و فصل ریسک مالی و حفظ ثبات مالی	فاقد اولویت‌بندی

مأخذ: تحقیق.

۲. مرجع پاسخگویی بانک مرکزی

یکی دیگر از سؤالات مهم در طراحی ساختار بانک مرکزی، تعیین مرجعی است که بانک مرکزی باید به آن پاسخگو باشد. این موضوع از این جهت حائز اهمیت و در برخی از موارد محل اختلاف است که

درجه‌ای از استقلال بانک مرکزی از دولت و سایر نهادهای درگیر با بودجه عمومی نیز باید مد نظر قرار گیرد. به عبارت روشن‌تر اگر حفظ سطحی از استقلال بانک مرکزی از دولت مسئله نبود، بانک مرکزی نیز می‌توانست همچون سایر دستگاه‌های غیروزارتی (مثال متناظر در ایران: سازمان برنامه و بودجه کشور) مستقیماً به رئیس‌جمهور پاسخگو باشد و در صورت عدم رضایت رئیس‌جمهور از وی، عزل شود. اما پاسخگویی و استقلال متعارض و دو کفه یک ترازو هستند به این معنا که در نظر گرفتن پاسخگویی بسیار دقیق و شدید یا ضمانت اجرای محکم نظیر عزل برای هر نهادی، این نهاد را به مرجع پاسخگویی وابسته می‌کند. از طرفی در صورت اعطای اختیارات مهمی نظیر سیاستگذاری پولی و احتیاطی به بانک مرکزی بدون پاسخگویی کافی و ضمانت‌های محکم، نمی‌توان مطمئن بود که این اختیارات در راستای منافع عمومی به کار گرفته شود. بنابراین محل نزاع اینجاست که چگونه می‌توان در عین حفظ درجاتی از استقلال، بانک مرکزی را پاسخگو ساخت؟

اولین پاسخی که به این سؤال داده می‌شود این است که شفافیت بانک مرکزی در سطوح مختلف و تعریف «عموم مردم» به‌عنوان مرجع پاسخگویی، می‌تواند تا حدی این تعارض بین استقلال و پاسخگویی را حل کند. اما غالب قوانین بانک‌های مرکزی تنها به شفافیت عمومی بسنده نکرده و مقامات بانک مرکزی را به یکی از نهادهای زیر پاسخگو کرده‌اند.

۱. مجلس

۲. دولت

۳. رئیس‌جمهور

۴. وزیر اقتصاد

از بین ۱۴ قانون مورد بررسی در ۹ مورد مجلس، ۲ مورد وزیر اقتصاد، یک مورد رئیس‌جمهور و یک مورد دولت به‌عنوان مرجع پاسخگویی بانک مرکزی تعیین شده است. همان‌طور که اشاره شد برخی از کشورها نیز در مقوله پاسخگویی به گزارش‌دهی بانک مرکزی اکتفا کرده‌اند و در قانون مرجع پاسخگویی تعریف نشده است، شیلی از جمله این کشورهاست.

جدول ۲. مرجع پاسخگویی بانک مرکزی

کشورها	مرجع پاسخگویی
ارمنستان	مجلس
آذربایجان	رئیس‌جمهور
گرجستان	مجلس
افغانستان	مجلس
عراق	مجلس
نیوزلند	وزیر اقتصاد
ژاپن	مجلس
ایسلند	مجلس
مالزی	وزیر اقتصاد
ترکیه	مجمع عمومی (دولت)
شیلی	در قانون تصریح نشده است
نروژ	مجلس
آمریکا	مجلس
چین	دولت

مأخذ: همان.

۳. ترکیب، دوره خدمت و شرایط عضویت هیئت مدیره

قانون بانک مرکزی کشورها، معمولاً ترکیب و تعداد اعضای هیئت مدیره و سمت آنها در هیئت مدیره بانک مرکزی را تعیین کرده‌اند. **تعداد اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی** - متشکل از رئیس کل، چند قائم‌مقام^۱ و چندین عضو عادی (غیراجرایی) - در قوانین مورد بررسی در این گزارش، بین ۵ تا ۱۲ نفر است، به‌طور مشخص، تعداد ۵ کشور ۷ عضو، ۵ کشور بالای ۷ عضو و ۳ کشور زیر ۷ عضو برای هیئت مدیره در نظر گرفته‌اند. کشور چین نیز تعداد اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی را در قانون تعیین نکرده است.

دوره عضویت اعضای هیئت مدیره، بین ۳ تا ۱۴ سال در تجارب کشورهای مختلف متغیر است. ۶ کشور دوره ۵ ساله را برای هیئت مدیره در نظر گرفته‌اند، ۳ کشور ۶ یا ۷ سال و ۲ کشور شیلی و آمریکا به ترتیب ۱۰ و ۱۴ سال و ۳ کشور ترکیه نروژ و مالزی دوره خدمت زیر ۵ سال را برای اعضا در نظر گرفته‌اند. قانون بانک مرکزی چین دوره خدمت را تعیین نکرده است.

برخی از کشورها دوره خدمت اعضای غیراجرایی بانک مرکزی را متفاوت و برخی دیگر دوره خدمتی مشابه با اعضای اجرایی برای آنها پیش‌بینی کرده‌اند.^۲ به‌طور مشخص در ترکیه، مالزی و نروژ دوره خدمت

1. Deputy Governer

۲. این موضوع در خصوص کشورهایهایی که اعضای اجرایی از میان اعضای غیراجرایی انتخاب می‌شوند صادق نیست. یعنی این تفکیک زمانی معنا می‌دهد که پس از اتمام دوره خدمت اعضای اجرایی، عضویت آنها در هیئت مدیره نیز به اتمام برسد، اما اگر پس از دوره خدمت اجرایی، فرد صرفاً دیگر رئیس کل نباشد و به عضو غیراجرایی تبدیل شود دیگر این تفکیک معنایی پیدا نمی‌کند. برای مثال در آمریکا پس از اتمام دوره ۴ ساله رئیس کل بانک مرکزی، فرد مزبور به عضویت خود در هیئت مدیره ادامه می‌دهد.

اعضای اجرایی بیشتر از اعضای غیراجرایی است و در مابقی کشورها دوره خدمت یکسانی برای این دو دسته از اعضا در نظر گرفته شده است.

جدول ۳. ساختار حاکمیتی بانک مرکزی در کشورهای مختلف

کشور	تعداد اعضای هیئت مدیره	طول دوره خدمت
ارمنستان	۸ نفر متشکل از رئیس، دو معاون و ۵ عضو دیگر	۶ سال
آذربایجان	۷ نفر متشکل از رئیس، ۴ عضو دائمی و ۲ عضو از بیرون ^۱	۵ سال
گرجستان	۷ نفر متشکل از رئیس، دو نایب رئیس و ۴ عضو.	۷ سال
افغانستان	۷ نفر متشکل از رئیس، نایب رئیس و ۵ عضو.	۵ سال
عراق	۹ نفر متشکل از رئیس، ۲ قائم‌مقام، ۳ مدیر ارشد و ۳ نفر متخصص غیرکارمند در بانک مرکزی عراق	۵ سال
نیوزلند	حداقل ۵ و حداکثر ۷ عضو غیراجرایی و رئیس کل	۵ سال
ژاپن	۹ نفر	۵ سال
ایسلند	۷ نفر	۵ سال
مالزی	رئیس، حداکثر ۳ قائم‌مقام، حداقل ۵ و حداکثر ۸ متخصص حوزه‌های مرتبط	رئیس کل ۵، نواب و اعضا ۳ سال
ترکیه	۱ رئیس و ۶ عضو	رئیس کل ۴ و اعضا ۳ سال
شیلی	۵ نفر	۱۰ سال
نروژ	۱۱ نفر	رئیس کل و نواب ۶ سال و اعضا ۴ سال
ایالات متحده آمریکا	۷ نفر	اعضا ۱۴ سال، رئیس کل و نواب وی ۴ سال
چین	در قانون آمده متشکل از رئیس کل و تعدادی نایب رئیس کل.	در کانون تعیین نشده است.

مأخذ: همان.

نکته دیگر این است که در برخی از کشورها دوره عضویت همه اعضای هیئت مدیره به‌طور همزمان به اتمام نمی‌رسد. با این سازوکار، پس از تشکیل دور اول، تغییر ترکیب اعضای هیئت مدیره در یک فرایند تدریجی صورت گرفته و خطر اینکه دولت یا مجلس جدید تمامی اعضای هیئت مدیره را یک‌باره تغییر دهد، از میان می‌رود. از سوی دیگر رسوب دانش ضمنی با این فرایند در درون هیئت مدیره بانک مرکزی اتفاق افتاده و امکان استفاده از تجربیات گذشته سیاستگذاری فراهم‌تر خواهد بود. همچنین، عدم همزمانی دوره عضویت باعث می‌شود انگیزه‌های احتمالی دنبال‌کننده منافع کوتاه‌مدت و زیان بلندمدت توسط اعضای که در شرف خارج شدن از عضویت هستند توسط اعضای که دوره عضویت آنها باقی است، کنترل شود. برای رسیدن به این هدف در قوانین کشورها برای دوره اول تشکیل هیئت

1. The Management Board shall be composed of Governor of the Central Bank, 4 permanent members and 2 outsiders.

جایی در قانون بانک مرکزی آذربایجان مقصود از اعضای دائمی و خارج از بانک مرکزی توضیح داده نشده است می‌توان حدس زد منظور اعضای موظف و غیرموظف باشند.

مدیره به دو روش عمل شده است:

۱. برای هریک از اعضای هیئت مدیره‌ای که در دور اول منصوب می‌شوند دوره عضویت متفاوتی در نظر گرفته می‌شود مثلاً، دو عضو به مدت ۲ سال، دو عضو دیگر به مدت ۴ سال و دو عضو دیگر به مدت ۶ سال و از دور بعد تشکیل هیئت مدیره همگی دوره خدمت ۶ ساله خواهند داشت (نمونه این کشورها عبارتند از ارمنستان و عراق).

۲. در دوره اول براساس قرعه‌کشی در مقاطعی (مثلاً در پایان سال دوم و سال چهارم) دوره عضویت برخی از اعضا به پایان می‌رسد و می‌توانند مجدداً منصوب شوند و دوره عضویت آنها از نو شروع شود یا اینکه افراد جدیدی منصوب شوند (برای مثال ایالات متحده).

علاوه بر تعداد و دوره خدمت، در قوانین بانک مرکزی کشورها شرایطی برای انتخاب اعضای هیئت مدیره در نظر گرفته شده است که پر تکرارترین شرایط قانونی لحاظ شده در ادامه آمده است. نخست، شهروند آن کشور بودن یکی از شرایط انتخاب در اغلب کشورهاست.

دوم، عضو هیئت مدیره لازم است تحصیلات و تخصص دانشگاهی مربوطه (که در برخی از قوانین مشخصاً بر رشته‌های اقتصاد، مالی یا حقوق تأکید شده و در برخی دیگر به عبارت‌هایی نظیر تحصیلات مرتبط یا تخصص لازم بسنده شده است) را داشته باشد.

سوم، به تجربه فرد نیز اشاره شده است که به عنوان مثال می‌توان به ارمنستان و ایسلند اشاره کرد که تجربه و مهارت کافی در فعالیت‌های مالی و مسائل اقتصادی و پولی را یکی از شرایط رئیس کل و قائم‌مقام بانک مرکزی معرفی کرده است.

مورد چهارمی که در بسیاری از کشورها شرط شده است عدم هر گونه وابستگی به بانک‌ها، اشخاص تحت نظارت یا دولت است تا استقلال بانک مرکزی از دولت و اشخاص تحت نظارت حفظ شود. در برخی از قوانین، عدم اشتغال در بدنه مدیریتی حزب‌ها، عدم مشارکت سیاسی و عدم اشتغال به هر شغل دارای درآمد غیر از امور علمی-دانشگاهی تصریح شده است. بعضی دیگر از قوانین نظیر عراق، شرط انتخاب را عدم هرگونه ارتباط نسبی-سببی با افراد ذی‌نفع تصمیمات بانک مرکزی و هیئت مدیره دانسته‌اند.

این موارد به‌طور تفصیلی در پیوست بیان شده‌اند.

۴. عزل و نصب هیئت مدیره

در اعطای استقلال نیروی انسانی به بانک مرکزی، سازوکار نصب و عزل اعضای هیئت مدیره مهم‌ترین شاخص و سنجه هستند و عزل و شرایط آن، نسبت به انتصاب و شرایط انتصاب اعضای هیئت مدیره، از اهمیت بیشتری برخوردار است.

انتصاب اعضای هیئت مدیره در کشورهای مختلف، با روش‌های متفاوتی صورت می‌پذیرد. این روش‌ها را می‌توان به سه دسته تقسیم کرد:

۱. **قوه مقننه:** انتخاب به پیشنهاد رئیس‌جمهور یا وزیر مسئول در امور اقتصادی و تأیید مجلس نظیر ارمنستان، آمریکا، آذربایجان، گرجستان، افغانستان، عراق، ژاپن و شیلی.
 ۲. **نهاد فراقوه‌ای:** انتصاب توسط نهاد یا فردی فراقوه‌ای نظیر ملکه یا پادشاه نظیر مالزی و نروژ.
 ۳. **قوه مجریه:** انتخاب توسط وزیر یا رئیس‌جمهور نظیر چین، ترکیه، نیوزلند و ایسلند.
- با توجه به ساختار دو مجلسی بودن برخی از کشورها، نکته‌ای که باید در اینجا شفاف شود این است که انتصاب توسط کدام یک از مجالس اتفاق می‌افتد؟ اهمیت پاسخ دادن به این سؤال از آنجایی است که در مجلس سنا سطح تجربه و تخصص اعضا بالاتر از مجلس نمایندگان است و این مقوله بر سطح کیفی هیئت مدیره منتخب مؤثر خواهد بود. به‌طور مشخص در خصوص محوریت دادن به قوه مقننه نیز **سه الگو** در قوانین کشورها مشاهده می‌شود:

۱. تأیید توسط مجلس سنا: آمریکا و شیلی
 ۲. تأیید توسط هر دو مجلس: ژاپن
 ۳. تأیید توسط مجلس نمایندگان: ارمنستان، آذربایجان، گرجستان، افغانستان، عراق.
- همان‌طور که اشاره شد عزل اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی نسبت به نصب آنها اهمیت بیشتری دارد و مشاهده قوانین بانک‌های مرکزی حاکی از این است که پنج سازوکار برای **عزل اعضای هیئت مدیره** بانک مرکزی در تجارب کشورها وجود دارد:

۱. توسط رئیس‌جمهور نظیر ترکیه و چین
 ۲. توسط مجلس نظیر گرجستان و ارمنستان
 ۳. به پیشنهاد رئیس‌جمهور و تأیید مجلس نظیر آذربایجان، شیلی
 ۴. پیشنهاد سایر اعضای هیئت مدیره و تأیید مرجع دیگری نظیر دولت یا مجلس نظیر ژاپن
 ۵. توسط نهاد فراقوه‌ای نظیر نماینده ملکه یا پادشاه نظیر نیوزلند و مالزی
 ۶. صرفاً در صورت تحقق شرایط مشخص قانونی نظیر افغانستان، عراق، نروژ، آمریکا
- نکته دیگری که از مطالعه قوانین کشورها حاصل می‌شود وجود تفاوت‌هایی در عزل اعضای اجرایی و غیراجرایی هیئت مدیره بانک مرکزی است. معمولاً در تجربه کشورها عزل اعضای اجرایی و به‌طور مشخص رئیس کل بانک مرکزی سخت‌تر و در برخی موارد متفاوت از اعضای غیراجرایی طراحی شده است؛ از جمله این کشورها می‌توان به ارمنستان، شیلی و گرجستان اشاره کرد.
- برای تعریف بهینه سازوکار عزل باید به تزامن میان پاسخگویی و استقلال بانک مرکزی توجه کرد. در صورتی که عزل اعضای هیئت مدیره به مرجع پاسخگویی واگذار شود، یعنی هیئت مدیره به‌عنوان

مثال به دولت پاسخگو باشد و عزل نیز در اختیار رئیس‌جمهور باشد، دولت خواهد توانست بانک مرکزی را به خود پاسخگو نماید لکن در این شرایط، استقلال هیئت مدیره از دولت از دست خواهد رفت. اما اگر بانک مرکزی به مجلس پاسخگو باشد اما مجلس امکان عزل هیئت مدیره بانک مرکزی را نداشته باشد، علی‌رغم حداقلی بودن اثربخشی پاسخگویی، استقلال بانک مرکزی از مرجع پاسخگویی حفظ خواهد شد. بنابراین باید توجه کرد که استفاده از ابزار عزل موجب تقویت پاسخگویی و تضعیف استقلال بانک مرکزی می‌شود.

علاوه بر این، شرایطی برای منعزل شدن اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی در اکثر قوانین بانک‌های مرکزی در نظر گرفته شده است. پرتکرارترین شرایط منعزل شدن از هیئت مدیره عبارتند از: مجرم شناخته شدن عضو توسط دادگاه، غیبت بیش از حد مجاز در جلسات، ناتوانی ذهنی یا جسمی در انجام وظایف و اعسار یا ورشکستگی به حکم دادگاه.

جزئیات تفصیلی مطرح شده در این قسمت در پیوست این گزارش آمده است و در جدول ۴ نیز خلاصه مطالب ارائه شده است.

جدول ۴. عزل و نصب اعضای هیئت مدیره

کشور	اعضای غیراجرایی		نواب یا معاونین رئیس کل		رئیس کل
	نصب	عزل	نصب	عزل	نصب
ارمنستان	توسط مجلس	توسط مجلس	توسط مجلس	توسط مجلس	توسط مجلس با سه پنجم آراء
آذربایجان	پیشنهاد رئیس‌جمهور و تأیید مجلس	پیشنهاد رئیس‌جمهور و تأیید مجلس	رئیس‌جمهور از بین اعضا	پیشنهاد رئیس‌جمهور و تأیید مجلس	پیشنهاد رئیس‌جمهور و تأیید مجلس
گرجستان	پیشنهاد رئیس‌جمهور و تأیید مجلس	توسط مجلس	توسط هیئت مدیره به پیشنهاد رئیس کل	توسط هیئت مدیره به پیشنهاد رئیس کل	توسط رئیس‌جمهور به پیشنهاد هیئت مدیره
افغانستان	پیشنهاد رئیس‌جمهور و تأیید مجلس	توسط رئیس‌جمهور صرفاً با تحقق شرایط قانونی	پیشنهاد رئیس‌جمهور و تأیید مجلس	توسط رئیس‌جمهور صرفاً با تحقق شرایط قانونی	توسط رئیس‌جمهور صرفاً با تحقق شرایط قانونی
عراق	پیشنهاد رئیس‌جمهور و تأیید مجلس	توسط رئیس‌جمهور صرفاً با تحقق شرایط قانونی	پیشنهاد رئیس‌جمهور و تأیید مجلس	توسط رئیس‌جمهور صرفاً با تحقق شرایط قانونی	توسط رئیس‌جمهور صرفاً با تحقق شرایط قانونی
نیوزلند	توسط وزیر مالیه	توسط نماینده ملکه انگلیس ^۱ با تصویب	پیشنهاد هیئت مدیره و تأیید وزیر مالیه	توسط نماینده ملکه انگلیس ^۳ با تصویب	توسط نماینده ملکه انگلیس ^۴ با تصویب

1. General Governor
3. General Governor
4. Ibid.

کشور	اعضای غیراجرایی		نواب یا معاونین رئیس کل		رئیس کل	
	نصب	عزل	نصب	عزل	نصب	عزل
	هیئت دولت ^۱ و به پیشنهاد وزیر مالیه	هیئت دولت و به پیشنهاد وزیر مالیه	هیئت دولت و به پیشنهاد وزیر مالیه	هیئت دولت و به پیشنهاد وزیر مالیه	هیئت دولت و به پیشنهاد وزیر مالیه	هیئت دولت و به پیشنهاد وزیر مالیه
ژاپن	توسط دولت و با تأیید مجالس	توسط وزیر مالیه یا کابینه دولت در صورت تحقق شرایط قانونی یا درخواست هیئت مدیره	توسط دولت و با تأیید مجالس	توسط وزیر مالیه یا کابینه دولت در صورت تحقق شرایط قانونی یا درخواست هیئت مدیره	توسط دولت و با تأیید مجالس	توسط وزیر مالیه یا کابینه دولت در صورت تحقق شرایط قانونی یا درخواست هیئت مدیره
ایسلند ^۴	--	--	توسط وزیر	عدم تصریح	توسط وزیر	عدم تصریح
مالزی	توسط پادشاه به پیشنهاد وزیر	توسط پادشاه	توسط وزیر	توسط وزیر در صورت تحقق شرایط قانونی	توسط پادشاه	توسط پادشاه
ترکیه	دولت	دولت	--	--	رئیس جمهور	رئیس جمهور
شیلی	پیشنهاد رئیس جمهور و تأیید سنا	توسط رئیس جمهور و تأیید سنا	--	--	توسط ریاست جمهوری از بین اعضای هیئت مدیره	رئیس جمهور پیرو درخواست حداقل سه نفر از اعضای هیئت مدیره و تأیید سنا
نروژ	توسط پادشاه	صرفاً در صورت تحقق شرایط قانونی	توسط پادشاه	صرفاً در صورت تحقق شرایط قانونی	توسط پادشاه	صرفاً در صورت تحقق شرایط قانونی
آمریکا	توسط رئیس جمهور با مشورت و تأیید سنا	عدم تصریح	توسط رئیس جمهور با مشورت و تأیید سنا	عدم تصریح	توسط رئیس جمهور با مشورت و تأیید سنا	عدم تصریح
چین	--	--	توسط نخست وزیر	توسط نخست وزیر	پیشنهاد نخست وزیر و تأیید مجلس و با حکم رئیس جمهور	توسط رئیس جمهور

مأخذ: همان.

۵. رابطه بانک مرکزی با دولت

در این قسمت رابطه بانک مرکزی با دولت، مورد بررسی قرار می‌گیرد. ارتباط دولت با بانک مرکزی در دو سطح قابل طبقه‌بندی و ارزیابی است: سیاستگذاری و ارائه خدمات مالی به دولت.

الف) سیاستگذاری

در این ارتباط باید مشخص شود که در سیاستگذاری پولی به معنای تعیین اهداف یا استفاده از ابزارها نقش

۴. در بانک مرکزی ایسلند، هیئت مدیره وجود ندارد.
1. by Order of Council: مقصود هیئت اجرایی دولت نیوزلند است که مصوبات نیازمند مقرر را تصویب می‌کند.

دولت چیست و همچنین بانک مرکزی چه وظیفه‌ای در تعیین سیاست‌های اقتصادی دولت دارد؟ در سطح سیاستگذاری تمامی بانک‌های مرکزی مورد بررسی، غیر از بانک مرکزی نیوزلند و چین، در تعیین اهداف سیاست پولی استقلال دارند و صرفاً در برخی از کشورها نظیر ژاپن و ترکیه وزیر مالیه حق شرکت بدون حق رأی در جلسات هیئت مدیره بانک مرکزی یا کمیته سیاست پولی برای ارائه پیشنهاد یا درخواست تجدیدنظر در تصمیم اتخاذ شده را دارد.

از زاویه مقابل در غالب قوانین بانک مرکزی، مشورت‌دهی به دولت در حوزه‌های مرتبط با بانک مرکزی نیز برعهده این نهاد قرار داده شده است. در تمامی قوانین کشورهای مورد بررسی غیر از آمریکا، چین، آذربایجان و ژاپن تصریح شده است که بانک مرکزی موظف است به دولت مشاوره دهد.

ب) ارائه خدمات مالی به دولت

در این سطح سؤال این است که بانک مرکزی کدامیک از خدمات مالی را به دولت ارائه می‌دهد؟ این خدمات شامل سپرده‌پذیری، عاملیت مالی در بازارهای مالی و ارائه تسهیلات است. سپرده‌پذیری از دولت و ارائه خدمات پرداخت به خزانه‌داری کشور در تمامی کشورهای مورد مطالعه غیر از نیوزلند جزء وظایف یا اختیارات بانک مرکزی قلمداد شده است.

برخلاف سایر خدمات مالی و کارگزاری که در غالب کشورهای مورد مطالعه برای بانک مرکزی مجاز است، در اکثریت قریب به اتفاق قوانین بانک مرکزی، پرداخت وام به دولت مرکزی و محلی توسط بانک مرکزی ممنوع شده است. خرید اوراق قرضه در بازار اولیه یا تعهد پذیرهنویسی اوراق دولت، دیگر خدمات مالی است که در اکثر کشورها ممنوع شده است. به‌طور مشخص در هیچ‌یک از کشورها بانک مرکزی موظف به پرداخت تنخواه یا وام حتی به‌صورت کوتاه‌مدت و با وثیقه نیست و صرفاً در ژاپن، مالزی و آذربایجان پرداخت وام به دولت در حدودی که مجلس یا قانون بانک مرکزی تعیین کرده است، مجاز می‌باشد. در قانون نیوزلند و آمریکا حکمی ناظر به ممنوعیت پرداخت تسهیلات به دولت تصریح نشده است.

جدول ۵. پرداخت تسهیلات به دولت

کشور	وام‌دهی به دولت	موارد استثنای پرداخت تسهیلات به دولت
ارمنستان	هر گونه پرداخت اعتبار مستقیم و غیرمستقیم به دولت و دستگاه‌های دولتی ممنوع است	-
آذربایجان	نباید وام‌هایی پرداخت کند که به‌طور مستقیم کسری بودجه را پوشش دهد	تنخواه با وثیقه گرفتن اوراق بهره دار دولت و سررسید ۶ ماهه تا سقف ۳ درصد میانگین بودجه دولت در سه سال گذشته
گرجستان	بجز پرداخت سود سهام نباید به دولت وام دهد	-
افغانستان	نمی‌تواند هیچ‌گونه وامی پرداخت کند	-
عراق	منع هرگونه پرداخت اعتبار به دولت و نهادهای دولتی	-
نیوزلند	عدم تصریح	عدم تصریح
ژاپن	پرداخت وام بدون وثیقه یا خرید اوراق بهادار دولت ملی در بازار اولیه تا سقفی که مجلس تعیین می‌کند مجاز است.	--
ایسلند	ممنوعیت اعطای وام	-
مالزی	مجاز با سررسید نهایتاً سه ماه پس از سال مالی دولت و تا سقف ۱۲/۵ درصد درآمدهای بودجه.	--
ترکیه	مجاز نیست	-
شیلی	در شرایط عادی مجاز نیست	در صورت جنگ یا احتمال جنگ با کشور خارجی و تصویب شورای عالی امنیت ملی
آمریکا	عدم تصریح	عدم تصریح
چین	ممنوع	عدم تصریح

مأخذ: همان.

۶. ابزارهای سیاست پولی

سیاست‌گذاری پولی یکی از مهم‌ترین و اصلی‌ترین وظایف بانک‌های مرکزی است. به‌طور کلی سیاست‌گذاری پولی را می‌توان تأثیرگذاری بر اهداف عملیاتی نظیر نرخ بهره بین بانکی یا رشد کل‌های پولی با استفاده از ابزارهای سیاست پولی نظیر عملیات بازار باز، نسبت ذخایر قانونی و ... در راستای تحقق اهداف بانک مرکزی تعریف کرد. برای مثال، اگر بانک مرکزی، رشد پایه پولی را به‌عنوان هدف عملیاتی خود انتخاب کرده باشد، در صورت فراتر رفتن رشد پایه پولی از نرخ رشد هدف، اقدام به جمع‌آوری پایه پولی با فروش اوراق بهادار می‌کند و به همین علت، منابع در دسترس بانک‌ها برای اعطای تسهیلات کاهش یافته و با کاهش شتاب پرداخت تسهیلات، تقاضای کل اقتصاد و به‌تبع آن تورم نیز کاهش پیدا می‌کند. مهم‌ترین ابزارهای سیاست پولی که توسط بانک‌های مرکزی به‌کار گرفته می‌شوند عبارتند از: عملیات بازار باز، تعیین نسبت سپرده قانونی، اعطای تسهیلات قاعده‌مند به بانک‌ها و پذیرش سپرده از بانک‌ها.

عملیات بازار باز مهم‌ترین ابزار سیاست پولی است و به خرید و فروش اوراق بهادار توسط بانک مرکزی،

اطلاق می‌شود. در بازار بین‌بانکی، ذخایر بانک مرکزی (پایه پولی)، توسط بانک‌ها مبادله می‌شود و عرضه و تقاضای ذخایر در بازار بین بانکی، میزان نرخ بهره بین‌بانکی تعادلی را تعیین می‌کند. بانک‌های مرکزی دنیا به‌منظور اجرای سیاست‌های پولی انبساطی (انقباضی)، نرخ بهره بین‌بانکی را از طریق خرید (فروش) اوراق بدهی یا همان عملیات بازار باز، کاهش (افزایش) می‌دهند. خرید اوراق معتبر و کم‌ریسک از قبیل اوراق دولت در مقابل پرداخت پول پر قدرت بانک مرکزی (ذخایر) در قالب عملیات بازار باز، این امکان را به بانک مرکزی می‌دهد که در صورت نیاز، بتواند عملیات‌های انقباضی را از طریق فروش اوراق، انجام دهد. مهم‌ترین سؤال که در خصوص عملیات بازار باز وجود دارد این است که بانک مرکزی چه ابزارهایی را می‌تواند مبنای معاملات عملیات بازار باز قرار دهد؟

ابزارهای مالی که توسط بانک‌های مرکزی خریداری می‌شوند، معمولاً محدود به اوراق دولت یا بانک مرکزی و یا اوراق کم‌ریسک (ضمانت شده توسط دولت) و نهایتاً ارزهای خارجی معتبر هستند. البته قانون بانک مرکزی کشورهای ژاپن، ایسلند، ارمنستان، آمریکا و شیلی اختیار خرید و فروش اوراق بهادار منتشر شده توسط نهادهایی غیر از دولت و بانک مرکزی را داده‌اند. ترکیه نیز تعیین مصادیق اوراق عملیات بازار باز را به اختیار هیئت مدیره بانک مرکزی نهاده است.

تعیین نسبت سپرده قانونی یکی دیگر از ابزارهای سیاست پولی است و سؤال مهم در این خصوص این است که آیا قانون، نسبت و یا محدوده‌ای برای آن تعیین کرده است یا خیر؟

در تجارب کشورهای مختلف نسبت سپرده قانونی، در هیچ یک از قوانین مشخص نشده است و تعیین آن برعهده هیئت مدیره بانک مرکزی قرار داده شده است. از میان کشورهای موضوع بررسی صرفاً در نیوزلند بر تودیع سپرده قانونی و سازوکار آن تصریح نشده و در شیلی بر نرخ ذخیره قانونی سقف قرار داده شده است.

تجارب کشورها به‌طور تفصیلی‌تر در بخش‌های عملیات بازار باز و تعیین نسبت سپرده قانونی در پیوست بیان می‌شود.

جدول ۶. سیاستگذاری پولی بانک مرکزی در کشورهای مختلف

کشور	ابزارهای مالی موضوع عملیات بازار باز	نسبت سپرده‌های قانونی
ارمنستان	اوراق بهادار دولتی و همچنین سایر اوراق بهادار معتبر در بازارهای مالی	در اختیار بانک مرکزی
آذربایجان	اوراق بهادار دولت و اوراق بهادار بانک مرکزی و همچنین سایر ارزهای خارجی	هیئت مدیره بانک مرکزی
گرجستان	اوراق دولتی و اوراق بانک مرکزی	در اختیار بانک مرکزی
افغانستان	اوراق دولتی یا ارز خارجی قابل تبدیل به پول افغانستان	در اختیار بانک مرکزی
عراق	اوراق دولت و بانک مرکزی، ارزهای خارجی	در اختیار بانک مرکزی
نیوزلند	عدم تصریح در قانون	عدم تصریح در قانون
ژاپن	اسناد تجاری و دیگر ابزارهای قابل چانه‌زنی از جمله اوراق بانک مرکزی، اوراق بهادار دولت ملی و سایر اوراق قرضه یا مطالبات دارای ثبت الکترونیک	در اختیار بانک مرکزی
ایسلند	اوراق بهادار دولت، بانک مرکزی و سایر اوراق بهادار بدون ریسک	در اختیار بانک مرکزی
مالزی	اسناد خزانه و اوراق بانک مرکزی	در اختیار بانک مرکزی
ترکیه	ارز خارجی، اوراق بهادار یا سپرده لیر (تعیین مصادیق هریک از این ابزارها برعهده بانک نهاده شده است)	در اختیار بانک مرکزی
شیلی	اوراق بانک مرکزی و اوراق تجاری منتشر شده توسط بانک‌ها و مؤسسات مالی	در اختیار بانک مرکزی، سقف ذخیره قانونی برای سپرده‌ها و تعهدات دیداری ۴۰ درصد و برای سایر سپرده‌ها و تعهدات ۲۰ درصد است
آمریکا	اوراق قرضه و اوراق ایالات متحده اوراق قرضه منتشر شده تحت احکام بخش (ج) ماده (۴) قانون وام مالکان مسکن که تا سقف ۶ ماه از سررسید آنها از زمان خرید باقی باشد اسناد، اوراق، اوراق قرضه درآمدی و اسناد عندالمطالبه (warrants) با سررسید کمتر از ۶ ماه که مبتنی بر پیش‌بینی جمع‌آوری مالیات یا درآمدهای مطمئن در آینده توسط هریک از ایالت‌ها، کشور، منطقه، تقسیمات سیاسی یا شهرداری‌های در مناطق ایالات متحده منتشر شده باشد	در اختیار هیئت مدیره بانک مرکزی
چین	اوراق قرضه دولت مرکزی و سایر اوراق بهادار دولتی، اوراق قرضه مالی، ارز خارجی	در اختیار بانک مرکزی

مأخذ: همان.

۷. اعطای اعتبار به بانک‌ها در شرایط اضطراری

سخت‌گیری‌های عملیات بازار باز از طریق خرید و فروش اوراق قرضه معتبر، در شرایط بحرانی تعدیل می‌شود. در شرایط بحرانی که بانک‌ها با بحران نقدشوندگی^۱ روبه‌رو هستند، به‌منظور حفظ نظام پرداخت‌ها^۲ بانک مرکزی تسهیلات مالی برای بانک‌ها در نظر می‌گیرد؛ در ادبیات این موضوع به آخرین ملجأ قرض‌دهنده^۳ شناخته می‌شود. قوانین کشورها در خصوص اعطای این اعتبار، علاوه بر تعیین مرجع

1. Illiquidity
2. Payment System
3. The Lender of Last Resort

تصمیم‌گیر، شرایط و ضوابطی برای دریافت این اعتبار تعیین کرده است تا بانک مرکزی نتواند به هر بانکی و با هر شرایطی تسهیلات اضطراری پرداخت کند.

در غالب کشورها مقام تصمیم‌گیر در این خصوص هیئت مدیره بانک مرکزی است، لکن افغانستان، عراق و ژاپن از این قاعده استثنا هستند و مقام تصمیم‌گیر، وزیر مالیه یا نخست‌وزیر است. در جدول ۷. ضوابط و قوانین کشورها به صورت خلاصه بیان شده است. پرتکرارترین ضوابط، تعیین سقف سررسید تسهیلات و شرط سلامت مالی مؤسسه هستند، به این معنا که بانک مرکزی در صورتی می‌تواند این تسهیلات را به بانک پرداخت کند که مطمئن باشد بانک از حیث ترازنامه‌ای سالم است و امکان تداوم حیات آن وجود دارد و مشکل نقدینگی به وجود آمده، مقطعی است.

جدول ۷. اعطای اعتبار به بانک‌ها در شرایط اضطراری

کشور	ضوابط	تصمیم‌گیر
ارمنستان	اعطای وام با ضمانت و یا بدون ضمانت با سررسید ۶ ماهه ولی قابل تمدید تا ۵ سال	هیئت مدیره
آذربایجان	وام‌های با سررسید حداکثر ۶ ماه و قابل تمدید حداکثر دو روز کاری	هیئت مدیره تمدید دو روزه به پیشنهاد مقام ناظر بر بازارهای مالی و تأیید هیئت مدیره
گرجستان	وام‌های جدید با سررسید حداکثر ۳ ماه، نرخ بهره حداقل به میزان سقف کریدور، تضمین توسط وزارت مالیه، داشتن برنامه احیا، نظارت‌های اضافی توسط بانک مرکزی	هیئت مدیره
افغانستان	سررسید حداکثر ۳ ماهه با ارائه وثایق مگر در شرایط حساس	وزیر مالیه
عراق	وزیر مالیه به بانک مرکزی ضمانتنامه‌ای بدهد و طی آن به صورت کتبی بازپرداخت وام را تضمین کرده باشد.	وزیر مالیه
نیوزلند	--	بانک مرکزی
ژاپن	--	نخست‌وزیر و وزیر مالیه
ایسلند	حداقل نسبت کفایت سرمایه	رئیس کل و قائم مقام‌ها
مالزی	--	هیئت مدیره
ترکیه	--	هیئت مدیره
شیلی	نهایتاً برای بازه حداکثر ۹۰ روزه	بانک مرکزی
نروژ	--	بانک مرکزی
آمریکا	امکان تداوم حیات بانک مانده بدهی بانک از این محل نباید در طول هر ۱۲۰ روز در بیش از ۶۰ روز مثبت باشد.	اعضای هیئت مدیره
چین	تا سقف سررسید یک‌سال	بانک مرکزی

مأخذ: همان.

۸. سیاستگذاری ارزی

بسیاری از ابعاد سیاستگذاری ارزی شامل تعیین نظام ارزی (میخکوب یا شناور و ...)، تبیین تقسیم کار درخصوص تعیین سیاست‌های ارزی، مقرراتگذاری در بازار ارز و مداخلات ارزی، در قانون بانک‌های مرکزی تعیین تکلیف می‌شود. در این قسمت، به مقایسه برخی از جزئیات در کشورهای تحت بررسی پرداخته خواهد شد.

اولین مسئله‌ای که درباره سیاستگذاری ارزی، قانون بانک مرکزی مشخص می‌کند این است که تعیین هدفگذاری ارزی با کدام نهاد است؟ آیا وزیر اقتصاد یا به‌طور کلی دولت تعیین‌کننده هدف سیاست ارزی است یا این وظیفه برعهده بانک مرکزی قرار دارد؟

در ارتباط با این سؤال، مطالعه قوانین بانک‌های مرکزی نشان می‌دهد در اغلب کشورها غیر از نیوزلند، چین، مالزی و ژاپن تعیین هدف سیاست ارزی برعهده بانک مرکزی است. البته در قانون شیلی اشاره شده است که نرخ ارز کاملاً براساس توافق آزاد طرفین معامله باید تعیین شود و بانک مرکزی فقط وظیفه دارد که نرخ معاملات روز قبل را اعلام کند. در هیچ‌یک از کشورها نیز بانک مرکزی مکلف به خرید ارز دولت یا بخش عمومی نشده است.

نکته دیگری که ذکر آن خالی از لطف نیست این است که در نیوزلند که وزیر اقتصاد نرخ هدف را برای مداخلات بانک مرکزی تعیین می‌کند، اگر رئیس کل بانک مرکزی نرخ ارز اعلام شده از سوی وزیر را مغایر با اهداف سیاستی بانک مرکزی بداند، می‌تواند در قالب نامه کتبی ضمن اعلام مخالفت با دستورالعمل مذکور و اعلام عدم امکان تحقق اهداف سیاستی تقاضای بازنگری بدهد. وقتی نامه ارسال شود، دستیابی به سایر اهداف سیاستی برای بانک و کمیته سیاست پولی ضروری نیست. علاوه بر این کلیه سود و زیان حاصل از معاملات ارزی بانک مرکزی به حسابی نزد دولت واریز می‌شود، وزیر باید مبلغ زیان هرگونه مبادلات ارز خارجی (محقق شده یا نشده) را از حساب‌های دولت به بانک مرکزی بپردازد.

درخصوص عملیات ارزی، ابزارهای مالی ارزی که بانک مرکزی در راستای مداخلات ارزی یا نگهداری ذخایر بین‌المللی کشور می‌تواند از آنها استفاده کند در قانون بانک مرکزی احصا می‌شود و در این خصوص اختلافی بین کشورها نیست.

درخصوص سطح ذخایر بین‌المللی که بانک مرکزی باید در ترازنامه‌اش نگهداری نماید نیز نکاتی در قوانین کشورها وجود دارد که بیان آن آموزنده است. در برخی از کشورها نظیر آذربایجان و افغانستان بانک مرکزی موظف شده است که ذخایر را در سطحی که برای اهدافش و ایفای تعهدات کشور کافی است حفظ کند و در صورتی که ذخایر بین‌المللی کشور را برای ایفای تعهدات و نیل به اهداف بانک مرکزی ناکافی بداند آن را در نامه‌ای رسمی به مقامات اجرایی گوشزد کرده و راهکارهای پیشنهادی خود را مطرح کند.

در برخی از کشورها، مسئول بازار ارز، سطوح کمی یا بازه مجاز برای ذخایر بین‌المللی تعیین می‌کند و بانک مرکزی موظف است سطح ذخایر را در آن بازه یا سطح نگه دارد. در پیوست ترجمه قانون کشورهای موضوع مطالعه در خصوص سیاستگذاری ارزی، نگهداری ذخایر بین‌المللی و معاملات مجاز ارزی آمده است.

جدول ۸. مسئولیت بازار ارز

ردیف	کشور	تعیین هدف سیاست ارزی
۱	ارمنستان	بانک مرکزی
۲	آذربایجان	بانک مرکزی
۳	گرجستان	هیئت مدیره بانک مرکزی
۴	افغانستان	بانک مرکزی با مشورت وزارت مالیه
۵	عراق	بانک مرکزی
۶	نیوزلند	وزیر مالیه
۷	ژاپن	وزیر مالیه
۸	ایسلند	بانک مرکزی
۹	مالزی	تعیین رژیم توسط وزیر و اجرایی کردن آن با بانک مرکزی
۱۰	ترکیه	بانک مرکزی
۱۱	شیلی	نرخ شناور کامل و اعلام نرخ معاملات روز قبل توسط بانک مرکزی
۱۲	نروژ	بانک مرکزی
۱۳	آمریکا	بانک مرکزی
۱۴	چین	دولت

مأخذ: همان.

۹. موضوعات کلان در اداره بانک مرکزی

از آنجایی که برخی از موضوعات مهم در حکمرانی بانک مرکزی متأثر از بخش‌های مختلف هستند و در طبقه‌بندی قسمت‌های ۲ الی ۹ این گزارش قابل دسته‌بندی نیستند در این بخش و بخش بعد به آنها پرداخته می‌شود. این موضوعات عبارتند از: استقلال بانک مرکزی از دولت، استقلال بانک مرکزی از شبکه بانکی و ساختار تصمیم‌گیری بانک مرکزی.

الف) استقلال بانک مرکزی از دولت

در خصوص استقلال بانک مرکزی از دولت ادبیات نظری و تجربی مفصلی در دهه‌های اخیر تولید شده است. دلیل اهمیت یافتن این موضوع آن است که دولت، در صورت سلطه بیش از حد بر بانک مرکزی، می‌تواند کسری بودجه خود را به بانک مرکزی سرایت داده و با افزایش پایه پولی، تأمین مالی مخارج خود را مدیریت نماید. این کانال یکی از مکانیسم‌هایی است که در صورت عدم استقلال بانک مرکزی از دولت،

بانک مرکزی را از ایفای وظایف اصلی خود دور می‌کند و به سلطه مالی^۱ مشهور است. سایر نهادهای دخیل در تنظیم بودجه نیز می‌توانند منشأ شکل‌گیری سلطه مالی باشند به همین خاطر لازم است استقلال بانک مرکزی از این نهادها نظیر مجلس که تصویب‌کننده بودجه دولت است نیز حفظ شود.

در شرایطی که برخی از بانک‌ها دولتی باشند، عدم استقلال از دولت می‌تواند مانع نظارت مؤثر بانک مرکزی بر بانک‌های دولتی هم باشد و عملاً ایفای وظیفه تأمین ثبات مالی را نیز دچار اشکال و خدشه نماید. این مورد نیز دلیل دیگری بر ضرورت ایجاد سطحی از استقلال بانک مرکزی از دولت در کشورهایی است که بانک‌های دولتی در نظام بانکی وجود دارند.

استقلال بانک مرکزی از دولت شقوق و اجزای مختلفی دارد که تجربه کشورها در هریک از شقوق در یک یا چند قسمت از این گزارش موضوع بررسی قرار گرفته است. لذا پس از مطالعه تمامی قسمت‌های این گزارش، لازم است با ترکیب مباحث مطرح شده یک جمع‌بندی در خصوص استقلال بانک مرکزی از دولت در هریک از کشورها صورت گرفته و اجزای مختلف موضوع استقلال بانک مرکزی در کنار هم قرار گیرد.

اجزای مختلف و زیربخش‌های استقلال بانک مرکزی از دولت به شرح زیر هستند:^۲

الف) استقلال نهادی: استقلال تصریح شده در قانون که مداخله سایر قوا و نهادها در بانک مرکزی را ممنوع می‌کند.

ب) استقلال نیروی انسانی: استقلال در عزل و نصب مدیران ارشد بانک مرکزی از دولت که خود شامل سازوکار عزل و نصب یا طول دوره خدمت (متناسب با دوره دولت‌ها) است.

ج) استقلال در هدفگذاری: آیا بانک مرکزی امکان هدفگذاری را دارد یا هدف توسط وزیر یا دولت تعیین می‌شود.

د) استقلال ابزاری یا عملیاتی: بانک مرکزی امکان به‌کارگیری ابزارهای لازم برای رسیدن به اهداف خود را دارد یا خیر؟

ه) استقلال مالی: استقلال بودجه بانک مرکزی از بودجه دولت و عدم وابستگی در منابع مالی به دولت و همچنین ممنوعیت تأمین مالی دولت توسط بانک مرکزی یا استقراض دولت از بانک مرکزی.

و) استقلال قانونی: به موجب استقلال قانونی، بانک مرکزی شخصیت حقوقی مستقل از دولت دارد که به وی اجازه می‌دهد رأساً توافقنامه امضا کند یا در دعوی‌های حقوقی وارد شود.

جدول زیر وضعیت استقلال در هریک از اجزای فوق در کشورهای مختلف را خلاصه می‌کند:

1. Fiscal Dominance

2. https://www.ecb.europa.eu/explainers/tell-me-more/html/ecb_independent.en.html

جدول ۹. استقلال بانک مرکزی در تجربه کشورها

کشورهایی که استقلال مربوطه را در متن قانون پیش‌بینی «نکرده‌اند»	قسمت متناظر در گزارش	شاخص متناظر	نوع استقلال	
ایسلند، چین، مالزی، آمریکا و نیوزلند	قسمت (ج) بخش پیوست	تصریح استقلال در متن قانون	نهادی	
چین، ایسلند و ترکیه	بخش ۵ و قسمت (ز) و (ح) بخش پیوست	اختیار دولت در عزل و نصب مدیران	نیروی انسانی	
		طول دوره خدمت هیئت بیش از ۴ سال		
ترکیه، مالزی و نروژ	بخش (۴) و قسمت (هـ) بخش پیوست	عدم تصریح واگذاری انتخاب هدف به شخص ثالث در قانون	پولی	در هدفگذاری
چین و نیوزلند	بخش (۲)، (۳) و (۶) و قسمت (أ) بخش پیوست.	عدم تصریح واگذاری این وظیفه به شخص ثالث در قانون	ارزی	
چین	بخش (۹) و قسمت (ف)	عدم تصریح واگذاری این وظیفه به شخص ثالث در قانون	پولی	عملیاتی یا ابزاری
--	بخش (۶) و (۷)	عدم تصریح واگذاری این وظیفه به شخص ثالث در قانون	ارزی	
--	بخش (۹) و قسمت (ص) و (ق)	عدم تصریح واگذاری این وظیفه به شخص ثالث در قانون	پولی	مالی
مالزی، ژاپن و نیوزلند	بخش (۶) و قسمت (ع) بخش پیوست	تأمین مالی دولت	ارزی	
نیوزلند، چین، ژاپن و مالزی	قسمت (ج) بخش پیوست	تصریح استقلال حقوقی در متن قانون	قانونی	

مأخذ: همان.

البته تمامی شقوق استقلال بانک مرکزی از دولت که در جدول فوق از آنها سخن به میان آمد دارای اهمیت یکسانی در استقلال بخشیدن به بانک مرکزی از دولت نیستند. در مطالعاتی که میزان استقلال قانونی بانک مرکزی از دولت را اندازه‌گیری می‌کنند ضرایب متفاوتی به هریک از این شاخص‌ها و اجزای استقلال بانک مرکزی از دولت داده شده است. برای مثال کوکرم‌ن^۱ بالاترین ضرایب را به ترتیب به استقلال رئیس کل (۲۰٪)، استقلال در سیاستگذاری (تعیین اهداف و عملیاتی) (۱۵٪)، تصریح هدفگذاری تورم به‌عنوان تنها هدف یا هدف اولویت‌دار بانک مرکزی (۱۵٪)، ممنوعیت وام‌دهی بدون وثیقه به دولت (۱۵٪)، ممنوعیت وام‌دهی با وثیقه به دولت (۱۰٪)، تعیین شرایط (نرخ، سررسید، میزان)، وام‌های دولت (۱۰٪)، امکان دریافت وام توسط دولت مرکزی یا همه سطوح دولت (۵٪)، وضع محدودیت بر وام‌دهی به دولت (۲/۵٪)، سررسید وام‌های دولت (۲/۵٪)، نرخ بهره وام‌های دولت (۲/۵٪)، ممنوعیت بانک مرکزی از خرید اوراق دولت در بازار اولیه (۲/۵٪) داده است. به‌عبارت روشن‌تر کوکرم‌ن در مجموع، به استقلال مالی از دولت وزن ۵۰ درصدی، استقلال رئیس کل (نیروی انسانی) وزن ۲۰ درصدی، استقلال در سیاستگذاری پولی وزن ۱۵ درصدی و هدفگیری تورم وزن ۱۵ درصدی داده است.

1. Mesuring Independence of Central Banks and its Effects on Policy Outcomes(1992); Alex Cukierman; the World Bank Economic Review.

البته اشکالات جدی در خصوص این شیوه از وزن‌دهی به اجزای استقلال بانک مرکزی از دولت وجود دارد. به این معنا که این اجزا استقلال بانک مرکزی از دولت در عرض یکدیگر نیستند و برخی از آنها ارتباط طولی با یکدیگر دارند و به جای جمع هریک از ضرایب باید وزن برخی از اجرا را در اوزان دیگر ضرب کرد. برای مثال اگر بانک مرکزی در سیاستگذاری از دولت استقلال کامل داشته باشد یا تعیین شرایط وام‌دهی به دولت کاملاً در اختیار بانک مرکزی باشد اما استقلال نیروی انسانی به‌درستی تعریف نشده باشد و هیئت مدیره بانک مرکزی بیم عزل داشته باشند ملاحظات دولت در تعیین اهداف، تعیین شرایط وام‌دهی و ... مد نظر قرار خواهد گرفت و عملاً استقلال بانک مرکزی از دولت محقق نخواهد شد. بنابراین به‌نظر می‌رسد مطالعاتی که استقلال نیروی انسانی را در عرض سایر اجزا استقلال در نظر گرفته‌اند، حاوی این اشکال اساسی باشند. در مجموع به‌نظر می‌رسد استقلال نیروی انسانی و به‌ویژه عزل هیئت مدیره بانک مرکزی در میزان استقلال بانک مرکزی از دولت حائز بیشترین اهمیت باشد.

نکته دیگری که باید به آن اشاره کرد این است که استقلال بانک مرکزی در قانون با استقلال بانک مرکزی در عمل می‌تواند به دلایلی متفاوت باشد. این مهم به دو دلیل اتفاق می‌افتد اول اینکه معمولاً قوانین کامل نیستند و تمامی روابط بانک مرکزی و دولت را تحت تنظیم‌گری در نمی‌آورند و این روابط یا با رویه‌ها و یا براساس قدرت هریک از طرفین اجرایی می‌شود. دلیل دوم این است که انطباق با قانون در هر کشور به توسعه‌یافتگی زیرساخت‌های حاکمیت قانون وابسته است و شدت و ضعف این زیرساخت باعث می‌شود که استقلال بانک مرکزی از دولت در قانون و در عمل دو چیز متفاوت باشد. به همین خاطر اندازه‌گیری استقلال بانک مرکزی از دولت در کشورها باید ترکیبی از شاخص‌های قانونی و شاخص‌های عملی باشد. صرفاً به‌عنوان نمونه و برای تقریب به ذهن، یکی از شاخص‌های عملی استقلال بانک مرکزی از دولت، میزان تغییر هیئت مدیره در یک بازه زمانی مشخص است که علاوه بر تمهیداتی که قانون برای استقلال نیروی انسانی در نظر گرفته (ممنوعیت عزل یا طول دوره خدمت) می‌تواند عواملی نظیر مداخلات غیررسمی دولت در اختیارات هیئت مدیره یا مجبور کردن اعضای هیئت مدیره به استعفا را نیز حکایت کند.

ب) استقلال بانک مرکزی از شبکه بانکی

علی‌رغم اینکه استقلال از دولت و سایر نهادهای دخیل در تصویب بودجه، یکی از وجوه استقلال بانک مرکزی را بیان می‌کند، اما استقلال بانک مرکزی صرفاً به این موارد ختم نمی‌شود. قطعاً عدم استقلال بانک مرکزی از شبکه بانکی نیز می‌تواند به مانعی برای ایفای صحیح وظایف بانک مرکزی تبدیل شود و علی‌رغم اینکه به وقت سخن گفتن از استقلال بانک مرکزی، کمتر از لزوم عدم وابستگی به شبکه بانکی سخن به میان می‌آید، اما برای استقلال بخشی به بانک مرکزی و خصوصاً ایفای وظایف نظارتی، نقش اساسی دارد. به‌طور خلاصه، اگر نهاد بانک مرکزی از انگیزه (تمایل) و اقتدار (جسارت) لازم برای

برخورد با سیاست‌های انبساط‌گرایانه شبکه بانکی برخوردار نباشد، نتیجه آن سلطه سیاست‌های شبکه بانکی^۱ بر سیاست پولی و نظارتی بانک مرکزی است و عدم استقلال از شبکه بانکی یکی از مهم‌ترین عوامل سلب انگیزه نظارت دقیق و برخورد مقتدرانه بانک مرکزی به‌شمار می‌رود.^۲ برای مثال گردش نیروی انسانی در نظام بانکی باید حافظ استقلال بانک مرکزی از شبکه بانکی باشد و مقامات نظارتی بانک مرکزی آینده اشتغال خود را در گرو مدارای نظارتی با بانک‌های متخلف نبینند. گردش نیروی انسانی بین بانک مرکزی و شبکه بانکی در کشور ما نیز وجود دارد و مثال‌های فراوانی از رفت و برگشت مقامات نظارتی بانک مرکزی به شبکه بانکی وجود دارد و این موضوع را می‌توان یکی از دلایل عدم برخورد نظارتی مؤثر بانک مرکزی با تخلفات شبکه بانکی دانست.

استقلال بانک مرکزی از شبکه بانکی که معمولاً تحت عنوان استقلال مقام ناظر بانکی مطرح می‌شود، عمدتاً درصد پیشگیری از وقوع «تعارض منافع» در نهاد ناظر (بانک مرکزی) است و عمدتاً از ۵ بعد در ادبیات مورد بررسی قرار گرفته است:

۱. استقلال نهادی (سازمانی) ۲. استقلال مالی (بودجه‌ای) ۳. استقلال مقرراتی ۴. استقلال نظارتی ۵. استقلال نیروی انسانی.

مطالعات متأخر در این حوزه عمدتاً بر اهمیت استقلال نیروی انسانی بانک مرکزی از شبکه بانکی تأکید نموده و قواعد مفصل و سختگیرانه‌ای به منظور مدیریت تعارض منافع نیروی انسانی بانک مرکزی پیشنهاد کرده‌اند.

همچنین مطالعه قوانین بانک‌های مرکزی نشان می‌دهد، حفظ استقلال بانک مرکزی از شبکه بانکی در قوانین بانک‌های مرکزی یکی از محورهایی است که احکام متنوعی برای آن در نظر گرفته می‌شود. به‌طور مشخص، احکامی برای قاعده‌مندسازی و تعیین شرایط انتصاب و عضویت اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی لحاظ می‌گردد. احکامی که تحت عنوان کنترل تعارض منافع بانک مرکزی در قوانین بانک‌های مرکزی ذکر می‌شوند همگی را می‌توان ابزارهایی برای ایجاد و حفظ استقلال بانک مرکزی از اشخاص تحت نظارت و در رأس آنها بانک‌ها دانست. جدول زیر خلاصه‌ای از تدابیر قوانین بررسی شده در این خصوص ارائه می‌کند. شایان ذکر است که موارد مذکور در جدول زیر، با تفصیل بیشتر در پیوست گزارش حاضر (بخش‌های «و»، «ز»، «ه») ارائه شده است:

1. Financial Dominance

۲. برای توضیح بیشتر به گزارش: آسیب‌شناسی نظام بانکی ۱۷. عدم نظارت مؤثر بانک مرکزی بر بانک‌ها و مسئله اقتدار و کتاب آسیب‌شناسی نظام بانکی ایران منتشر شده توسط مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی رجوع شود.

عنوان	کشورهایی که شاخص مربوطه را در متن قانون پیش‌بینی «کرده‌اند»
ممنوعیت تملک سهام بانک‌ها و مؤسسات مالی	آمریکا (بخش ۱۰ ماده (۴))، آذربایجان (ماده (۲۱))، افغانستان ^۱ (ماده (۱۰))، ایسلند (ماده (۵))، مالزی (ماده (۱۶))، ترکیه (ماده (۱۹))، نیوزلند (مواد (۴۹) و (۵۸))
عدم ارتباط (مدیریتی، مشاوره‌ای و...) با نهادهای مالی	آذربایجان (ماده (۲۱))، افغانستان (ماده (۱۰))، مالزی ^۲ (مواد (۱۶) و (۱۷))، شیلی (ماده (۱۴))، عراق (ماده (۱۵))، نیوزلند ^۳ (۴۹)
ممنوعیت اشتغال در بانک‌ها پس از خدمت در بانک مرکزی	آمریکا (بخش ۱۰ ماده (۲))
ممنوعیت اشتغال در بانک‌ها در حین خدمت در بانک مرکزی	آمریکا بخش ۱۰ ماده (۲)، شیلی ماده (۱۴)، ایسلند ماده (۴) افغانستان ماده (۱۰)

توجه به این نکته ضروری است که برخی از کشورها، قوانین مستقل و مفصلی برای مدیریت تعارض منافع نیروی انسانی شاغل در بخش عمومی (خصوصاً نهادهای مقررانگذار و نظارتی) دارند. در این کشورها طبیعتاً نیاز به ذکر مجدد محدودیت‌هایی از جنس موارد جدول فوق، در قوانین بانک‌های مرکزی وجود ندارد. اما به دلیل آنکه محدوده بررسی گزارش حاضر، منحصر در قوانین بانک‌های مرکزی کشورهای مختلف بوده، از ذکر قواعد مدیریت تعارض منافع در قوانین مستقل کشورها اجتناب شده است. شایان ذکر است موضوع تعارض منافع بانک مرکزی با تفصیل بیشتر در گزارش‌های آتی این مرکز مورد بحث و بررسی قرار خواهد گرفت.

در نظر گرفتن قواعدی برای کنترل تعارض منافع در بانک مرکزی به منظور جلوگیری از تورش و گرایش بانک مرکزی به سوی منافع شبکه بانکی منطقی مشابه استقلال بانک مرکزی از دولت دارد و از جمله شرایط لازم برای نظارت صحیح و مقتدرانه بانک مرکزی تلقی می‌گردد.

ج) ساختار تصمیم‌گیری

یکی دیگر از موضوعاتی که برابند چندین محور از محورهای این گزارش در خصوص آن باید مد نظر قرار بگیرد، ساختار تصمیم‌گیری در بانک مرکزی به معنای شورا محوری یا فردمحوری^۴ در تصمیم‌گیری است. از طرفی نحوه اداره جلسات در بانک مرکزی به این موضوع ارتباط پیدا می‌کند و از طرف دیگر

۱ عضو هیئت مدیره نباید جزء اشخاص تحت نظارت باشد.

۲ انتصاب اعضای هیئت مدیره به نحوی باشد که احتمال هر گونه تعارض منافع از بین برود.

۳ اشتغال در پست دیگری غیر از هیئت مدیره منجر به عزل وی خواهد شد.

۴ می‌تواند رئیس کل بانک مرکزی یا رئیس هیئت مدیره بانک مرکزی باشد.

ارتباط نحوه عزل و نصب رئیس کل و اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی به این مقوله مرتبط است. به این معنا که ممکن است رئیس کل بانک مرکزی برای مثال حق وتوی تصمیمات هیئت مدیره‌ای را داشته باشد که حق عزل وی را دارند. علاوه بر عزل و نصب رئیس کل موضوع مرتبط دیگر، دامنه تصمیم‌گیری بانک مرکزی است، در بانک‌های مرکزی که استقلال در هدفگذاری وجود ندارد و بانک مرکزی صرفاً در حوزه اجرای سیاست پولی تصمیم‌گیر است اساساً بانک مرکزی در غالب حوزه‌های مناقشه برانگیز، تصمیم‌گیر نیست که شورامحور بودن یا فردمحور بودن آن اهمیت داشته باشد.

جدول ۱۰. ساختار تصمیم‌گیری در بانک مرکزی

عنوان	شاخص‌های مربوط	کشورهایی که شاخص مربوطه را در متن قانون پیش‌بینی «نکرده‌اند»
استقلال رئیس کل از هیئت مدیره	عدم امکان پیشنهاد عزل یا نصب رئیس کل توسط هیئت مدیره	نیوزلند، شیلی و ژاپن
استقلال هیئت مدیره از رئیس کل	عدم امکان پیشنهاد عزل یا نصب اعضای هیئت مدیره توسط رئیس کل	---
استقلال در سیاستگذاری	امکان تعیین اهداف عملیاتی سیاست پولی	نیوزلند و چین
ساختار تصمیم‌گیری در هیئت مدیره	هیئت مدیره تصمیم‌گیر باشد به‌عنوان قاعده اصلی	---
	وجود امکان وتوی تصمیمات هیئت توسط یک فرد	نروژ (توسط پادشاه) و مالزی (توسط وزیر مالیه)
	امکان تعیین دستور جلسه توسط اعضا	---

مأخذ: تحقیق.

از ۱۴ کشور موضوع بررسی، بجز چین، قاعده اصلی و اولیه در تصمیم‌گیری در همه آنها تصمیم‌گیری شورایی است، گذشته از نیوزلند و چین که اساساً بانک مرکزی استقلال در هدفگذاری ندارد و تصمیم‌گیر نیست، صرفاً در نروژ و مالزی امکان وتوی تصمیمات هیئت مدیره بانک مرکزی توسط رئیس کل وجود دارد.

در مجموع تنها در چین بانک مرکزی رئیس کل محور تعریف شده است و در آنجا نیز بانک مرکزی استقلال از دولت ندارد و عملاً دولت جهت‌گیری و هدفگذاری بانک مرکزی را تعیین می‌کند و رئیس کل صرفاً مجری تصمیمات است. ماده (۱۱) قانون بانک خلق چین به‌شرح زیر تمامی مسئولیت را به رئیس کل بانک مرکزی واگذار کرده است:

ماده (۱۱) - بانک خلق چین باید سیستمی تأسیس کند که در آن رئیس کل، مسئولیت کلی را برعهده داشته باشد. رئیس کل باید امور بانک خلق چین را جهت‌دهی کند و نواب وی باید او را در کارش کمک کنند.

جمع‌بندی

هدف این گزارش، بررسی تطبیقی قوانین بانک‌های مرکزی در کشورهای منتخب است و قوانین ۱۴ کشور مورد بررسی قرار گرفته است. علی‌رغم تفاوت‌های مهم نهادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی هر یک از این کشورها با یکدیگر، نقاط اشتراکی نیز در مرور قوانین بانک مرکزی آنها قابل ردیابی است که در این بخش از گزارش، به این موارد اشاره می‌شود که می‌تواند در کنار توجه به الگوها و تجربه‌های داخل کشور مورد استفاده قرار گیرد:

- از حیث تکرار هدف بانک مرکزی در قوانین کشورهای مختلف یا اولویت‌بندی اهداف تعیین شده، حفظ ثبات سطح عمومی قیمت‌ها یا کنترل تورم مهم‌ترین هدف بانک‌های مرکزی است. از بین ۱۴ قانون مورد بررسی، قانون بانک مرکزی ۹ کشور، حفظ ثبات سطح عمومی قیمت‌ها را به‌عنوان هدف بانک مرکزی تصریح کرده‌اند. نرخ، مالزی و ژاپن بر تأمین ثبات یا کنترل پولی تأکید کرده‌اند که می‌توان آن‌را مقدمه‌ای برای ایجاد ثبات سطح عمومی قیمت‌ها تلقی کرد. اگرچه تنها ۸ کشور رشد اقتصادی یا اشتغال را در زمره اهداف بانک مرکزی تعریف کرده‌اند اما با توجه به ارتباط بین تولید و سطح عمومی قیمت‌ها، بانک مرکزی به‌عنوان یک سیاستگذار اقتصاد کلان نمی‌تواند وضعیت رشد اقتصادی و تولید را نادیده بگیرد و نادیده گرفتن شوک‌های بخش واقعی می‌تواند ثبات سطح عمومی قیمت‌ها را نیز دچار اختلال نماید. از طرف دیگر ثبات سطح عمومی قیمت‌ها و کنترل تورم خود به‌طور غیرمستقیم موجب افزایش رشد اقتصادی بلندمدت خواهد شد.

- از بین ۱۴ قانون مورد بررسی در ۹ مورد مجلس، ۲ مورد وزیر اقتصاد (مالیه)، یک مورد رئیس‌جمهور و یک مورد دولت به‌عنوان مرجع پاسخگویی بانک مرکزی تعیین شده است. برخی از کشورها نیز در مقوله پاسخگویی به گزارش‌دهی بانک مرکزی اکتفا کرده و در قانون مرجع پاسخگویی تعریف نشده است، شیلی از جمله این کشورهاست.

- انتخاب و انتصاب اعضای هیئت مدیره در کشورهای مختلف، با روش‌های متفاوتی صورت می‌پذیرد. این روش‌ها را می‌توان به سه دسته تقسیم کرد:

- قوه مقننه: پیشنهاد رئیس‌جمهور یا وزیر مسئول در خصوص امور اقتصادی و تأیید مجلس نظیر ارمنستان، آمریکا، چین، آذربایجان، گرجستان، افغانستان، عراق، ژاپن و شیلی.

- نهاد فراقوه‌ای: انتصاب توسط نهاد یا فردی فراقوه‌ای نظیر ملکه یا پادشاه نظیر مالزی و نروژ.

- قوه مجریه: تعیین توسط وزیر یا رئیس‌جمهور نظیر ترکیه، نیوزلند و ایسلند.

- مشاهده قوانین بانک‌های مرکزی حاکی از این است که شش سازوکار عزل اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی در تجارب کشورها وجود دارد:

- توسط رئیس‌جمهور نظیر ترکیه و چین.
 - توسط مجلس نظیر گرجستان و ارمنستان.
 - به پیشنهاد رئیس‌جمهور و تأیید مجلس نظیر آذربایجان، شیلی.
 - پیشنهاد سایر اعضای هیئت مدیره و تأیید مرجع دیگری نظیر دولت یا مجلس نظیر ژاپن.
 - توسط نهاد فراقوه‌ای نظیر نماینده ملکه یا پادشاه: نظیر نیوزلند و مالزی.
 - صرفاً در صورت تحقق شرایط مشخص قانونی نظیر افغانستان، عراق، نروژ، آمریکا.
- در اکثریت قریب به اتفاق قوانین بانک مرکزی پرداخت وام به دولت مرکزی و محلی توسط بانک مرکزی ممنوع گردیده است. خرید اوراق قرضه در بازار اولیه یا تعهد پذیرهنویسی اوراق دولت دیگر خدمات مالی است که در اکثر کشورها ممنوع شده است. به‌طور مشخص در هیچ‌یک از کشورها بانک مرکزی موظف به پرداخت تنخواه یا وام حتی کوتاه‌مدت و با وثیقه نیست و صرفاً در ژاپن، مالزی و آذربایجان پرداخت وام به دولت در حدودی که مجلس یا قانون بانک مرکزی تعیین کرده است مجاز است و در مابقی کشورها پرداخت وام و خرید اوراق دولت در بازار اولیه ممنوع است.
 - مطالعه قوانین بانک‌های مرکزی نشان می‌دهد در اغلب کشورها غیر از نیوزلند، چین، مالزی و ژاپن تعیین هدف سیاست ارزی برعهده بانک مرکزی است. البته در قانون شیلی اشاره شده است که نرخ ارز کاملاً براساس توافق آزاد طرفین باید تعیین شود و بانک مرکزی فقط وظیفه دارد که معاملات روز قبل را اعلام کند.
- در انتهای این گزارش دو موضوع ابعاد استقلال و ساختار تصمیم‌گیری بانک مرکزی نیز تبیین شده و شاخص‌هایی برای ارزیابی این دو مقوله معرفی شده است.

پیوست

(ترجمه مواد مرتبط از قوانین بانک

مرکزی کشورهای مورد بررسی)

الف) قوانین کشورها در زمینه اهداف بانک مرکزی

۱. ارمنستان

ماده (۴). هدف اصلی بانک مرکزی

۱. هدف اصلی بانک مرکزی، تأمین ثبات قیمت‌ها و ثبات مالی است.
۲. برای تأمین ثبات قیمت‌ها، بانک مرکزی موظف است اقدامات لازم با هدف حصول اطمینان از ثبات قیمت‌ها را دنبال کند. در راستای نیل به تأمین ثبات قیمت‌ها، بانک مرکزی باید برنامه‌های سیاست پولی را تدوین، تصویب و اجرا کند.
۳. در مواردی که سایر اهداف بانک مرکزی در تضاد با اهداف اصلی باشند، بانک مرکزی باید اولویت را به هدف اصلی بدهد و باید براساس ضرورت ناشی از آن اداره شود.

ماده (۵). سایر اهداف و وظایف بانک مرکزی

۱. سایر اهداف بانک مرکزی به شرح زیر هستند:
 - الف) تأمین ثبات، نقدشوندگی، توان‌گری^۱ و شرایط لازم برای فعالیتهای عادی نظام مالی جمهوری ارمنستان،
 - ب) جمع‌آوری، پردازش و انتشار آمارهای پولی و آمار مربوط به نظام مالی، تراز پرداخت‌ها، وضعیت سرمایه‌گذاری بین‌المللی و بدهی خارجی،
 - ج) ایجاد و توسعه یک نظام پرداخت و تسویه اثربخش،
 - د) انتشار پول داخلی جمهوری ارمنستان، و سازماندهی و تنظیم گردش پول مربوط به آن،
 - ه) سازماندهی و تنظیم مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم،
 - و) اطمینان از شرایط لازم برای محافظت از سرمایه‌گذاران در اوراق بهادار، برای ایجاد و حفظ قیمتگذاری منصفانه اوراق بهادار در بازار و برای فعالیتهای عادی و مجاز و توسعه یک بازار منصفانه، شفاف و قابل اعتماد بازار اوراق بهادار،
 - ز) تأمین شرایط لازم برای حمایت از حقوق و منافع قانونی مصرف‌کنندگان در نظام مالی،
 - ح) حصول اطمینان از وجود رقابت آزاد و منصفانه در نظام مالی.

۲. آذربایجان

ماده (۴). اهداف بانک مرکزی

۴-۱. هدف اصلی از فعالیت بانک مرکزی تضمین ثبات قیمت‌ها در چارچوب اختیاراتی است که در این قانون تعریف شده است.

۴-۲. هدف فعالیت بانک مرکزی همچنین باید حصول اطمینان از انجام عملیات بین بانکی متمرکز و سازماندهی سایر نظام‌های پرداخت فاجد مجوز و نیز پشتیبانی از ثبات نظام بانکی باشد.

۴-۳. هدف اصلی بانک مرکزی نباید کسب سود باشد.

۳. گرجستان

ماده (۳). اهداف و وظایف بانک مرکزی

۱. هدف اصلی بانک مرکزی باید تضمین ثبات قیمت‌ها باشد.

۲. بانک مرکزی باید ثبات و شفافیت نظام مالی را تضمین کند و در صورت امکان و به شرطی که تهدیدی برای هدف اصلی نداشته باشد، رشد اقتصادی پایدار در کشور را تسهیل کند.

ماده (۴۷). اهداف بانک مرکزی در حوزه نظارت بر بخش مالی

هدف بانک مرکزی باید پشتیبانی از پایداری مالی و شفافیت در بخش مالی و حفاظت از حقوق مشتریان و سرمایه‌گذاران باشد. به این منظور، بانک مرکزی باید از عملکرد باثبات و مؤثر نظام مالی، کنترل ریسک سیستمیک، ایجاد یک محیط رقابتی و کاهش مخاطرات بالقوه پشتیبانی نماید.

۴. افغانستان

ماده (۲). اهداف و وظایف اصلی بانک مرکزی افغانستان

۲-۱. هدف اصلی بانک مرکزی افغانستان، تأمین و حفظ ثبات قیمت‌های داخلی است.

۲-۲. سایر اهداف بانک مرکزی که باید تابع هدف اصلی آن باشد، عبارت است از افزایش نقدشوندگی، توانگری^۱ و اثربخشی عملکرد، نظام مالی بازارمحور و ارتقای نظام پرداخت ملی ایمن، سالم و کارآمد.

بدون خدشه به سیاست اصلی [یعنی ثبات قیمت‌های داخلی]، بانک مرکزی باید از سیاست‌های

کلی اقتصادی دولت پشتیبانی کند و به رشد اقتصادی پایدار کمک کند.

۵. عراق

ماده (۳). اهداف بانک مرکزی

اهداف اصلی بانک مرکزی تأمین و حفظ ثبات قیمت‌های داخلی، ایجاد و حفظ نظام مالی باثبات بازار محور و رقابتی است. در چارچوب این اهداف [مقید به این اهداف]، بانک مرکزی همچنین باید رشد پایدار، اشتغال و رفاه در عراق را ارتقا دهد.

۶. نیوزلند

ماده (۱). اهداف بانک مرکزی

۱. هدف این قانون ارتقای سعادت‌مندی و رفاه نیوزلندی‌ها و کمک به ایجاد یک اقتصاد پایدار و بهره‌ور با مسئولیت دادن به بانک مرکزی نیوزلند در زمینه موارد زیر است:
الف) تدوین و اجرای سیاست‌های پولی در راستای اهداف ماده (الف-۱) با رعایت حق دولت در تعیین سیاست‌های اقتصادی،

ب) تقویت و حفظ ثبات سیستم مالی سالم و کارا،

ج) انتشار اسکناس و مسکوک مورد نیاز عموم در نیوزلند،

د) انجام سایر وظایف و اختیارات تصریح شده در این قانون.

ماده (الف-۱). اهداف اقتصادی عبارتند از:

الف) ایجاد و حفظ ثبات سطح عمومی قیمت‌ها در میان‌مدت،

ب) حمایت از حداکثر اشتغال پایدار،

۲. این ماده، وظایف و یا اختیارات داده شده به بانک مرکزی در هر مصوبه دیگری را محدود نمی‌کند.

۷. ژاپن

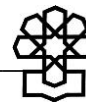
ماده (۱). هدف بانک مرکزی ژاپن

۱. هدف بانک مرکزی ژاپن، چاپ اسکناس و کنترل پولی و ارزی است.

۲. علاوه بر آنچه در بند قبلی تعیین شد، هدف بانک مرکزی ژاپن تضمین تسویه بدون اشکال وجوه بین بانک‌ها و دیگر مؤسسات مالی است که به حفظ ثبات نظام مالی کمک می‌کند.

ماده (۲). اصول کنترل ارزی و پولی

کنترل ارزی و پولی توسط بانک مرکزی ژاپن باید با هدف دستیابی به ثبات قیمت‌ها باشد که به توسعه سالم اقتصاد ملی کمک می‌کند.

۸. ایسلند

ماده (۲). اهداف و وظایف بانک مرکزی

بانک مرکزی ایسلند موظف به ارتقای ثبات قیمت‌ها، ثبات مالی و فعالیت‌های مالی سالم و ایمن است. هدف اصلی بانک مرکزی ایسلند تقویت ثبات قیمت‌هاست. بانک مرکزی ایسلند باید وظایفی را برعهده گیرد که با نقش آن به‌عنوان یک بانک مرکزی سازگار است، مانند نگهداری ذخایر ارزی و ارتقای سیستم مالی سالم و کارآمد، شامل سیستم پرداخت داخلی و برون‌مرزی.

بانک مرکزی می‌تواند با موافقت وزیر، یک هدف کمی برای تورم اعلام کند.

بانک مرکزی در صورت موافقت وزیر موظف است یک نرخ برابری هدف برای پول ملی ایسلند در برابر ارزهای خارجی اعلام کند.

تا جایی که با اهداف سازگار است، بانک مرکزی باید از اجرای سیاست‌های اقتصادی دولت حمایت کند.

۹. مالزی

ماده (۵). اهداف بانک مرکزی

۱. اهداف اصلی بانک باید ارتقای ثبات پولی و ثبات مالی باشد تا به رشد پایدار اقتصاد مالزی منجر شود.

۱۰. ترکیه

ماده (۴). اهداف بانک مرکزی

هدف اصلی بانک باید حفظ ثبات قیمت‌ها باشد. بانک باید بنابر صلاحدید خود سیاست‌های پولی که باید اجرا کند و ابزارهای سیاست پولی که برای حفظ ثبات قیمت‌ها استفاده می‌کند را تعیین کند.

بانک باید در صورت عدم مغایرت با هدف حفظ ثبات قیمت‌ها، سیاست‌های رشد و اشتغال دولت را مورد حمایت قرار دهد.

۱۱. شیلی

ماده (۳). هدف بانک مرکزی

بانک مرکزی باید مراقبت از ثبات ارزش پول ملی و عملکرد طبیعی سیستم‌های پرداخت داخلی و خارجی را به‌عنوان اهداف خود در نظر بگیرد.

قدرت بانک مرکزی برای این اهداف باید شامل تنظیم مقدار پول و اعتبار در گردش، عملکرد معاملات اعتباری و ارز خارجی و نیز صدور مقررات در مورد مسائل پولی، اعتباری، تأمین مالی و ارز خارجی است.

۱۲. نروژ

بخش ۱-۲- اهداف فعالیت‌های بانکداری مرکزی

۱. اهداف فعالیت‌های بانکداری مرکزی حفظ ثبات پولی و ارتقای ثبات نظام مالی و نظام پرداخت کارا و ایمن است.

۲. بانک مرکزی باید به تولید و اشتغال بالا و با ثبات کمک کند.

۱۳. آمریکا

بخش A۲. اهداف سیاست پولی

اعضای هیئت مدیره فدرال رزرو و کمیته بازار باز فدرال باید رشد بلندمدت کل‌های پولی و اعتباری را متناسب با پتانسیل بلندمدت اقتصاد برای افزایش تولید، حفظ کنند، به طوری که اهداف اشتغال حداکثری، ثبات قیمت‌ها را تقویت کرده و نرخ بهره بلندمدت را متعادل کنند.

۱۴. چین

ماده (۲)

بانک خلق چین بانک مرکزی جمهوری خلق چین است.

بانک خلق چین تحت رهبری هیات دولت، موظف به تعیین و اجرای سیاست پولی دولت، جلوگیری از بروز و حل فصل ریسک مالی و حفظ ثبات مالی می‌باشد.

ماده ۳- هدف سیاست پولی حفظ ثبات ارزش پول و از طریق آن ارتقای رشد اقتصادی است.

ب) قوانین کشورها در زمینه پاسخگویی و شفافیت بانک مرکزی

۱. ارمنستان

ماده (۶). برنامه‌های سیاست پولی

۱. بانک مرکزی باید به صورت فصلی برنامه سیاست پولی ۱۲ ماه آتی خود را به عنوان یک دستورالعمل منتشر سازد.

۲. برنامه‌های سیاست پولی باید شامل:

الف) پیش‌بینی تورم،

ب) جهت‌گیری سیاست پولی،

ج) دیگر بندهای تعیین‌شده توسط هیئت مدیره بانک مرکزی برای اجرای مسائل مشخص شده توسط قانون باشد.

ماده (۷). همکاری با نهادهای دولتی

۲. رئیس هیئت مدیره بانک مرکزی یا معاون او باید، به طور منظم، به مجلس ارمنستان و کمیته‌های دائمی آن توضیحات یا شفافیت‌سازی‌های لازم در مورد سیاست‌های پیش گرفته شده توسط بانک مرکزی ارائه نماید.

ماده (۱۷). گزارش‌های بانک مرکزی و ارتباطات سالانه^۱ در خصوص فعالیت‌ها

۱. قبل از اول ماه می هر سال، بانک مرکزی باید گزارش سالانه خود را در مورد سال گذشته منتشر کند که شامل:

الف) گزارش مالی تأیید شده توسط شرکت حسابرسی،

ب) دیگر مواد مربوط به حکمرانی بانک مرکزی.

۲. بانک مرکزی باید، به طور منظم و حداقل یک‌بار در سال گزارش ثبات مالی جمهوری ارمنستان را منتشر و به مجلس، دولت و سایر نهادهای مرتبط ارسال نماید. این گزارش باید شامل تحلیل شبکه بانکی، اعتبار، بیمه و بازار اوراق بهادار و همچنین اطلاعات مربوط به مقررات‌گذاری‌ها و نظارت‌های انجام شده بازارهای فوق‌الذکر باشد.

بانک مرکزی باید، به طور منظم و حداقل یک‌بار در هر فصل، ترازنامه بانک مرکزی را برای دوره قبلی منتشر سازد.

۳. بانک مرکزی، باید ظرف ۲ ماه پس از اتمام هر فصل، گزارش مربوط به اجرای برنامه سیاست پولی را در ۱۲ ماه گذشته، که به تأیید هیئت مدیره بانک مرکزی رسیده است، منتشر سازد.

۴. بانک مرکزی باید تا اول ماه می هر سال، با توجه به روند و ضوابط تعیین شده در قانون مقررات مجلس ارمنستان گزارش ارتباطات بانک مرکزی ارمنستان را به مجلس ارمنستان ارسال و در صحن علنی مجلس ارائه نماید. گزارش مزبور باید شامل موارد زیر باشد:

۱. اطلاعات مربوط به برنامه سیاست پولی مصوب در فصل اول سال جاری،

۲. اطلاعات مربوط به اجرای سیاست پولی سال گذشته.

۵. گزارش‌ها، ارتباطات و اسناد مشخص شده در این ماده می‌تواند شامل دیگر موارد^۱ یا اطلاعاتی باشد که توسط هیئت مدیره بانک مرکزی تعیین می‌شود.

ماده (۲۰). اختیارات هیئت مدیره بانک مرکزی

هیئت مدیره بانک مرکزی باید:

۱. آیین‌نامه‌های^۲ بانک مرکزی را تصویب کند،

۲. برنامه سیاست پولی جمهوری ارمنستان را تصویب کند،

۳. محدوده و نرخ بهره عملیات بازار باز، وام‌های اعطایی و سپرده‌های دریافت شده توسط بانک مرکزی را تعیین کند،

۴. فرایندها و شرایط ذخایر قانونی بانک‌ها را تعیین کند،

۵. در خصوص مسائل ناظر به خود بانک مرکزی و در شرایطی که بانک مرکزی به‌عنوان بانک ایفای نقش می‌کند، تصمیم‌گیری نماید.

ماده (۲۱). جلسات هیئت مدیره

۱. ... صورتجلسات، جلسات هیئت مدیره باید تهیه شود.

۲. در صورتی که در جلسات هیئت مدیره مسائل سری مربوط به بانک، یا اطلاعات مربوط به بازار سرمایه که واجد طبقه‌بندی قانونی محرمانه است یا مسائل مربوط به اشخاص بیمه‌گر که شامل اسرار بیمه‌ای است یا مسائل مربوط به اعضای هیئت مدیره مورد بحث قرار گیرد، جلسه مذکور غیرعلنی خواهد بود.

در جلسات غیرعلنی صرفاً اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی و افرادی که به‌صورت رسمی دعوت شده‌اند شرکت خواهند کرد.

۴. نظر نماینده رسمی دولت یا اعضای هیئت مدیره که مخالف تصمیم هیئت مدیره رأی داده‌اند می‌تواند در صورت درخواست آنها در صورتجلسه درج گردد.

ماده (۳۳). ارائه اطلاعات

۱. بانک مرکزی موظف است، با هماهنگی سازمان دولتی مرتبط، باید اطلاعات مربوطه را در مورد مسائل

1. Provisions

2. by-Laws

- پولی یا سایر مسائلی که طبق این قانون برعهده بانک مرکزی قرار داده شده است، برای دولت فراهم کند.
۲. اطلاعات شامل اطلاعات محرمانه بانکی باید مطابق با قوانین مرتبط ارائه شوند.
۳. سازمان‌های دولتی و همچنین مرکز ملی خدمات آماری جمهوری ارمنستان در شرایطی که بانک مرکزی نیاز داشته باشد، باید اطلاعات زیر را برای بانک مرکزی تهیه کنند:
- الف) در مورد عملکرد بودجه‌ای دولت، مخارج و درآمدهای جاری دولت،
- ب) استقراض‌های دولت شامل منابع، مقادیر، نرخ‌های بهره، سررسید یا شرایط بازپرداخت و سایر تعهدها و همچنین چگونگی تخصیص و اهداف از این منابع مالی،
- ج) داده‌های تراز پرداخت و سایر مسائل مالی و اقتصادی.
۴. اطلاعاتی که شامل مسائل محرمانه دولت باشند باید به‌طور هماهنگ با مراحل که توسط قوانین مشخص شده است، فراهم شود.

۲. آذربایجان

ماده (۷). پاسخگویی بانک مرکزی

- ۷-۱. بانک مرکزی در خصوص فعالیت‌های خود صرفاً به ریاست جمهوری آذربایجان، پاسخگوست.
- ۷-۲. پاسخگویی بانک مرکزی به ریاست جمهوری آذربایجان شامل موضوعات زیر می‌شود:
- ۷-۲-۱. انتصاب یا عزل اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی براساس بند «۹» ماده (۱۰۹) قانون اساسی جمهوری آذربایجان،
- ۷-۲-۲. انتصاب یا عزل رئیس کل بانک مرکزی و معاونانش براساس بند «۹» و «۳۲» ماده (۹) قانون اساسی جمهوری آذربایجان،
- ۷-۲-۳. تعیین حسابرس خارجی برای بررسی فعالیت‌های بانک مرکزی و در صورت لزوم، انجام حسابرسی‌های ویژه، مطابق با ماده (۵۸) قانون بانکداری،
- ۷-۲-۴. ارسال گزارش توسط رئیس هیئت مدیره بانک مرکزی به ریاست جمهوری آذربایجان به تعداد دو بار در هر سال در مورد پیاده‌سازی اهداف اصلی و عملکرد بانک مرکزی و همچنین ارسال صورت‌های مالی تأیید شده توسط حسابرسان و گزارش بودجه عملیاتی.
- ۷-۳. رئیس بانک مرکزی باید در مورد جهت‌گیری‌های کلیدی سیاست پولی برای سال آتی به مجلس ملی جمهوری آذربایجان مشاوره دهد.

ماده (۲۸). سیاست پولی

- ۲۸-۱. بانک مرکزی باید در مورد جهت‌گیری‌های کلیدی سیاست پولی دولت در سال آینده، تا قبل از اول اکتبر به ریاست جمهوری آذربایجان گزارش داده و آن را تا ۳۱ دسامبر سال فعلی در اختیار عموم قرار دهد.
- ۲۸-۲. هنگام آشکارسازی جهت‌گیری‌های کلیدی سیاست پولی، بانک مرکزی باید نتایج سیاست پولی

را برای سال جاری و اهداف آن برای سال آتی و همچنین نحوه اجرای جهت‌گیری‌ها را با انعکاس عوامل مربوطه وابسته به و مستقل از بانک مرکزی مشخص نماید.

ماده (۳۱). تثبیت نرخ‌های بهره

۳۱-۴. بانک مرکزی باید نرخ ریفایننس و نرخ‌های بهره مبادلات خود را منتشر سازد.

ماده (۳۹). جمع‌آوری اسکناس در گردش

۳۹-۲. بانک مرکزی باید تصمیم خود مبنی بر تعویض اسکناس در جریان و همچنین جزئیات مربوط به اسکناس جدید و روند تعویض آن را از طریق رسانه‌های عمومی اعلام کند.

ماده (۴۳). اطلاعات مربوط به ذخایر طلا و ارز بین‌المللی

بانک مرکزی باید به‌صورت دوره‌ای و حداقل فصلی، از طریق رسانه‌ها میزان ذخایر طلا و ارز بین‌المللی خود را اعلام نماید.

ماده (۴۶). اصول کلیدی روابط با نهادهای مالی

۴۶-۵. بانک مرکزی تنها زمانی می‌تواند اطلاعات مربوط به عملیات مؤسسات اعتباری که در خلال انجام وظایف خود به‌دست آورده را افشا کند که توسط قوانین جمهوری آذربایجان در مورد حق دستیابی به اطلاعات و آزادی اطلاعات مجاز شمرده شده باشد.

فصل ۱۱. حسابداری مالی و گزارش‌دهی به بانک مرکزی

ماده (۵۸). حسابرسی بانک مرکزی

۵۸-۴. صورت‌های مالی سالانه حسابرسی شده و گزارش بودجه عملیاتی باید به ریاست جمهوری آذربایجان ارائه شود.

۵۸-۵. صورت‌های مالی سالانه تأیید شده توسط نظر حسابرس باید تا حداکثر یک ماه پس از پایان حسابرسی در رسانه‌ها منتشر شود.

ماده (۶۴). انتشارات

۶۴-۱. بانک مرکزی باید گزارش سالانه خود را منتشر نماید. گزارش سالانه بانک مرکزی باید شرایط کلان اقتصادی کشور، نتایج نهایی سیاست‌های پولی اعمال شده، وضعیت فعلی نظام بانکی، وضعیت مالی بانک مرکزی و نتایج بودجه عملیاتی را انعکاس دهد.

۶۴-۲. بانک مرکزی باید حداکثر ماهی یک‌بار، اطلاعیه‌هایی در مورد شرایط بازارهای پولی و مالی منتشر کند.

۶۴-۳. بانک مرکزی باید خلاصه‌های آماری در مورد نظام بانکی و دیگر اطلاعات مرتبط بنا به تشخیص و صلاحدید خود منتشر کند.

۶۴-۴. خلاصه ترازنامه بانک مرکزی باید به‌صورت ماهانه در جراید انتشار یابد.

۳. گرجستان

ماده (۶۸). قانون اساسی

۳. ... بانک مرکزی باید در مقابل مجلس پاسخگو باشد و به صورت سالانه، گزارشی از اقدامات خود ارائه نماید.

ماده (۳). اهداف و وظایف بانک مرکزی

۳. وظایف بانک مرکزی باید:

(ح) طبق استانداردها و روش‌های بین‌المللی، آمار بخش مالی و بخش خارجی کشور را تولید کرده و انتشار دهد.

ماده (۹). اختیارات هیئت مدیره بانک مرکزی

(ی) بررسی، تأیید و ارائه گزارش سالانه و صورت‌های مالی سالانه بانک مرکزی به مجلس

ماده (۶۱). تعیین جهت‌گیری اساسی سیاست‌های پولی و نرخ ارز و گزارش‌دهی

۱. بانک مرکزی باید به‌طور مستقل یک هدف تورمی تعیین کند.

۲. حداکثر تا ۱ اکتبر هر سال، بانک مرکزی باید پیش‌نویس جهت‌گیری اساسی سیاست‌های پولی و نرخ ارز خود را برای سه سال آینده، به مجلس گرجستان ارائه کند.

۳. تا انتهای سال جاری، مجلس گرجستان باید جهت‌گیری اساسی سیاست‌های پولی و نرخ ارز را تأیید نماید.

۴. تا زمان تأیید پیش‌نویس جهت‌گیری اساسی سیاست‌های پولی و نرخ ارز توسط مجلس گرجستان، بانک مرکزی باید در چارچوب پیش‌نویسی که تنظیم کرده است، عمل کند.

۵. پیش‌نویس جهت‌گیری اساسی سیاست‌های پولی و نرخ ارز باید شامل یک هدف تورمی، ابزار کلیدی سیاست پولی که بانک مرکزی در راستای احقاق هدف تورمی استفاده خواهد کرد و بررسی اجمالی از ریسک‌های بالقوه باشد.

۶. به صورت سالانه و حداکثر تا ۴ ماه پس از اتمام سال مالی، بانک مرکزی باید گزارشی از اجرای سیاست‌های پولی، ارزی و نظارتی به مجلس گرجستان ارائه دهد. مجلس گرجستان باید گزارش ارائه شده را تأیید نماید.

۴. افغانستان

ماده (۱۶)

۱. مشروح مذاکرات و جزئیات جلسات هیئت عالی **محرمانه است**. هیئت عالی می‌تواند تمام یا بخشی از نتایج جلسات را به عموم اعلام کند.

ماده (۱۰۴)

۱. بانک مرکزی افغانستان موظف است تا ۳ ماه پس از پایان سال مالی موارد زیر را به مجلس افغانستان گزارش کند:

۱. صورت‌های مالی اظهارنظر شده توسط حسابرس مستقل

۲. گزارش اقدامات و امور انجام شده در سال گذشته

۳. گزارشی از وضعیت اقتصاد

۲. بانک مرکزی افغانستان موظف است تا ۱۵ روز کاری پس از پایان هر ماه، پیش‌نویس صورت‌های مالی ماهانه بانک را آماده و به وزارت مالیه گزارش کند. پیش‌نویس مذکور باید مشتمل بر تغییر ذخایر ارزی بانک در طول ماه باشد.

۳. علاوه بر گزارش مندرج در این ماده، بانک مرکزی می‌تواند گزارش‌های دیگری در خصوص مسائل اقتصادی و مالی منتشر کند.

۵. عراق**ماده (۱۰۳). قانون اساسی**

۲. بانک مرکزی عراق در مقابل شورای نمایندگان پاسخگو است.

ماده (۱۶). اختیارات و عملکردهای هیئت مدیره

با نظارت بر اهداف اصلی و دیگر اهداف تعیین شده در ماده (۳)، هیئت مدیره، باید در محدوده تعیین شده در این قانون:

ج) تمام گزارش‌ها و پیشنهادهایی که بانک مرکزی قرار است به دولت یا قانونگذار ارائه کند را تأیید نماید.

ماده (۴۵). دفاتر و ثبت‌ها؛ صورت‌های مالی و گزارش‌ها

۲. بانک مرکزی باید پس از اتمام هر ماه، در اسرع وقت ترازنامه‌هایی را که شرایط بانک مرکزی را در انتهای آخرین روز کاری ماهی که به اتمام رسیده، گزارش می‌دهند، بر روی وبسایت اینترنتی رسمی خود منتشر سازد.

۳. بانک مرکزی باید ظرف سه ماه از پایان هر سال مالی، صورت‌های مالی سالانه خود را به نحوی که گزارش‌گری صحیح و کامل و شفاف از وضعیت مالی بانک مرکزی ارائه دهد را آماده کند.

۴. هیئت مدیره باید ظرف سه ماه پس از پایان هر سال مالی موارد زیر را به رئیس‌جمهور، به همراه یک نسخه به وزیر مالیه و قانونگذار گزارش نماید:

الف) صورت‌های مالی سالانه بانک مرکزی که به تأیید رئیس کل رسیده باشد و همچنین توسط حسابرس

خارج از سازمان تأیید شده باشد، به همراه هر گزارش یا نکته‌ای که حسابرس مایل به ذکر آن باشد و

ب) گزارشی از عملیات بانک مرکزی که در طول سال مالی به اتمام رسیده، به‌طور خاص در مورد اهداف سیاست پولی و اتفاقاتی که اقتصاد عراق را تحت تأثیر قرار داده‌اند. این گزارش باید همچنین شامل بیانیه‌ای در مورد چشم‌انداز بانک مرکزی از اقتصاد در سال آینده، با تأکید بر مسائل سیاست پولی باشد. در بررسی تحولات سیاست پولی، گزارش باید شامل:

۱. بررسی سیاست‌ها و اقدامات انجام شده توسط هیئت مدیره در سال گذشته و تحلیلی از شرایط اقتصادی و مالی که منجر به اتخاذ چنین سیاست‌ها و اقدامات شده است؛
۲. مباحثی در مورد شرایط نظام مالی عراق با تأکید ویژه بر نظام‌های پرداخت و بانک‌ها؛
۳. متون لوایح قانونی مهم تصویب شده و اقدامات اجرایی اتخاذ شده توسط دولت و بانک مرکزی در طول سال که مرتبط با عملکردها و عملیات بانک مرکزی، بانک‌ها و دیگر نهادهای مالی فعال در عراق باشد.
۵. بانک مرکزی باید صورت‌های مالی سالانه حسابرسی شده را در نشریه رسمی و وب‌سایت خود منتشر کند. گزارش‌های اشاره شده در پاراگراف ۴ نیز باید منتشر شوند.
۶. بانک مرکزی باید به‌طور فصلی گزارش‌هایی در مورد سیاست پولی و ثبات مالی که تحولات سال فعلی را به تصویر می‌کشند، منتشر ساخته که شامل اتفاقات تأثیرگذار بر اقتصاد عراق، همان‌گونه که در پاراگراف ۴، ذیل بند «ب» اشاره شد، می‌شود.
۷. رئیس بانک مرکزی باید در مورد عملیات و اهداف سیاست پولی بانک مرکزی، از جمله اتفاقات تأثیرگذار بر اقتصاد عراق، همان‌گونه که در پاراگراف ۴، ذیل بند ب اشاره شد، ظرف حداکثر یک سال به قانونگذار گزارش دهد.

۶. نیوزلند

ماده (الف ۵۳).

هیئت مدیره باید گزارش سالانه به‌شرح زیر را تهیه کند:

۱. هیئت مدیره موظف است برای هر سال مالی گزارشی در ارتباط با ارزیابی هیئت مدیره در خصوص وظایف محوله در این ماده ارائه دهد.

۱-الف. گزارش مربوطه باید:

الف) شامل گزارشی باشد که نشان دهد از نظر هیئت مدیره آیا کمیته سیاست پولی، رئیس کل، قائم‌مقام و سایر اعضای هیئت مدیره مسئولیت‌های خود را به‌درستی انجام داده‌اند یا خیر؟

ب) بیانگر اینکه هیئت مدیره چگونه موارد مندرج در بند الف (فوق) را ارزیابی می‌کند باشد.

- ۱-ب. گزارش باید نشان دهد که آیا براساس نظر هیئت مدیره، کمیته سیاست پولی، سازگار با اهداف عنوان شده در سال مالی سیاستگذاری پولی کرده است یا خیر؟

۲. گزارش باید:

- الف) باید توسط رئیس کل و یک عضو غیراجرایی امضا شده باشد.
 ب) نهایتاً تا سه ماه پس از پایان سال مالی به وزیر ارائه نماید.
 ۳. این گزارش باید به موجب این قانون به مجلس ارسال شود.

ماده (د ۶۳). منشور سیاست پولی^۱

۱. منشور سیاست پولی باید طبق مفاد این قانون باشد.
 ۲. هدف این منشور فراهم‌آوری موارد زیر است:
 الف) الزاماتی برای بهبود شفافیت و پاسخگویی در ارتباط با عملکرد کمیته سیاست پولی،
 ب) فرایند تصمیم‌گیری.

ماده (هـ ۶۳). محتوای منشور

- ۱) منشور باید دربردارنده موارد زیر باشد:
 a. الزامات ثبت خلاصه صورتجلسه جلسات کمیته (محتوای صورتجلسه، چه زمانی و چگونه این صورتجلسه‌ها منتشر شوند، موارد مرتبط با ثبت آرا)،
 b. دستورالعمل یا الزامات مرتبط با انتشار یا افشای اطلاعات مربوط به یک عضو کمیته یا سایر موارد مرتبط با کمیته یا وظایف آن.
 ۲) منشور باید دربردارنده موارد زیر باشد:
 a. الزامات مربوط به انتشار سایر اطلاعات که به صورت الزامی یا اختیاری توسط کمیته یا به نیابت از کمیته منتشر می‌شوند شامل اینکه چه زمانی و چگونه اطلاعات مربوطه منتشر شوند،
 b. فرایندهای تصمیم‌گیری،
 c. سایر موارد مرتبط،
 i. با تمهیدات این قانون درخصوص این منشور یا
 ii. برای اهداف موضوع ماده (د ۶۳) لازم است.
 ۳) این منشور نباید با مفاد این قانون ناسازگار باشد.

ماده (هـ ۶۳). انتشار منشور

- منشور باید در سایت اینترنتی بانک مرکزی منتشر شود.
 ۱۶۲ الف-الف- اهداف اسناد پاسخگویی موضوع این بند به شرح زیر هستند:
 الف) بیانیه مقاصد:^۲ برای بهبود پاسخگویی بانک مرکزی نیوزلند به عموم از طریق:
 ۱. مشارکت‌دهی عموم مردم در فرایند تنظیم اهداف میان‌مدت و اقدامات مربوطه،

۲. تصریح مقاصد و اقدامات بانک مرکزی برای مجلس،

۳. تمهید مبنایی برای ارزیابی عملکرد در آینده.

(ب) گزارش سالانه به منظور:

۱. گزارش‌دهی در خصوص فعالیت‌های بانک طی سال گذشته،

۲. ارزیابی فعالیت‌های بانک با مقاصد و اقداماتی که در بیانیه بند الف اشاره شد،

۳. تضمین پاسخگویی بانک در خصوص منابع در اختیار وی.

(ج) گزارش ثبات مالی:

۱. گزارش امور مربوط به سلامت و کارایی نظام مالی و سایر موارد مرتبط با اهداف احتیاطی بانک مرکزی،

۲. فراهم کردن امکان ارزیابی اثربخشی استفاده بانک مرکزی از اختیارات برای نیل به اهداف احتیاطی.

۱۶۲ الف ب- ارزیابی تأثیرات تنظیم‌گری سیاست‌ها:

(۱) بانک مرکزی موظف است:

(ب) تأثیرات تنظیم‌گری سیاست‌های اتخاذ شده بند الف این ماده را در بازه‌های مناسب با ماهیت

آن سیاست ارزیابی نماید،

(ج) این ارزیابی‌ها را به وزیر گزارش کند.

(۴) بانک مرکزی موظف است تمامی گزارش‌های مربوط به ارزیابی تأثیرات تنظیم‌گری سیاست‌ها را بر تارنمای اینترنتی بانک منتشر کند.

(۵) بانک می‌تواند برخی از اطلاعات را به دلایل معقولی و بنابر محرمانگی تجاری نهادهای مالی از گزارش منتشر شده در سایت حذف کند.

۱۶۲ الف- الزامات تهیه بیانیه مقاصد (*Statement of intent*)

بانک موظف است در هر سال مالی گزارش مقاصد بانک و اشخاص زیرمجموعه در آن سال مالی و حداقل دو سال مالی بعد را برای وزیر تهیه کند.

۱۶۲ ب- محتوای بیانیه مقاصد

(۱) هر گزارش مقاصدی باید دربردارنده اطلاعات زیر در دوره زمانی مرتبط باشد:

الف) اطلاعات زمینه کلیدی در خصوص بانک مرکزی و محیط عملیاتی وی،

ب) ماهیت و گستره وظایف بانک مرکزی و حیطه‌های اصلی عمل وی،

ج) اهداف، نتایج و تأثیرات مشخصی که بانک به دنبال رسیدن یا کمک به تحقق آنهاست،

د) برای انجام وظایف و تحقق عملیات آن در راستای رسیدن به آن اهداف، بانک چگونه (خود بانک

یا کمیته سیاست پولی) می‌خواهد عمل کند،

د الف) اگر یک جهت‌گیری تحت بخش ۶۸ ب مفروض گرفته شده، بانک چگونه با آن جهت‌گیری

مواجهه خواهد کرد.

- ه) استراتژی‌های پیشنهادی برای مدیریت سلامت سازمانی و قابلیت‌های بانک مرکزی،
 و) صورت‌وضعیت درآمد و مخارج پیش‌بینی شده برای سال اول مالی در دوره‌ای که به بیانیه مرتبط است،
 ز) صورت‌وضعیت پیشنهاد پرداخت سود سالانه به عموم مردم،
 ح) مهم‌ترین اقدامات مالی و غیرمالی و استانداردهایی که عملکرد آینده بانک مرکزی باید با آن ارزیابی شود،
 ط) مسائلی که بانک باید از قبل اتخاذ تصمیم به وزیر مشورت یا هشدار بدهد، مواردی که باید به وزیر گزارش دهد و تناوب گزارشات،
 ی) سایر مواردی که برای فهم مقاصد و جهت‌گیری‌های بانک ضروری است.
- ۲) تمامی بیانیه مقاصد باید تاریخ داشته و به امضای رئیس کل و قائم‌مقام رئیس کل رسیده باشد.
 ۱۶۲ ج- فرایند ارائه بیانیه مقاصد به وزیر
 ۱) تهیه بیانیه مقاصد ذیل بخش ۱۶۲ الف بانک مرکزی موظف است:
 الف) پیش‌نویس بیانیه را تهیه و حداقل سی روز قبل از آغاز سال مالی جدید به وزیر ارائه دهد،
 ب) کامنت‌های وزیر بر پیش‌نویس را مد نظر قرار دهد و بیانیه مقاصد را قبل از یا در آغاز سال مالی به وزیر ارائه دهد.
 ۲) اگر کامنت‌های وزیر مربوط به پیامدهای تنظیم‌گری بخش مالی در نظر گرفته شده توسط بانک در پیش‌نویس باشد، بانک مرکزی موظف است در زمان تنظیم نسخه نهایی بیانیه، به کامنت‌های وزیر پاسخی ارائه نماید که نشان دهد چگونه بانک کامنت‌های وزیر را در تنظیم اهدافش مد نظر قرار خواهد داد.
 ۱۶۲ د: اصلاحات بیانیه مقاصد
 ۲) به‌منظور اصلاح بیانیه مقاصد بانک مرکزی موظف است:
 الف) یک نسخه از اصلاحات را به وزیر ارائه نماید،
 ب) کامنت‌های وزیر را مد نظر قرار دهد و نسخه نهایی اصلاحات را در اسرع وقت به وزیر ارائه دهد.
 ۱۶۲ هـ: ارسال بیانیه مقاصد به مجلس
 به موجب این حکم نسخه نهایی بیانیه مقاصد و تمامی اصلاحات آن که به وزیر ارائه گردیده، باید به مجلس ارسال شود.
 ۱۶۳- گزارش سالانه و حساب‌ها
 ۱) تا سه ماه پس از پایان هر سال مالی بانک باید موارد زیر به وزیر ارسال کند:
 الف) گزارش عملیات بانک و اشخاص فرعی طی سال مالی،
 ب) صورت مالی حسابرسی شده بانک و در صورت وجود اشخاص فرعی آن در سال مالی،
 ج) گزارش حسابرس در ارتباط با صورت‌های مالی.

۲) گزارش باید دربردارنده موارد زیر باشد:

الف) ارزیابی مقاصد، اقدامات و استانداردهای تنظیم شده در بیانیه مقاصد که در ابتدای سال مالی ارائه شده بود.

الف مکرر. اطلاعاتی درخصوص، پاداش‌ها، حقوق‌ها و سایر مزایا و هدایای پرداختی طی سال مالی به:
۱. اعضای هیئت مدیره، یا کمیته‌های آن (هویت افراد در این گزارش به خاطر اهداف این بند افشا می‌شود)،
۲. کارکنان بانک (بدون افشای هویت).

ب) هر موردی که بانک ملزم است گزارش کند، یا اقدام کرده یا می‌خواهد گزارش کند.

ج) در صورت موافقت هیئت مدیره، گزارش هیئت مدیره موضوع ماده ۵۳ الف.

د) هر اطلاعات ضروری دیگر به همراه گزارش منتشر شده موضوع ماده ۱۵ د و ۱۵ ج به‌منظور ارزیابی آگاهانه عملکرد بانک در راستای انجام وظایف طی سال مالی.

۳. گزارش سالانه باید برای وزیر و مجلس ارسال شود.

۱۶۴- محتوای صورت‌های مالی

۱. صورت مالی باید طبق تجربه حسابداری پذیرفته شده تهیه شود و شامل موارد زیر باشد:

الف) وضعیت مالی بانک در روز تنظیم ترازنامه،

ب) صورت عملیاتی حاکی از درآمدها و هزینه‌های مرتبط با وظایف بانک در سال مربوطه،

ج) صورت جریان وجوه نقد بانک در سال مالی،

د) صورت وضعیت تعهد بانک انتشار صورت مالی بموقع،

ه) صورت وضعیت تعهدات مشروط در تاریخ انتشار صورت مالی،

و) گزارش سیاست‌های حسابداری،

ز) سایر گزارش‌های لازم برای انعکاس منصفانه عملکرد مالی بانک مرکزی،

ح) ارائه نمودارهای مقایسه پذیر برای هر یک از موارد فوق نسبت به سال مالی گذشته.

۲. صورت‌های مالی باید به‌صورت مجزا موارد زیر را گزارش کنند:

الف) هر پرداخت صورت گرفته ذیل ماده ۲۱-۱ (سود ناشی از معاملات ارزی)،

ب) هر پرداخت صورت گرفته به بانک توسط وزیر ذیل ماده ۲۱-۲. (زیان ناشی از معاملات ارزی).

۱۶۵ الف. گزارش ثبات مالی

۱. بانک مرکزی موظف است حداقل دو بار در سال:

الف) گزارش ثبات مالی را به وزیر ارائه کند،

ب) گزارش ثبات مالی در تارنمای بانک قرار دهد.

۲. گزارش ثبات مالی باید

الف) وضعیت ثبات و کارایی نظام مالی و سایر موارد مرتبط با اهداف احتیاطی بانک مرکزی را گزارش کند،

ب) در بردارنده اطلاعاتی باشد که امکان ارزیابی اقدامات بانک مرکزی در راستای نیل به اهداف احتیاطی آن را فراهم کند.

۳. وزیر موظف است در اسرع وقت ممکن پس از دریافت این گزارش آن را به مجلس ارائه دهد.

۷. ژاپن

ماده (۳). در باب استقلال بانک ژاپن و حصول اطمینان از شفافیت

۲. بانک ژاپن باید تلاش کند تا محتوای تصمیمات و نیز فرایند تصمیم‌گیری در خصوص کنترل پولی و ارزی را برای شهروندان شفاف کند.

ماده (۲۰). انتشار مشروح مذاکرات و غیره

۱. پس از هر جلسه هیئت سیاستگذاری در مورد مسائل مربوط به کنترل پولی، رئیس هیئت باید سندی را که در آن سرفصل مباحث مطرح شده مطابق با تصمیمات گرفته شده در جلسه، تهیه کرده و پس از تأیید آن در جلسه بعدی هیئت سیاستی در مورد مسائل کنترل پولی، به اطلاع عموم برساند.

۲. رئیس هیئت سیاستگذاری باید مشروح مذاکرات^۱ مرتبط با تصمیمات گرفته شده در جلسات مربوط به کنترل پولی آماده سازد و پس از اتمام دوره‌ای که توسط هیئت تعیین می‌شود، گزارش را به اطلاع عموم برساند.

ماده (۳۱). استانداردهای پرداخت حق الزحمه

۱. بانک ژاپن باید استانداردهای پرداخت پاداش (اعم از پرداخت نقدی و شامل هدایای غیرنقدی)، حقوق (شامل پرداخت پول همچون جایزه) و حقوق بازنشستگی (که به تمامی این موارد در پاراگراف بعدی به‌عنوان حق الزحمه اشاره می‌شود) را به مأموران و کارمندان، سازگار با استانداردهای رایج در جامعه تعیین نموده و این استانداردها را به وزیر دارایی گزارش کرده و این گزارشات را به اطلاع عموم برساند. این امر باید در زمان تغییر چنین استانداردهایی نیز رعایت شود.

ماده (۳۲). قواعد مربوط به خدمت

بانک ژاپن، به‌خاطر ماهیت عمومی کسب‌وکارش و همچنین به‌منظور حصول اطمینان از اجرای صحیح وظایف، باید قواعدی برای خدمت مأموران و کارمندانش، همچون الزام بر وقف خود به اجرای وظایف و دوری از کسب‌وکارهای خصوصی تنظیم نموده و چنین قواعدی را به وزیر مالیه گزارش نموده و نیز به اطلاع عموم برساند. این امر باید در زمان تغییر چنین قواعدی نیز رعایت شود.

ماده (۴۵). اظهارنامه رویه‌های عملیاتی

- ۱) بانک ژاپن باید گزارشی از رویه‌های عملیاتی خود تهیه کرده و به وزیر مالیه و نخست‌وزیر ارائه دهد. در صورت ایجاد هرگونه تغییر در اظهارنامه نیز باید همان رویه اعمال شود.
- ۲) اظهارنامه عملیاتی که در بند قبلی اشاره شده باید شامل موضوعات ابلاغی توسط کابینه، از جمله موارد مربوط به صدور وام، نیز باشد.

ماده (۵۱). بودجه مخارج

۱. در هر سال مالی، بانک ژاپن باید بودجه‌ای برای مخارج تدوین کرده و آن را پیش از شروع سال مالی به وزیر مالیه برای تأیید ارائه نماید. این امر باید در زمان تغییر بودجه نیز رعایت شود.
۲. اگر وزیر دارایی تشخیص داد که بودجه اشاره شده در پاراگراف قبلی را تأیید نکند، باید در اسرع وقت این موضوع را به همراه دلایل خود به بانک ژاپن اطلاع داده، و جزئیات مربوط به بودجه ارائه شده را به همراه دلایل مذکور به اطلاع عموم برساند.
۳. وقتی اطلاعیه مربوط به پاراگراف قبلی منتشر شد، بانک می‌تواند نظرات خود را به وزیر دارایی بیان کرده و در صورت لزوم، به اطلاع عموم نیز برساند.

ماده (۵۲). صورت‌های مالی و غیره

۱. بانک ژاپن باید برای هر بازه ۶ ماهه از آوریل تا سپتامبر و همچنین از اکتبر تا مارس، موجودی دارایی‌ها و ترازنامه بانک را آماده نموده و برای هر سال مالی، علاوه بر بازه‌های ۶ ماهه مذکور صورت سود و زیان تنظیم نماید. در نهایت باید این اسناد (که از این پس به آنها به‌عنوان صورت‌های مالی اشاره می‌شود) را با نظرات کتبی حسابرسان مالی، حداکثر تا ۲ ماه پس از پایان بازه مربوطه برای تأیید به وزیر دارایی ارائه نماید.
۲. وقتی چنین صورت‌های مالی سالانه، همان‌گونه که در پاراگراف قبلی اشاره شد، به وزیر دارایی ارائه می‌شوند، بانک ژاپن باید گزارشی را از حساب‌های مالی آن سال مالی، به همراه نظرات کتبی حسابرسان به آن پیوست نماید.
۳. پس از گرفتن تأییدیه وزیر دارایی، همان‌گونه که در پاراگراف ۱ به آن اشاره شد، بانک ژاپن باید بدون تأخیر، صورت‌های مالی، صورتحساب‌های مذکور در پاراگراف قبلی و نظرات مکتوب حسابرسان را که در دو پاراگراف قبلی به آن اشاره شد، در دفتر اصلی و دفتر شعب خود نگهداری نموده و آنها را به‌منظور بازرسی عمومی، در بازه‌ای که توسط هیئت سیاستی مشخص می‌شود، در اختیار عموم قرار دهد.

ماده (۵۴). گزارش‌دهی و حضور در مجلس

۱. بانک ژاپن باید حداکثر هر ۶ ماه، گزارشی در مورد تصمیمات هیئت سیاستگذاری مربوط به مسائل مذکور در ماده (۱۵)، پاراگراف اول و شرایط عملیات کسب‌وکاری که بانک بر مبنای آن انجام داده، تهیه کرده و از طریق وزیر مالیه به مجلس ارائه نماید.

۲. بانک ژاپن باید تلاش کند تا گزارش مذکور در پاراگراف قبلی را به مجلس توضیح دهد.

۳. رئیس بانک ژاپن یا رئیس هیئت سیاستگذاری یا نماینده‌ای که از طرف آنها مشخص شده باشد، باید در جلسات دو مجلس نمایندگان و مشاوران، یا بنابر درخواست، کمیته‌های آنان، به منظور توضیح وضعیت عملیات کسب‌وکار بانک و دارایی‌هایش، شرکت نماید.

ماده (۵۵). انتشار سرفصل عملیات کسب‌وکار

پس از دریافت تأییدیه مربوط به صورت‌های مالی هر سال مالی، همان‌گونه که در ماده (۵۲)، پاراگراف ۱ اشاره شد، بانک ژاپن باید بدون تأخیر، سرفصلی از عملیات کسب‌وکار خود در آن سال مالی آماده ساخته و آن را به همراه صورت‌های مالی مذکور و صورت‌حساب‌های آن سال مالی، به اطلاع عموم برساند.

ماده (۵۶). اصلاح اعمال غیرقانونی و غیره

۱. وزیر دارایی یا نخست‌وزیر می‌توانند در صورت کشف اینکه بانک ژاپن، مدیران یا کارمندان این قانون یا قوانین و مقررات دیگر و یا مواد اساسنامه را نقض کرده و یا احتمال دارد نقض کرده باشند، از بانک بخواهند اقدامات لازم را برای اصلاح چنین اعمالی انجام دهد.

۲. وقتی درخواستی از طرف وزیر دارایی یا نخست‌وزیر در مورد مسئله اشاره شده در پاراگراف فوق شود، بانک ژاپن باید در اسرع وقت اقداماتی را که هیئت سیاستی صلاح می‌داند، از جمله اصلاح اعمال مذکور و گزارش چنین اقداماتی به وزیر دارایی یا نخست‌وزیر، انجام دهد.

ماده (۵۷). درخواست حسابرسی ویژه

۱. وزیر دارایی یا نخست‌وزیر می‌توانند در صورت کشف اینکه بانک ژاپن، مدیران یا کارمندان این قانون یا قوانین و مقررات دیگر و یا مواد اساسنامه را نقض کرده و یا احتمال دارد نقض کرده باشند، از حسابرس بانک بخواهند اقدامات مورد نظر یا سایر موارد را مورد حسابرسی قرار داده و نتایج را به وزیر مالیه و نخست‌وزیر گزارش کنند.

۲. وقتی درخواستی از طرف وزیر دارایی یا نخست‌وزیر در مورد مسئله اشاره شده در پاراگراف فوق شود، حسابرس بانک ژاپن باید در اسرع وقت اقدامات مورد نظر یا سایر موارد را مورد حسابرسی قرار داده و نتایج را به وزیر مالیه، نخست‌وزیر و هیئت سیاستی گزارش کنند.

ماده (۵۸). گزارش‌ها و غیره

وزیر مالیه یا نخست‌وزیر می‌توانند، در صورت لزوم، به خاطر شرایط عملیات کسب‌وکار بانک ژاپن، از بانک درخواست ارائه گزارش یا دیگر موارد مربوطه کند.

ماده (۵۹). قواعد

بانک ژاپن باید در مواردی غیر از مسائل ذکر شده در این قانون، به هنگام وضع قواعد مربوط به تشکیلات و دیگر مسائل، چنین قواعدی را بدون تأخیر به وزیر دارایی گزارش دهد. این امر باید در زمان تغییر

چنین قواعدی نیز رعایت شود.

ماده (۶۵). مواد کیفری

مأموران و کارمندان بانک ژاپن هنگامی که مشمول هریک از موارد زیر شوند، باید توسط یک جریمه غیرکیفری حداکثر پانصد هزار ین مجازات شوند:

۱. عدم دریافت تأییدیه از وزیر مالیه یا توأمأً به همراه تأییدیه نخست‌وزیر، یا عدم دریافت مجوز از وزیر مالیه، در چارچوب این قانون (به استثنای مواد ماده (۴۳)، پاراگراف ۱)؛
۲. عدم گزارش به وزیر مالیه، یا توأمأً به وزیر مالیه و نخست‌وزیر، در چارچوب این قانون، یا ارائه گزارش کذب؛
۳. عدم اطلاع‌رسانی به عموم مردم آن‌گونه در چارچوب این قانون، یا اطلاع‌رسانی کذب؛
۸. عدم نگهداری صورت‌های مالی، صورت‌حساب‌ها، یا نظرات مکتوب حساب‌برسان، یا عدم اطلاع‌رسانی آن به عموم به‌منظور بازرسی عمومی و در نقض ماده (۵۲)، پاراگراف ۳؛
۱۲. عدم ارائه گزارش چنانچه در ماده (۵۶)، پاراگراف ۲ لازم است یا ارائه گزارش کذب؛
۱۳. عدم ارائه گزارش یا مطالب لازم در ماده (۵۸) یا ارائه گزارش یا مطالب کذب.

۸. ایسلند

ماده (۶). انتخاب هیئت نظارت

هیئت نظارت بانک مرکزی ایسلند باید پس از انتخابات مجلس انتخاب شوند. هیئت نظارت متشکل از هفت نماینده مجلس منتخب و تعداد هفت نفر عضو علی‌البدل است. انتخاب اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی، کارکنان اشخاص تحت نظارت یا مالکان اشخاص وابسته به اشخاص تحت نظارت به‌عنوان عضو هیئت نظارت ممنوع است. این قاعده برای اعضای پارلمان، اعضای علی‌البدل و وزرای کابینه به‌طور یکسان برقرار است. اعضای هیئت نظارت باید دارای دانش مناسب در مدیریت و ابزارهای نظارتی دارای کاربرد در بانک مرکزی باشند. باید تلاش شود تا اعضای منتخب هیئت نظارت از دانش گسترده و کافی در حوزه اقتصاد ایسلند، بازارهای مالی، مدیریت و فعالیت‌های تجاری برخوردار باشند. اساسنامه هیئت نظارت در زمان انتخاب اعضای جدید منقضی می‌شود. اگر یکی از جایگاه‌های اعضای اصلی هیئت بدون عضو باشد، عضو علی‌البدل تا انتخاب عضو جدید از جانب مجلس برای دوره باقی مانده عضو قبلی، به عضویت هیئت نظارت درخواهد آمد. هیئت نظارت از میان اعضای خود رئیس و قائم‌مقام انتخاب خواهد کرد. وزیر موظف است حقوق اعضای هیئت نظارت بانک مرکزی را تعیین کند.

ماده (۸). نقش هیئت نظارت

هیئت نظارت، انطباق عملکرد بانک مرکزی با قوانین و مقررات^۱ لازم‌الرعايه را پایش می‌کند. مدیریت یا تصمیم‌گیری در خصوص موضوعات خاص، مصداق پایش هیئت نظارت نیست. هیئت نظارت عهده‌دار انجام وظایف زیر است:

- الف) تأیید پیشنهادات رئیس کل یا نواب وی در خصوص ساختار بانک مرکزی،
 - ب) تعیین حقوق و مزایا و همچنین دوره خدمت اعضای کمیته سیاستگذاری پولی، کمیته ثبات مالی و کمیته نظارت مالی،
 - ج) تأیید قواعد و رویه‌های کمیته سیاستگذاری پولی، کمیته ثبات مالی و کمیته نظارت مالی،
 - د) نظارت کلی بر کنترل داخلی بانک و انتصاب حسابرس،
 - ه) تأیید قرارداد دستمزد با کارکنان بانک مرکزی، لحاظ قواعد بر صندوق‌های بازنشستگی کارکنان و عندالمطالبه تأیید انتخاب نماینده بانک مرکزی در هیئت مدیره صندوق بازنشستگی،
 - و) تأیید پیشنهاد بانک مرکزی به وزیر در خصوص حسابداری و حساب‌های سالانه بانک،
 - ز) تأیید حساب‌های سالانه بانک مرکزی،
 - ح) تأیید تصمیمات بانک مرکزی در خصوص معیارهای کفایت سرمایه و نحوه توزیع سود،
 - ط) تأیید بودجه عملیاتی بانک مرکزی ارائه شده توسط رئیس کل در ابتدای هر سال مالی،
 - ی) پایش دارایی‌ها و عملکرد بانک مرکزی و تأیید تصمیمات ناظر به سرمایه‌گذاری در ساختمان و سایر تجهیزات لازم برای فعالیت آن.
- ک) تأیید تعرفه‌های موضوع ماده (۴۳).

هیئت نظارت باید اطلاعات لازم در خصوص بانک مرکزی و سایر اشخاص و شرکت‌های زیرمجموعه بانک مرکزی برای انجام وظایف قانونی خود را در اختیار داشته باشد. رئیس کل موظف است هیئت نظارت را از جهت‌گیری کلان سیاستگذاری پولی و قواعد وضع شده توسط بانک مرکزی مطلع کند.

ماده (۱۱). نقش و ساختار کمیته سیاست پولی

صورتجلسات کمیته سیاست پولی باید برای عموم منتشر شود.

...

کمیته سیاستگذاری پولی باید در مورد کارهای خود سالی دو دفعه به مجلس گزارش دهد. اجزای گزارش در کمیته‌ای از مجلس که به انتخاب رئیس مجلس تعیین می‌شود، مورد بحث قرار خواهد گرفت.

ماده (۱۴). جلسات کمیته ثبات ملی

تصمیمات کمیته سیاست پولی در خصوص استفاده از ابزارهای نظارتی و منطق پشتیبان استفاده از آن

باید برای عموم منتشر شود. صورتجلسه مربوطه نیز باید برای عموم منتشر شود مگر اینکه انتشار تأثیر منفی بر ثبات مالی داشته باشد.

کمیته ثبات مالی باید در مورد کارهای خود سالی دو دفعه به مجلس گزارش دهد. اجزای گزارش در کمیته‌ای از مجلس که به انتخاب رئیس مجلس تعیین می‌شود، مورد بحث قرار خواهد گرفت.

ماده (۱۶). جلسات کمیته نظارت مالی

کمیته نظارت مالی موظف است تصمیمات خود را برای عموم منتشر کند. انتشار در شرایطی که منجر به زیان اشخاص شود یا منافع بازارهای مالی را تحت تأثیر قرار دهد مجاز نیست.

کمیته نظارت مالی باید در مورد کارهای خود سالی دو دفعه به مجلس گزارش دهد. اجزای گزارش در کمیته‌ای از مجلس که به انتخاب رئیس مجلس تعیین می‌شود، مورد بحث قرار خواهد گرفت.

ماده (۳۴). جمع‌آوری اطلاعات، تحقیقات و گزارش‌دهی

بانک مرکزی ایسلند باید گزارشات و پیش‌بینی‌هایی در خصوص مسائل پولی، تراز پرداخت‌ها، نرخ ارز و مسائل مربوط به ارزهای خارجی و دیگر مسائل مرتبط با عملکردها و سیاست‌هایش برای نیل به اهداف آماده سازد. علاوه بر این، بانک مرکزی باید گزارشی سالانه همراه با جزئیات از فعالیت‌هایش ارائه نماید.

ماده (۳۶). ارزیابی بیرونی

وزیر موظف است هر ۵ سال به سه نفر از متخصصان اقتصاد پولی و مالی و نظارت مالی مأموریت دهد تا عملکرد بانک مرکزی ایسلند را در رسیدن به اهداف ثبات قیمت‌ها، ثبات مالی و اجرای نظارت مالی را ارزیابی کنند. ارزیابی می‌تواند سایر حوزه‌های فعالیت بانک نظیر ساختار سازمانی، تقسیم وظایف و اختیارات را نیز پوشش دهد. یکی از متخصصان باید دانش کافی در ارتباط با اقتصاد ایسلند داشته باشند و دو نفر دیگر باید دارای دانش گسترده و تجربه فعالیت‌های مالی بین‌المللی و بانک مرکزی خارج از ایسلند باشند.

ماده (۳۸). حسابرسی

حسابرسی داخلی بانک مرکزی وظیفه حسابرس کل است، علاوه بر این، اداره ملی حسابرسی ایسلند باید بانک مرکزی را حسابرسی نماید.

پس از اتمام حسابرسی، حساب‌های سالانه باید توسط رئیس کل امضا شده و توسط هیئت نظارت تأیید شوند. اگر عضوی از هیئت نظارت، بر روی حساب‌های سالانه اظهاراتی دارد، باید امضای خود را با ملاحظه انجام داده و ماهیت ملاحظات خود را اعلام نماید.

حساب‌های حسابرسی شده باید برای تأیید نهایی تا حداکثر سه ماه پس از انتهای سال مالی به وزیر ارائه شوند. حساب‌های سالانه بانک مرکزی باید در گزارشات سالانه بانک مرکزی منتشر شود. بانک باید همچنین خلاصه‌ای از ترازنامه ماهانه خود منتشر نماید.

۹. مالزی**ماده (۱۱). حسابرس بیرونی**

حسابرس کل موظف است حساب‌های بانک مرکزی را حسابرسی نماید.

ماده (۱۲). صورت وضعیت دارایی و بدهی بانک

۱. بانک مرکزی موظف است بلافاصله پس از دو هفته از آخرین روز هر ماه، صورت وضعیت دارایی و بدهی بانک مرکزی را آماده و منتشر نماید.

۲. نسخه‌ای از صورت وضعیت موضوع پاراگراف (۱) به وزیر ارسال خواهد شد.

ماده (۱۳). آماده‌سازی و انتشار صورت‌های مالی و گزارش‌ها

۱. بانک مرکزی پس از گذشت سه ماه از پایان سال مالی موظف است:

الف) نسخه‌ای از صورت‌های مالی و اظهارنظر شده توسط حسابرس کل را برای وزیر ارسال و در روزنامه رسمی منتشر نماید.

ب) گزارش هیئت مدیره در خصوص فعالیت‌های بانک مرکزی در یک سال گذشته را برای وزیر ارسال نموده و برای عموم منتشر نماید.

۲. صورت‌های مالی و گزارش بند ب پاراگراف قبل باید در جلسه مجلسین مالزی قرائت شود. در صورت عدم برگزاری جلسه باید در اولین جلسه مجالس در صحن علنی قرائت گردد.

ماده (۲۴). انتشار بیانیه سیاست پولی

پس از هر جلسه کمیته سیاست‌گذاری پولی، بانک باید بیانیه سیاست پولی را در مورد تصمیمات گرفته شده در جلسه و منطق مربوط به چنین تصمیمات صادر نماید.

ماده (۷۲). مسائل سیاستی (تعامل دولت با بانک مرکزی)

۱. بانک باید وزیر را از سیاست‌های مرتبط با اهداف اصلی خود مطلع نگاه دارد.

۲. در صورت بروز تفاوت میان نظر وزیر و بانک در رابطه با اهداف اصلی، وزیر و بانک باید برای رسیدن به توافق تلاش نمایند.

۳. اگر وزیر و بانک از رسیدن به توافق باز بمانند، هیئت مدیره باید بیانیه‌ای در رابطه با مسئله‌ای که تفاوت نظر در آن به وجود آمده، به وزیر تنظیم نماید.

۴. وزیر باید توصیه‌ای همراه با بیانیه‌ای تنظیم شده توسط هیئت مدیره بانک تحت زیربخش ۳ به کابینه ارائه نماید.

۵. کابینه باید با عمل بر توصیه وزیر و بیانیه تنظیم شده توسط بانک، سیاستی را که باید توسط بانک اتخاذ شود، تعیین کند.

۶. وزیر باید بانک را از سیاست تعیین شده در زیربخش ۵ مطلع ساخته، و دولت مسئولیت سیاست اتخاذ

شده را می‌پذیرد.

۷. بانک باید سیاست تعیین شده در زیربخش ۵ را اجرا کند.

۸. اگر هیئت مدیره با سیاست تعیین شده در زیربخش ۵ اعتراض کند، می‌تواند اعتراضات خود را به همراه دلایل مربوطه به صورت کتبی به وزیر ارائه نماید. وزیر اعتراضات هیئت مدیره را به همراه سیاست تعیین شده در زیربخش ۵ به مجلس نمایندگان ارائه می‌نماید، و اگر مجلس نمایندگان در آن زمان نشست نداشته باشد، در نشست بعدی به آن ارائه می‌نماید.

ماده (۹۶). معافیت‌ها

وزیر می‌تواند، برحسب توصیه بانک و مشروط به اینکه با اهداف و عملکردهای بانک تناقض نداشته باشد، توسط دستور منتشر شده در روزنامه رسمی، فردی خاص یا طبقه یا تعریف خاصی از افراد را از هر کدام، یا تمامی مواد این لایحه، برای مدت و طبق شرایطی که در دستور مشخص می‌نماید، معاف نماید.

۱۰. ترکیه

ماده (۲۲). وظایف و اختیارات هیئت مدیره

وظایف و اختیارات هیئت مدیره بانک مرکزی به شرح زیر خواهد بود:

۱. آماده‌سازی بودجه، گزارش سالانه، ترازنامه، صورت‌های درآمدی و دستور جلسات مجمع عمومی بانک

ماده (الف / ۲۲). کمیته سیاستگذاری پولی

کمیته سیاستگذاری پولی وظایف و اختیارات زیر را خواهد داشت:

ج) ارائه اطلاعات به عموم منطبق با اصول تنظیم شده، و ارائه اطلاعات به دولت در بازه‌های زمانی تعیین شده از طریق تهیه گزارش‌های مرتبط با اهداف سیاست پولی و نحوه اجرای آن. کمیته سیاستگذاری پولی باید تصمیماتی که قرار است منتشر شود و همچنین نحوه انتشار آنها را تنظیم کند. مواردی که لازم است توسط کمیته سیاستگذاری پولی اعلام شود باید بدون تأخیر در روزنامه رسمی منتشر شود.

ماده (۳۹). ثبات پول ملی ترکیه

مواردی که باید اعلام شود:

بانک باید نرخ‌های تنزیل مجدد^۱، تنزیل و بهره مربوط به عملیات خود و همچنین شرایط سیاست عملیات بازار باز را که گاه به گاه توسط هیئت مدیره تعیین می‌شود، اعلام نماید. قیمت‌های خرید و فروش طلا و ارزهای خارجی که باید طبق ماده (۴) تعیین شود و همچنین تصمیماتی که باید سازگار با ذیل پاراگراف ۳ و ۵ ماده (۲۲) گرفته شوند، باید در روزنامه رسمی منتشر شود.

ماده (۴۲). حسابرسی ویژه و افشای عمومی

رئیس‌جمهور می‌تواند حساب‌ها و عملکرد بانک مرکزی را موضوع حسابرسی قرار دهد. رئیس‌جمهور می‌تواند در این راستا هر اطلاعاتی که نیاز داشته باشد را از بانک مطالبه کند.

رئیس بانک مرکزی باید هر سال در ماه‌های آوریل و اکتبر، گزارشی از عملیات بانک و سیاست پولی دنبال شده تا کنون و سیاست پولی که در آینده قرار است دنبال شود، به رئیس‌جمهور ارائه کند. بانک باید دوبار در سال اطلاعات مربوط به عملیات خود را به کمیسیون برنامه‌ریزی و بودجه مجلس ترکیه ارائه نماید. بانک باید گزارشات دوره‌ای مرتبط با اهداف سیاست پولی و اجرای آنها تهیه کرده و این اطلاعات را برای عموم افشا سازد. بانک باید دوره گزارشات، گستره و روند انتشار آنها را تعیین نماید. بانک باید در صورت ناتوانی در دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده، یا احتمال عدم دستیابی به آنها، دلایل مربوطه و اقداماتی را که لازم است انجام شود به عموم اعلام کرده و اطلاعات لازم را به دولت به صورت کتبی ارائه نماید.

ماده (۴۳). اختیار درخواست اطلاعات، ترازنامه و گزارشات بانک‌ها

بانک می‌تواند اطلاعات آماری را که لازم می‌داند منتشر نماید. اما بانک نمی‌تواند اطلاعات آماری را که حاوی مسائل شخصی هستند، به نهادهای رسمی یا خصوصی، مگر برای سازمان تنظیمات و حسابرسی بانکی ارائه، منتشر و یا فاش سازد. این اطلاعات نباید به هیچ منظوری غیر از مقاصد آماری استفاده شده و همچنین نباید به‌عنوان مدرک تلقی شود.

ماده (۵۸). ترازنامه و گزارش

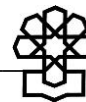
بانک باید پیش از جلسه مجمع عمومی، ترازنامه، صورت درآمدی و گزارش سالانه‌ای را که باید در انتهای سال تهیه کند، به نخست‌وزیر ارائه کرده و ترازنامه را در روزنامه رسمی منتشر نماید.

ماده (۶۳). اطلاعیه بانک

بانک باید در انتهای هر هفته، اطلاعیه‌ای شامل بیانیه‌ای کوتاه از حساب‌های خود ارائه کرده و آن را در روزنامه رسمی نیز منتشر کند.

اطلاعیه باید در یک طرف شامل تراز نقدی بانک، دارایی‌های طلا و وضع ارزهای خارجی، مجموع حساب‌های قابل پرداخت داخلی، سپرده‌های موجود در بانک‌های خارجی و دیگر طلب‌ها و در طرف دیگر شامل سرمایه بانک، ذخایر بانک، میزان اسکناس در گردش، سپرده‌های نگهداری شده توسط بانک، و دیگر بدهی‌ها باشد؛ همچنین، نرخ‌های بازتنزیل، تنزیل و بهره فعلی مرتبط با عملیات بانک باید در اطلاعیه آورده شود.

اطلاعیه باید به بانک‌های مرکزی خارجی و نهادهای مرتبط ارسال شود.

۱۱. شیلی**ماده (۴).**

بانک مرکزی باید رئیس‌جمهور و مجلس سنا را از سیاست‌ها و مقررات اجرایی عمومی که توسط بانک و در راستای انجام وظایفش تدوین و منتشر شده‌اند، آگاه کند.

ماده (۶۵)

بانک مرکزی براساس اصول شفافیت عملکرد وظایف عمومی مطرح شده در قانون اساسی و قانون شفافیت خدمات عمومی اداره خواهد شد.

بانک مرکزی می‌تواند با مصوبه هیئت مدیره که در روزنامه رسمی منتشر می‌شود، قواعد و دستورالعمل‌های لازم برای انطباق با قوانین فوق‌الذکر را تعیین کند.

ماده (۶۷)

بانک باید تصمیمات و مصوبات ناظر به بند «۲» ماده (۳۴) [ذخیره قانونی] و اعمال اختیارات ذیل مواد (۳۵) [مقرراتگذاری مالی]، ۴۰ [معاملات ارزی] و ۴۹ [مقررات ارزی] و تمامی مصوبات و تصمیمات لازم‌الاتباع برای عموم یا مصوبات تصمیماتی که به تشخیص حداقل یک نفر از اعضای هیئت مدیره باید همگان در جریان باشند را در روزنامه رسمی منتشر نماید.

ماده (۶۸)

تصمیمات و مصوبات هیئت مدیره باید در شکلی مخصوص و حداقل سه روز کاری بانکی قبل در دفتر اصلی بانک مرکزی و شعب آن در جایی که عموم مردم آن را مشاهده کنند، به اطلاع عموم برسد.

ماده (۷۵)

هیئت مدیره باید پس از دریافت نظرات بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، مقررات مربوط به الزامات و شرایط عمومی صورت‌های مالی سالانه بانک مرکزی که تا پایان ۳۱ دسامبر باید آماده شود را منتشر کند. صورت‌های مالی مزبور به همراه یادداشت‌ها و نظارت موضوع پاراگراف دوم ماده (۷۶)، باید در روزنامه رسمی و یک روزنامه کثیرالانتشار تا پایان آوریل هر سال منتشر شود. همچنین بانک مرکزی موظف است به صورت ماهانه صورت‌های مالی خود را منتشر کند.

ماده (۷۶)

قبل از ۳۱ ژانویه هر سال، مدیرکل باید صورت‌های مالی حسابرسی شده سال مالی قبل به شرح پاراگراف بعد را به هیئت مدیره گزارش کند.

صورت‌های مالی باید همراه نظرات حسابرس بیرونی تعیین شده توسط هیئت مدیره منتشر شود.

۱۲. نروژ**بخش ۱-۷- اطلاع‌رسانی به عموم**

(۱) بانک مرکزی باید عموم مردم را از مبنای تصمیمات و فعالیت‌های در چارچوب اهداف قانونی خود مطلع سازد.

(۲) بانک مرکزی باید از دسترس عموم بودن شاخص نرخ برابری ارز کرون نروژ اطمینان حاصل کند.

بخش ۱-۸. گزارش‌دهی به مجلس

(۱) وزیر باید حداقل سالی یک‌بار فعالیت‌های بانک مرکزی را به مجلس گزارش نماید. هیئت نظارت باید گزارش نظارتی خود در چارچوب این قانون را به مجلس ارسال کند.

(۲) حسابرس کل نروژ باید بر اعمال اختیارات وزیر نظارت کند.

بخش ۲-۱۶. انتصاب و ترکیب هیئت نظارت

(۱) هیئت نظارت متشکل از ۱۵ عضو منصوب از سوی مجلس و به مدت ۴ سال خواهد بود. اگر عضوی از سمت خود استعفا دهد عضو جایگزین شده از سوی مجلس دوره فرد قبلی را ادامه خواهد داد.

(۴) حقوق و مزایای اعضای هیئت توسط مجلس تعیین می‌شود.

بخش چهارم- نظارت و کنترل**بخش ۴-۱. نظارت و غیره.**

(۱) هیئت نظارت موظف است بر عملکرد بانک مرکزی و انطباق آن با احکام حاکم بر فعالیت‌هایش نظارت کند. هیئت نظارت موظف است از کفایت مدیریت هیئت اجرایی و کنترل مدیریت بانک و فعالیت‌های آن اطمینان حاصل نماید و همچنین مطمئن شود که فرایندهای مناسب به‌منظور تأمین اطمینان از انطباق عملیات بانک با قوانین، توافقات، تصمیمات و سایر احکام تنظیم‌گرانه ایجاد شده است. این نظارت نباید به اعمال اختیارات صلاح‌دیدگی هیئت اجرایی و کمیته سیاست پولی و ثبات مالی تسری پیدا کند.

(۲) هیئت نظارت باید به تمامی اطلاعات مرتبط با امور بانک مرکزی دسترسی داشته باشد و می‌تواند چنانچه برای انجام وظایف قانونی خود ضروری بداند تحقیق و تفحص کند.

(۳) هیئت نظارت موظف است بر شرکت‌های یا تماماً یا بخشی از آن متعلق به بانک مرکزی است نظارت کند. هیئت نظارت می‌تواند اطلاعات لازم برای نظارت خود را از مدیرعامل، هیئت مدیره و حسابرس درخواست کند. هیئت نظارت می‌تواند عنداللزوم از شرکت تحقیق و تفحص کند.

(۴) هیئت نظارت باید حداقل سالی یک‌بار گزارش خود از عملکرد بانک مرکزی را به مجلس گزارش کند. نسخه‌ای از گزارش مذکور باید به وزیر ارسال شود. گزارش نظارتی بانک باید حداقل شامل موارد زیر باشد:

۱. شرح نحوه نظارت بر بانک مرکزی،
۲. شرحی از تمامی فعالیت‌های نظارتی و اولویت‌های نظارتی هیئت نظارت برای انجام اقدامات نظارتی،
۳. شرحی از نظارت بر فعالیت مدیریت سرمایه‌گذاری‌های بانک مرکزی،
۴. گزارش هیئت از وضعیت حکمرانی هیئت اجرایی و کنترل مدیریت بانک و فعالیت‌های آن،
۵. شرحی از اقدامات نظارتی هیئت نظارت مرتبط با تأیید بودجه بانک و انطباق آن با صورت‌های مالی،
۶. سایر مسائل برآمده از نظارت.

بخش ۲-۴. بودجه

هیئت نظارت موظف است بودجه بانک مرکزی پیشنهادی هیئت اجرایی را تأیید کند. بودجه تأیید شده باید به اطلاع وزیر برسد.

بخش ۳-۴. گزارش‌های سالانه، صورت‌های مالی سالانه و صورت‌جلسات

(۲) هیئت اجرایی موظف است گزارش سالانه و صورت‌های مالی سالانه را تهیه کند. تأیید صورت‌های مالی سالانه برعهده هیئت نظارت است و باید به همراه گزارش سالانه و گزارش حسابرس به وزیر و مجلس ارسال شود.

(۳) صورت‌جلسه هیئت اجرایی و کمیته باید به هیئت نظارت و وزیر ارسال شود.

بخش ۴-۴ حسابرسی

(۱) صورت‌های مالی سالانه بانک مرکزی باید توسط حسابرس تأیید شده ذیل قانون حسابرسان حسابرسی شود. هیئت نظارت موظف است حسابرس بانک مرکزی را منصوب و حقوق وی را تعیین کند.

(۲) وزیر می‌تواند موارد خاصی را در حسابرسی بانک مرکزی به‌عنوان مکمل یا فسخ احکام قانون حسابرسی قاعده‌گذاری کند.

۱۳. آمریکا

بخش 2B. حضور رئیس هیئت مدیره در جلسات کنگره و گزارش‌دهی به کنگره

(الف) حضور در کنگره

۱. کلیات. رئیس هیئت مدیره موظف است در جلسات میان‌سال کنگره به‌شرحی که در پاراگراف دوم این ماده، درخصوص موارد زیر حضور یابد:

(الف) تلاش‌ها، اقدامات، اهداف و برنامه‌های هیئت مدیره و کمیته فدرال بازار باز درخصوص اجرای سیاست پولی،

(ب) توسعه اقتصادی و چشم‌انداز آینده به‌شرحی که در بخش ب الزام شده است.

۲. زمانبندی. رئیس هیئت مدیره بانک مرکزی باید در زمانبندی زیر حاضر شود:

الف) در تاریخ ۲۰ فوریه یا حوالی آن در سال‌های فرد و در ۲۰ جولای یا حوالی آن در سال‌های زوج در کمیته بانکداری و خدمات مالی مجلس نمایندگان،

ب) در یا حوالی ۲۰ جولای سال‌های زوج و در یا حوالی ۲۰ فوریه سال‌های فرد در کمیته بانکداری، مسکن و امور شهری مجلس سنا،

ج) در هریک از کمیته‌های فوق‌الذکر در صورت درخواست کمیته‌ها،

د) سایر اطلاعات که به تشخیص هیئت مدیره بانک مرکزی برای فهم بهتر عموم از حسابداری، گزارش‌گری مالی و کنترل داخلی هیئت مدیره و بانک‌های فدرال رزرو مفید یا ضروری است.

ب) گزارش‌کنگره

هیئت مدیره موظف است همراه با حضور در جلسات نیم‌سالانه موضوع بند فوق، گزارش مکتوبی به کمیته بانکداری، مسکن و امور شهری مجلس سنا و کمیته بانکداری و خدمات مالی مجلس نمایندگان ارسال نماید. گزارش مزبور باید مشتمل بر مباحث مربوط به اجرای سیاست پولی و توسعه اقتصادی و چشم‌انداز آینده و روند گذشته و چشم‌انداز آینده اشتغال، بیکاری، تولید، سرمایه‌گذاری، درآمد حقیقی، بهره‌وری، نرخ‌های ارز، تجارت بین‌الملل و پرداخت‌ها و قیمت باشد.

ج) دسترسی عمومی به اطلاعات

هیئت مدیره موظف است بر تارنمای اینترنتی خود، لینکی با عنوان Audit قرار دهد که به صفحه اینترنتی حاوی اطلاعات منتشر شده برای عموم لینک باشد. [تاریخ انتشار اطلاعات بر صفحه مذکور] در زمانی معقول که کمتر از ۶ ماه پس از تولید اطلاعات نیست، خواهد بود.

اطلاعات مربوطه باید شامل موارد زیر باشد:

۱. گزارش‌های آماده شده توسط ناظر عمومی،^۱
۲. صورت‌های مالی سالانه آماده شده برای هیئت مدیره توسط حسابرس،
۳. گزارش‌های هیئت مدیره به سنا و مجلس نمایندگان.

بخش ۴-۷. گزارش سالانه

هیئت مدیره بانک مرکزی موظف است به صورت سالانه گزارش جامعی از عملیات خود را به رئیس مجلس نمایندگان ارسال نماید. رئیس مجلس نمایندگان می‌تواند نسخه‌ای از گزارش مذکور را جهت اطلاع در اختیار کنگره قرار دهد. گزارش موضوع این بند باید شامل گزارش‌های موضوع ماده (۷۰۷) قانون فرصت برابر اعتیاری، ماده (۱۸) (f)(۷) قانون کمسیون تجاری فدرال ماده (۱۱۴) قانون صداقت در وام‌دهی و بخش ۱۰ این ماده باشد.

بخش ۴-۱۰. بایگانی بازار باز و سایر سیاست‌ها

هیئت مدیره بانک مرکزی موظف است مستندات کامل اقدامات انجام شده توسط هیئت مدیره و کمیته بازار باز فدرال در قبال تمامی سؤالات مربوط به سیاستگذاری در عملیات بازار باز را ثبت کند. در مستندات مربوط لازم است آرای مأخوذه در خصوص تعیین سیاست بازار باز و دلایل پشتیبان اقدامات هیئت مدیره و کمیته در هر مورد ثبت شود. هیئت مدیره مکلف است بایگانی مشابهی از تمامی پرسش‌های احتمالی در قبال سیاست‌های اتخاذ شده توسط هیئت مدیره را تهیه کرده و ذیل گزارش سالانه خود به کنگره مجموعه اقدامات اتخاذ شده در سال گذشته در قبال سیاست‌های بازار باز و عملیات آن و دیگر سیاست‌های اتخاذ شده توسط هیئت مدیره را مستند نماید. همچنین در این گزارش باید نسخه‌ای از اسناد لازم ذیل این بند را دربرداشته باشد.

بخش 11B. حسابرسی مستقل سالانه بانک‌های فدرال رزرو و هیئت مدیره

هیئت مدیره موظف است دستور دهد که صورت‌های مالی بانک‌های فدرال رزرو و هیئت مدیره موضوع حسابرسی مستقل سالانه قرار گیرد.

بخش ۱۱. اختیارات هیئت مدیره بانک مرکزی

(S). افشا و انتشار اطلاعات توسط بانک مرکزی

۱. کلیات. به منظور حصول اطمینان از افشای اطلاعات ناظر به وام‌گیرندگان و اشخاص مشارکت‌کننده در تسهیلات اعتباری اضطراری، برنامه وام‌دهی پنجره تنزیل، و عملیات بازار باز تحت نظر یا اجرا شده توسط هیئت مدیره بانک مرکزی، در چارچوب زمانی طبق احکام این قانون، هیئت مدیره بانک مرکزی موظف است نسبت به انتشار اطلاعات زیر به شرحی که در پارگراف (۲) آمده اقدام کند:

(الف) نام و جزئیات هویتی هر وام‌گیرنده و اشخاص طرف معامله در هریک از برنامه‌های اعتباری و تراکنش کلان با اشخاص مرتبط،^۱

(ب) مقدار وام پرداخت یا منتقل شده به هریک از وام‌گیرندگان و طرف‌های تراکنش کلان با اشخاص مرتبط،

(ج) نرخ بهره یا تنزیل پرداخت شده توسط هریک از وام‌گیرندگان و طرف‌های تراکنش کلان با اشخاص مرتبط،

(د) اطلاعات مربوط به نوع و میزان وثائق دریافتی یا دارایی‌های انتقال یافته مرتبط با هریک از اعتبارات دریافتی و طرف‌های تراکنش کلان با اشخاص مرتبط.

۲. زمان انتشار اطلاعات در هر مورد:

الف) درخصوص تسهیلات اعتباری، هیئت مدیره موظف است اطلاعات مربوط به پاراگراف اول را یک سال پس از لغو مجور تسهیلات اعتباری [عدم تمدید یا سررسید] منتشر نماید.

ب) درخصوص تراکنش‌های کلان با اشخاص مرتبط؛ آخرین روز هشتمین فصل پس از فصلی که تراکنش انجام شده است.

۳. انتشار اطلاعات زودهنگام. رئیس هیئت مدیره می‌تواند در صورتی که انتشار اطلاعات برای عموم را در راستای منافع عمومی و غیرمضر برای اثربخشی تسهیلات یا تراکنش مربوطه بداند، اطلاعات موضوع پاراگراف اول را زودتر از مواعد پاراگراف دوم منتشر نماید.

۸. مطالعه تأثیر معافیت پاراگراف ۶ [اطلاعات پاراگراف یک تا قبل از موعد پاراگراف ۲ از قانون دسترسی آزاد به اطلاعات]:

الف) مطالعه. بازرس عمومی هیئت مدیره بانک مرکزی موظف است:

۱. انجام یک مطالعه درخصوص تأثیر معافیت موضوع پاراگراف ۶ بر امکان دسترسی عموم به اطلاعات درخصوص مدیریت هیئت مدیره بر تسهیلات اعتباری اضطراری، برنامه وام‌دهی پنجره تنزیل، و عملیات بازار باز.

۲. ارائه هرگونه پیشنهاد درخصوص ابقا یا عدم ابقای استثنائات مذکور

ب) گزارش دهی. حداکثر تا سی‌ماه پس از ابلاغ این قانون بازرس عمومی هیئت مدیره موظف است گزارشی مشتمل بر یافته‌های مطالعه پاراگراف الف را به کمیته بانکداری، مسکن و امور شهری سنا و کمیته بانکداری و خدمات مالی مجلس نمایندگان ارائه نماید و گزارش را بر وبسایت هیئت مدیره برای عموم منتشر کند.

۱۴. چین

ماده ۶- بانک خلق چین موظف است گزارشات کاری خود در حوزه اجرای سیاست پولی و عملیات بخش مالی را به کمیته آماده‌کننده خلق چین ارائه کند.

ج) قوانین کشورها در زمینه استقلال نهادی بانک مرکزی

۱. ارمنستان

ماده (۸۳-۳) قانون اساسی

بانک مرکزی باید در اجرای وظایف محول شده در قانون اساسی و قانون بانک مرکزی، مستقل باشد.

ماده (۱). بانک مرکزی جمهوری ارمنستان

۵. بانک مرکزی باید در راستای اهداف و وظایفی که قانون اساسی و قوانین جمهوری ارمنستان به او محول کرده، از مقامات دولتی جمهوری ارمنستان مستقل باشد.

۲. آذربایجان

ماده (۶). استقلال بانک مرکزی

بانک مرکزی باید در انجام مسئولیت‌ها و به‌کارگیری اختیاراتش که توسط قانون اساسی و قوانین جمهوری آذربایجان معین شده‌اند، مستقل باشد و هیچ مقام دولتی یا نهاد خصوصی و شخص حقیقی یا حقوقی نمی‌تواند به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم و به هر دلیل فعالیت‌های آن را محدود نماید، به‌صورت غیرقانونی تحت تأثیر قرار دهد و یا در آنها مداخله نماید.

ماده (۲۹). ابزارهای سیاست پولی

۲۹-۲. بانک مرکزی باید به صلاحدید خود می‌تواند از هر ابزاری که در ماده ۱-۲۹ مشخص شده است در راستای اهدافی که در این قانون بیان شده‌است، استفاده کند.

۳. گرجستان

ماده (۶۸). قانون اساسی

۳. بانک مرکزی باید در فعالیتش مستقل باشد. صرفاً هزینه‌های اداری و سرمایه‌ای بانک مرکزی تحت کنترل و نظارت تحت ماده (۶۹) این قانون قرار می‌گیرد.

۵. حقوق و وظایف، روش فعالیت و تضمین استقلال بانک مرکزی باید در قانون تعیین شود.

ماده (۴). استقلال بانک مرکزی

۱. بانک مرکزی باید در فعالیتش مستقل باشد. قوه مقننه، قوه مجریه و سایر قوا حق ندارند در فعالیتش دخالت یا بر آن نظارت کنند، به‌استثنای مواردی که در قانون اساسی گرجستان و این قانون مقرر شده است.

۲. بانک مرکزی باید به لحاظ اقتصادی مستقل بوده و تمامی مخارج خود را تأمین کند. بانک مرکزی نباید در قبال تعهدات دولت گرجستان مسئول باشد. دولت گرجستان نباید در قبال تعهدات بانک مرکزی

مسئول باشد، به‌استثنای مواردی که در این قانون مقرر شده است.

۳. بانک مرکزی، دارایی‌ها، اموال و درآمد آن و نیز فعالیت‌ها و عملیاتی که انجام می‌دهد، باید از مالیات‌های دولتی، عوارض گمرکی، هزینه‌ها و پرداخت‌هایی که برای یک بدنه اجرایی تعیین می‌شود، معاف باشد.

۴. افغانستان

ماده (۳). ساختار

۳-۳. بانک مرکزی افغانستان طبق این قانون، در پیگیری اهداف خود کاملاً مستقل است و هیچ شخصی نباید در انجام وظایف بر اعضای بدنه تصمیم‌گیر بانک مرکزی تأثیر سوء بگذارد یا به هر طریق در فعالیت‌های بانک مرکزی افغانستان مداخله نماید.

۵. عراق

ماده (۱۰۳). قانون اساسی

۱. بانک مرکزی عراق، هیئت عالی حسابرسی، کمیسیون ارتباطات و رسانه و کمیسیون‌های وقف^۱ از نظر مالی و اداری، نهادهایی مستقل هستند و امور مربوط به هر یک از این نهادها، باید توسط قانون تنظیم شود.

۲. بانک مرکزی عراق در مقابل شورای نمایندگان [مجلس] مسئول است. هیئت عالی بازرسی و کمیسیون ارتباطات و رسانه نیز در مواقع لازم باید به شورای نمایندگان ملحق شوند.

ماده (۲). ظرفیت قانونی و استقلال

۲. بانک مرکزی باید در پیگیری اهداف و عمل به وظایف خود، همان‌گونه که در این قانون مقرر شده است، مستقل و پاسخگو باشد. به‌استثنای مواردی که خلاف آن در این قانون مشخص شده است، بانک مرکزی نباید از هیچ فرد یا نهاد دیگر از جمله نهادهای دولتی، تبعیت کند. استقلال بانک مرکزی باید محترم شمرده شود و هیچ شخص یا نهاد نباید به‌صورت نادرست در پی تحت تأثیر قراردادن هر عضو از بدنه تصمیم‌گیری بانک مرکزی در انجام وظایف وی نسبت به بانک مرکزی باشد و یا در فعالیت‌های بانک مرکزی دخالت کند.

۶. نیوزلند

در قانون نیوزلند، حکمی دال بر استقلال سازمانی بانک مرکزی از سایر دستگاه‌های اجرایی نیامده است.

۷. ژاپن

ماده (۳). در باب استقلال بانک ژاپن و حصول اطمینان از شفافیت

۱. استقلال^۱ بانک ژاپن در موضوع کنترل پولی و ارزی باید محترم شمرده شود.
۲. بانک ژاپن باید تلاش کند تا محتوای تصمیمات و نیز فرایند تصمیم‌گیری در خصوص کنترل پولی و ارزی را برای شهروندان شفاف کند.

ماده (۵). ماهیت عمومی فعالیت بانک ژاپن و ساختار آن

۱. با توجه به ماهیت عمومی کسب‌وکار و اموال آن، بانک ژاپن باید برای انجام کار به شیوه‌ای مناسب و کارا تلاش کند.
۲. در اجرای این قانون، باید توجه مقتضی به ساختار کسب‌وکار بانک ژاپن اعمال شود.

۸. ایسلند

ماده (۱). نهاد بانک مرکزی

- بانک مرکزی ایسلند یک نهاد مستقل در مالکیت حاکمیت^۲ است و تحت حمایت وزیر عمل می‌کند. تمامی تعهدات بانک مرکزی توسط خزانه‌داری ملی تضمین شده است.

۹. مالزی

ماده (۳)

- ۱) بانک مرکزی مالزی به موجب این قانون، ایجاد و تحت احکام آن اداره می‌شود.

۱۰. ترکیه

ماده (۴). وظایف اصلی و اختیارات بانک مرکزی

- III. ج. بانک باید در اعمال اختیارات و انجام وظایفی که مسئولیتش توسط این قانون به وی اعطا شده است، استقلال مطلق^۳ داشته باشد.

۱۱. شیلی

ماده (۱). ماهیت بانک مرکزی

1. Autonomy
2. State
3. Absolute Autonomy

بانک مرکزی شیلی یک نهاد فنی مستقل بوده و با جایگاه قانونی به وجود آمده است. این نهاد دارای ظرفیت قانونی کامل بوده، مالکیت دارایی‌های خود را برعهده داشته و برای یک دوره نامحدود ایجاد شده است. قانون حاضر سازماندهی، ساختار، وظایف و اختیارات آن را تنظیم می‌کند.

۱۲. نروژ

بخش ۱-۱- بانک مرکزی نروژ

۲. بانک مرکزی نروژ یک شخص حقوقی با قابلیت یک شخص در ترتیبات قانونی و تحت تملک دولت مرکزی است.

بخش ۱-۴- استقلال بانک مرکزی

۱. پادشاه نروژ می‌تواند تصمیمات ناظر به اهداف بانک مرکزی موضوع بخش‌های ۱-۲ و ۱-۳ این قانون را لغو کند. بانک مرکزی قبل از لغو تصمیمات مزبور باید دعوت شود و نظرات خود را بیان کند. مجلس باید در جریان این لغو تصمیمات قرار گیرد.

۲. بانک مرکزی نروژ نباید در عمل به اختیارات و وظایفش مجبور به پیروی از دستورات شخص دیگری^۱ شود مگر در شرایط خاص. تمامی تصمیماتی که بانک مرکزی را به مجبور به انجام کاری می‌کند، باید توسط پادشاه نروژ اتخاذ شود. بانک مرکزی قبل از آن باید دعوت شود و نظرات خود را بیان کند. مجلس باید در جریان این لغو تصمیمات قرار گیرد.

۱۳. آمریکا

حکمی در این خصوص یافت نشد.

۱۴. چین

ماده (۷)- بانک خلق چین باید تحت رهبری دولت چین و به صورت مستقل و بدون دخالت دولت‌های محلی، بخش‌های مختلف دولت، سازمان‌های اجتماعی و افراد دیگر، سیاست پولی را اجرا کند، وظایف و مسئولیت‌ها و عملیات اجرایی خود را در چارچوب قانون انجام دهد.

ماده (۸)- بانک خلق چین به صورت کامل توسط دولت تجهیز منابع شده و در مالکیت دولت قرار دارد.

د) قوانین کشورها در زمینه ترکیب اعضای هیئت مدیره

۱. ارمنستان

ماده (۱۹). هیئت مدیره بانک مرکزی

۱. هیئت مدیره بانک مرکزی عالی‌ترین بخش حکمرانی بانک مرکزی است. هیئت مدیره متشکل از رئیس بانک مرکزی، دو معاون وی و پنج عضو است.

۲. آذربایجان

ماده (۲۱). هیئت مدیره بانک مرکزی

۱-۲۱. بانک مرکزی باید توسط هیئت مدیره اداره شود. هیئت مدیره باید از ۷ نفر تشکیل یابد. هیئت مدیره باید از رئیس بانک مرکزی، ۴ عضو دائمی و ۲ عضو از بیرون باشد.

۳. گرجستان

ماده (۷)

۱. بخش عالی‌رتبه بانک، هیئت مدیره بانک مرکزی است که از هفت عضو تشکیل شده است. اگر در هیئت مدیره، کمتر از چهار عضو وجود داشته باشد، هیئت مدیره بانک نباید مصوبه‌ای برای اجرای وظایفش داشته باشد. در این مورد، منصب (مناصب) خالی باید حداکثر تا دو ماه پر شود.

۲. اعضای هیئت مدیره بانک، باید شهروندان گرجستان یا یک کشور خارجی، متخصص در اقتصاد، مالی و سایر حوزه‌های مقتضی باشند و باید به درستکاری و صداقت شناخته شوند. تعداد متخصصان در سایر حوزه‌های مرتبط (بجز اقتصاد و مالی) در هیئت مدیره بانک نباید از دو نفر تجاوز کند.

۳. رئیس هیئت مدیره بانک مرکزی باید رئیس بانک باشد. غیر از رئیس هیئت مدیره، هیئت شامل دو نایب‌رئیس بانک و اعضای دیگری خواهد بود.

۴. افغانستان

ماده (۷). ترکیب هیئت عالی

۱. هیئت عالی بانک افغانستان متشکل از ۷ نفر به شرح زیر هستند:

۱. رئیس

۲. نایب رئیس اول

۳. ۵ عضو دیگر

۵. عراق**ماده (۱۱). ترکیب هیئت مدیره**

هیئت مدیره از ۹ عضو به شرح زیر تشکیل شود:

الف) رئیس کل به عنوان رئیس هیئت مدیره،

ب) دو قائم مقام رئیس،

ج) سه مدیر ارشد بانک مرکزی، شامل مدیران شعب بانک مرکزی به صورت دوره‌ای،

د) سه فرد دیگر با تخصص مناسب پولی، بانکی یا حقوقی که در یک سال منتهی به عضویت در

هیئت مدیره در هیچ منصبی در بانک مرکزی استخدام نشده باشند.

۶. نیوزلند**ماده (۵۴). اعضای هیئت مدیره**

اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی شامل:

الف) حداقل ۵ و حداکثر ۷ عضو غیراجرایی که توسط وزیر منصوب می‌شوند،

ب) رئیس کل.

۷. ژاپن**ماده (۱۶). ساختار هیئت مدیره**

۱. هیئت مدیره متشکل از ۹ نفر است.

۲. اعضای هیئت مدیره متشکل از ۶ نفر اعضای هیئت سیاستی، رئیس کل بانک مرکزی و دو نایب رئیس. رئیس کل و نواب آن به صورت مستقل از یکدیگر به عنوان عضو هیئت وظایف خود را انجام می‌دهند.

۳. هیئت یک رئیس خواهد داشت که از میان اعضای هیئت مدیره توسط خودشان انتخاب می‌شود.

۴. رئیس هیئت موظف است کنترل کلی بر امور هیئت مدیره داشته باشد.

۵. هیئت مدیره موظف است از قبل یک عضو را برای انجام وظایف رئیس کل زمانی که وی ممنوعیت دارد، تعیین کند.

۸. ایسلند**ماده (۳)**

رئیس کل باید مسئول تمامی عملیات انجام شده توسط بانک باشد و باید مجاز به اتخاذ تصمیمات مربوط

به تمامی مواردی باشد که توسط این قانون به فرد دیگری واگذار نشده است.

ماده (۴)

وزیر موظف است، رئیس کل بانک مرکزی را به مدت ۵ سال منصوب کند. همچنین وزیر، سه قائم مقام رئیس را نیز برای مدت ۵ سال منصوب می کند. یک قائم مقام مسئول رسیدگی به امور مرتبط با سیاست پولی، یکی دیگر مسئول رسیدگی به امور مرتبط با ثبات مالی و سومین قائم مقام متولی امور مربوط به نظارت مالی خواهد بود.

یک فرد مشخص می تواند صرفاً دوبار به سمت رئیس کل یا قائم مقام منصوب شود.

۹. مالزی

ماده (۱۴). هیئت مدیره

(۳) هیئت مدیره باید از اعضای زیر تشکیل یابد:

الف) رئیس،

ب) حداکثر سه قائم مقام،

ج) حداقل پنج و حداکثر هشت مدیر منصوب شده طبق بند و ماده (۱) ۱۶.

۱۰. ترکیه

ماده (۱۹). ترکیب هیئت مدیره

اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی متشکل از ۱ رئیس و ۶ عضو دیگری است که توسط مجمع عمومی معین می شوند.

۱۱. شیلی

ماده (۷)

هیئت مدیره از پنج عضو تشکیل می شود که به پیشنهاد رئیس جمهور، پس از تأیید سنا، انتخاب می شود. حکم آنان به صورت یک فرمان اجرایی به وزیر مالیه ابلاغ می گردد.

۱۲. نروژ

فصل دوم - ساختار بانک مرکزی

بخش ۲-۱ بدنه مدیریتی بانک

بانک مرکزی نروژ یک هیئت اجرایی، یک کمیته سیاست پولی و ثبات مالی و یک هیئت نظارت دارد.

بخش ۲-۲- رئیس کل و نواب رئیس کل

۱. بانک مرکزی یک رئیس کل و دو نایب رئیس دارد.
۲. رئیس کل رئیس هیئت اجرایی، رئیس کمیته سیاست پولی و ثبات مالی و مدیرعامل بانک مرکزی خواهد بود.

بخش ۲-۳ ترکیب هیئت اجرایی

۱. هیئت اجرایی متشکل از رئیس کل، دو نایب رئیس و ۶ عضو بیرونی است. اعضای بیرونی توسط پادشاه به مدت ۴ سال منصوب می‌شوند. اینها می‌تواند تا سقف ۱۲ سال مجدداً منصوب شوند. اگر عضوی از سمت خود استعفا دهد عضو منصوب شده جایگزین دوره وی را به اتمام می‌رساند.
۲. به‌علاوه، دو عضو از هیئت باید توسط و از میان کارمندان به‌منظور مشارکت آنها در امور مدیریتی انتخاب شود. روش انتخاب این نمایندگان با توافق هیئت اجرایی و کارکنان تعیین می‌شوند. در صورت عدم حصول توافق هیئت نظارت روش انتخاب را تعیین می‌کند.
۳. رئیس کل رئیس هیئت اجرایی است. پادشاه نواب رئیس کل را به سمت نایب رئیس اول و نایب رئیس دوم هیئت اجرایی منصوب می‌کند.

بخش ۲-۹ انتصاب رئیس کل و نواب وی

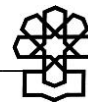
- رئیس کل و نواب وی توسط پادشاه و به مدت ثابت ۶ سال منصوب می‌شوند. مدت ثابت ۶ سال برای یک دوره دیگر قابل تمدید است.

۱۳. آمریکا

بخش ۱۰ - هیئت مدیره فدرال رزرو

ماده (۱) - انتصاب و شرایط اعضا

هیئت مدیره بانک مرکزی متشکل از ۷ نفر است که توسط رئیس‌جمهور، با مشورت و تأیید سنا به مدت ۱۴ سال انتخاب می‌شوند. در انتخاب اعضای هیئت مدیره، یک نفر از آنها باید از یکی از فدرال رزروهای منطقه‌ای انتخاب شود، رئیس‌جمهور باید ملاحظات منصفانه نمایندگی اعضای هیئت مدیره از منافع بخش‌های مالی، کشاورزی، صنعتی و تجاری را در نظر گیرد. در انتخاب اعضای هیئت مدیره رئیس‌جمهور باید یک نفر را باید از میان کسانی که دارای تجربه کار در یا نظارت بر بانک‌های منطقه‌ای با کمتر از ۱۰ میلیارد دلار دارایی باشند انتخاب کند. اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی باید تمامی وقت خود را به کارهای مربوط به هیئت مدیره اختصاص دهند و هریک سالانه ۱۵۰۰۰ دلار حقوق به‌صورت ماهانه و مخارج سفرهای ضروری خود را دریافت می‌کنند.

بخش ۱۰ ماده (۲)

فرد انتخاب شده نمی‌تواند در حین مسئولیت و تا دو سال بعد از آن عضو هیئت مدیره بانکها باشد. نهایتاً هر عضو حداکثر ۱۴ سال می‌تواند عضو هیئت مدیره قرار گیرد.

بخش ۱۰ ماده (۴)

عضو هیئت مدیره نباید سهام‌دار بانکها و مؤسسات مالی باشد.

۱۴. چین

ماده ۱۰- بانک خلق چین یک رئیس کل و تعدادی نائب رئیس خواهد داشت.

ه) قوانین کشورها در زمینه دوره تصدی و استعفای اعضای هیئت مدیره

۱. ارمنستان

ماده (۱۹). هیئت مدیره بانک مرکزی

۲. ... دوره انتصاب اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی در دور اول باید به صورت زیر باشد:

یک عضو - ۱ سال

یک عضو - ۲ سال

یک عضو - ۳ سال

یک عضو - ۴ سال

یک عضو - ۵ سال

پس از اتمام دوره اول تمامی افراد با دوره خدمت ۶ ساله منصوب می‌گردند. در شرایط وجود پست بلاتصدی در هیئت مدیره، عضو جدید باید برای دوره باقی‌مانده عضو سابق منصوب و جای او را پر کند.

ماده (۲۲). زمینه‌های برکناری اعضای هیئت مدیره

۱. اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی با اعلام حداقل یک ماه قبل‌تر به مجلس، می‌توانند از شغل خود استعفا دهند. پس از گذشت یک‌ماه از دریافت اعلام، عضو مزبور از هیئت مدیره بانک مرکزی منعزل می‌شود.

۲. آذربایجان

ماده (۲۱). هیئت مدیره بانک مرکزی

۵-۲۱. اعضای هیئت مدیره باید به مدت دوره ۵ سال منصوب شوند.

۶-۲۱. رئیس هیئت مدیره بانک مرکزی باید از بین اعضای هیئت مدیره به طول دوره برابر با دوره تصدی عضو طبق بند «۳۲» از ماده (۱۰۹) از قانون اساسی جمهوری آذربایجان منصوب شود.

۷-۲۱. قائم‌مقام اول رئیس و سایر قائم‌مقام‌های هیئت مدیره بانک مرکزی باید از بین اعضای هیئت مدیره به طول دوره‌های برابر با دوره‌های تصدی این اعضا طبق بند «۳۲» از ماده (۱۰۹) از قانون اساسی جمهوری آذربایجان منصوب شوند.

۸-۲۱. اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی آذربایجان حین دوره اشتغالشان در بانک مرکزی آذربایجان نمی‌توانند در هیچ فعالیت دارای دریافت و پاداش شرکت کنند. این فعالیت‌ها شامل کارآفرینی^۱ یا ایجاد کسب‌وکارهای خصوصی نیز می‌شود. کارهای علمی، آموزشی و خلاقانه مستثنا هستند. به‌استثنای موارد

تصریح شده در قانون، اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی آذربایجان که به صورت تمام وقت در استخدام بانک مرکزی هستند، نمی‌توانند هیچ منصبی در شخصیت‌های حقوقی سازمان‌های قانونی داشته باشند. ۹-۲۱. اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی و همچنین اعضای خانواده آنها (شامل همسران، والدین، خویشاوندان سببی، پدر بزرگ و مادر بزرگ، فرزندان، فرزندخوانده‌ها، برادرها و خواهرها) نمی‌توانند مدیر و سهام‌دار دارای حق رأی در هیچ کدام از مؤسساتی باشند که بانک مرکزی روی آنها نظارت می‌کند. ۱۰-۲۱. اعضای هیئت مدیره نمی‌توانند عضو احزاب سیاسی باشند و در سازمان‌های عمومی دارای منصب باشند.

ماده (۲۶). استعفای اعضای هیئت مدیره

۱-۲۶. تصمیم در مورد قبول یا رد استعفای رئیس بانک مرکزی و سایر اعضای هیئت مدیره باید طی ۲ ماه از تاریخ تشکیل پرونده درخواست اتخاذ شود. اگر هیچ تصمیمی در این بازه اتخاذ نشد، شخص درخواست‌کننده استعفا باید استعفایش را ۳ ماه پس از تاریخ تشکیل پرونده درخواست قبول شده بداند. ۲-۲۶. اگر تصمیم بر رد درخواست استعفای رئیس بانک مرکزی و هر عضو دیگر هیئت مدیره گرفته شده باشد، عضو متقاضی استعفا در صورتی که طی ۲ هفته پس از تاریخ این تصمیم، نامه استعفای دیگری را ارسال کند، باید ۱ ماه پس از تصمیم مبنی بر رد نامه اصلی استعفا، خود را مستعفی فرض کند.

۳. گرجستان

ماده (۷). مدیریت بانک مرکزی

۴. مجلس گرجستان باید با توصیه رئیس‌جمهور گرجستان، اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی را با رأی اکثریت اعضای مجلس برای مدت هفت سال انتخاب کند.

ماده (۱۱). استعفای اعضای هیئت مدیره

۱. یک عضو هیئت مدیره بانک مرکزی می‌تواند در صورت ارائه نامه کتبی به رئیس مجلس گرجستان به مدت حداقل دو ماه قبل از تاریخ مورد نظر استعفا دهد.
۲. عضو هیئت مدیره از تاریخ اشاره شده در اطلاعیه‌اش استعفا داده شده تلقی خواهد شد.

۴. افغانستان

ماده (۷)

۲۲. طول دوره مسئولیت اعضای هیئت عالی ۵ سال است به استثنای دوره اول که پایان دوره خدمت اعضا به موجب این قانون به طور مساوی در بازه‌های ۵ تا ۵ سال تعریف می‌شود. انتصاب مجدد اعضای هیئت عالی بلامانع است مگر اینکه موضوع احکامی که منجر به منعزل شدن آنها می‌گردد، شده باشند.

ماده (۱۳)

رئیس و نایب رئیس هیئت عالی می‌تواند با تسلیم نامه‌ای حداقل سه ماه پیش‌تر به رئیس‌جمهور افغانستان از سمت خود استعفا دهند. تسلیم نامه در مدت زمان کمتری از تاریخ استعفا در صورت موافقت رئیس‌جمهور بلامانع است. سایر اعضای هیئت عالی می‌توانند با با تسلیم نامه‌ای حداقل ۱ ماه پیش‌تر به رئیس‌جمهور افغانستان از سمت خود استعفا دهند، تسلیم نامه در مدت زمان کمتری از تاریخ استعفا در صورت موافقت رئیس‌جمهور بلامانع است.

۵. عراق

ماده (۱۳). انتصاب و طول دوره خدمت اعضای هیئت مدیره

۱. رئیس، قائم‌مقام‌ها و سایر اعضای هیئت مدیره باید توسط رئیس‌جمهور معرفی و توسط قوه مقننه تأیید شوند. رئیس‌جمهور باید با رئیس و دو قائم‌مقام در مورد معرفی مدیران ارشد به‌عنوان اعضای هیئت مدیره، مشورت کند. تمامی اعضای هیئت مدیره باید دوره تصدی پنج‌ساله داشته‌باشند و می‌توانند با توصیه رئیس‌جمهور و تأیید قوه مقننه مجدداً منصوب شوند، به شرطی که، برای دستیابی به دوره‌های تصدی همپوشان اولین دوره تصدی باید (۱) برای رئیس پنج سال، (۲) برای یک قائم‌مقام چهار سال و برای قائم‌مقام دیگر سه سال، (۳) برای یک مدیر ارشد پنج سال، برای دیگری، چهار سال و برای سومین مدیر ارشد سه سال و (۴) برای دو عضو هیئت مدیره که متعاقب ماده (۱۱) بند «د» منصوب شده‌اند، سه سال و برای عضو دیگر هیئت مدیره که متعاقب ماده (۱۱) بند «د» منصوب شده‌است، دو سال باشد.

ماده (۱۴). استعفا و برکناری اعضای هیئت مدیره

۱. رئیس، قائم‌مقام رئیس یا هر عضو دیگری از هیئت مدیره می‌تواند پس از حداقل یک ماه بعد از اخطار کتبی به رئیس‌جمهور از سمت خود استعفا دهد، اگر این استعفا مورد پذیرش واقع شود. اگر مقام منصوب‌کننده چنین استعفایی را نپذیرد، می‌تواند عضو مربوطه را حداکثر به میزان سه ماه دیگر از تاریخ استعفانامه اصلی وی ملزم به خدمت کند.

۶. نیوزلند

ماده (۴۲). شرایط انتصاب رئیس کل

۱) رئیس کل به موجب ماده (۴۰) این قانون به مدت ۵ سال منصوب می‌شود و انتصاب مجدد آن برای ۵ سال دیگر امکانپذیر است.

ماده (۴۴). دوره تصدی قائم‌مقام

۱. قائم‌مقام به موجب ماده (۴۳) این قانون به مدت ۵ سال منصوب می‌شود و انتصاب مجدد آن برای ۵

سال دیگر امکانپذیر است.

ماده (۵۵). دوره تصدی اعضای غیراجرایی

۱. غیر از موارد مندرج در ماده (۵۷-۵۹) دوره خدمت اعضای غیراجرایی هیئت مدیره ۵ سال است.
۲. اعضای غیراجرایی می‌توانند مجدداً برای عضویت در هیئت مدیره انتخاب شوند.
۳. هر عضو اجرایی می‌تواند در هر زمان با اعلام به وزیر از سمت خود استعفا دهد.

۷. ژاپن

ماده (۲۴). دوره خدمت مدیران

۱. دوره خدمت رئیس کل و نواب و اعضای هیئت مدیره ۵ سال، حسابرسان و هیئت عامل ۴ سال و مشاوران هم ۲ سال است. در صورت جایگزینی رئیس کل بانک مرکزی، نواب وی و اعضای هیئت مدیره، عضو جایگزین دوره خدمت فرد قبلی را به اتمام می‌رساند.
 ۲. رئیس کل بانک مرکزی و نواب وی، اعضای هیئت مدیره، حسابرسان و هیئت عامل و مشاوران می‌توانند مجدداً انتخاب شوند.
- در متن قانون سازوکار استعفا به صورت صریح اشاره نشده است.

۸. ایسلند

ماده (۴). انتصاب و صلاحیت‌ها

- وزیر رئیس کل بانک مرکزی و سه قائم‌مقام رئیس را برای مدت ۵ سال منصوب می‌کند. یک قائم‌مقام متولی سیاست پولی، یکی دیگر متولی ثبات مالی و سومین قائم‌مقام متولی امور مربوط به نظارت مالی خواهد بود.
- رئیس کل و قائم‌مقام‌ها صرفاً برای یک دوره دیگر می‌توانند ابقا شوند.

۹. مالزی

ماده (۱۵). رئیس کل و نواب رئیس کل

۱. رئیس کل به مدت ۵ سال و نواب وی به مدت سه سال منصوب می‌شوند.

ماده (۱۶). انتصاب مدیران

۶. به استثنای مواردی که در بند «الف» (۲) ۱۷ بیان شده است، مدیری که طبق بند «۱» منصوب شده است، باید سمت را برای دوره تصدی سه‌ساله عهده‌دار شود و باید دارای امکان انتصاب مجدد باشد.

۱۰. ترکیه**ماده (۲۰). طول دوره خدمت**

طول دوره خدمت اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی، ۳ سال است. [توضیح: در متن قانون بانک مرکزی ترکیه که بر تارنمای آن قرار گرفته، حکمی ناظر به طول دوره خدمت رئیس کل بانک مرکزی نیامده است. اما در وبسایت این بانک توضیح داده است^۱ که رئیس کل بانک مرکزی توسط رئیس‌جمهور و به مدت ۴ سال انتخاب می‌شود].

۱۱. شیلی**ماده (۸)**

اعضای هیئت مدیره برای مدت ده سال انتخاب می‌شوند و عضویت آنها قابل تمدید است. جابه‌جایی اعضای هیئت مدیره به صورت دوره‌ای و هر دو سال یک‌بار صورت می‌گیرد. رئیس کل که همزمان می‌تواند رئیس بانک نیز باشد توسط ریاست‌جمهوری از بین اعضای هیئت مدیره برای مدت پنج سال و یا تا زمان اتمام زمان خدمت آن عضو هیئت مدیره (هرکدام که کمتر باشد) انتخاب می‌شود. ریاست بانک مرکزی قابلیت انتخاب مجدد دارد.

ماده (۹)

هیئت مدیره باید از بین اعضای خود کسی را به‌عنوان نایب‌رئیس هیئت مدیره و نایب رئیس بانک انتخاب کند. مدت زمان خدمت نایب‌رئیس را هیئت مدیره مشخص می‌کند و نمی‌تواند طولانی‌تر از مدت زمان باقی‌مانده از دوره عضویتش در هیئت مدیره باشد. بعد از اتمام مدت مأموریت نایب‌رئیس، هیئت می‌تواند او را مجدداً انتخاب کرده یا کس دیگری را جانشین او کند. [حکمی راجع به استعفای اعضای هیئت مدیره پیش‌بینی نشده است]

۱۲. نروژ**بخش ۲-۳ ترکیب هیئت اجرایی**

(۱) هیئت اجرایی متشکل از رئیس کل، دو نایب رئیس و ۶ عضو بیرونی است. اعضای بیرونی توسط پادشاه به مدت ۴ سال منصوب می‌شوند. اینها می‌تواند تا سقف ۱۲ سال مجدداً منصوب شوند. اگر عضوی از سمت خود استعفا دهد عضو منصوب شده جایگزین دوره وی را به اتمام می‌رساند.

1. <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/EN/TCMB+EN/Main+Menu/About+The+Bank/Organization/Decision+Making/Governor>

بخش ۲-۹ انتصاب رئیس کل و نواب وی

رئیس کل و نواب وی توسط پادشاه و به مدت ثابت ۶ سال منصوب می‌شوند. مدت ثابت ۶ سال برای یک دوره دیگر قابل تمدید است.

۱۳. آمریکا

ماده (۱). انتصاب و شرایط اعضا

هیئت مدیره بانک مرکزی متشکل از ۷ نفر است که توسط رئیس‌جمهور، با مشورت و تأیید سنا به مدت ۱۴ سال انتخاب می‌شوند.

ماده (۲). ممنوعیت اشتغال اعضای هیئت مدیره، طول خدمت، رئیس کل و نواب

یک نفر توسط رئیس‌جمهور با مشورت و تأیید سنا به مدت ۴ سال به‌عنوان رئیس کل و ۲ نفر به‌عنوان نواب رئیس کل انتخاب می‌شوند. توسط رئیس‌جمهور یک نفر از نواب به‌عنوان قائم‌مقام رئیس کل (در غیاب وی) و یک نفر به‌عنوان نایب رئیس در امور نظارتی آن منصوب می‌شوند.

۱۴. چین

حکمی یافت نشد.

(و) قوانین کشورها در زمینه شرایط انتخاب اعضای هیئت مدیره

۱. ارمنستان

ماده (۱۹). هیئت مدیره بانک مرکزی

۳. افرادی که تحصیلات بالاتری دارند - دارای حداقل ۲۵ سال سن - در ۴ سال گذشته شهروند ارمنستان بوده و اقامت دائم در ارمنستان داشته باشند، دارای حق رأی در ارمنستان باشند می‌توانند به‌عنوان هیئت مدیره بانک مرکزی انتخاب شوند مشروط به اینکه:

الف) شهرت خوب در نظام مالی داشته باشند

ب) حداقل ۲ سال تجربه مدیریتی در حوزه اجرای سیاست پولی یا دو سال تجربه حرفه‌ای در سازمان‌های مالی بین‌المللی یا حداقل ۴ سال تجربه مدیریتی در بانک یا بیمه یا بازار اوراق بهادار، یا حداقل ۴ سال تجربه حرفه‌ای علمی یا کارهای تحقیقاتی در فضای اقتصاد کلان داشته باشند.

ج) دارای توانایی حرفه‌ای و دانش لازم که این اطمینان را ایجاد کند که توانایی اجرای مقرراتی که در ماده (۲۰) این قانون تصریح شده‌است را دارد.

۴. علاوه بر شرایط ماده (۳)، انتخاب اعضای هیئت مدیره باید مستلزم حصول اطمینان از شرایط زیر باشد:

الف) حداقل نیمی از آنها دارای تجربه حرفه‌ای کار در فضای اقتصاد کلان داشته باشند.

ب) اعضای هیئت مدیره باید دانش لازم در حوزه بانکداری، حسابرسی، گزارشگری مالی، فناوری اطلاعات، قوانین تنظیم‌گر فعالیت‌های بانک مرکزی و سازمان‌های مالی را داشته باشند.

هیچ فردی نباید در صورت داشتن شرایط زیر عضو هیئت مدیره بانک مرکزی باشد:

الف) طبق حکم دادگاه، ناتوان یا تا ناتوان قانونی باشد و یا طبق حکم دادگاه، محکوم به یک جرم و جنایت عمدی شود.

ب) از لحاظ قانونی از داشتن حق تصرف مقامات خاص محروم یا رد صلاحیت شده باشد.

۲. آذربایجان

ماده (۲۱). هیئت مدیره بانک مرکزی

۲-۲۱. شهروندان جمهوری آذربایجان با تحصیلات بالای اقتصادی و حقوقی و همچنین افراد با تجربه حرفه‌ای در اقتصاد، حقوق و مالی یا بانکداری که در امور دارایی، فعالیت‌های اقتصادی، سوءاستفاده شغلی و همچنین جرائم، به‌ویژه جرائم سنگین، محکوم نشده باشند، واجد شرایط عضویت در هیئت مدیره هستند.

۳-۲۱. اعضای مجلس ملی جمهوری آذربایجان، اعضای مجلس جمهوری خودمختار نخجوان، اعضای

کابینه وزیران جمهوری آذربایجان و کابینه وزیران جمهوری خودمختار نخجوان، همچنان اعضای منتخب نهادهای شهری، همچنین افراد دارای مشاغل اجرایی دولتی یا شهرداری هستند، نمی‌توانند به عضویت در هیئت مدیره بانک مرکزی درآیند.

۳. گرجستان

ماده (۷)

۲. اعضای هیئت مدیره بانک، باید شهروندان گرجستان یا یک کشور خارجی، متخصص در اقتصاد، مالی و سایر حوزه‌های مرتبط باشند و باید به درستکاری و صداقت شناخته شوند. تعداد متخصصان در سایر حوزه‌های مرتبط (بجز اقتصاد و مالی) در هیئت مدیره بانک نباید از دو نفر تجاوز کند.

۴. افغانستان

ماده (۱۰). شرایط اعضای هیئت عالی به شرح زیر است:

۱. شهروند افغانستان
۲. مشهور به درستکاری
۳. تحصیلات عالی یا تجربه گسترده در اقتصاد، بانکداری یا حقوق.
۴. از هیئت عالی به دلیل ماده (۱۲) این قانون، عزل نشده باشد.
۵. کارمند بانک مرکزی افغانستان نباشد مگر اینکه رئیس یا نایب رئیس اول بوده باشد.
۶. عضو هیئت نظارت یا سایر نهادهای مالی به هر شکلی نباشد.
۷. نباید از جمله اشخاص تحت نظارت بانک افغانستان باشد.
۸. نباید وزیر یا معاون وزیر، نماینده مجلس یا دیگر مقامات رسمی عالی‌رتبه افغانستان باشد.

۵. عراق

ماده (۱۲). شرایط انتصاب و خدمت

۱. رئیس کل، قائم‌مقام‌ها و دیگر اعضای هیئت مدیره باید از صداقت و درستکاری برخوردار باشند، دارای مدرک دانشگاهی بوده یا تجربه حرفه‌ای گسترده‌ای در زمینه‌های مربوط به بانکداری، اقتصاد، مالی، تجارت یا حقوق باشند.
۲. افرادی که از نظر رئیس‌جمهور مشمول هریک از موارد زیر باشند صلاحیت منصوب شدن به هیئت مدیره را نخواهند داشت:
الف) شهروند عراق نباشد.

ب) مناسب^۱ و درستکار نباشد.

ج) فرد یا هر فردی که با او ارتباط خونی، خویشاوندی یا از طریق ازدواج دارد، که می‌تواند شامل فرزندان به فرزندخواندگی پذیرفته شده و پرورش داده شده یا هر فردی که با او در یک خانوار است، یا هر فردی که با او در ارتباطات مالی مستقیم یا غیرمستقیم است، نیز باشد، باعث شود فرد مذکور تا به میزان غیرقابل قبولی از شرکت در تصمیم‌گیری‌های هیئت مدیره منع شود.

۶. نیوزلند

ماده (۵۶)

اعضای هیئت مدیره که باید وزیر اقتصاد آنها را انتخاب نماید باید واجد دانش، مهارت و تجربه فردی باشند و هیچ‌گونه تعارض منافی بین بانک مرکزی و آن شخص وجود نداشته باشد.

۷. ژاپن

ماده (۲۳). انتصاب مدیران

۳. اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی نیز توسط دولت و با تأیید مجالس منصوب می‌شوند. این افراد از میان کسانی که دارای تجربه و دانش کافی در امور اقتصاد و مالی هستند، انتخاب می‌شوند.

۸. ایسلند

ماده (۴)

رئیس کل و قائم‌مقام متولی سیاست پولی، باید دارای مدرک دانشگاهی اقتصاد یا موضوعات مرتبط بوده و تجربه و تخصص قابل توجه در امور مالی، اقتصادی و پولی داشته باشند. قائم‌مقام‌های متولی ثبات مالی و نظارت، باید دارای مدرک دانشگاهی مرتبط با امور زیر نظر خود بوده و تجربه و تخصص قابل توجه در امور مالی داشته باشند.

رئیس کل و قائم‌مقام‌های وی باید از حیث قانونی قادر به انجام امور شخصی خود باشند و از تصرف از اموال شخصی خود محروم نشده باشند. این افراد باید دارای شهرت خوب باشند و نباید با فعالیت‌های تجاری مرتبط بوده و به واسطه تخلف از قوانین و مقررات مختلف (ورشکستگی، عمومی، خصوصی و ...) مجرم شناخته شده باشند.

وزیر باید برای انتصاب رئیس کل و قائم‌مقام‌های وی طبق قانون حقوق و وظایف کارکنان دولت، اقدام به صدور اعلام عمومی (آگهی) نماید.

وزیر مالیه باید کمیته‌ای سه نفره به منظور ارزیابی صلاحیت متقاضیان تصدی جایگاه رئیس کل و قائم‌مقام سیاست پولی تشکیل دهد. یکی از این افراد باید توسط کمیته دائمی رؤسای نهادهای آموزش عالی ایسلند و فرد دیگر باید توسط هیئت ناظر بانک مرکزی ایسلند انتخاب شوند. فرد سوم بدون داشتن نمایندگی از نهادی به ریاست کمیته منصوب می‌شود.

وزیر مسئول نسبت به مسائل اقتصادی و بازارهای مالی باید کمیته‌ای سه نفره به منظور ارزیابی صلاحیت متقاضیان تصدی جایگاه قائم‌مقام ثبات مالی و قائم‌مقام نظارت مالی تشکیل دهد. یکی از این افراد باید توسط کمیته دائمی رؤسای نهادهای آموزش عالی ایسلند و فرد دیگر باید توسط هیئت ناظر بانک مرکزی ایسلند انتخاب شوند. فرد سوم بدون داشتن نمایندگی از نهادی به ریاست کمیته منصوب می‌شود.

ماده (۵). جبران خدمات و شرایط استخدام

رئیس کل و قائم‌مقام‌های رئیس کل، نمی‌توانند هیئت مدیره مؤسسه یا شرکت تجاری خارج از بانک مرکزی باشند، مگر اینکه طبق قانون مجاز باشد یا عضویت در هیئت مدیره یا شرکت تجاری در پی فعالیت‌های بانک مرکزی لازم باشد. در صورت اختلاف نظر در مصادیق این حکم نظر وزیر تعیین‌کننده خواهد بود.

۹. مالزی

ماده (۱۵). رئیس کل و نواب رئیس کل

۲. رئیس کل نواب وی باید دارای شهرت خوب، تجربه‌ای اثبات شده و دانش برجسته در امور پولی و مالی باشند.

ماده (۱۶). انتصاب مدیران

(۲) قبل از ارائه مشورت در مورد انتصاب یک فرد به سمت مدیریت تحت بند «۱»، وزیر باید به موارد ذیل توجه داشته باشد:

الف) راستی (صداقت) و اعتبار فرد،

ب) دانش، مهارت و تجربه فرد در بانکداری، اقتصاد یا مالی،

ج) احتمال هرگونه تضاد منافع بین بانک و منافی که فرد دارد یا نمایندگی می‌کند.

(۳) مدیر باید در تمامی اوقات صادقانه و در راستای حداکثری منافع بانک عمل کند و در انجام

وظایف سمتش سخت‌کوشی معقولی داشته باشد.

(۴) یک مدیر نباید از هر اطلاعات کسب شده استفاده نامناسب کرده یا با استفاده از موقعیت خود

به‌عنوان یک مدیر هرگونه نفوذ نامناسبی برای کسب مستقیم یا غیر مستقیم منفعت برای خود یا هر

فرد دیگری داشته‌باشد.

- (۵) یک مدیر نباید به‌عنوان نماینده یا وکیل هرگونه ذی‌نفع تجاری، مالی، کشاورزی، صنعتی یا هر ذی‌نفع دیگری که ممکن است با آن ارتباط داشته باشد، عمل کند. این ممنوعیت شامل مدیری که مأمور دبیر کل خزانه‌داری است یا در حال حاضر در آنجا کار می‌کند، نمی‌شود.
- (۶) به‌استثنای مواردی که در بند «الف» (۲) ۱۷ بیان شده است، مدیری که طبق بند «۱» منصوب شده است، باید سمت را برای دوره تصدی سه‌ساله عهده‌دار شود و باید دارای امکان انتصاب مجدد باشد.
- (۷) بانک باید حقوق مدیران منصوب‌شده تحت بند «۱» و پاداش‌های مورد تأیید وزیر را پرداخت کند.
- (۸) یک مدیر می‌تواند با ارائه یک اطلاع‌کتابی خطاب به پادشاه از سمت خود استعفا دهد.

۱۰. ترکیه

ماده (۱۹). ترکیب هیئت مدیره

اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی نباید به تجارت بپردازند و یا سهام‌دار بانک‌ها و شرکت‌ها باشند. لازم است اعضای هیئت مدیره تحصیلات عالی و دانش و تجربه در رشته‌های بانکداری، اقتصاد و مالیه عمومی داشته باشند.

۱۱. شیلی

ماده (۱۴)

عضویت در هیئت مدیره بانک با هرگونه موقعیت کاری یا خدمت در بخش خصوصی ناسازگار است، چه در ازای دریافت حقوق باشد و چه نباشد. با این حال اعضای هیئت مدیره می‌توانند در بخش دولتی و بخش خصوصی غیرانتفاعی مسئولیت‌های بدون حقوق بپذیرند. به‌طور مشابه عضویت در هیئت مدیره با هر موقعیت شغلی یا خدمتی که ما به‌ازای آن حقوقی از منابع دولت یا شهرداری‌ها پرداخت شود ناسازگار است. تصدی مسئولیت عضویت در هیئت مدیره، مدیرعامل، یا کارمند مستقیم یا غیرمستقیم مؤسسات دولتی، هرگونه نهاد دولتی مستقل، شرکت‌های دولتی و به‌طور کلی هر سازمان عمومی که به دستور قانون تأسیس شده است، به‌علاوه بنگاه‌ها، نهادها، یا مؤسسات خصوصی یا دولتی که دولت توسط مدیریت مرکزی یا غیر آن دارای سهم برابر یا اکثریت در کنترل سرمایه دارد یا به همین نسبت عضو هیئت مدیره دارد با عضویت در هیئت مدیره بانک ناسازگار است.

به‌طور مشابه، عضویت هیئت مدیره با مدیریت یا مالکیت مؤسسات مالی و بانکی مغایر است. چنانچه عضوی از هیئت مدیره در چارچوب قوانین مربوطه با کسی ازدواج کرده باشد، دارایی‌های همسر او - به‌استثنای آنهایی که طبق بخش ۱۵۰ قانون مدنی جزء خالص دارایی‌های شخصی همسر محسوب می‌شوند - نیز شامل قاعده فوق هستند. به همین ترتیب فرزندان صغیر آنان که تحت حضانت آنها قرار

دارند و نیز شرکت‌هایی که اشخاص نام‌برده در آنها نقش کنترل‌کنندگی داشته باشند نیز شامل قاعده این ماده می‌شود. در صورتی که اعضای هیئت مدیره، همسر و فرزندان تحت حضانت آنها از طریق ارث چنین دارایی‌هایی به‌دست آورند باید ظرف ۳۰ روز نسبت به واگذاری آن اقدام کنند. ناسازگاری‌های اظهار شده شامل استادی دانشگاه و مسئولیت‌های آکادمیک نمی‌شود. همچنین در صورتی که قانون الزام کند اعضای هیئت مدیره باید عضو شوراها یا هیئت مدیره‌های خاصی شوند، چنین مناصبی مشمول حکم این ماده نیست. با این حال نباید در ازای آن هیچ‌گونه دریافتی داشته باشند. اعضای هیئت مدیره پیش از شروع رسمی فعالیت باید طی یک سوگند رسمی که در دفتر ثبت اسناد رسمی بانک ثبت خواهد شد وضعیت ورثه خود، فعالیت‌های اقتصادی و حرفه‌ای که در آن مشارکت دارند را بیان کنند و اظهار نمایند که فعالیت‌های آنان تحت تأثیر ناسازگاری‌هایی که در بالا اشاره شد قرار نمی‌گیرد. سوگند مشابهی باید در زمان ترک سمت نیز ادا شود. بدون پیش‌دآوری نسبت به موارد اشاره شده در بخش ۹۰ قانون، نایب‌رئیس بانک به‌عنوان مسئول امضا و خزانه مشمول این بخش و بخش‌های ۶۰ ب، ۶۰ ج، و ۶۰ د و بند دوم بخش ۶۱ از قانون ۱۸۵۷۵ (قانون مبانی عمومی مدیریت در دولت) است و باید در صورت لزوم یک نسخه از سوگندنامه را به هر کسی که تقاضای آن را دارد به هزینه تقاضاکننده ارائه کند.

ماده (۱۴) مکرر

اعضای هیئت مدیره نباید معتاد به موادمخدر غیر قانونی باشند مگر اینکه مصرف به‌دلیل پزشکی باشد.

۱۲. نروژ

بخش ۲-۳ ترکیب هیئت اجرایی

۴. اشخاص زیر نباید به‌عنوان هیئت مدیره منصوب شوند:

۱. اعضای کمیته سیاست پولی و ثبات مالی به‌استثنای رئیس کل و نواب وی،
۲. کارکنان بانک مرکزی به‌استثنای نمایندگان کارکنان،
۳. وزرای دولت،
۴. کارکنان وزارت سیاسی،
۵. کارکنان وزارت،
۶. کارکنان دفتر نخست‌وزیر و وزیر مالیه،
۷. اعضای مجلس،
۸. کارکنان سیاسی مجلس،
۹. دبیران کمیته‌های مجلس،
۱۰. اشخاص مرتبط با افراد فوق.
۵. وزیر می‌تواند مقرراتی در خصوص عضویت اعضا وضع کند.

۶. وزیر موظف است حقوق اعضای بیرونی هیئت را تعیین نماید.

۱۳. آمریکا

ماده (۱). انتصاب و شرایط اعضا

هیئت مدیره بانک مرکزی متشکل از ۷ نفر است که توسط رئیس‌جمهور، با مشورت و تأیید سنا به مدت ۱۴ سال انتخاب می‌شوند. در انتخاب اعضای هیئت مدیره، یک نفر از آنها باید از یکی از فدرال رزروهای منطقه‌ای انتخاب شود، رئیس‌جمهور باید ملاحظات منصفانه نمایندگی اعضای هیئت مدیره از منافع بخش‌های مالی، کشاورزی، صنعتی و تجاری را در نظر گیرد. در انتخاب اعضای هیئت مدیره رئیس‌جمهور باید یک نفر را باید از میان کسانی که دارای تجربه کار در یا نظارت بر بانک‌های منطقه‌ای با کمتر از ۱۰ میلیارد دلار دارایی باشند انتخاب کند. اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی باید تمامی وقت خود را به کارهای مربوط به هیئت مدیره اختصاص دهند و هر یک سالانه ۱۵۰۰۰ دلار حقوق به صورت ماهانه و مخارج سفرهای ضروری خود را دریافت می‌کنند.

ماده (۲). ممنوعیت اشتغال اعضای هیئت مدیره، طول خدمت، رئیس کل و نواب

اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی مجاز نیستند در طول خدمت و بعد از خدمت خود تا دو سال هیچ مقام، پست یا جایگاه یا اشتغالی در بانک‌های عضو داشته باشند. این محدودیت شامل عضوی که دوره خدمت خود را تا آخر به پایان رسانده، نمی‌شود. انتصاب اعضا باید به نحوی باشد که هر دو سال یایان دوره خدمت یک نفر از اعضای هیئت مدیره باشد. به هر حال طول خدمت اعضای باید ۱۴ سال پس از انقضای دوره فرد قبلی اش باشد مگر اینکه به‌دلیلی توسط رئیس‌جمهور برکنار شده باشد.

یک نفر توسط رئیس‌جمهور با مشورت و تأیید سنا به مدت ۴ سال به‌عنوان رئیس کل و ۲ نفر به‌عنوان نواب رئیس کل انتخاب می‌شوند. توسط رئیس‌جمهور یک نفر از نواب به‌عنوان قائم‌مقام رئیس کل (در غیاب وی) و یک نفر به‌عنوان نایب رئیس در امور نظارتی آن منصوب می‌شوند.

نایب رئیس نظارتی موظف است سیاست‌های پیشنهادی مربوط به نظارت و مقررات‌گذاری مؤسسات سپرده‌پذیر، شرکت‌های هلدینگ و سایر بنگاه‌های مالی تحت نظارت هیئت مدیره را به هیئت مدیره ارسال نماید و نظارت و مقررات‌گذاری بر این نهادها را رصد کند. رئیس هیئت مدیره تحت نظارت این هیئت، مدیر اجرایی هیئت مدیره خواهد بود. هر یک از اعضای هیئت مدیره باید تا ۱۴ روز پس از اعلام انتخابش سوگند یاد کند. پس از انقضای دوره خدمت اعضا موظفند تا انتخاب و تأیید عضو بعدی به خدمت ادامه دهند.

۱۴. چین

حکمی یافت نشد.

ز) قوانین کشورها در زمینه انتخاب و انتصاب اعضای هیئت مدیره

۱. ارمنستان

ماده (۱۹). هیئت مدیره بانک مرکزی

۲۲. اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی با اکثریت آرای نمایندگان مجلس به مدت ۶ سال انتخاب می‌شوند، طول دوره خدمت اعضای هیئت مدیره در دور اول به شرح زیر خواهد بود:

یک عضو - ۱ سال

یک عضو - ۲ سال

یک عضو - ۳ سال

یک عضو - ۴ سال

یک عضو - ۵ سال

طول دوره خدمت تمامی اعضای هیئت مدیره بعد از دور اول، ۶ سال خواهد بود.

در شرایط وجود پست بلا تصدی در هیئت مدیره، عضو جدید باید برای دوره باقی مانده عضو سابق منصوب و جای او را پر کند.

۲. آذربایجان

ماده (۹۵). قانون اساسی آذربایجان

مواردی که باید توسط مجلس آذربایجان تعیین تکلیف شود:

۹۵-۱۵. عزل و نصب اعضای هیئت مدیره به پیشنهاد رئیس جمهور آذربایجان

ماده (۱۰۹) قانون اساسی آذربایجان

(۱۰۹). رئیس جمهور آذربایجان موظف است:

۱۰-۱۰۹. پیشنهاد عزل و نصب اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی به مجلس آذربایجان و نصب رئیس کل از میان اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی.

ماده (۲۱). هیئت مدیره بانک مرکزی

۴-۲۱. اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی باید طبق بند «۱۰» از ماده (۱۰)، تبصره «۱۵» از بند «۱» و بند «۲» ماده (۹۵) قانون اساسی جمهوری آذربایجان نصب و عزل شوند.

۶-۲۱. رئیس هیئت مدیره بانک مرکزی باید از بین اعضای هیئت مدیره به طول دوره برابر با دوره تصدی عضو طبق بند «۳۲» از ماده (۱۰۹) از قانون اساسی جمهوری آذربایجان منصوب شود.

۷-۲۱. قائم مقام اول رئیس و سایر قائم مقام‌های هیئت مدیره بانک مرکزی باید از بین اعضای هیئت مدیره به طول دوره‌های برابر با دوره‌های تصدی این اعضا طبق بند «۳۲» از ماده (۱۰۹) از قانون اساسی

جمهوری آذربایجان منصوب شوند.

۳. گرجستان

ماده (۶۸). قانون اساسی گرجستان

۲. به پیشنهاد رئیس‌جمهور و با رأی اکثریت نمایندگان مجلس، اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی به مدت ۷ سال انتخاب می‌شوند. رئیس‌جمهور گرجستان باید رئیس بانک را از میان اعضای هیئت مدیره تعیین کند و عزل او نیز در اختیار رئیس‌جمهور است.

ماده (۷)

۴. مجلس گرجستان باید با پیشنهاد رئیس‌جمهور گرجستان، اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی را با رأی اکثریت اعضای مجلس برای مدت هفت سال انتخاب کند.

۷. رئیس کل بانک مرکزی از میان اعضای هیئت مدیره توسط رئیس‌جمهور انتخاب می‌شود. عزل رئیس کل توسط رئیس‌جمهور و با پیشنهاد هیئت مدیره و نصب و عزل نواب رئیس کل توسط هیئت مدیره و به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی خواهد بود.

۴. افغانستان

ماده (۷)

همه اعضای هیئت عالی به پیشنهاد رئیس‌جمهور افغانستان و موافقت مجلس افغانستان انتخاب می‌شوند.

۵. عراق

ماده (۱۳). انتصاب و طول دوره خدمت اعضای هیئت مدیره

رئیس، قائم‌مقام‌ها و سایر اعضای هیئت مدیره باید توسط رئیس‌جمهور معرفی شوند و توسط قوه مقننه تأیید شوند. رئیس‌جمهور باید با رئیس و دو قائم‌مقام در مورد معرفی مدیران ارشد به‌عنوان اعضای هیئت مدیره، مشورت کند. تمامی اعضای هیئت مدیره باید دوره تصدی پنج‌ساله داشته‌باشند و می‌توانند با توصیه رئیس‌جمهور و تأیید قوه مقننه مجدداً منصوب شوند، به شرطی که، برای دستیابی به دوره‌های تصدی همپوشان اولین دوره تصدی باید (۱) برای رئیس پنج سال، (۲) برای یک قائم‌مقام چهار سال و برای قائم‌مقام دیگر سه سال، (۳) برای یک مدیر ارشد پنج سال، برای دیگری، چهار سال و برای سومین مدیر ارشد سه سال، و (۴) برای دو عضو هیئت مدیره که متعاقب ماده (۱۱) بند «د» منصوب شده‌اند، سه سال و برای عضو دیگر هیئت مدیره که متعاقب ماده (۱۱) بند «د» منصوب شده است، دو سال باشد.

۶. نیوزلند

ماده (۴۰). رئیس کل بانک مرکزی

۱. بانک مرکزی رئیس کلی خواهد داشت که به پیشنهاد هیئت مدیره توسط وزیر منصوب خواهد شد.
۲. رئیس کل مدیر اجرایی بانک مرکزی است.

ماده (۴۳). قائم مقام بانک مرکزی

۱. بانک مرکزی قائم مقامی خواهد داشت که به پیشنهاد هیئت مدیره توسط وزیر منصوب خواهد شد.
۲. هیئت مدیره قبل از پیشنهاد باید با رئیس کل مشورت کند.

ماده (۵۴). اعضای هیئت مدیره

اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی شامل:

- الف) حداقل ۵ و حداکثر ۷ عضو غیراجرایی که توسط وزیر منصوب می شوند،
- ب) رئیس کل،
- ۳) رئیس کل تنها عضو هیئت مدیره‌ای است که کارمند بانک مرکزی بوده و می تواند از مدیران بانک مرکزی باشد.

۷. ژاپن

ماده (۲۳). انتصاب مدیران

۱. رئیس و نواب رئیس بانک مرکزی توسط کابینه دولت و با تأیید دو مجلس ژاپن، انتخاب می شوند.
۲. اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی نیز توسط دولت و با تأیید مجالس منصوب می شوند. این افراد از میان کسانی که دارای تجربه و دانش کافی در امور اقتصاد و مالی هستند، انتخاب می شوند.
۳. حسابرس‌های بانک مرکزی توسط کابینه انتخاب می شوند.
۴. هیئت عامل و مشاورین بانک مرکزی به پیشنهاد هیئت مدیره توسط کابینه انتخاب می شوند.

۸. ایسلند

ماده (۴). انتصاب و صلاحیت‌ها

وزیر رئیس کل بانک مرکزی و سه قائم مقام رئیس را برای مدت ۵ سال منصوب می کند. یک قائم مقام متولی سیاست پولی، یکی دیگر متولی ثبات مالی و سومین قائم مقام متولی امور مربوط به نظارت مالی خواهد بود. رئیس کل و قائم مقام‌ها صرفاً برای یک دوره دیگر می توانند ابقا شوند.

ماده (۶). انتخاب هیئت نظارت

هیئت نظارت بانک مرکزی ایسلند باید پس از انتخابات مجلس انتخاب شوند. هیئت نظارت متشکل از

هفت نماینده مجلس منتخب و تعداد هفت نفر عضو علی‌البدل است. انتخاب اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی، کارکنان اشخاص تحت نظارت یا مالکان اشخاص وابسته به اشخاص تحت نظارت به‌عنوان عضو هیئت نظارت ممنوع است. این قاعده برای اعضای پارلمان، اعضای علی‌البدل و وزرای کابینه به‌طور یکسان برقرار است. اعضای هیئت نظارت باید دارای دانش مناسب در مدیریت و ابزارهای نظارتی دارای کاربرد در بانک مرکزی باشند. باید تلاش شود تا اعضای منتخب هیئت نظارت از دانش گسترده و کافی در حوزه اقتصاد ایسلند، بازارهای مالی، مدیریت و فعالیت‌های تجاری برخوردار باشند. اساسنامه هیئت نظارت در زمان انتخاب اعضای جدید منقضی می‌شود. اگر یکی از جایگاه‌های اعضای اصلی هیئت بدون عضو باشد، عضو علی‌البدل تا انتخاب عضو جدید از جانب مجلس برای دوره باقی‌مانده عضو قبلی، به عضویت هیئت نظارت در خواهد آمد. هیئت نظارت از میان اعضای خود رئیس و قائم‌مقام انتخاب خواهد کرد. وزیر موظف است حقوق اعضای هیئت نظارت بانک مرکزی را تعیین کند.

۹. مالزی

ماده (۱۵). رئیس کل و نواب رئیس کل

۱. رئیس کل بانک مرکزی توسط پادشاه مالزی و نواب رئیس کل توسط وزیر منصوب می‌شوند.

ماده (۱۶). انتصاب مدیران

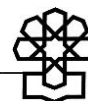
(۱) مدیران معرفی شده در بند «ج» (۳) ۱۴ توسط پادشاه و به پیشنهاد وزیر ضمن احراز شرایط و ضوابط مندرج در نامه انتصاب آنها، منصوب شوند.

۱۰. ترکیه

ماده (۱۹). ترکیب هیئت مدیره

اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی متشکل از ۱ رئیس و ۶ عضو دیگری است که توسط مجمع عمومی معین می‌شوند.

توضیح: در متن قانون بانک مرکزی ترکیه که بر تارنمای آن قرار گرفته، حکمی ناظر به چگونگی عزل و نصب رئیس کل بانک مرکزی نیامده است. اما در وب‌سایت این بانک توضیح داده است^۱ که رئیس کل بانک مرکزی توسط رئیس‌جمهور و به مدت ۴ سال انتخاب می‌شود. همچنین راجع نحوه عزل رئیس کل نیز مطلبی نیامده است، اما بررسی‌ها نشان می‌دهد عزل رئیس کل نیز همچون نصب او در اختیار رئیس‌جمهور ترکیه است.

۱۱. شیلی

ماده (۷)

هیئت مدیره از پنج عضو تشکیل می‌شود که به پیشنهاد رئیس‌جمهور، پس از تأیید سنا، انتخاب می‌شود. حکم آنان به صورت یک فرمان اجرایی به وزیر مالیه ابلاغ می‌گردد.

ماده (۸)

اعضای هیئت مدیره برای مدت ده سال انتخاب می‌شوند و عضویت آنها قابل تمدید است. جابه‌جایی اعضای هیئت مدیره به صورت دوره‌ای و هر دو سال یک‌بار صورت می‌گیرد. رئیس هیئت مدیره بانک که همزمان می‌تواند رئیس کل بانک نیز باشد توسط ریاست‌جمهوری از بین اعضای هیئت مدیره برای مدت پنج سال و یا تا زمان اتمام زمان خدمت آن عضو هیئت مدیره (هر کدام که کمتر باشد) انتخاب می‌شود. ریاست بانک مرکزی قابلیت انتخاب مجدد دارد.

۱۲. نروژ

بخش ۲-۳ ترکیب هیئت اجرایی

(۱) هیئت اجرایی متشکل از رئیس کل، دو نایب رئیس و ۶ عضو بیرونی است. اعضای بیرونی توسط پادشاه به مدت ۴ سال منصوب می‌شوند. اینها می‌تواند تا سقف ۱۲ سال مجدداً منصوب شوند. اگر عضوی از سمت خود استعفا دهد عضو منصوب شده جایگزین دوره وی را به اتمام می‌رساند.

(۲) به علاوه، دو عضو از هیئت باید توسط و از میان کارمندان به منظور مشارکت آنها در امور مدیریتی انتخاب شود. روش انتخاب این نمایندگان با توافق هیئت اجرایی و کارکنان تعیین می‌شوند. در صورت عدم حصول توافق هیئت نظارت روش انتخاب را تعیین می‌کند.

بخش ۲-۹ انتصاب رئیس کل و نواب وی

رئیس کل و نواب وی توسط پادشاه و به مدت ثابت ۶ سال منصوب می‌شوند. مدت ثابت ۶ سال برای یک دوره دیگر قابل تمدید است.

۱۳. آمریکا

ماده (۱). انتصاب و شرایط اعضا

هیئت مدیره بانک مرکزی متشکل از ۷ نفر است که توسط رئیس‌جمهور، با مشورت و تأیید سنا به مدت ۱۴ سال انتخاب می‌شوند. در انتخاب اعضای هیئت مدیره، یک نفر از آنها باید از یکی از فدرال رزروهای منطقه‌ای انتخاب شود، رئیس‌جمهور باید ملاحظات منصفانه نمایندگی اعضای هیئت مدیره از منافع بخش‌های مالی، کشاورزی، صنعتی و تجاری را در نظر بگیرد. در انتخاب اعضای هیئت مدیره

رئیس‌جمهور باید یک نفر را باید از میان کسانی که دارای تجربه کار یا نظارت بر بانک‌های منطقه‌ای با کمتر از ۱۰ میلیارد دلار دارایی باشند انتخاب کند. اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی باید تمامی وقت خود را به کارهای مربوط به هیئت مدیره اختصاص دهند و هر یک سالانه ۱۵۰۰۰ دلار حقوق به صورت ماهانه و مخارج سفرهای ضروری خود را دریافت می‌کنند.

ماده (۲). ممنوعیت اشتغال اعضای هیئت مدیره، طول خدمت، رئیس کل و نواب

یک نفر توسط رئیس‌جمهور با مشورت و تأیید سنا به مدت ۴ سال به‌عنوان رئیس کل و ۲ نفر توسط رئیس‌جمهور با مشورت و تأیید سنا به‌عنوان نواب رئیس کل به مدت ۴ سال انتخاب می‌شوند. توسط رئیس‌جمهور یک نفر از نواب به‌عنوان قائم‌مقام رئیس کل (در غیاب وی) و یک نفر به‌عنوان نایب رئیس در امور نظارتی آن منصوب می‌شوند.

۱۴. چین

ماده (۱۰)- بانک خلق چین یک رئیس کل و تعدادی نایب رئیس خواهد داشت.

کاندیداهای تصدی سمت رئیس کل بانک خلق چین به پیشنهاد نخست وزیر و توسط کنگره انتخاب خواهد شد. زمانی که کنگره جلسه نداشته باشد کاندیدا توسط کمیته آماده کنگره ملی چین انتخاب می‌شود. نصب و عزل رئیس کل با رئیس‌جمهور جمهوری خلق چین است. نواب رئیس کل بانک خلق چین توسط نخست وزیر نصب و عزل می‌شوند.

ماده (۱۱)- بانک خلق چین باید سیستمی تأسیس کند که در آن رئیس کل، مسئولیت کلی را برعهده داشته باشد. رئیس کل باید امور بانک خلق چین را جهت‌دهی کند و نواب وی باید او را در کارش کمک کنند.

ح) قوانین کشورها در زمینه عزل اعضای هیئت مدیره

۱. ارمنستان

ماده (۲۲). زمینه‌های برکناری اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی

۲. مجلس ملی جمهوری ارمنستان، می‌تواند با سه‌پنجم آراء، رئیس کل بانک مرکزی را برکنار کند. سایر اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی در صورت تخلف از شرایط موضوع جزء «۵» (۱) ماده (۱۹۹) این قانون، با رأی اکثریت مجلس قابل برکناری هستند.

۳. در صورت بروز هریک از موارد زیر باید اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی برکنار شوند:

الف) توسط دادگاه به‌عنوان فردی ناتوان یا به‌صورت جزئی ناتوان شناخته شده باشند یا اینکه با حکم قطعی دادگاه محکوم به ارتکاب جرم عمدی شده باشند.

ب) به‌طور قانونی از داشتن مناصب خاصی منع یا واجد شرایط شناخته نشده باشند.

ج) شهروندی جمهوری ارمنستان از وی سلب شده باشد یا حق رأی را از دست داده باشد.

د) بمیرد یا به حکم قطعی دادگاه مفقود اعلام شود.

۴. اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی باید برکنار شوند اگر:

الف) بیش از ۶ ماه و به موجب مشکلات موقتی یا بیش از سه ماه به‌دلایل غیرمصرح در قانون از

انجام کارهای محوله ناتوان گردد.

ب) بیش از تعداد جلسات هیئت مدیره در یک فصل طی یک‌سال بدون عذر موجه غایب باشد.

۲. آذربایجان

ماده (۲۱). هیئت مدیره بانک مرکزی

۴-۲۱. اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی باید طبق بند «۱۰» از ماده (۱۰۹)، تبصره «۱۵» از بند «۱» و بند «۲» ماده (۹۵) قانون اساسی جمهوری آذربایجان نصب و عزل شوند.^۱

ماده (۲۵). برکناری از عضویت در هیئت مدیره

۱-۲۵. رئیس هیئت مدیره بانک مرکزی باید طبق بند «۱۰» ماده (۱۰۹) قانون اساسی آذربایجان در

صورت بروز هریک از موارد زیر پیش از اتمام دوره از کار خود برکنار شوند:

۱-۲۵-۱. نامه استعفا به رئیس‌جمهور آذربایجان ارائه شده باشد.

۱. تبصره «۱۵» از بند «۱» و «۲» ماده (۹۵) قانون اساسی جمهوری آذربایجان: عزل و نصب رئیس کل بانک مرکزی به پیشنهاد رئیس‌جمهور را از وظایف مجلس ملی آذربایجان دانسته است.

۲-۱-۲۵. رئیس هیئت مدیره به مدتی بیش از ۶ ماه به دلایلی همچون بیماری که به تأیید پزشک رسیده باشد، به وظایف خود عمل نکرده باشد، مشروط بر اینکه هیئت مدیره دادخواستی به رئیس جمهور ارائه نماید.

۳-۱-۲۵. توسط دادگاه به عنوان فردی فاقد شرایط لازم برای کار یا دارای شرایط محدود برای کار تشخیص داده شود.

۴-۱-۲۵. بر مبنای تصمیمی در دادگاه این فرد در ارتکاب جرمی گناهکار شمرده شده باشد.

۵-۱-۲۵. الزامات و محدودیت‌های ذکر شده در ماده (۲۱) رعایت نشده باشند.

۲-۲۵. اگر عضوی از هیئت مدیره با برکناری خود مخالفتی داشته باشد، می‌تواند طبق قانون آیین‌نامه‌ای اداری به دادگاه شکایت کند.

۳. گرجستان

ماده (۴۸). قانون اساسی گرجستان

۱. در صورت تخطی از قانون اساسی یا ارتکاب به جرم، حداقل یک‌سوم کل اعضای مجلس حق طرح پرسش به منظور استیضاح رئیس جمهور، اعضای دولت، دادستان عمومی، رئیس کل، حسابرس و اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی، حسابرس ارشد خدمات حسابرسی دولت را دارند.

۲. در صورت تأیید ارتکاب جرم یا نقض قانون اساسی توسط دادگاه قانون اساسی، مجلس موضوع را تا دو هفته پس از ارجاع گزارش، در دستور قرار داده و استیضاح مقامات فوق را به رأی خواهد گذاشت.

۲. بعد از رسیدن به نتیجه طبق ماده (۲) ۴۸، مجلس باید حق برکناری مأموران نام برده شده در بند «۱» این ماده را با اکثریت اعضای مجلس داشته باشد. ماده (۴) ۴۸ نیز باید در چنین مواردی اعمال شود.

ماده (۷)

۵. عضو هیئت مدیره بانک مرکزی صرفاً تحت ماده (۶۴) قانون اساسی گرجستان، با تصمیم مجلس گرجستان می‌تواند برکنار شود.

۶. یک عضو هیئت مدیره بانک، می‌تواند مجدداً انتخاب شود. در صورت پایان یافتن دوره پیش از موعد، دوره خدمت عضو جدید، یک دوره کامل عضویت در هیئت مدیره خواهد بود.

۷. رئیس جمهور گرجستان باید رئیس بانک را از میان اعضای هیئت مدیره تعیین کند و عزل رئیس با توصیه هیئت مدیره بانک و عزل نایب رئیس‌ها با توصیه رئیس بانک خواهد بود.

۸. رئیس کل بانک مرکزی در شرایط زیر منعزل می‌شود:

۱-۸. اگر دیگر عضو هیئت مدیره بانک نباشد.

۲-۸. اگر براساس ماده (۱۳) این قانون حق باقی ماندن در منصب خود در هیئت مدیره را از دست بدهد.

۳-۸. به خاطر وضعیت سلامتی از انجام وظایف ناتوان شود.

۴-۸. از دنیا برود.

۹. نواب رئیس کل نیز در شرایطی که در بند «۸» این ماده اشاره شد (انعزال رئیس کل) منعزل خواهند شد.

۴. افغانستان

ماده (۱۲)

۱. اعضای هیئت عالی در صورت داشتن ویژگی‌های زیر توسط رئیس‌جمهور افغانستان تعلیق با عزل می‌شوند:

۱. از دست دادن شرایط انتخاب (ماده (۱۰))،
۲. محکومیت در دادگاه حتی اگر جرائم ارتكابی به خاطر مسائل مذهبی یا سیاسی باشد،
۳. اعسار به تشخیص دادگاه،
۴. در ۵ سال اخیر مدیر یا کارمند شرکتی بوده باشد که اکنون وارد فرایند ورشکستگی شده است،
۵. سلب صلاحیت حرفه‌ای (انفصال یا تعلیق) توسط مراجع ذی صلاح،
۶. ناتوانی ذهنی یا جسمی در انجام وظایف به مدت بیش از ۶ ماه،
۷. غیبت غیرموجه بیش از دو جلسه در سال،
۸. تخطی فاحش از انجام وظایف قانونی یا مبادرت به فعالیت سیاسی یا سوءرفتار اداری، عدم تعلق خاطر به منافع بانک مرکزی افغانستان،
۲. امکان عزل یا تعلیق هیچ‌یک از اعضای هیئت عالی بدون تحقق شرایط پاراگراف فوق وجود ندارد.
۳. قبل از عزل یا تعلیق باید دفاعیات و مستندات عضو یا نماینده قانونی وی توسط رئیس‌جمهور افغانستان شنیده شود.

۵. عراق

ماده (۱۴). استعفا و برکناری اعضای هیئت مدیره

۱. رئیس کل، قائم‌مقام یا هریک از اعضای هیئت مدیره در صورت ارسال نامه کتبی یک ماه قبل تر به رئیس‌جمهور و با موافقت وی می‌توانند از سمت خود استعفا دهند. در صورت رد درخواست استعفا توسط رئیس‌جمهور، وی می‌تواند عضو مذکور را ملزم به ادامه خدمت تا سقف سه ماه از زمان ارائه نامه درخواست کتبی، نماید.
۲. رئیس، قائم‌مقام رئیس یا هر عضو دیگری از هیئت مدیره باید از سمتش برکنار شود اگر وی:

- الف) ازسوی دادگاه جنایی، محکوم به جرمی شود که بدون وجود گزینه جریمه و غرامت به زندان محکوم شده یا می‌توانست بشود، مگر اینکه در قضاوت رئیس‌جمهور، انگیزه چنین حکمی دین یا دیدگاه‌ها یا فعالیت‌های سیاسی‌اش بوده باشد.
- ب) ازسوی دادگاه ورشکسته اعلام شده باشد.
- ج) ازسوی دادگاه قانون رفتار گناهکار شناخته شود که شامل عدم صداقت و راستی در مسائل مالی یا سایر سوءرفتارهای جدی باشد.
- د) ازسوی یک مرجع ذی‌صلاح براساس سوءرفتارهای شخصی بدون ارتباط به مذهبش یا فعالیت‌ها یا دیدگاه‌های سیاسی‌اش از داشتن حرفه رد صلاحیت یا تعلیق شده باشد.
- ه) توسط دادگاه یا براساس دستور یک مرجع ذی‌صلاح برای مدیریت یک شرکت نامناسب اعلام شده باشد.
- و) هرگونه مقام، سمت یا شغلی را در اختیار گرفته باشد که بند «۳» ماده (۱۲) یا بند «۳» ماده (۲۱) را نقض کرده باشد.
- ز) از چنان ناتوانی روحی و جسمی رنج ببرد که با نظر رئیس‌جمهور او را برای انجام وظایفش طبق این قانون نامناسب گرداند.
- ح) توسط رئیس‌جمهور ناقض مقررات بند «۱» یا «۲» ماده (۱۵) (احکام تعارض منافع) تشخیص داده شود.
- ط) از جلسات هیئت مدیره برای یک دوره متوالی یا بیش از سه ماه بدون تأیید هیئت مدیره غیبت کرده باشد.
۳. هیچ عضو هیئت مدیره‌ای نباید بنا به هر دلیل مندرج در بند «۲»، بدون اعطای فرصت دفاع از خود توسط رئیس‌جمهور برکنار شود.
۴. هر تصمیمی مبنی بر برکناری تحت بند «۲»:
- الف) باید همراه با شرح دلایل برکناری و دفاعیات مکتوب دریافتی از عضو هیئت مدیره به صورت عمومی منتشر شود.
- ب) عضو مذکور می‌تواند طی دو ماه از اتخاذ تصمیم به دادگاه فرجام‌خواهی دادخواست بدهد.
۵. هر عضو هیئت مدیره که از سمتش برکنار شده باشد، پرداخت پاداش و مزایای دیگر که تحت شرایط و ضوابط برای یک عضو هیئت مدیره قابل اعمال است، به وی ادامه خواهد داشت، تا زمانی که در مورد شنیدن نظرات یا درخواست تجدیدنظر، تصمیم‌گیری شده باشد که معیار زمان برای تصمیم‌گیری موردی است که بعدتر باشد.

۶. نیوزلند

ماده (۴۹). عزل رئیس کل

۱. نماینده ملکه انگلیس^۱ می‌تواند با تصویب هیئت دولت^۲ و به پیشنهاد وزیر، رئیس کل بانک مرکزی را عزل کند.

۲. وزیر می‌تواند در صورت عدم رضایت از رئیس کل در موارد زیر عزل وی را پیشنهاد کند:

- بانک مرکزی وظایف خود را در حد کفایت انجام نداده باشد.
- رئیس کل مسئولیت‌های خود را حد کفایت به سرانجام نرسانده باشد.
- موارد مندرج در بندهای «الف» تا «ه» ماده (۱۹-۲) این قانون (شرایط عزل اعضای کمیته سیاست پولی) که به رئیس کل به‌عنوان یک عضو کمیته سیاست پولی وارد باشد.
 - منابع بانک به‌درستی و به‌صورت کارا مدیریت نشده باشد.
 - رئیس کل در حین ریاست کلی بانک مرکزی موارد زیر را دارا باشد:
 - (۱) منصب یا کسب و کار سودآور داشته باشد.
 - (۲) در پست دیگری برای دریافت حقوق شاغل باشد
 - (۳) منافع مالکیتی در نهادهای مالی ذیل بانک مرکزی داشته باشد.
 - (۴) دارای منافع مالکیتی در بانکی که خارج از نیوزلند فعالیت می‌کند داشته باشد.
- رئیس کل از انجام وظایف ناتوان باشد، تقصیر در انجام وظایف داشته باشد یا مجرم^۳ شناخته شده باشد.

۳. وزیر می‌تواند در صورت پیشنهاد یا عدم پیشنهاد هیئت مدیره، عزل رئیس کل را پیشنهاد نماید.

ماده (۵۰). عزل قائم‌مقام

(۱) نماینده ملکه انگلستان با تصویب هیئت دولت و به پیشنهاد وزیر می‌تواند قائم‌مقام بانک مرکزی را عزل کند.

(۲) وزیر در صورتی که اقتناع شود عضو هیئت مدیره دارای شرایط زیر است می‌تواند عزل وی را پیشنهاد کند:

- رئیس کل مسئولیت‌های خود را حد کفایت به سرانجام نرسانده باشد.
- هیئت مدیره به موجب یک یا بیشتر از شرایط انتصاب قائم مقام پیشنهاد عزل وی را داده باشند.
- در انجام مسئولیت‌های رئیس کل، کمیته سیاست پولی و هیئت مدیره ایجاد مانع کرده باشد.
- موارد مندرج در بندهای «الف» تا «ه» ماده (۱۹-۲) این قانون (شرایط عزل اعضای کمیته سیاست پولی) که به قائم‌مقام به‌عنوان یک عضو کمیته سیاست پولی وارد باشد.

1. General Governor

2. by Order of Council:

3. Guilty of Misconduct

مقصود هیئت اجرایی دولت نیوزلند است که مصوبات نیازمند مقرر را تصویب می‌کند.

- قائم‌مقام در حین قائم‌مقامی بانک مرکزی موارد زیر را دارا باشد:
- (۵) منصب یا کسب‌وکار سودآور داشته باشد.
- (۶) در پست دیگری برای دریافت حقوق شاغل باشد
- (۷) منافع مالکیتی در نهادهای مالی ذیل بانک مرکزی داشته باشد.
- (۸) دارای منافع مالکیتی در بانکی که خارج از نیوزلند فعالیت می‌کند داشته باشد.
- قائم‌مقام از انجام وظایف ناتوان باشد، تقصیر در انجام وظایف داشته باشد یا مجرم^۱ شناخته شده باشد.

ماده (۵۹). عزل اعضای غیر اجرایی هیئت مدیره

- (۳) نماینده ملکه انگلستان با تصویب هیئت دولت و به پیشنهاد وزیر می‌تواند اعضای غیراجرایی بانک مرکزی را عزل کند.
- (۴) وزیر در صورتی که اقناع شود عضو هیئت مدیره دارای شرایط زیر است می‌تواند عزل وی را پیشنهاد کند:
 - ناتوان در انجام وظایف،
 - مجرم شناخته شود،
 - ایجاد ممانعت کند برای:

i. رئیس کل در انجام مسئولیت‌های رئیس کلی تحت این قانون،

ii. کمیته سیاست پولی در انجام مسئولیت‌های کمیته تحت این قانون.

ماده (۵۸). شرایط منعزل شدن اعضای غیراجرایی

- هیچ فردی نمی‌تواند به عضویت در هیئت مدیره منصوب، ابقا یا مجدداً انتخاب شود اگر:
- الف) نماینده مجلس باشد،
 - ب) هیئت مدیره یک بانک یا کارمند آن باشد،
 - ج) عضو کمیته سیاست پولی باشد یا
 - ج-۱) موضوع حکم مالکانه قرار گرفته باشد (سلب مالکیت شده باشد)
 - ج-۲) ورشکسته شده باشد.
 - د) محکوم به حبس ۲ سال یا بالاتر،
 - ه) محکوم به حبس کمتر از ۲ سال و محکوم به زندان،
 - و) از مدیریت بر شرکت‌ها یا ساختارهای غیرشرکتی بر حسب قانون منع شده باشد.

۷. ژاپن

ماده (۲۵). تضمین موقعیت مدیران بانک مرکزی

۱) مدیران بانک مرکزی نباید بدون استعفا در طول دوره خدمت از سمت خود برکنار شوند مگر در موارد مندرج در پاراگراف ۶ ماده (۲۳) یا موارد زیر:

۱. ورشکستگی،
 ۲. محکومیت به زندان بدون کار یا مجازات‌های شدیدتر،
 ۳. محکومیت به مجازات‌های موضوع این قانون،
 ۴. ناتوانی ذهنی یا جسمی در انجام وظایف به تشخیص هیئت مدیره،
- ۲) کابینه یا وزیر مالیه می‌تواند در صورت تحقق هر یک از شرایط فوق مدیر مزبور را عزل کند،
- ۳) علاوه بر موارد فوق وزیر مالیه می‌تواند در صورت تقاضای هیئت مدیره، مدیر اجرایی بانک مرکزی را عزل کند.

۸. ایسلند

ماده‌ای در قانون بانک مرکزی ایسلند پیش‌بینی نشده است.

۹. مالزی

ماده (۱۷). عزل رئیس کل، نواب رئیس کل و اعضای هیئت مدیره

۱) فردی نباید به‌عنوان رئیس یا قائم‌مقام یا هر مقام مدیریتی بانک منصوب شود یا نباید به‌عنوان عضو باقی بماند، اگر:

- الف) عضو مجلس سنا، مجلس نمایندگان یا هر مجلس قانونگذاری دیگری باشد یا شود،
- ب) طبق پاراگراف (۲) الف)، کارمند بخش عمومی باشد یا شود،
- ج) طبق پاراگراف (۲) الف)، متصدی یا مدیر در هر نهاد تحت نظارت بانک باشد یا شود،
- د) به یک جرم جنایی شامل عدم صداقت و یا هر جرم جنایی با حکم زندان، محکوم شود.
- ه) ورشکست باشد یا شود یا پرداخت‌های معوقه به طلبکارانش داشته باشد
- و) در هر فعالیتی مشارکت کند یا کرده باشد که می‌تواند با استقلالش در انجام وظایفش تضاد داشته باشد، یا
- ز) شهروند مالزی نباشد.

۳) پادشاه مالزی می‌تواند رئیس کل یا اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی را عزل کند. وزیر می‌تواند نواب رئیس کل را در صورت وقوع شرایط زیر عزل نماید:

الف) ناتوانی جسمی یا ذهنی در انجام وظایف،

- (ب) مقصر شناخته شدن در انجام وظایف،
 (ج) غیبت غیرمجاز بیش از دو جلسه متوالی یا سه جلسه طی یک سال،
 (د) عدم انطباق با شرایط ماده (۲۰) این قانون،
 (ه) تحقق شرایط بند «۱» این ماده.

۱۰. ترکیه

ماده (۷). انواع سهام بانک مرکزی

سهام بانک به انواع A، B، C و D تقسیم می‌شود.

ماده (۸). سهام نوع A

هر سهام نوع A متشکل از حداقل ۱۰۰ سهم است. این نوع از سهام صرفاً متعلق به خزانه ترکیه بوده و نباید کمتر از ۵۱ درصد سرمایه بانک مرکزی باشد.

ماده (۹). سهام نوع B

سهام نوع B به بانک‌های دولتی فعال در ترکیه اختصاص دارد.

ماده (۱۰). سهام نوع C

حداکثر تا سقف ۱۵۰۰۰ سهم به سهام نوع C اختصاص خواهد یافت که متعلق به بانک‌های غیردولتی و شرکت‌های خاص^۱ است.

ماده (۱۱). سهام نوع D

سهام نوع D به شرکت‌های تجاری ترک و اشخاص حقیقی و حقوقی با ملیت ترک تعلق خواهد داشت.

ماده (۱۴). مجمع عمومی بانک مرکزی

سهام‌داران ثبت شده بانک مرکزی، مجمع عمومی بانک مرکزی را تشکیل می‌دهند. مجمع عمومی بانک مرکزی در تاریخ مشخص شده در اساسنامه بانک جلسه خواهند داشت. هر فردی که حداقل ۱۰ سهم داشته یا از آن نمایندگی کند، یک حق رأی خواهد داشت.

ماده (۱۵). وظایف و اختیارات مجمع عمومی بانک مرکزی

وظایف و اختیارات مجمع عمومی بانک مرکزی به شرح زیر است:

۱. اظهارنظر نسبت به گزارش سالانه تهیه شده توسط هیئت مدیره و گزارش کمیته حسابرسی،
۲. بررسی و اظهارنظر راجع به ترازنامه و صورت سود و زیان بانک،
۳. عزل اعضای هیئت مدیره و کمیته حسابرسی،

1. privileged companies.

۴. تغییر اساسنامه بانک،

۵. تصمیم‌گیری در خصوص انحلال بانک.

توضیح: در متن قانون بانک مرکزی ترکیه که بر تارنمای آن قرار گرفته، حکمی ناظر به چگونگی عزل و نصب رئیس کل بانک مرکزی نیامده است. اما در وبسایت این بانک توضیح داده است^۱ که رئیس کل بانک مرکزی توسط رئیس‌جمهور و به مدت ۴ سال انتخاب می‌شود. همچنین راجع به نحوه عزل رئیس کل نیز مطلبی نیامده است، اما بررسی‌ها نشان می‌دهد عزل رئیس کل نیز همچون نصب او در اختیار رئیس‌جمهور ترکیه است.

۱۱. شیلی

ماده (۱۵)

در شرایطی که هرکدام از اعضای هیئت مدیره از شرایط مندرج در بخش ۱۳ این قانون تخطی کنند یا به‌گونه‌ای رفتار کنند که زمینه‌ساز سوءاستفاده از موقعیت خود برای منافع مستقیم یا غیرمستقیم خود یا اشخاص ثالث شوند، باید شکواییه علیه آنان در دادگاه استیناف سانتیاگو تنظیم شود. دادگاه تصمیم خواهد گرفت که آیا چنین تخطی از قانون صورت گرفته یا خیر. دادگاه در صورت تشخیص خود می‌تواند برای آشنایی با حقایق مربوط به پرونده اقدام به تحقیق و تفحص کند.

شکواییه مشابهی می‌تواند علیه اعضای از هیئت مدیره تنظیم شود که برای ملزومات بند پایانی بخش ۱۴ قانون، اطلاعات نادرست ارائه کرده‌اند و یا بدون توجه کافی بخشی از اطلاعات را در اظهارنامه خود نیاورده‌اند. این شکواییه که می‌تواند توسط رئیس‌جمهور، رئیس کل بانک یا حداقل دو عضو از اعضای شورا تنظیم شود دارای اولویت بررسی و تصمیم‌گیری خواهد بود و حکم باید ظرف ۳۰ روز کاری از روزی که توضیحات شفاهی متشاکی‌عنه اظهار شده است اعلام شود.

در مدت بررسی حکم دادگاه اختیار این را دارد که عضو متشاکی‌عنه هیئت مدیره را از خدمت تعلیق کند.

در صورتی که دادگاه حکم به وقوع تخطی یا سوءاستفاده بدهد عضو مذکور هیئت مدیره بلافاصله از سمت خود عزل شده و دادگاه استیناف رویه قضایی را به دادگاه صالحی برای بررسی جرائم جنایی یا مدنی اتفاق افتاده تحویل می‌دهد. کسی که طبق این بخش از قانون محکوم شود دیگر صلاحیت عضویت در موقعیت کاری مشابه را ندارد.

1. <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/EN/TCMB+EN/Main+Menu/About+The+Bank/Organization/Decision+Making/Governor>

ماده (۱۶)

رئیس‌جمهور می‌تواند پیرو درخواست حداقل سه نفر از اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی مبنی بر عدم انطباق عملکرد فرد با سیاست‌ها و مقررات هیئت مدیره، رئیس کل بانک یا رئیس کل هیئت مدیره را عزل کند.

عزل رئیس‌جمهور باید مسبوق به تأیید سنا باشد. پس از درخواست اعضای هیئت مدیره رئیس‌جمهور تا سی روز فرصت دارد درخواست عزل اعضای مورد نظر را تسلیم مجلس سنا نماید. پس از تأیید سنا رئیس‌جمهور موظف است فرد جایگزین را طبق احکام این قانون منصوب کند. عضو عزل شده طبق این ماده نمی‌تواند مجدداً تا ۱۰ سال به هیئت مدیره بانک مرکزی منصوب شود.

ماده (۱۷)

رئیس‌جمهور به دلیل مشخص و با تأیید سنا می‌تواند همه یا برخی از اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی را عزل کند. این عزل باید صرفاً براساس زمینه‌های مرتبط با تصمیمات هیئت مدیره که به طور مستقیم موجب زیان اقتصاد کشور شده، باشد.

عضو یا اعضای هیئت مدیره قبل از تأیید سنا حق شنیده شدن دارند.

عضو عزل شده طبق این ماده نمی‌تواند مجدداً تا ۱۰ سال به هیئت مدیره بانک مرکزی منصوب شود.

۱۲. نروژ**بخش ۲-۱۲ شرایط عزل**

رئیس کل و نواب وی و سایر اعضای بیرونی کمیته سیاست پولی و ثبات مالی تنها در صورت تحقق شرایط زیر می‌توانند عزل شوند:

۱. ناتوانی دائمی به خاطر بیماری در انجام صحیح وظایف،
۲. احراز تخلف فاحش در انجام وظایف،
۳. نقض فاحش وظایف،
۴. تکرار قصور در انجام وظایف علی‌رغم هشدار کتبی،
۵. از دست دادن شایستگی یا اعتبار لازم به واسطه ارتکاب رفتارهای نادرست داخل یا خارج از وظایف قانونی برای احراز این سمت.

۱۳. آمریکا**ماده (۲). ممنوعیت اشتغال اعضای هیئت مدیره، طول خدمت، رئیس کل و نواب**

اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی مجاز نیستند در طول خدمت و بعد از خدمت خود تا دو سال هیچ

مقام، پست یا جایگاه یا اشتغالی در بانک‌های عضو داشته باشند. این محدودیت شامل عضوی که دوره خدمت خود را تا آخر به پایان رسانده، نمی‌شود. انتصاب اعضا باید به نحوی باشد که هر دو سال پایان دوره خدمت یک نفر از اعضای هیئت مدیره باشد. به هر حال طول خدمت اعضای باید ۱۴ سال پس از انقضای دوره فرد قبلی اش باشد مگر اینکه به‌دلیلی توسط رئیس‌جمهور برکنار شده باشد.

توضیح: این موضوع به‌صورت صریح در قانون تعیین تکلیف نشده و فقط عبارت بلد شده فوق چنین امکان ضمنی را برای رئیس‌جمهور در نظر گرفته، ولی تاکنون از آن استفاده نشده است.

۱۴. چین

ماده (۱۰) - بانک خلق چین یک رئیس کل و تعدادی نایب رئیس خواهد داشت.

کاندیداهای تصدی سمت رئیس کل بانک خلق چین به پیشنهاد نخست وزیر و توسط کنگره انتخاب خواهد شد. زمانی که کنگره جلسه نداشته باشد کاندیدا توسط کمیته آماده کنگره ملی چین انتخاب می‌شود. نصب و عزل رئیس کل با رئیس‌جمهور جمهوری خلق چین است. نواب رئیس کل بانک خلق چین توسط نخست وزیر نصب و عزل می‌شوند.

ط) قوانین کشورها در زمینه جلسات هیئت مدیره

۱. ارمنستان

ماده (۲۱). جلسات هیئت مدیره بانک مرکزی

۱. جلسات هیئت مدیره باید هر زمان که لازم باشد و به درخواست رئیس کل، یکی از معاونین یا حداقل سه عضو دیگر هیئت مدیره بانک مرکزی و حداقل یک بار در ماه برگزار شود. مذاکرات جلسات هیئت مدیره باید صورتجلسه شود.

۳. هیئت مدیره بانک مرکزی هنگامی که حداقل پنج عضو شامل رئیس کل و یکی از معاونین در آن جلسه حضور داشته باشند و تعداد رئیس کل و معاونین از سایر اعضای حاضر جلسه بیشتر نباشد، مجاز به اتخاذ تصمیم خواهند بود. تصمیم گرفته شده در این جلسات در صورتی که بیش از نیمی از حاضرین به نفع آن رأی دهند تأیید می‌شود. در صورت تساوی آراء، رأی رئیس کل، یا در غیاب یا امتناع او رأی معاون مدیر جلسه، به‌عنوان تصمیم اتخاذ خواهد شد.

۴. نماینده رسمی دولت و همچنین اعضای که رأی مخالف داده باشند این حق را دارند تا درخواست کنند نظراتشان به‌صورت دقیق در صورتجلسه بیاید.

۵. در صورت لزوم، هیئت مدیره بانک مرکزی می‌تواند تصمیمات را توسط فرایند استفسار^۱ و در چارچوب قواعد تعیین شده توسط هیئت مدیره اتخاذ نماید. چنین تصمیماتی باید منطبق با فرایند رأی‌گیری ذکر شده در پاراگراف ۳ این ماده باشد.

۲. آذربایجان

ماده (۲۳). جلسات هیئت مدیره

۱-۲۳. جلسات هیئت مدیره باید حداقل یک بار در ماه برگزار شود.

۲-۲۳. جلسات هیئت مدیره باید توسط رئیس هیئت مدیره یا عضوی از هیئت مدیره که مجاز به جانشینی او می‌باشد، ریاست شود.

۳-۲۳. رئیس هیئت مدیره بانک مرکزی باید جلسات هیئت مدیره را برگزار کند. جلسات می‌تواند به درخواست حداقل دو عضو از هیئت مدیره برگزار شوند.

۴-۲۳. اعضای هیئت مدیره باید حداقل سه روز پیش از تشکیل جلسه، از زمانبندی و موارد موجود در دستور جلسه مطلع شوند.

۵-۲۳. جلسه هیئت مدیره زمانی معتبر خواهد بود که بیش از نیمی از اعضا در آن حاضر باشند که یکی

از این اعضا باید رئیس هیئت مدیره یا جانشین او باشد.

۲۳-۶. هنگامی که یکی از موارد موجود در دستور جلسه با منافع یکی از اعضا منافات داشته باشد، عضو مذکور باید اطلاعات کامل در مورد آن موضوع ارائه کرده و در مباحثه شرکت نکند. آن عضو در رأی‌گیری شرکت نخواهد کرد و حضور او در جلسه برای به حد نصاب رسیدن جلسه محاسبه نخواهد شد.

۲۳-۷. تصمیمات هیئت مدیره به صورت رأی اکثریت اعضای هیئت مدیره اتخاذ خواهد شد. در صورت تساوی آرا رئیس جلسه رأی نهایی را صادر خواهد کرد. اگر عضوی از هیئت مدیره با رأی نهایی مخالفتی داشته باشد می‌تواند نظرات مربوطه خود را اعلام نماید.

۲۳-۸. صورتجلسه جلسات هیئت مدیره باید نوشته شده و توسط رئیس جلسه و منشی هیئت مدیره امضا شود.

۲۳-۹. منشی هیئت مدیره باید توسط رئیس هیئت مدیره از میان مأمورانی که عضو هیئت مدیره نیستند، منصوب شود.

۳. افغانستان

ماده (۱۵). جلسات هیئت عالی

- ۱۵-۱. رئیس کل یا در صورت غیاب یا ناتوانی وی برای رأی دادن، نایب رئیس اول، مسئول جلسات هیئت عالی است.
- ۱۵-۲. هیئت عالی در هر سه ماه باید حداقل یک یا در صورت نیاز بیشتر جلسه داشته باشد.
- ۱۵-۳. جلسات هیئت عالی با تصمیم رئیس کل برگزار می‌شود. علاوه بر این با تقاضای سه عضو از اعضای هیئت عالی جلسه هیئت عالی برگزار می‌گردد.
- ۱۵-۴. جلسه هیئت عالی در صورتی تشکیل می‌شود که از ده روز کاری قبل از زمان جلسه، زمان، مکان و دستور جلسه به اطلاع اعضا رسیده باشد.
- ۱۵-۵. هر عضو هیئت عالی یک حق رأی دارد. رسمیت جلسه هیئت عالی منوط به حضور دوسوم اعضای هیئت عالی با بیشتر و حضور رئیس کل یا نایب رئیس اول وی است.
- ۱۵-۶. غیر از مواردی که قانون ترتیب دیگری را تعیین کرده باشد، تصمیمات هیئت عالی با رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه اتخاذ می‌شود. صرفاً اعضای حاضر در جلسه حق رأی دارند. جلسات هیئت عالی می‌تواند به صورت مجازی یا در شرایط خاص با تلکس یا سایر ابزارهای ارتباطی برگزار شود. در صورت تساوی آرا حق رأی رئیس کل ملاک خواهد بود.
- ۱۵-۷. بنابر الزام حد نصاب موضوع جزء «۵»، هیچ تصمیم هیئت عالی نباید به دلیل عدم حضور یا عضویت ناکافی اعضای هیئت عالی غیرمعتبر شود.

ماده (۱۶). روند جلسه، صورت جلسه و تصمیمات هیئت عالی

- ۱-۱۶. مشروح مذاکرات جلسات هیئت عالی محرمانه است. هیئت عالی می‌تواند تمام یا بخشی از خروجی جلسات را برای عموم منتشر کند.
- ۲-۱۶. صورت جلسات هیئت عالی باید توسط مدیر جلسه و دبیر هیئت عالی امضا شود.
- ۳-۱۶. دبیر جلسه هیئت عالی توسط رئیس کل از میان کارمندان ارشد بانک مرکزی انتخاب می‌شود. دبیر جلسه عضو هیئت عالی نیست.
- ۴-۱۶. تصمیمات هیئت عالی باید بایگانی و با امضای رئیس کل برای نهادهای مرتبط ارسال شود.

۴. گرجستان

ماده (۱۲). جلسه هیئت مدیره بانک مرکزی

۱. جلسه هیئت مدیره بانک مرکزی باید توسط رئیس بانک و در غیابش توسط رئیس موقت، اداره شود.
۲. به‌عنوان یک قاعده، جلسه هیئت مدیره باید به دستور رئیس یا رئیس موقت بانک مرکزی تشکیل شود. جلسه می‌تواند در هر زمان به درخواست کتبی دو عضو هیئت مدیره تشکیل شود.
۳. هر عضو هیئت مدیره یک رأی دارد. تشکیل جلسه زمانی مجاز شمرده می‌شود که حداقل نیمی از اعضا که یکی از آنان رئیس یا رئیس موقت بانک مرکزی گرجستان باشد، در آن حاضر باشند.
۴. تصمیم‌گیری هیئت مدیره توسط رأی اکثریت صورت می‌گیرد. تنها اعضای هیئت مدیره حاضر در جلسه حق رأی دارند. در صورت تساوی آراء، رأی رئیس بانک مرکزی گرجستان و در غیاب او رأی رئیس موقت تعیین‌کننده خواهد بود.
۵. هیئت مدیره بانک مرکزی باید قواعد و فرایندهای برگزاری جلسات هیئت مدیره بانک مرکزی را تعیین کند.
۶. جلسات بانک مرکزی باید حداقل یک بار در هر فصل برگزار شوند.
۷. جلسات بانک مرکزی می‌تواند توسط ابزار ارتباط الکترونیکی نیز برگزار شود.
۸. هیئت مدیره می‌تواند تصمیم بر غیرعلنی بودن جلسه بگیرد.

۵. عراق

ماده (۱۷). جلسات

- هیئت مدیره باید به درخواست رئیس هیئت مدیره یا به درخواست حداقل یک‌سوم اعضا و حداقل یک بار در ماه تشکیل جلسه دهد.

ماده (۱۸). حد نصاب

هنگامی که اکثریت اعضا شامل رئیس کل یا در غیاب او قائم‌مقام حضور داشته باشند، جلسه به حد نصاب می‌رسد.

ماده (۱۹). تصمیمات هیئت مدیره

۱. تصمیمات هیئت مدیره با رأی اکثریت اعضای حاضر اتخاذ خواهد شد. در صورت تساوی آرا رأی رئیس جلسه تعیین کننده خواهد بود.
۲. تصمیمات هیئت مدیره در زمان و با شرایطی که در صورتجلسه تعیین شده نافذ می‌باشد و در صورتی که زمان یا نحوه نافذ بودن مشخص نشده باشد، تصمیمات فوراً نافذ خواهند بود. آرا ممتنع با مخالف باید در صورتجلسه ثبت شود.

۶. نیوزلند**ماده (۶۰). جلسات هیئت مدیره**

۱. هیئت مدیره هر زمان که نیاز باشد تشکیل جلسه می‌دهد اما در هر سال مالی حداقل ۶ جلسه خواهد داشت.
۲. رئیس هیئت مدیره یا ۲ عضو از آن می‌توانند در هر زمان درخواست تشکیل جلسه دهد.
۳. در هر جلسه هیئت مدیره حد نصاب تشکیل جلسه ۴ عضو هیئت مدیره است.
۴. پاسخ هر مسئله‌ای که در جلسات هیئت مدیره نتواند به اجماع برسد با رأی اکثریت اعضا تصمیم‌گیری می‌شود.
۵. در صورت تساوی آرا رأی زیر تعیین کننده خواهد بود:

(۱) رأی رئیس هیئت مدیره،

(۲) قائم‌مقام رئیس هیئت مدیره یا سایر اعضا که ریاست جلسه را برعهده دارند.

۶. به موجب این قانون هیئت مدیره می‌تواند فرایند جلسه را قاعده‌گذاری کند.

ماده (۶۰ الف). جلسات مجازی

تصمیمات هیئت مدیره معتبر و مؤثر است اگر در جلسه هیئت مدیره که به‌درستی دعوت و تشکیل شده، اتخاذ شده باشد:

الف) جلسه صوتی یا تصویری با حضور حداقل ۴ عضو هیئت مدیره،

ب) اطلاعیه جلسه طبق مفاد این قانون (۶۰ ب) اعلام شده باشد و تمام تلاش‌های لازم برای حضور تمامی اعضای جلسه انجام شده باشد.

ج) هر عضو هیئت مدیره‌ای که در جلسه شرکت می‌کند می‌تواند رأی، نظر و سؤالاتی که در خلال جلسه ایجاد می‌شود را مطرح نماید.

د) تصمیم‌گیری با رأی اکثریت اعضای هیئت مدیره حاضر در جلسه اتخاذ می‌شود.

ماده (۶۰ ب). اعضای هیئت مدیره‌ای که باید اطلاعیه دریافت کنند

۱. شخص یا اشخاصی که تقاضای تشکیل می‌دهند باید از موارد زیر اطمینان حاصل کنند:

- a. حداقل دو اطلاعیه جلسه هیئت مدیره دریافت کرده است.
- b. اگر یک جلسه به صورت اضطراری شکل گرفته باشد اطلاعیه‌ای در بازه زمانی معقول را دریافت کرده باشند.

۲. اطلاعیه باید:

- a. حاوی دستور جلسه،
- b. مکتوب یا در صورت موافقت عضو مزبور به صورت شفاهی باشد.
- ۳. اطلاعیه مکتوب باید از طریق پست یا ارسال الکترونیکی (ایمیل یا فکس) به دست شخص عضو هیئت مدیره برسد.

۴. در جلسه هر عضوی می‌تواند در صورت موافقت رئیس یا اکثریت اعضا موضوع دیگری را در دستور جلسه قرار دهد حتی اگر آن موضوع در دستور جلسه نیامده باشد.

۵. در راستای اهدا بند «۱» برای حصول اطمینان از دریافت اطلاعیه جلسه، کافی است اعضا یا عضو درخواست‌کننده تشکیل جلسه تمام تلاش خود را برای دریافت اطلاعیه در بازه زمانی معقولی کرده باشند.

ماده (۶۰ ج). رئیس جلسه هیئت مدیره

۱. تمامی جلسات هیئت مدیره در صورت حضور و تمایل رئیس هیئت مدیره، به ریاست وی برگزار می‌شود.

۲. قائم‌مقام رئیس هیئت مدیره باید رئیس جلسه باشد اگر:

- a. رئیس هیئت مدیره غایب باشد،
- b. هیئت مدیره فاقد رئیس باشد،
- c. رئیس هیئت مدیره حاضر باشد، اما تمایل ریاست جلسه نداشته باشد.

۳. سایر اعضای غیراجرایی هیئت مدیره رئیس جلسه خواهند بود اگر:

- a. قائم‌مقام غایب باشد،
- b. هیئت مدیره فاقد قائم‌مقام باشد،
- c. قائم‌مقام حاضر باشد، اما تمایل ریاست جلسه نداشته باشد.

۴. قائم‌مقام رئیس هیئت مدیره یا عضو غیراجرایی دارای تمامی اختیارات و وظایف رئیس هیئت مدیره در راستای اداره آن جلسه است.

۷. ژاپن

ماده (۱۷). فراخوان جلسه هیئت مدیره

۱. جلسات هیئت مدیره با دعوت رئیس هیئت تشکیل می‌شود.
۲. رئیس هیئت مدیره موظف است طبق مصوبه کابینه جلسات منظمی به منظور بررسی موضوعات مندرج در جزء «۱» ماده (۱۵) این قانون (موضوعات کنترل پولی) تشکیل دهد.
۳. جزء قبلی نباید به نحوی تفسیر شود که مانع از برگزاری جلسات فوق‌العاده و خارج از قاعده در صورتی که رئیس هیئت یا حداقل یک‌سوم اعضای هیئت مدیره ضروری بدانند شود.

ماده (۱۸). اداره جلسات هیئت مدیره

۱. هیئت مدیره هیچ جلسه‌ای تشکیل نمی‌دهد یا رأی‌گیری نمی‌کند مگر اینکه رئیس هیئت مدیره و حداقل دوسوم اعضای هیئت مدیره موظف حاضر باشند.
۲. موضوعات با رأی اکثریت مصوب خواهد شد و در صورت تساوی آرا، رئیس هیئت مدیره تصمیم‌گیر خواهد بود.
۳. غیر از مواردی که در این قانون تعیین تکلیف شده است، روند جلسات و سایر موارد مورد ضروری مرتبط با اداره جلسات توسط هیئت مدیره تعیین خواهد شد.

ماده (۱۹). شرکت نماینده دولت در جلسات هیئت مدیره

۱. وزیر مالیه یا وزیر امور اقتصادی و سیاست مالی می‌توانند در صورت نیاز در جلسات مربوط به کنترل پولی و ارزی هیئت مدیره شرکت کرده و نظرات خود را بیان کنند یا نماینده‌ای از طرف وزارت مالیه یا کابینه برای شرکت و بیان نظرات تعیین کنند.
۲. وزیر مالیه یا وزیر امور اقتصادی و سیاست مالی یا نمایندگان رسمی آنها می‌توانند پیشنهادهایی در حوزه کنترل پولی و ارزی ارسال کنند یا تقاضا کنند رأی‌گیری بر روی پیشنهادات مطرح شده در جلسه در حوزه کنترل پولی و ارزی تا جلسه بعد به تعویق بیفتد.
۳. در صورت درخواست تعویق پاراگراف قبلی، هیئت مدیره باید راجع به همراهی یا عدم همراهی با درخواست مطرح شده طبق رویه‌های هیئت، تصمیم‌گیری نماید.

۸. ایسلند

ماده (۳) اداره بانک مرکزی

- رئیس کل بانک مرکزی در صورت تقاضای حداقل دو نفر از قائم‌مقامها باید تشکیل جلسه دهد. جلسه در صورت حضور اکثریت مدیران (رئیس و قائم‌مقامها) رسمیت خواهد داشت. تصمیمات با رأی اکثریت آرا اتخاذ خواهد شد و در صورت تساوی آرا، رأی رئیس کل تعیین‌کننده خواهد بود.

۹. مالزی

ماده (۱۹). جلسات هیئت مدیره

رئیس کل باید رئیس هیئت مدیره باشد و در صورت غیاب او، اعضای حاضر باید از بین افراد منصوب شده طبق ماده ۱۶(۱) رئیس هیئت مدیره را انتخاب کرده و این فرد تمامی اختیارات رئیس هیئت مدیره را خواهد داشت.

هیئت مدیره می‌تواند هر موقع لازم باشد ولی حداقل یک بار در ماه تشکیل جلسه دهد.

رئیس هیئت مدیره یا هر عضو دیگری می‌تواند در هر زمان درخواست تشکیل جلسه دهد.

فردی که درخواست تشکیل جلسه می‌دهد باید از موارد زیر اطمینان حاصل کند:

الف) همه اعضای هیئت مدیره حداقل از سه روز قبل از جلسه مطلع شده باشد.

ب) در صورت وجود مسئله‌ای فوری، اعضای هیئت مدیره توافق می‌کنند تا بند «الف» را نادیده بگیرند.

۵. حد نصاب تشکیل جلسه باید حضور پنج عضو باشد که اکثریت آنها افرادی باشند که تحت ماده

۱۶(۱) منصوب شده باشند. تصمیمات گرفته شده توسط اکثریت آرای اعضای حاضری که رأی خواهند

داد، مشخص خواهد شد. در صورت تساوی آراء، رأی نهایی را رئیس هیئت مدیره خواهد داد.

۶. رئیس هیئت مدیره می‌تواند به هریک از اعضا اجازه استفاده از پخش زنده ویدیویی، ارتباط

تلویزیونی یا هر نوع دیگری از تسهیلات مخابراتی را دهد مشروط بر اینکه فرد مذکور پیش از جلسه با

اطلاع به رئیس هیئت مدیره درخواست چنین اجازه‌ای را کرده باشد. فرد مذکور در این جلسه به‌عنوان

عضو حاضر تلقی خواهد شد.

۷. تصمیمی که توسط تمامی اعضا امضا شده باشد همانقدر معتبر و قابل اجرا است که اگر در

جلسات هیئت مدیره یک یا چند نفر پیشنهادی را مطرح نمایند و در آن جلسه آن پیشنهاد تأیید گردد.

چنین تصمیمی می‌تواند شامل اسنادی چون فرم‌های امضا شده توسط حداقل یکی از مدیران باشد

درحالی که بقیه آن را امضا نکرده‌اند، ولی در جلسه تأیید شده است.

۱۰. ترکیه

ماده (۲۱). جلسات، تصمیمات و رأی‌گیری هیئت مدیره

جلسات هیئت مدیره در آنکارا و در صورت نیاز در هر جای دیگر برگزار می‌شود. جلسات هیئت مدیره

باید حداقل ماهی یک‌بار و با فراخوان رئیس کل تشکیل شود. دستور جلسات توسط دفتر رئیس کل

تعیین و اعلام می‌شود. موضوعات درخواستی توسط اعضا برای طرح در جلسه که در دستور جلسه نباشد

در صورت موافقت رئیس کل در همان جلسه در دستور قرار می‌گیرد و در غیر این صورت برای در دستور

قرار گرفتن آن در جلسه بعدی در هیئت مدیره تصمیم‌گیری خواهد شد.

هیئت مدیره با مشارکت حداقل دوسوم اعضا و تصمیمات با قاعده اکثریت آرای اعضای حاضر اتخاذ می‌شوند. در صورت تساوی آراء، رأی رئیس کل تعیین‌کننده خواهد بود.
نواب رئیس کل بانک مرکزی بدون حق رأی در جلسات هیئت مدیره شرکت خواهند کرد.

۱۱. شیلی

ماده (۱۱)

هیئت مدیره باید با حضور حداقل سه نفر از اعضای خود تشکیل جلسه داده و تصمیمات گرفته شده باید با اکثریت آراء مشخص شوند مگر اینکه طبق این قانون، شرایطی برای نصاب آراء تعیین شده باشد. در صورت تساوی آراء، رئیس جلسه رأی نهایی را صادر خواهد کرد.
هیئت مدیره باید جلسات معمولی خود را هفته‌ای یکبار برگزار کرده و جلسات ویژه خود را در صورت درخواست رئیس هیئت مدیره بنا به تشخیص خود یا بنا به درخواست حداقل دو نفر از اعضا تشکیل دهد. در صورت وجود چنین درخواستی، رئیس هیئت مدیره حق رد این درخواست را نداشته و چنین جلسه‌ای باید ظرف سه روز کاری بانک‌ها پس از ارائه درخواست تشکیل شود.
با رأی موافق حداقل سه نفر از اعضا، هیئت مدیره باید مقررات داخلی لازم را برای عملکرد صحیح خود اعضای هیئت مدیره و بانک مرکزی تصویب نماید. اصلاحات چنین مقرراتی نیز با رأی موافق حداقل سه عضو انجام خواهد شد.
تمامی مصوبات هیئت مدیره باید در صورتجلسه نشست مزبور درج شوند.

۱۲. نروژ

بخش ۲-۵ اقدامات هیئت اجرایی

۱. اقدامات هیئت اجرایی باید در جلسات انجام شود. رئیس کل، به‌عنوان رئیس هیئت اجرایی، می‌تواند تصمیم بگیرد که موضوعی به‌صورت کتبی یا به شیوه مناسب دیگری مورد بحث قرار گیرد مگر اینکه یکی از اعضای هیئت مدیره بخواهد موضوعی در جلسه هیئت مدیره مطرح شود. صورت‌های مالی سالانه و گزارش‌های سالانه بانک مرکزی باید در جلسه هیئت اجرایی مورد بحث قرار گیرند. رئیس هیئت اجرایی باید در دستور قرار گرفتن امور مرتبط در حدود اختیارات هیئت اجرایی را مدیریت کند. هر یک از اعضای هیئت اجرایی یا مدیر عامل صندوق بازنشستگی بانک مرکزی می‌تواند درخواست کنند تا موضوعی در دستور جلسه هیئت اجرایی قرار گیرد.
۲. جلسات هیئت اجرایی زمانی که حداقل ۵ عضو هیئت در جلسه حاضر باشند رسمی است. تصمیمات هیئت اجرایی با اکثریت آرای اعضای حاضر جلسه اتخاذ می‌شوند.
۳. هیئت اجرایی باید صورتجلسات را بایگانی کند.

(۵) کمیته سیاست پولی و ثبات مالی باید برای طرح نظرات خود پیرامون وظایف و اختیارات کمیته به جلسات هیئت اجرایی دعوت شود.

۱۳. آمریکا

بخش ۱۰-۴. دفتر اصلی، مخارج، سپرده گذاری منابع، اعضا نباید مدیر یا سهام‌دار بانک‌ها باشند در جلسات هیئت مدیره، رئیس و در صورت غیاب وی نایب رئیس باید مدیر جلسه باشند. در صورت غیاب رئیس و نایب رئیس اعضا باید فردی را به‌عنوان رئیس جلسه انتخاب کنند.

۱۴. چین

ماده (۱۱)- بانک خلق چین باید سیستمی تأسیس کند که در آن رئیس کل، مسئولیت کلی را برعهده داشته باشد. رئیس کل باید امور بانک خلق چین را جهت‌دهی کند و نواب وی باید او را در کارش کمک کنند.

ترجمه بخش معرفی کمیته در سایت بانک خلق چین:

نظرات مطرح شده در جلسه کمیته سیاست پولی در قالب صورتجلسه بایگانی می‌شود. صورتجلسات مذکور یا هر توصیه سیاستی در صورت موافقت بیش از دو سوم اعضای کمیته سیاست پولی باید به تصمیمات پیشنهادی بانک خلق چین در خصوص حجم پول سالانه، نرخ بهره، نرخ‌های ارز یا سایر مسائل مهم سیاست پولی که برای اخذ موافقت به دولت ارسال می‌گردد ضمیمه شود. در شرایطی که بانک خلق چین سایر تصمیمات خود را به هیات دولت ارسال می‌کند باید صورتجلسات و مشورت‌های کمیته سیاست پولی را نیز افشاء کند.

ی) قوانین کشورها در زمینه کمیته‌های بانک مرکزی

۱. ارمنستان

ماده (۲۵)

۱. کمیته حسابرسی

۱. کمیته حسابرسی بخشی مستقل از وظایف و اختیارات اجرایی بانک مرکزی است که با هدف کمک به هیئت مدیره بانک مرکزی به منظور ایفای وظایف مربوط به حسابرسی تشکیل می‌شود.
۲. کمیته حسابرسی شامل سه عضو هیئت مدیره (غیراجرایی) بانک مرکزی است و رئیس کل و معاونین وی نمی‌توانند در این کمیته عضو باشند. اعضای کمیته دستمزدی مازاد بر دستمزد عضویت در هیئت مدیره دریافت نخواهند کرد.
۳. کمیته حسابرسی باید به هیئت مدیره گزارش دهد.
۴. کمیته حسابرسی موظف است وظایف مربوط به حسابرسی داخلی را کنترل کند، ارائه‌کنندگان خدمات امنیتی را رصد کند و سایر وظایف محوله قانونی را انجام دهد.
۵. حیطه اختیارات کمیته حسابرسی و نحوه انجام وظایف به موجب دستورالعملی است که توسط هیئت مدیره به تصویب خواهد رسید.

۲. آذربایجان

ماده (۲۷). حسابرسی داخلی

- ۱-۲۷. بخش حسابرسی داخلی بانک مرکزی باید:
 - ۱-۲۷-۱. ارزیابی وضعیت مکانیسم‌های کنترلی و روندهای مناسب برای مدیریت ریسک در بانک مرکزی و کنترل اعمال دائم آنها داشته باشد.
 - ۲-۲۷-۱. حسابرسی واحدهای ساختاری بانک مرکزی در راستای قانون فعلی را انجام دهد.
 - ۳-۲۷-۱. ارائه توصیه به هیئت مدیره بانک مرکزی و واحدهای ساختاری در مورد رفع اشکالاتی که حین حسابرسی، حسابداری و گزارش، روندها و مکانیسم‌های کنترل دائمی تشخیص داده شده‌اند.
 - ۴-۲۷-۱. وظایف دیگر را که توسط هیئت مدیره بانک مشخص شده‌اند اجرا کند.
 - ۲-۲۷-۲. بخش حسابرسی داخلی مستقیماً در مقابل رئیس هیئت مدیره بانک مرکزی مسئول است.

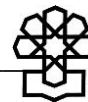
۳. گرجستان

ماده (۱۶). کمیته نظارت بخش مالی بانک مرکزی

۱. رئیس بانک مرکزی باید با دستور خود کمیته نظارت مالی را تشکیل دهد. اعضای کمیته باید رئیس بانک، دو معاون و مدیران بخش‌های سازمانی بانک باشند. با تصمیم رئیس بانک مرکزی، دیگر کارمندان بانک مرکزی یا افراد مدعو می‌توانند سایر اعضای کمیته نظارت مالی باشند.
۲. وظیفه کمیته نظارت مالی توسعه و اعمال سیاست‌های نظارتی و رگولاتوری بخش مالی است.
۳. کمیته نظارت مالی باید اختیار انجام موارد زیر را داشته باشد:
 - الف) بررسی و تدوین لوایح حقوقی مربوط به مقررات نظارت مالی،
 - ب) بررسی نظرات نمایندگان بخش مالی مربوطه [تحت نظارت] در مورد اقدامات انجام شده توسط بخش‌های سازمانی بانک مرکزی،
 - ج) بحث و اتخاذ تصمیم در خصوص مسائل نظارتی و موارد نظارتی خاص،
 - د) درخواست و دریافت اطلاعات مرتبط در خصوص وظایف کمیته از بانک مرکزی،
۴. تصمیم کمیته نظارت مالی باید به‌صورت پیشنهاد به رئیس بانک مرکزی ارائه شده و اقدامات قانونی بانک مرکزی با تصمیم نهایی رئیس بانک مرکزی اعمال خواهند شد.

ماده (۱۶) مکرر. کمیته گزیر بانک مرکزی

۱. کمیته گزیر بانک مرکزی با حکم رئیس کل بانک مرکزی تشکیل می‌شود. اعضای کمیته گزیر عبارتند از: رئیس کل و نواب وی. بنابر ویژگی این کمیته، عنداللزوم مدیران واحدهای سازمانی مربوطه در بانک مرکزی و سایر کارمندان و مدعوین حضور کمیته خواهند بود. در تصمیم‌گیری‌های کمیته صرفاً رئیس کل و نواب حق رأی دارند و این کمیته به ریاست رئیس کل بانک مرکزی اداره می‌شود. سایر قواعد و رویه‌های اداره کمیته توسط رئیس کل بانک مرکزی تعیین می‌شود.
۲. کمیته گزیر تصمیمات مربوط به تأیید برنامه گزیر تهیه شده توسط بانک مرکزی، آغاز فرایند گزیر بانک‌های تجاری و با حکم رئیس کل سایر تدابیر ناظر به اختیارات گزیر مربوط به بانک‌های تجاری در چارچوب این قانون را اتخاذ خواهد کرد.
۳. کمیته گزیر موظف است به‌صورت سالانه و در صورت درخواست به‌صورت موردی، به هیئت مدیره بانک مرکزی گزارش دهد. این گزارش شامل اطلاعات مربوط به تصمیمات اتخاذ شده، اختیارات اعمال شده مرتبط با فرایند گزیر و وضعیت فعلی است.
۴. بانک مرکزی باید به‌منظور کنترل تعارض منافع، وجود استقلال عملیاتی بین وظایف گزیر و سایر وظایف آن را تضمین کند.

ماده (۱۷). کمیته سیاست پولی بانک مرکزی

۱. رئیس بانک مرکزی باید با دستور خود کمیته سیاست پولی را تشکیل دهد. اعضای کمیته باید رئیس بانک مرکزی، دو معاون و مدیران بخش‌های سازمانی بانک باشند. با تصمیم رئیس بانک مرکزی، اعضای کمیته سیاست پولی می‌توانند دیگر کارکنان بانک مرکزی یا افراد مدعو باشند.
۲. وظیفه کمیته سیاست پولی، تدوین و اجرای سیاست‌های پولی و ارزی است.
۳. کمیته سیاست پولی باید اختیارات زیر را داشته باشد:

الف) تدوین سیاست‌های پولی و ارزی کشور،

ب) تعریف فرایندهای عملیات بازار باز و سایر عملیات پولی و اعتباری، برای انتشار و گردش اوراق بهادار خود،

ج) تعیین نرخ بهره بر وام، سپرده و دیگر عملیات پولی بانک مرکزی به‌استثنای وام به‌عنوان آخرین قرض‌دهنده،

ه) انجام دیگر وظایف مربوط به سیاست‌های پولی و ارزی.

۴. تصمیم کمیته سیاست پولی مبنی بر سیاست پولی باید براساس هدف تورمی میان‌مدت باشد و تصمیماتی که منجر به نیل به اهداف کوتاه‌مدت شده، ولی ثبات قیمتی را در میان‌مدت تحت تأثیر قرار می‌دهند نباید اتخاذ شوند.

۵. تصمیم کمیته سیاست پولی باید به‌صورت پیشنهاد به رئیس بانک مرکزی ارائه شده و اقدامات قانونی بانک مرکزی با تصمیم نهایی رئیس بانک مرکزی اعمال خواهند شد.

ماده (۱۷) مکرر. کمیته حسابرسی هیئت مدیره بانک مرکزی

۱. کمیته حسابرسی بانک مرکزی متشکل از سه عضو غیراجرایی هیئت مدیره تشکیل می‌شود. مدت عضویت اعضای کمیته برابر دوره عضویت آنها در هیئت مدیره خواهد بود.
۲. ترکیب کمیته حسابرسی و رئیس آن باید به تأیید هیئت مدیره بانک مرکزی برسد.
۳. بر پایه اختیار تفویض شده از سوی هیئت مدیره بانک مرکزی، کمیته حسابرسی مسائل مرتبط با صورت‌های مالی بانک مرکزی، مدیریت ریسک و سیستم‌های کنترل داخلی و حسابرسی داخلی و بیرونی را بررسی و بر آنها نظارت می‌کند.
۴. فعالیت‌های کمیته حسابرسی باید تحت مقرراتی که به تأیید هیئت مدیره رسیده است، اداره شود.

ماده (۱۸). اداره حسابرسی داخلی بانک مرکزی

۱. رئیس اداره حسابرسی داخلی بانک مرکزی باید توسط هیئت مدیره بانک مرکزی با رأی اکثریت اعضا منصوب و عزل شود. رئیس اداره حسابرسی داخلی باید برای یک دوره هفت‌ساله منصوب شود. او باید برای انتصاب دوباره حائز شرایط باشد.

۲. رئیس اداره حسابرسی داخلی باید شهروند گرجستان، متخصص در حوزه‌های اقتصاد، بانکداری و یا

مالی و به درستکاری شهره باشد.

۳. رئیس اداره حسابرسی داخلی نباید محکوم به جرائم سنگین یا سازمان یافته، تأمین مالی تروریسم یا پولشویی یا سایر جرائم اقتصادی باشد.

۴. رئیس اداره حسابرسی داخلی با حصول شرایط زیر از جایگاه خود منعزل می‌شود:
الف) اتمام دوره ۷ ساله.

ب) تسلیم‌نامه استعفا به رئیس کل بانک مرکزی یک ماه قبل از موعد

ج) حق قرار گرفتن در جایگاه خود را طبق ماده (۲۰) این قانون از دست بدهد.

د) توانایی انجام وظایف را از حیث سلامت از دست داده باشد.

ه) از دنیا برود.

۵. رئیس اداره حسابرسی داخلی باید به هیئت مدیره بانک مرکزی و کمیته حسابرسی گزارش دهد.

۶. وظایف اداره حسابرسی داخلی:

الف) حسابرسی دوره‌ای سیستم‌های کنترلی داخلی و عملیات بانک مرکزی،

ب) تشکیل گزارش‌های پیشرفت و توصیه‌های مربوط به روندهای حسابداری و سیستم‌های کنترل

داخلی به منظور گزارش‌دهی به هیئت مدیره بانک مرکزی

ج) حسابرسی دوره‌ای صورت‌های مالی و اسناد مرتبط بانک مرکزی.

۴. افغانستان

ماده (۱۰۶). کمیسیون دعاوی مالی

به موجب این قانون کمیسیونی تحت عنوان کمیسیون حل اختلافات مالی (کمیسیون) به منظور بررسی پرونده‌های مالی قبل از ورود به مراحل قضایی و بر مبنای میانجی‌گری، تشکیل می‌گردد.

ماده (۱۰۷). صلاحیت‌های قضایی کمیسیون

۱-۱۰۷. کمیسیون باید صلاحیت بازبینی تصمیمات و دستورات بانک مرکزی در موارد زیر را داشته باشد:

۱. تصمیم بانک مرکزی مبنی بر رد درخواست مجوز یا اجازه یا ثبت فعالیت،

۲. تصمیم بانک مرکزی مبنی بر اعمال محدودیت در مجوز یا اجازه یا ثبت فعالیت،

۳. تصمیم بانک مرکزی مبنی بر ابطال مجوز یا اجازه یا ثبت فعالیت،

۴. تصمیم بانک مرکزی مبنی بر الزام بانک به پوشش زیان یا اعمال جریمه مالی،

۵. دستورات بانک مرکزی در برخورد با فعالیت اشخاص فاقد مجوز معتبر که به موجب قانون مکلف

به دریافت مجوز بوده‌اند،

۶. تصمیم مبنی بر نصب یا تمدید دوره خدمت یک ناظر بانک،

۷. سایر مواردی که قانون تعیین کند.

۲-۱۰۷. کمیسیون صلاحیت قضایی بررسی درخواست فرایند افتتاح یا ورشکستگی در خصوص بانکها و نظارت بر آنها را دارد.

۳-۱۰۷. کمیسیون صلاحیت قضایی رسیدگی به هرگونه دعاوی مالی میان نهادهای مالی که طبق توافق کتبی قبلی در خصوص حل اختلافات به کمیسیون ارجاع می‌شود را دارد.

ماده (۱۰۸). ترکیب کمیسیون

۱-۱۰۸. کمیسیون متشکل از اعضای زیر است:

۱. سه وکیل به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی و نصب رئیس جمهور،
۲. سه حسابدار حرفه‌ای داری سابقه و تجربه در امور مالی به پیشنهاد وزیر مالیه و انتصاب رئیس جمهور،
۳. کارمندان مرتبط در صورت نیاز،
۴. رئیس کمیسیون از بین وکلای عضو، به پیشنهاد رئیس کل و توسط رئیس جمهور انتخاب می‌شوند.

۵. عراق

ماده (۱۰). هیئت مدیره و کمیته‌ها

۲. هیئت مدیره می‌تواند در صورت لزوم کمیته‌هایی را متشکل از اعضای هیئت مدیره به منظور بررسی مسائل مختلف و ارائه توصیه به هیئت مدیره تشکیل داده و به چنین کمیته‌هایی قدرت اجرایی تصمیم‌گیری را بر مبنای قواعد تعیین شده توسط هیئت مدیره، بدهد.

۶. نیوزلند

ماده (۶۲) - کمیته‌ها

۱. هیئت مدیره بانک مرکزی می‌تواند هر زمان که بخواهد کمیته‌هایی با عضویت یک یا چند نفر از اعضای هیئت مدیره تشکیل داده و برخی از وظایف و اختیارات خود را به استثنای اختیار تفویض را به آن واگذار نماید.

ماده (۶۳ الف). تأسیس کمیته سیاست پولی

۱. کمیته سیاست پولی تأسیس می‌شود.
۲. کمیته سیاست پولی یک کمیته بانک مرکزی است.

ماده (۶۳ ب). اهداف کمیته سیاست پولی

کمیته سیاست پولی موظف است:

الف) وظیفه تدوین سیاست پولی طبق این قانون را انجام دهد.

(ب) سایر امور یا وظایفی که در این قانون به او محول شده را انجام دهد.

ماده (۶۳ ج). اعضای کمیته سیاست پولی

۱. اعضای کمیته حداقل ۵ و حداکثر ۷ نفر هستند.
۲. اعضای کمیته شامل اشخاص زیر هستند:
 - a. رئیس کل،
 - b. قائم‌مقام رئیس کل،
 - c. یک یا دو نفر از کارمندان یا مدیران بانک مرکزی (اعضای داخلی)،
 - d. دو یا سه نفر از غیر از کارمندان یا مدیران بانک مرکزی (اعضای بیرونی).
۳. اعضای داخلی به همراه رئیس کل و قائم‌مقام رئیس کل اکثریت اعضای کمیته را تشکیل می‌دهند.

۷. ژاپن

کمیته‌ای در قانون تعیین نشده است.

۸. ایسلند

ماده (۹). نقش و ساختار کمیته سیاست پولی

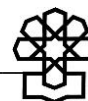
تصمیمات ناظر به ابزارهای سیاست پولی بانک مرکزی باید توسط کمیته سیاست پولی اتخاذ شود. تصمیمات کمیته سیاست پولی باید منطبق با هدف ثبات قیمتی بانک مرکزی و با مد نظر قرار دادن شرایط و چشم‌انداز اقتصادی کشور باشد. اعضای کمیته سیاست‌گذاری پولی شامل رئیس کل، قائم‌مقام سیاست پولی، قائم‌مقام ثبات مالی و دو خبره در زمینه سیاست‌های پولی و اقتصادی که توسط وزیر برای دوره‌ای ۵ ساله تعیین می‌شوند، هستند.

وزیر می‌تواند هر یک از اعضای کمیته سیاست پولی را نیز صرفاً تا دو دوره منصوب کند.

رئیس کل بانک مرکزی می‌تواند ریاست کمیته سیاست‌گذاری پولی را نیز به عهده گیرد و قائم‌مقام سیاست پولی جانشین وی خواهد بود.

ماده (۱۰). وظایف کمیته سیاست پولی

کمیته سیاست پولی در راستای سیاست پولی بانک مرکزی در خصوص نرخ بهره تصمیم‌گیری خواهد کرد. تصمیم‌گیری در خصوص تعاملات اعتباری بانک نیز با کمیته خواهد بود. همچنین کمیته در ارتباط با حداقل ذخیره قانونی، معاملات ارزهای خارجی، معاملات اوراق بهادار در راستای نیل به هدف ثبات قیمت بانک مرکزی نیز تصمیم‌گیر است.

ماده (۱۱). جلسات کمیته سیاست پولی

کمیته سیاستگذاری پولی با حضور ۴ نفر از ۵ عضو به حد نصاب رسیده و می‌تواند تشکیل جلسه دهد. تصمیمات کمیته سیاستگذاری پولی با رأی اکثریت گرفته می‌شوند. در صورت تساوی آراء، رئیس کمیته یا جانشینش تصمیم نهایی را اتخاذ می‌کند. کمیته سیاستگذاری پولی باید سالانه حداقل ۶ بار تشکیل جلسه دهد. علاوه بر این، کمیته سیاستگذاری پولی باید در صورت درخواست رئیس کمیته یا درخواست سه نفر از اعضا تشکیل جلسه دهد.

کمیته سیاستگذاری پولی باید قواعد مربوط به روند آماده‌سازی، منطق اتخاذ و ارائه سیاست پولی خود را تدوین نماید. صورتجلسات کمیته سیاستگذاری پولی در اختیار عموم قرار خواهد گرفت و گزارشی از تصمیمات اتخاذ شده و فروضی که این تصمیمات بر آنها بنا شده‌اند، ارائه خواهد شد. کمیته سیاستگذاری پولی می‌تواند با استناد به ماده (۲۷)، تصمیم به عدم انتشار تصمیمات مربوطه به مبادلات بازار ارزهای خارجی بگیرد.

ماده (۱۲). نقش و ساختار کمیته ثبات مالی

تصمیمات ناظر به ابزارهای ثبات مالی بانک مرکزی باید توسط کمیته ثبات مالی اتخاذ شود. تصمیمات کمیته ثبات مالی باید منطبق با قانون و با مد نظر قرار دادن شرایط و چشم‌انداز نظام مالی کشور باشد. در راستای کارهای کمیته، بانک مرکزی موظف است با سایر مقامات دولتی نظیر وزارتخانه‌های مرتبط با مسائل ثبات مالی همکاری کند.

اعضای کمیته ثبات مالی شامل رئیس کل، قائم‌مقام‌های بانک مرکزی و سه خبره در امور بازارهای مالی و اقتصادی که توسط وزیر مرتبط با ثبات مالی برای دوره‌ای ۵ ساله تعیین می‌شوند، می‌باشند. دبیر دائمی یا مقام رسمی به نمایندگی از وزارتخانه مرتبط با ثبات مالی موظف است بدون حق رأی در جلسات کمیته شرکت کند و نقطه نظرات پیشنهادی خود را مطرح کند.

وزیر می‌تواند هر یک از اعضای کمیته ثبات مالی را نیز صرفاً تا دو دوره منصوب کند.

ماده (۱۳). وظایف کمیته ثبات مالی

وظایف کمیته ثبات مالی به شرح زیر هستند:

۱. ارزیابی وضعیت فعلی و چشم‌انداز نظام مالی، ریسک سیستمی و ثبات مالی
۲. بررسی و تعیین اقدامات مورد نیاز برای تأثیر بر نظام مالی در راستای حفظ و ارتقای ثبات مالی و در نهایت پیشنهاد اقدامات به مقامات دولتی.
۳. تأیید دستورالعمل‌های دولتی و تصمیم‌گیری در خصوص مواردی که به موجب قانون برعهده کمیته قرار داده شده است.
۴. تعیین اشخاص تحت نظارت، زیرساخت‌ها و بازارهای دارای اهمیت سیستمی و چگونگی فعالیت‌های آنها که بر ثبات مالی مؤثر می‌شود.

ماده (۱۴) - جلسات کمیته ثبات مالی

کمیته ثبات مالی با حضور ۵ نفر از ۷ عضو به حد نصاب رسیده و می‌تواند تشکیل جلسه دهد. تصمیمات کمیته ثبات مالی با رأی اکثریت گرفته می‌شوند. در صورت تساوی آراء، رئیس کمیته یا جانشینش تصمیم نهایی را اتخاذ می‌کند. کمیته ثبات مالی باید سالانه حداقل ۴ بار تشکیل جلسه دهد. علاوه بر این، کمیته ثبات مالی باید در صورت درخواست رئیس کمیته یا درخواست سه نفر از اعضا تشکیل جلسه دهد. کمیته ثبات مالی باید قواعد مربوط به روند آماده‌سازی، منطق اتخاذ و ارائه تصمیمات خود را تدوین نماید. صورتجلسات کمیته ثبات مالی باید منتشر شود مگر اینکه انتشار آن تأثیر منفی بر ثبات مالی داشته باشد.

ماده (۱۵). نقش و ساختار کمیته نظارت مالی

کمیته نظارت مالی باید در خصوص مواردی که به موجب قانون یا دستورالعمل‌های دولتی برعهده مقام نظارت مالی قرار داده شده است تصمیم‌گیری نماید. کمیته می‌تواند تصمیمات غیرمهم خود را به قائم‌مقام نظارت مالی تفویض کند.

اعضای کمیته ثبات مالی شامل قائم‌مقام‌های ثبات مالی و نظارت مالی بانک مرکزی و سه خبره در امور بازارهای مالی و اقتصادی که توسط وزیر مرتبط با ثبات مالی برای دوره‌ای ۵ ساله تعیین می‌شوند، می‌باشند. وزیر می‌تواند هر یک از اعضای کمیته نظارت مالی را نیز صرفاً تا دو دوره منصوب کند.

ماده (۱۶). جلسات کمیته نظارت مالی

کمیته نظارت مالی با حضور ۴ نفر از اعضا به حد نصاب رسیده و می‌تواند تشکیل جلسه دهد. تصمیمات کمیته نظارت مالی با رأی اکثریت گرفته می‌شوند. در صورت تساوی آراء، رئیس کمیته یا جانشینش تصمیم نهایی را اتخاذ می‌کند. کمیته نظارت مالی باید سالانه به‌طور متوسط ۱۰ بار تشکیل جلسه دهد. علاوه بر این، کمیته نظارت مالی باید در صورت درخواست رئیس کمیته یا درخواست سه نفر از اعضا تشکیل جلسه دهد.

کمیته نظارت مالی باید قواعد مربوط به روند آماده‌سازی، منطق اتخاذ و ارائه تصمیمات خود را تدوین نماید. صورتجلسات کمیته نظارت مالی باید ثبت شود، کمیته نظارت مالی موظف است تصمیمات خود را منتشر کند، مگر اینکه انتشار آن تأثیر منفی بر بازارهای مالی یا منافع اشخاص داشته باشد.

۹. مالزی**ماده (۲۱). کمیته‌های هیئت مدیره**

۱. هیئت مدیره باید کمیته‌های زیر را در هیئت مدیره ایجاد کند:

الف) کمیته حکمرانی هیئت مدیره،

(ب) کمیته حسابرسی هیئت مدیره،

(ج) کمیته ریسک هیئت مدیره.

۲. هر کدام از کمیته‌ها باید مسئولیت وظایف محوله را طبق این قانون برعهده گیرند.

۳. کمیته حکمرانی باید وظایف زیر را برعهده بگیرد:

(الف) پیشنهاد اعضای کمیته‌های سیاستگذاری پولی، کمیته ارزیاب^۱ و ناظر و سایر کمیته‌هایی که بانک می‌تواند بسته به زمان تصویب و ایجاد کند،

(ب) بازرسی و پیشنهاد بودجه و برنامه عملیاتی بانک به هیئت مدیره برای تأیید،

(ج) عهده‌داری مسئولیت هر مسئله دیگری که تحت این قانون قرار می‌گیرد.

(۴) وظایف کمیته حسابرسی هیئت مدیره باید کمک به هیئت مدیره برای نظارت بر موارد ذیل باشد:

(الف) درستی حساب‌ها و صورت‌های مالی بانک،

(ب) اثربخشی نظام کنترل داخلی بانک،

(ج) انجام وظیفه حسابرسی داخلی بانک،

(د) انطباق بانک با الزامات قانونی و مقرراتی.

(۵) وظایف کمیته ریسک هیئت مدیره باید کمک به هیئت مدیره در نظارتش بر بررسی و مدیریت ریسک فعالیت‌های اقتصادی بانک باشد.

(۶) هر کمیته هیئت مدیره باید حداقل از سه عضو هیئت مدیره تشکیل شود که طبق بند (۱) ۱۶ منصوب شده‌اند.

(۷) روند و فرایند هر کمیته هیئت مدیره باید در همان جلسه اول برگزاری، مشخص گردد، مگر اینکه هیئت مدیره طور دیگری تصمیم گیرد.

ماده (۲۳). کمیته سیاستگذاری پولی

(۱) باید یک کمیته در بانک با عنوان «کمیته سیاستگذاری پولی» باشد که مسئولیت تدوین سیاست پولی و سیاست‌هایی برای انجام عملیات سیاست پولی را داشته باشد.

(۲) کمیته سیاستگذاری پولی باید از رئیس، قائم‌مقام‌ها و حداقل سه و حداکثر هفت عضو دیگر تشکیل شود.

(۳) اعضای کمیته سیاستگذاری پولی می‌توانند از میان مدیرانی که طبق بند (۱) ۱۶ همین قانون معرفی شدند، منصوب شوند. این اعضا باید توسط هیئت مدیره و با توصیه کمیته حکمرانی هیئت مدیره معین شوند.

(۴) علاوه بر بند «۳»، وزیر می‌تواند هر فرد دیگری را با توصیه کمیته حکمرانی هیئت مدیره به‌عنوان عضو کمیته سیاستگذاری پولی منصوب کند.

- (۵) کمیته حکمرانی هیئت مدیره در توصیه هر فردی برای عضویت در کمیته سیاستگذاری پولی، باید در تمامی زمان‌ها از اینکه فرد دارای تخصص و تجربه مرتبط برای مسئولیت و وظایف کمیته سیاستگذاری پولی را دارد و یک فرد با صداقت، شایسته و دارای قدرت قضاوت سالم است حصول اطمینان کند.
- (۶) اعضای کمیته سیاستگذاری پولی، غیر از رئیس و قائم‌مقام‌ها، هر کدام می‌توانند برای یک دوره تصدی حداکثر سه ساله منصوب شوند و باید امکان انتصاب مجدد را نیز داشته باشند.
- (۷) رئیس و قائم‌مقام‌ها باید تا زمانی که سمت‌های رئیس یا قائم‌مقام را دارند، می‌توانند عضو کمیته سیاستگذاری پولی باقی بمانند.
- (۸) فردی نباید به‌عنوان عضو کمیته سیاستگذاری پولی منصوب شود یا نباید به‌عنوان عضو باقی بماند، اگر:
- (الف) عضو مجلس سنا، مجلس نمایندگان یا هر مجلس قانونگذاری دیگری باشد یا شود،
- (ب) مدیر و مسئول در هر نهاد تحت نظارت بانک باشد یا شود،
- (ج) یک مدیر دولتی باشد یا شود، مگر اینکه توسط هیئت مدیره تأیید شده باشد، یا موردی باشد که فرد تحت ماده (۴) توسط وزیر منصوب شده باشد.
- (د) به جرمی از قبیل عدم صداقت و یا هر جرم دارای حکم زندان، محکوم شود.
- (ه) ورشکست باشد یا شود یا پرداخت‌های معوق داشته باشد یا بدهی طلبکار خود را نداده باشد.
- (و) در هر فعالیتی مشارکت کند یا کرده باشد که می‌تواند با استقلالش در انجام وظایفش تداخل داشته باشد،
- (ز) شهروند مالزیایی نباشد.
- (۹) هیئت مدیره، یا در مواردی که تحت بند «۴» همین قانون بیان شد، شخص وزیر می‌تواند یک عضو کمیته سیاستگذاری پولی را برکنار کند اگر:
- (الف) هیئت مدیره یا وزیر، بسته به مورد، قانع شود که او در مورد وظایفش به‌عنوان عضو کمیته مقصر سوءرفتارها و عدم انجام وظایف است،
- (ب) مشکل ذهنی پیدا کرده است یا از انجام وظایفش ناتوان است،
- (ج) طبق بند «۸» رد صلاحیت شده باشد.
- (۱۰) سیاست پولی در صورتی انجام می‌شود که اعضای کمیته سیاست پولی در مورد آن به توافق جامعی رسیده باشند.
- (۱۱) کمیته سیاست پولی باید به ریاست رئیس یا در غیاب وی، به ریاست قائم‌مقام که تحت بند (۷) ۱۵ توسط هیئت مدیره تعیین شده است، برگزار شود.
- (۱۲) قوانین مربوط به برنامه اولیه که در این قانون بیان شد، باید برای کمیته سیاستگذاری پولی اعمال شود.

ماده (۳۷). کمیته اجرایی ثبات مالی

(۱) برای اهداف ماده (۳۸)، باید یک کمیته در بانک با عنوان «کمیته اجرایی ثبات مالی» وجود داشته باشد.
(۲) کمیته اجرایی ثبات مالی باید از رئیس، یک قائم‌مقام و حداقل سه و حداکثر پنج عضو دیگر منصوب شده توسط وزیر با توصیه هیئت مدیره، از میان مدیران منصوب شده تحت بند (۱) ۱۶ همین قانون یا سایر افراد تشکیل شود.

(۳) هیئت مدیره در توصیه هر فردی برای عضویت در کمیته اجرایی ثبات مالی، باید در تمامی زمان‌ها از اینکه فرد دارای تخصص و تجربه مرتبط برای مسئولیت و وظایف کمیته اجرایی ثبات مالی را دارد و یک فرد با صداقت، شایسته و دارای قدرت قضاوت سالم است، اطمینان حاصل کند.

(۴) دبیر کل خزانه‌داری باید از تمامی جلسات کمیته اجرایی ثبات مالی مطلع شود و به آنها دعوت شود.
(۵) هرگاه دبیر کل خزانه‌داری یا نماینده وی در یک جلسه کمیته اجرایی ثبات مالی حضور پیدا می‌کند، که در بند «۴» اشاره شد، به‌عنوان یک عضو کمیته اجرایی ثبات مالی حضور پیدا کرده است.

(۶) هرگاه هر پیشنهاد ارائه شده توسط بانک تحت بند (۱) ۳۸ در رابطه با یک فرد یا مؤسسه مالی تحت نظارت یک نهاد نظارتی دیگر باشد، رئیس آن نهاد نظارتی باید مطلع شود و رئیس آن نهاد نظارتی یا نماینده وی باید در جلسه کمیته اجرایی ثبات مالی به‌عنوان عضو حضور پیدا کند.

(۷) غیبت دبیر کل خزانه‌داری یا نماینده وی و همچنین غیبت رئیس نهاد نظارتی مد نظر یا نماینده وی (هر کدام که ممکن بود) در جلسه کمیته اجرایی ثبات مالی، تصمیم اتخاذ شده در این جلسات کمیته را ابطال نمی‌کند.

(۸) کمیته اجرایی ثبات مالی باید به ریاست رئیس یا در غیاب رئیس به ریاست قائم‌مقام تعیین شده توسط هیئت مدیره تحت بند (۷) ۱۵ برگزار شود.

(۹) کمیته اجرایی ثبات مالی باید در صورت اعلام نیاز بانک تشکیل جلسه بدهد و در هر جلسه کمیته اجرایی ثبات مالی حد نصاب باید سه عضو، شامل رئیس، یا در غیاب رئیس، قائم‌مقام تعیین شده توسط هیئت مدیره تحت بند (۷) ۱۵ باشد.

(۱۰) کمیته اجرایی ثبات مالی می‌تواند فرایند اجرایی را خودش تعیین کند.

۱۰. ترکیه

ماده (۲۲ الف). کمیته سیاست پولی

کمیته سیاست پولی تحت ریاست رئیس کل و متشکل از ۵ نفر از نواب رئیس کل، یک نفر منتخب از بین اعضای هیئت مدیره و یک نفر به پیشنهاد رئیس کل خواهد بود. قائم‌مقام وزیر خزانه‌داری و مالیه یا نماینده منصوب از طرف وزیر بدون حق رأی در جلسات کمیته شرکت خواهد کرد. عضویت اعضای

هیئت مدیره، رئیس کل و نواب رئیس کل در کمیته سیاست پولی پس از اتمام دوره مسئولیت قانونی در بانک مرکزی، به اتمام می‌رسد.

عضو حقیقی کمیته باید تحصیلات مرتبط در امور سیاست پولی و دارای مدرک دانشگاهی در حوزه اقتصاد مدیریت بازرگانی، بانکداری و مالی داشته و دارای سابقه کار حداقل ۱۰ سال و تجربه کاری کافی داشته باشند. طول دوره خدمت عضو کمیته ۵ سال خواهد بود.

ممنوعیت‌های موضوع ماده (۱۹) این قانون برای این عضو کمیته نیز برقرار خواهد بود. اشتغال به پست‌های علمی مشمول این محدودیت نخواهد بود. حقوق مالی و اجتماعی این عضو همچون اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی خواهد بود.

جلسات کمیته سیاست پولی باید حداقل هشت بار سالانه و با فراخوان رئیس کل برگزار شود. احکام موضوع پاراگراف دوم و سوم ماده (۲۱) این قانون در خصوص جلسات کمیته سیاست پولی نیز برقرار خواهد بود.

کمیته سیاست پولی باید وظایف و اختیارات زیر را داشته باشد:

- الف) تعیین اصول و راهبردهای سیاست پولی به منظور حفظ ثبات قیمتی،
 - ب) تعیین هدف تورمی با همکاری دولت در چارچوب راهبرد سیاست پولی،
 - ج) ارائه اطلاعات به عموم مردم در چارچوب اصول سیاست‌گذاری، ارائه اطلاعات به دولت با تهیه گزارش‌های مربوط به اهداف و اجرای سیاست پولی در مواقع تعیین شده،
 - د) اقدامات لازم را برای حفظ ارزش داخلی و بین‌المللی لیر ترکیه و همچنین ایجاد رژیم ارزی جهت تعیین برابری لیر ترکیه در مقابل طلا و واحد پولی خارجی با کمک و همکاری دولت انجام دهد.
- کمیته سیاست پولی باید مواردی اطلاع‌رسانی در خصوص آنها الزامی است و فرایند اطلاع‌رسانی را تعیین نماید. انتشار بدون وقفه مواردی که به درخواست کمیته سیاست پولی باید در روزنامه رسمی منتشر شود الزامی است.

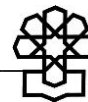
تصمیمات کمیته سیاست پولی باید توسط رئیس کل اجرایی شده و به اطلاع هیئت مدیره برسد.

ماده (۲۳). ترکیب، طول خدمت و شرایط اعضای کمیته حسابرسی

اعضای کمیته حسابرسی متشکل از ۴ عضو است که توسط مجمع عمومی انتخاب می‌شود. در صورت ترک منصب از سوی یکی از اعضا، تا جلسه بعدی مجمع عمومی، سایر اعضای کمیته فردی حائز شرایط را جایگزین فرد مذکور می‌کنند.

طول دوره خدمت اعضای کمیته حسابرسی دو سال خواهد بود.

فردی که به‌عنوان عضو کمیته حسابرسی انتخاب می‌شود باید دارای تحصیلات عالی و دانش و تجربه کافی در حوزه بانکداری و حسابداری باشد.

ماده (۲۴). وظایف و ممنوعیت‌های کمیته حسابرسی

کمیته حسابرسی موظف است تمامی حساب‌ها و عملیات بانک مرکزی را حسابرسی نماید. دفتر رئیس کل موظف است تمامی اطلاعات و اسناد مورد نیاز کمیته را فراهم کند. کمیته حسابرسی اختیارات مدیریتی ندارد و صرفاً باید نظرات خود را به صورت مکتوب به هیئت مدیره ارسال کند و نسخه‌ای از آن را به رئیس‌جمهور تقدیم کند. کمیته باید گزارش مربوط به حسابرسی حساب‌ها و عملیات بانک مرکزی را در پایان سال به مجمع عمومی ارسال نماید.

اعضای کمیته نباید در سود بانک شریک باشند.

حقوق و مزایای اعضای کمیته توسط رئیس‌جمهور تعیین می‌شود. هزینه سفرهای کمیته به خارج از دفتر مرکزی توسط بانک پرداخت می‌شود.

۱۱. شیلی

کمیته‌ای برای هیئت مدیره در نظر گرفته نشده است

۱۲. نروژ

بخش سوم - کمیته سیاست پولی و ثبات مالی

بخش ۲-۶ ترکیب کمیته

۱. کمیته سیاست پولی و ثبات مالی متشکل از رئیس کل، دو نایب رئیس و ۲ عضو بیرونی است. اعضای بیرونی توسط پادشاه و به مدت ۴ سال منصوب می‌شوند و این افراد می‌توانند برای یک دوره دیگر تا سقف ۸ سال مجدداً منصوب شوند. اگر هر عضو بیرونی استعفا دهد عضو جدید منصوب شده و دوره فرد مستعفی را به اتمام می‌رساند. عضو جدید می‌تواند در شرایط غیبت طولانی مدت هر یک از اعضا، به صورت موقت منصوب شود.

۲. رئیس کل بانک مرکزی رئیس کمیته است. پادشاه باید نواب رئیس کل را به عنوان نایب رئیس اول و دوم کمیته منصوب کند.

۳. اشخاص زیر نمی‌توانند عضو کمیته باشند:

- اعضای هیئت اجرایی به استثنای رئیس کل و نواب وی،
- کارکنان بانک مرکزی،
- وزرای دولت،
- کارکنان وزارت سیاسی،
- کارکنان وزارتخانه‌ها،

- کارکنان دفتر نخست‌وزیر و وزیر مالیه،
- اعضای مجلس،
- دبیر کمیته‌های مجلس،
- اشخاص مرتبط با اشخاص فوق.

۴. وزیر می‌تواند قواعد دیگری برای اعضای کمیته وضع کند.
۵. وزیر حقوق و مزایای اعضای بیرونی کمیته را تعیین می‌کند.

بخش ۲-۷ وظایف کمیته

۱. کمیته مسئول وظیفه بانک مرکزی در خصوص نقش اجرایی و مشورتی مقام سیاست پولی بوده و مسئول استفاده از ابزارهای سیاست پولی برای رسیدن به اهداف سیاست پولی است.
۲. کمیته موظف است با ارائه مشورت و استفاده از ابزارهای سیاستی، ثبات مالی را بهبود دهد.
۳. کمیته به منظور انجام وظایفش می‌تواند در شرایط خاص از برخی تصمیمات یا دستورالعمل‌های هیئت اجرایی عدول کند. هیئت اجرایی باید قبل از اتخاذ چنین تصمیمی برای ارائه نظرات به کمیته دعوت شده باشد.
۴. کمیته موظف است تصمیمات و مبنای اتخاذ آنها را به عموم اطلاع دهد.
۵. بانک مرکزی موظف است وزیر را در خصوص شرح وظایف و اختیارات کمیته مطلع کند. وزیر می‌تواند احکام مکملی برای شرح وظایف و اختیارات وضع کند.

بخش ۲-۸ اقدامات کمیته

۱. اقدامات کمیته در قالب جلسات صورت می‌گیرد. رئیس کل می‌تواند تصمیم بگیرد که موضوعی به صورت کتبی یا به شیوه مناسب دیگری مورد بحث قرار گیرد مگر اینکه یکی از اعضای کمیته بخواهد موضوعی در جلسه هیئت مدیره مطرح شود.
۲. جلسات کمیته زمانی که حداقل ۳ عضو در جلسه حاضر باشند رسمی است. تصمیمات کمیته با اکثریت آرای اعضای حاضر در جلسه اتخاذ می‌شوند.
۳. کمیته می‌تواند به طور خاص به رئیس کل اختیار تصمیم‌گیری در حدود اختیارات کمیته را بدهد. رئیس کل می‌تواند تصمیم بگیرد که چه زمانی نیاز است که تصمیم به صورت سریع انجام شود و تشکیل جلسه کمیته به منظور اتخاذ تصمیم و صرف وقت برای آن، غیرعملیاتی است. رئیس کل باید در اسرع وقت کمیته را در خصوص این تصمیمات مطلع سازد.
۴. کمیته باید صورت جلسات را بایگانی کند.
۵. رئیس کل باید موضوعات را برای طرح در کمیته آماده کند.

بخش 12A. کمیته فدرال بازار باز

(الف) بدین وسیله کمیته فدرال بازار باز متشکل از اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی و ۵ نماینده از بانک‌های فدرال رزرو - که به شرحی که در ادامه خواهد آمد انتخاب می‌شوند - ایجاد می‌شود. نمایندگان فوق باید رئیس کل یا قائم‌مقام اول بانک‌های فدرال رزرو بوده باشند... و به شرح زیر انتخاب می‌شوند: یک نفر توسط هیئت مدیره فدرال رزرو نیویورک، یک نفر توسط هیئت مدیره فدرال رزروهای بوستون، فیلادلفیا و ریچموند، یک نفر توسط هیئت مدیره فدرال رزرو شیکاگو، یک نفر توسط هیئت مدیره فدرال رزروهای آتلانتا، دالاس و سنت لوئیس و یک نفر توسط هیئت مدیره فدرال رزروهای مناپولیس، کنساس سیتی و سان فرانسیسکو. در انتخابات هر یک از اعضای هیئت مدیره یک رأی دارد و سایر جزئیات توسط مقررات کمیته تعیین می‌شود و می‌تواند در طول زمان متغیر باشد. یک نفر عضو علی‌البدل که در صورت غیبت فرد جایگزین می‌شود از رئیس یا نایب رئیس اول بانک‌های فدرال رزرو نیز با همان سازوکار انتخابات قبلی تعیین می‌شود. جلسات کمیته حداقل سالی ۴ بار و با فراخوان رئیس هیئت مدیره بانک مرکزی فدرال یا حداقل سه عضو کمیته، در واشنگتن منطقه کلمبیا برگزار می‌شود.

۱۴. چین

ماده (۱۲). بانک خلق چین موظف است یک کمیته سیاست پولی ایجاد کند. وظایف، مسئولیت‌ها، ترکیب و فرآیندهای کاری کمیته باید توسط هیات دولت تعیین شده و در اختیار کمیته آماده کنگره نیز قرار گیرد.

کمیته سیاست پولی بانک خلق چین باید نقش مهمی در مدیریت اقتصاد کلان دولت و تنظیم و تعدیل سیاست پولی ایفاء کند.

ترجمه بخش معرفی کمیته در سایت بانک خلق چین:

قواعد ناظر به کمیته سیاست پولی بانک خلق چین، کمیته سیاست پولی را به عنوان یک بخش مشورتی برای سیاست پولی بانک تعریف کرده است که مسئول مشورت دهی برای تعیین و تعدیل سیاست پولی و اهداف سیاستی بانک، به کارگیری ابزارهای سیاست پولی، اقدامات سیاست پولی مهم، و ایجاد هماهنگی در سیاست پولی و سایر سیاست‌های اقتصادی در هر دوره می‌باشد. کمیته نقش مشورتی بر اساس تحقیقات بر وضعیت اقتصادی و اهداف اقتصادی تعیین شده توسط دولت را بر عهده دارد.

کمیته سیاست پولی متشکل از رئیس کل بانک مرکزی، دو نفر از نواب وی، یک قائم مقام دبیر کل هیئت دولت، قائم مقام وزیر کمیسیون توسعه و اصلاح دولت، قائم مقام وزیر مالیه، مدیر اداره ارز خارجی دولت، رئیس کمیسیون مقررات گذاری بانک و بیمه چین، رئیس کمیسیون مقررات گذاری اوراق بهادار چین، دبیر کل مرکز اداره آمار، رئیس مجمع بانک‌ها و متخصصان دانشگاهی می‌باشد.

کمیته سیاست پولی وظایف خود را از طریق جلسات فصلی منظم انجام می‌دهد. جلسات ویژه با

درخواست رئیس کل یا حداقل بیش از یک سوم اعضای کمیته تشکیل می‌شود. نظرات مطرح شده در جلسه کمیته سیاست پولی در قالب صورت‌جلسه بایگانی می‌شود. صورت‌جلسات مذکور یا هر توصیه سیاستی در صورت موافقت بیش از دو سوم اعضای کمیته سیاست پولی باید به تصمیمات پیشنهادی بانک خلق چین در خصوص حجم پول سالانه، نرخ بهره، نرخ‌های ارز یا سایر مسائل مهم سیاست پولی که برای اخذ موافقت به دولت ارسال می‌گردد ضمیمه شود. در شرایطی که بانک خلق چین سایر تصمیمات خود را به هیات دولت ارسال می‌کند باید صورت‌جلسات و مشورت‌های کمیته سیاست پولی را نیز افشاء کند.

ک) قوانین کشورها در زمینه عملیات بازار باز

۱. ارمنستان

ماده (۱۰). عملیات بازار باز

۱. بانک مرکزی می‌تواند برای اجرای سیاست پولی، اوراق بهادار دولتی و همچنین سایر اوراق بهادار معتبر در بازارهای مالی را مطابق با رویه‌های مشخص شده توسط این قانون خرید و فروش کند.
۲. بانک مرکزی نمی‌تواند اوراق بهادار دولتی جمهوری ارمنستان را با هزینه خودش در دوره آنها خریداری کند. بانک مرکزی می‌تواند اوراق بهادار دولتی را در دوره انتشار اولیه تنها با اطلاع و هزینه بانک‌های مرکزی یا بانک‌های رده بالای سایر کشورها (به نیابت از سایر کشور) خریداری کند.
۳. بانک مرکزی می‌تواند براساس اهداف اولیه‌اش، برای اجرای عملیات بازار باز، اوراق بهادار کوتاه‌مدت با سررسید حداکثر یک‌ساله طبق روشی که در مورد آن توافق دوطرفه با بخش مرتبط دولت حاصل شده است، منتشر کند.

۲. آذربایجان

ماده (۳۰). عملیات بازار باز

- ۱-۳۰. بانک مرکزی می‌تواند در معاملات بازار باز زیر شرکت کند:
 - ۱-۳۰-۱. خرید و فروش و یا سایر مبادلات با اوراق بهادار دولت متعاقب ماده (۱۶) این قانون،
 - ۲-۳۰-۱. خرید و فروش و یا سایر مبادلات با اوراق بهادار بانک مرکزی،
 - ۳-۳۰-۱. خرید و فروش و یا سایر مبادلات با ارزهای خارجی.
- ۲-۳۰. ضوابط انتشار و گردش اوراق بدهی بانک مرکزی که با هدف اجرای سیاست پولی منتشر می‌شوند، باید توسط قانون تعیین شود.

۳. گرجستان

ماده (۲۸). عملیات بازار باز

- برای اجرای سیاست پولی، بانک مرکزی مجاز به انجام عملیات بازار باز با اوراق بهادار دولتی و اوراق بهادار منتشر شده توسط بانک مرکزی را به یکی از روش‌های خرید یا فروش مستقیم، یا باز خرید (عملیات ریپو و ریپوی معکوس) است.

۴. افغانستان

ماده (۶۳). عملیات بازار باز

بانک مرکزی در اجرای سیاست پولی خود می‌تواند از طریق خرید و فروش قطعی (نقد یا آتی) و یا توافق با خرید بر روی ارز خارجی قابل تبدیل^۱ [به پول افغانستان]، اوراق بدهی منتشر شده توسط دولت عملیات بازار باز انجام دهد. سایر انواع ارزها و اوراق بهادار نمی‌تواند برای این منظور مورد استفاده قرار گیرد.

۵. عراق

ماده (۲۸). عملیات بازار باز و تسهیلات قاعده‌مند

بانک مرکزی جهت دستیابی به اهداف خود می‌تواند:

۱. با بانک‌های تجاری مجاز یا بانک‌هایی که براساس قانون بانکداری مجوز لازم را از طرف بانک مرکزی داشته، یا با صلاح‌دید بانک مرکزی و تحت مقررات تنظیم شده توسط آن، با سایر واسطه‌های مالی مجاز عملیات بازار باز انجام دهد.

۲. تسهیلات قاعده‌مند را برای بانک‌های تجاری مجاز یا بانک‌هایی که براساس قانون بانکداری مجوز لازم را از طرف بانک مرکزی دارند و تحت مقررات تنظیم شده توسط آن با استفاده از روش‌های زیر فراهم نماید:

الف) خرید و فروش قطعی^۲ (نقد یا پیمان آتی^۳) و یا تحت قراردادهای با خرید یا سایر ابزارهای مالی مشابه، بر روی اوراق بدهی منتشرشده توسط بانک مرکزی یا دولت، درحالی که این اوراق شامل بهره می‌شوند، به شرط آنکه خرید اوراق بدهی دولت از طریق عملیات بازار باز صرفاً در بازار ثانویه انجام شود،

ب) خرید یا فروش قطعی (نقد یا پیمان آتی) ارزهای خارجی،

ج) تنزیل حواله‌های سفته و برات،

د) اعطای وام‌هایی که به‌طور کامل توسط وثیقه تضمین شده باشند،

ز) پذیرش سپرده‌های دارای سود از بانک‌ها.

۶. نیوزلند

فقط در بخش اختیارات بانک، به انتشار ابزارهای مالی اشاره شده است.

1. Convertible Foreign Currency
2. Outright
3. Forward

۷. ژاپن

ماده (۱۵). اختیارات

۱. در خصوص موضوعات زیر در حوزه کنترل پولی و ارزی باید هیئت مدیره تصمیم بگیرد:
 - (۲) تعیین یا تغییر نرخ وام پایه و دیگر نرخ‌های مربوط به وام‌ها، چنانچه در ماده (۳۳)، بند «۱»، بخش (۲) مشخص شده و همچنین انواع و شرایط و میزان وثیقه وام‌های مذکور،
 - (۴) تعیین یا تغییر دستورالعمل‌های کنترل بازار مالی (کنترل پولی و ارزی که از طریق بازارهای مالی اعمال می‌شود [شامل عمیات بازار باز]) با استفاده از اقداماتی مانند خرید و فروش ابزارهای قابل چانه‌زنی،^۱ اوراق قرضه، یا مطالبات دارای ثبت الکترونیک (مطالبات دارای ثبت الکترونیک در ماده (۲)، بند «۱» از قانون مطالبات دارای ثبت الکترونیک [مصوبه شماره ۱۰۲ از ۲۰۰۷] مشخص شده است؛ از این به بعد در این بخش و ماده (۳۳)، بند «۱» نیز همان اعمال خواهد شد. به‌صورتی که در ماده (۳۳)، بند «۱»، بخش (۳) مشخص شده و همچنین تعیین یا تغییر انواع، شرایط و دیگر موضوعات مربوط به ابزارهای قابل چانه‌زنی، اوراق قرضه، یا مطالبات دارای ثبت الکترونیک مرتبط با کنترل بازار مالی مذکور.

ماده (۳۳). عملیات روزانه

برای دستیابی به هدف معین شده در ماده (۱)، بانک ژاپن می‌تواند اقدامات زیر را انجام دهد:

۱. تنزیل اسناد تجاری و دیگر ابزارهای قابل چانه‌زنی،
۲. پرداخت وام در ازای وثیقه‌هایی که به‌صورت ابزارهای قابل چانه‌زنی، اوراق بهادار دولت ملی و سایر اوراق بهادار، یا مطالبات دارای ثبت الکترونیک وجود دارند،
۳. خرید و فروش اسناد تجاری و دیگر ابزارهای قابل چانه‌زنی (شامل مواردی که به موجب همین بخش از سوی بانک ژاپن صادر شده‌اند)، اوراق بهادار دولت ملی و سایر اوراق قرضه یا مطالبات دارای ثبت الکترونیک
۴. وام‌دهی و قرض دادن اوراق بهادار دولت ملی و سایر اوراق قرضه در ازای وثیقه نقدی.

۸. ایسلند

ماده (۲۰). معاملات اوراق بهادار

- به‌منظور دستیابی به اهداف ثبات قیمتی، ثبات مالی و عملیات سالم و ایمن مالی ذکر شده در ماده (۲)، بانک مرکزی ایسلند می‌تواند اوراق بهادار تضمین شده توسط دولت و سایر اوراق بهادار داخلی سالم^۲ را در بازار اوراق بهادار یا از طریق معامله مستقیم با مؤسسات اعتباری خرید و فروش کند.

1. Negotiable Instruments

2. Sound

ماده (۲۱). انتشار اوراق بهادار

بانک مرکزی ایسلند این اختیار را دارد که اوراق بهادار قابل چانه‌زنی با واحد پول داخلی یا ارزهای خارجی را برای فروش به مؤسسات اعتباری دارای مجوز سپرده‌گذاری در بانک، منتشر کند.

ماده (۲۸). سایر معاملات بانک مرکزی

بانک مرکزی ایسلند سایر معاملات اوراق بهادار و بانکی را که با نقش آن به‌عنوان یک بانک مرکزی سازگار است، انجام می‌دهد. در این راستا، برای مثال بانک مرکزی می‌تواند در شرکت‌ها و مؤسسات فعال در زمینه‌های خرید و فروش اوراق بهادار، پذیره‌نویسی اوراق بهادار و سایر موارد مشابه، مشارکت کرده و به خرید و فروش اوراق اقدام نماید. همچنین می‌تواند مؤسسات نامبرده را تأسیس نماید. بانک مرکزی نمی‌تواند با اشخاص یا شرکت‌هایی که طبق قانون، عرف و یا طبیعت آن موضوع، ذیل حوزه کارکرد سایر نهادها تلقی می‌شوند، معامله کند. با این حال بانک مرکزی مجاز به فروش اولیه و بازخرید اوراق بهادار منتشر شده توسط خزانه‌داری است.

۹. مالزی**ماده (۲۲). سیاست پولی**

۲. سیاست پولی بانک مرکزی باید به‌طور مستقل توسط بانک و بدون هیچ تأثیر خارجی تنظیم و اجرا شود.

ماده (۲۶). اجرای عملیات سیاست پولی

(۲) به‌منظور اجرای عملیات سیاست پولی، بانک مرکزی:

الف) می‌تواند اوراق بهاداری را به نام خود منتشر کند مشروط به اینکه ارزش اوراق منتشر شده در هیچ زمانی بیش از ارزش ذخایر خارجی نباشد.

ب) می‌تواند به خرید، فروش و یا بازخرید اوراق منتشر شده در بخش الف این ماده مبادرت ورزد.

ماده (۷۵). اختیارات عمومی بانک مرکزی

تا زمانی که با اهداف، کارکردها و سایر مواد این قانون سازگار باشد، بانک می‌تواند:

(e) به خرید، فروش، تنزیل و یا تنزیل مجدد بروات، اسناد خزانه یا سفته‌های صادر شده در داخل یا خارج از مالزی با سررسید یک سال پس از مالکیت (زمانی که آنها را می‌خرد نهایتاً تا یک‌سال دیگر سررسید شوند) و یا با دوره‌های سررسید متفاوت با اجازه وزیر اقتصاد، مبادرت ورزد.

۱۰. ترکیه**ماده (۴). وظایف و اختیارات بانک مرکزی**

وظایف و اختیارات اساسی بانک مرکزی به‌شرح زیر است:

۱. اختیارات بانک مرکزی به شرح زیر است:

الف) انجام عملیات بازار باز.

ماده (۵۲). عملیات بازار باز

به منظور تنظیم گری عرضه پول و نقدینگی در اقتصاد در چارچوب اهداف سیاست پولی، بانک مرکزی می تواند به صورت مستقیم یا در نقش واسطه، عملیات بازار باز به صورت خرید ارز خارجی، خرید یا فروش قطعی، خرید و باز خرید، قرض دهی یا قرض گرفتن اوراق بهادار یا سپرده لیر انجام دهد. عملیات بازار باز توسط بانک مرکزی انجام می شود و اصول، شرایط، ابزارهای موضوع آنکه باید واجد نقدشوندگی بالا و ریسک کم باشند توسط بانک تعیین می شود.

بانک مرکزی در چارچوب عملیات بازار باز می تواند خودش یا به نمایندگی از دیگری اسناد نقدینگی با سررسید نهایتاً ۹۱ روزه و قابل معامله در بازار ثانویه منتشر نماید. در خصوص انتشار این اوراق باید ملاحظات عدم تبدیل شدن آن به یک ابزار سرمایه گذاری دائمی و ارتقای اثربخشی عملیات بازار باز به عنوان هدف از انتشار آن باید مد نظر باشد. بازه های توافق در خرید و باز خرید و معاملات سپرده های لیر ترکیه نباید از ۹۱ روز تجاوز کند.

عملیات بازار باز باید صرفاً با هدف سیاست پولی اجرا شود و نه به منظور اعطای اعتبار به خزانه داری، نهادها و سازمان عمومی و غیره.

۱۱. شیلی

مقرراتگذاری حجم پول و اعتبار در گردش

ماده (۳۴)

به منظور تنظیم گری حجم پول و اعتبار در گردش بانک مرکزی اختیارات زیر را دارد:

۵. انتشار اوراق بهادار با شرایط و سررسید مشخص و معامله در بازار باز.
۶. خرید و فروش اوراق تجاری که توسط بانکها و مؤسسات مالی منتشر شده در بازار باز. در استفاده از این اختیار بانک حق ندارد سهام نهادها و مؤسسات مزبور را تملک کند.

۱۲. نروژ

فصل سوم: وظایف و ابزارهای سیاستی بانک مرکزی

بخش ۳-۱ اعطای اعتبار به / سپرده گیری از بانکها

(۱) بانک مرکزی به منظور نیل به اهداف بانکداری مرکزی می تواند:

۱. ابزارهای مالی یا ارز خارجی بخرد، بفروشد یا توزیع کند

۲. انتشار و معامله ابزارهای مالی که خود منتشر می‌کند.

۱۳. آمریکا

بخش ۱۴ ماده (۲). اختیارات

هریک از بانک‌های فدرال رزرو باید اختیارات زیر را داشته باشد:

(ب) خرید و فروش تعهدات ایالات متحده، ایالت‌ها و کشور و ...

۱. خرید و فروش داخلی یا در بازارهای خارجی اوراق قرضه و اوراق ایالات متحده، اوراق قرضه منتشر شده تحت احکام بخش (ج) ماده (۴) قانون وام مالکان مسکن که تا سقف ۶ ماه از سررسید آنها از زمان خرید باقی باشد، اسناد، اوراق، اوراق قرضه درآمدی و اسناد عندالمطالبه (warrants) با سررسید کمتر از ۶ ماه که مبتنی بر پیش‌بینی جمع‌آوری مالیات یا درآمدهای مطمئن در آینده توسط هر یک از ایالت‌ها، کشور، منطقه، تقسیمات سیاسی یا شهرداری‌های در مناطق ایالات متحده منتشر شده باشد. خرید اوراق مذکور باید در تطابق کامل با قواعد و مقررات هیئت مدیره بانک مرکزی باشد. با وجود احکام این فصل، هرگونه اوراق قرضه، اوراق یا سایر تعهداتی که به صورت مستقیم متعلق به ایالات متحده بوده باشد یا تماماً اصل و سود آن توسط ایالات متحده تضمین شده باشد بدون توجه به سررسید مذکور در این بند قابل خرید و فروش است.

۲. خرید و فروش در بازار باز هرگونه از تعهدات مستقیم یا اصل و فرع تعهدات تضمین شده توسط هر یک از نهادهای ایالات متحده تحت جهت‌گیری و قواعد کمیته فدرال بازار باز.

(ج) خرید و فروش اسناد تجاری

خرید اسناد تجاری ناشی از معاملات تجاری به شرحی که در این قانون تعریف می‌شود از بانک‌های عضو و فروش آنها با یا بدون تصویب.

(ف) خرید و فروش گواهی بانک‌های اعتباری واسطه‌ای فدرال

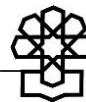
خرید و فروش گواهی بانک‌های اعتباری واسطه‌ای فدرال یا گواهی شرکت‌های ملی اعتباری کشاورزی در بازار باز از یا به بانک‌های داخلی، بنگاه‌ها، شرکت‌ها یا اشخاص در صورتی که هیئت مدیره بانک مرکزی اعلام کند که منافع عمومی چنین چیزی را اقتضا می‌کند.

۱۴. چین

ماده (۲۳)- برای اجرای سیاست پولی بانک خلق چین می‌تواند از ابزارهای سیاست پولی زیر استفاده کند:

۱. الزام نهادهای مالی به تودیع سپرده به میزان نسبت تعیین شده

۲. تصمیم‌گیری در خصوص نرخ بهره مبنای بانک مرکزی

۳. تمهید خدمات تنزیل برای نهادهای مالی بانکی که در نزد بانک خلق چین حساب دارند
 ۴. ارائه وام به بانکهای تجاری
 ۵. خرید و فروش اوراق قرضه دولت مرکزی و سایر اوراق بهادار دولتی، اوراق قرضه مالی، ارز خارجی در بازار باز
 ۶. سایر ابزارهای سیاست پولی تعیین شده توسط هیئت دولت.
- بانک خلق چین می‌تواند به منظور اجرای سیاست پولی شرایط مشخص و فرآیندهایی را برای استفاده از ابزارهای سیاست پولی لیست شده در پارگراف قبلی در نظر بگیرد.

ل) قوانین کشورها در زمینه اعطای اعتبارات در شرایط اضطرار

۱. ارمنستان

ماده (۵). اهداف بانک مرکزی

۲. بانک مرکزی در انجام اهداف اساسی تحت این قانون، باید:

د) به‌عنوان آخرین قرض‌دهنده، وام‌هایی به بانک‌ها اعطا نماید.

ماده (۳۸). اعطای اعتبار به بانک‌ها

۱. بانک مرکزی، به‌عنوان آخرین قرض‌دهنده، می‌تواند طبق روند کاری خود، وام‌هایی به بانک‌ها با تاریخ سررسید حداکثر ۶ ماه، اعطا نماید.

در موارد استثنایی، به‌منظور حفظ سلامت و ثبات کل سیستم بانکی، بانک مرکزی می‌تواند تاریخ سررسید وام‌ها را ۶ ماه تمدید کند سقف بازپرداخت نباید از ۵ سال تجاوز کند.

۱-۱. تصمیم‌گیری در خصوص اعطای اعتبار به بانک‌ها باید توسط هیئت مدیره اتخاذ شود.

۲. وام‌های ارائه شده توسط بانک مرکزی به بانک‌ها باید توسط موارد زیر موثق گردد:

الف) اوراق بهادار دولتی،

ب) چک و سفته با حداکثر سررسید نه ماهه،

ج) سایر اوراق بهادار با موافقت هیئت مدیره بانک مرکزی،

د) سکه و شمش‌های استاندارد ساخته شده از طلا و دیگر فلزات گرانبها،

و) سپرده‌هایی در بانک مرکزی یا سایر بانک‌ها با موافقت هیئت مدیره بانک مرکزی، به درام

(dram) یا هر ارز خارجی با ارزش^۱ یا به‌صورت موارد مندرج در بندهای «الف»، «ب»، «ج» و «د» این ماده. در واقع این موارد در بانک‌های تجاری به‌عنوان سپرده نگهداری شود تا اینکه تضمینی برای وام‌های ارائه شده بانک مرکزی باشد.

۳. در بعضی موارد، به‌منظور اطمینان از پایداری، توسعه و گسترش کل سیستم بانکی، بانک مرکزی، طبق مقررات تعیین شده توسط هیئت مدیره بانک مرکزی، می‌تواند وام‌هایی را که به طرق دیگر تضمین شده‌اند، تمدید نموده و یا وام‌های بدون ضمانت اعطا نماید.

۴. هیئت مدیره بانک مرکزی می‌تواند نرخ‌های بهره متنوع، فرایندهای ویژه وام‌دهی و شرایطی برای برخی از وام‌های خاص را تعیین نماید.

۵. در بعضی موارد، هیئت مدیره بانک مرکزی می‌تواند تضمین‌هایی به نفع بانک‌ها به‌منظور دریافت وام از دیگر بانک‌ها و سایر سرمایه‌گذاران در حمایت از توسعه و سایر پروژه‌های خاص، صادر نماید، به‌ویژه در مواردی که:

الف) نرخ بهره پرداختی توسط آن بانک در برابر وام، به میزان معناداری کمتر از نرخ بهره میانگین بازار چنین وام‌هایی در جمهوری ارمنستان باشد،
ب) وام بلندمدت باشد،
ج برنامه اجرای وام توسط هیئت مدیره بانک مرکزی تأیید شده باشد. هیئت مدیره مرکزی بانک می‌تواند شرایط اضافی برای اعطای تضمین‌ها تعیین نماید.

۲. آذربایجان

ماده (۳۳). تأمین مالی مجدد مؤسسات اعتباری

۳۳-۱. بانک مرکزی باید مؤسسات اعتباری را با هدف اجرای سیاست پولی، تأمین مالی مجدد کند. در این چارچوب، وام‌ها باید دارای پشتوانه‌ای از جنس اوراق بهادار دولتی، ضمانتنامه‌های (گارانتی‌ها و تعهدات) منتشر شده توسط دولت و سایر ناشران قابل اعتماد، طلا، فلزات گرانبها از انواع گوناگون و سایر دارایی‌ها باشند.

۳۳-۲. هیئت مدیره بانک مرکزی باید نوع، رویه‌ها و شرایط تأمین مالی مجدد را تعیین کند.

۳۳-۳. وام‌ها باید به نفع دفاتر مرکزی مؤسسات اعتباری صادر شوند.

ماده (۴۹). آخرین قرض‌دهنده

مقام ناظر بر بازارهای مالی می‌تواند برای وام‌هایی تا سررسید حداکثر ۶ ماه در مواقعی که بانک‌ها به‌صورت کوتاه‌مدت دچار مشکل نقدشوندگی برای پرداخت بدهی شدند، به بانک مرکزی درخواست تجدیدنظر و تمدید وام‌ها را دهد. بانک مرکزی می‌تواند بنا بر درخواست تجدیدنظر مقام ناظر بازارهای مالی، وام‌ها را تا دو روز کاری تمدید کند.

۳. گرجستان

ماده (۳۰). عملیات تنزیل بانک مرکزی

۱. بانک مرکزی، با خرید اوراق بهادار دولت یا بانک مرکزی گرجستان، مجاز به انجام عملیات تنزیل با بانک‌های تجاری و مؤسسات سپرده‌پذیر غیربانکی تحت شرایط و ضوابطی که مشخص می‌کند، می‌باشد.

۲. بانک مرکزی مجاز است بنا بر صلاحدید خود، اوراق بهادار خریداری‌شده از طریق عملیات تنزیل را بفروشد.

ماده (۳۳). آخرین قرض‌دهنده

۱. علاوه بر وام‌های تحت ماده (۳۱) این قانون، بانک مرکزی به‌عنوان آخرین قرض‌دهنده، حق ارائه وام اضطراری به بانک تجاری را دارد.

۲. سررسید وام اضطراری موضوع بند «۱» این ماده، نباید بیشتر از ۳ ماه باشد. نرخ بهره آن نیز نباید کمتر از نرخ بهره تعیین شده برای وام موضوع ماده (۳۱) این قانون (سقف کریدور) بانک مرکزی باشد. این وام باید توسط دارایی‌هایی مذکور در ماده (۳۱) این قانون ضمانت شود.
۳. علاوه بر موارد بند «۲» این ماده، درمواقع استثنایی و به‌خاطر حفظ ثبات نظام مالی کشور، بانک مرکزی می‌تواند به بانک‌های تجاری که سلامت و توانگری آنها محل تردید است نیز کمک نقدینگی نماید مشروط به اینکه شرایط زیر همگی حاصل شود:
- الف) دریافت نرخ بهره متناسب به همراه جریمه.
- ب) با تصمیم بانک مرکزی این وام می‌تواند به مدت زمانی که از ۹۱ روز کاری تجاوز نخواهد کرد، تمدید شود. هیئت مدیره بانک مرکزی مجاز است در شرایطی که بحران مالی در بازه‌های فوق قابل رفع نیست، وام‌های با سررسید بالاتر از آن مقاطع زمانی فوق پرداخت کند.
- ج) بانک به‌واسطه داشتن برنامه زمانبندی شده بازسازی، احیا یا برنامه **گزیر** به همراه برنامه تجهیز منابع، امکان تداوم فعالیت داشته باشد.^۱
- د) وام توسط وزارت مالیه ضمانت غیرمشروط شده باشد، بانک مرکزی حق درخواست وثایق دیگر از بانک را نیز دارد.
- ه) بانک دریافت‌کننده تسهیلات موضوع این بند، تحت نظارت‌های اضافی توسط بانک مرکزی قرار می‌گیرد.
۴. هیئت مدیره بانک مرکزی باید قواعد و شرایط انتشار وام آخرین قرض‌دهنده را متناسب با این قانون تعیین کند.

۴. افغانستان

ماده (۶۶). عملیات تنزیل

- ۱-۶۶. بانک مرکزی می‌تواند صرفاً در صورت عرضه ابزارهای زیر از طرف بانک‌هایی که نزد بانک مرکزی حساب دارند، آنها را تنزیل کند:
۱. برات و سفته که واحد پول آن افغانی بوده و در کشور افغانستان قابل پرداخت باشد. این اسناد باید دارای امضای حداقل سه طرف غیرورشکسته، باشد و حداقل یکی از اطراف باید بانک بوده و زمان سررسید آنها بیش از سه ماه از تاریخ دریافت توسط بانک مرکزی نباشد.
۲. در موارد استثنایی بانک مرکزی می‌تواند اسنادی با امضای تنها دو طرف غیرورشکسته را نیز بپذیرد به شرطی که حداقل یکی از این طرفین بانک بوده و تاریخ سررسید بیش از سه ماه اما کمتر از شش ماه از زمان دریافت توسط بانک مرکزی باشد.

۳. اوراق قرضه منتشر شده یا تضمین شده توسط دولت یا بانک مرکزی، که در افغانستان قابل پرداخت بوده و به واحد افغانی باشد. حداقل بخشی از آن به صورت عمومی انتشار یافته و تاریخ سررسید آن نهایتاً تا سه ماه از تاریخ اخذ آن توسط بانک مرکزی باشد.

۲-۶۶. عملیات تنزیل مندرج در بند «۱» این ماده تابع سایر شرایط و مقررات (از جمله نرخ تنزیل) است که از طرف بانک مرکزی وضع می‌گردد.

۳-۶۶. بانک مرکزی می‌تواند، بدون نیاز به ذکر دلیل، از تنزیل هر یک از اسناد مندرج در بندهای «۱» و «۲» خودداری کند.

ماده (۸۶). آخرین ملجأ قرض‌دهنده

بانک مرکزی می‌تواند طبق مفاد و شرایط مشخص شده، به عنوان آخرین ملجأ قرض‌دهنده برای مؤسسات داخلی و خارجی دارنده حساب نزد بانک مرکزی، از طریق کمک مالی به آنها یا در جهت تأمین منافع برای مدتی که بیشتر از سه ماه نباشد، به صورت اعطای وام، سوآپ، بازخرید و تعهد مشروط با تضمین دارایی‌های مندرج در ماده (۶۹) این قانون عمل کند، مگر اینکه بانک مرکزی تصمیم بگیرد که در شرایط خاص، بدون تضمین اعطای وام کند. اعطای وام یا قبول تعهد بدون ضمانت توسط بانک مرکزی، تنها تحت شرایط زیر می‌تواند صورت پذیرد:

۱. از نظر بانک مرکزی، آن اعطای وام یا قبول تعهد به منظور تأمین نقدشوندگی دارندگان حساب و منافع عامه ضروری باشد.
۲. وزیر مالیه با اعطای وام یا تعهد مندرج در بخش ۱ این ماده ظرف ۲۴ ساعت بعد از دریافت پیشنهاد از طرف بانک مرکزی موافقت کرده باشد. سررسید وام‌ها و تعهدات در صورتی قابل تمدید است که دارنده حساب، شرایط بانک مرکزی را در مورد الزامات نقدشوندگی رعایت کرده باشد و مورد تأیید بانک مرکزی باشد.

۵. عراق

ماده (۳۰). آخرین قرض‌دهنده

در شرایط استثنایی، بانک مرکزی می‌تواند براساس مقررات و ضوابطی که تعیین کرده است، به عنوان آخرین ملجأ قرض‌دهنده برای یک بانک مجاز یا بانکی که از طرف بانک مرکزی تحت قانون بانکداری دارای مجوز است، اقدام نماید. چنین حمایتی ممکن است از طریق کمک مالی به بانک یا به نفع بانک برای دوره زمانی که بیش از سه ماه نبوده و با قابلیت تمدید توسط بانک مرکزی در صورت وجود برنامه‌ای که اقدامات لازم‌الاجرای بانک را تعیین می‌کند، فراهم شود. با وجود این، چنین تعهدی نباید توسط بانک مرکزی صورت گیرد مگر اینکه:

الف) بانک، از دیدگاه بانک مرکزی، غیرورشکسته^۱ بوده و وثیقه کافی را فراهم نماید و درخواست کمک مالی به خاطر بهبود وضعیت نقدشوندگی باشد،
 ب) چنین کمکی برای حفظ ثبات سیستم مالی ضروری باشد و وزیر مالیه به بانک مرکزی ضمانتنامه‌ای بدهد و طی آن به صورت کتبی بازپرداخت وام را تضمین کرده باشد.

۶. نیوزلند

ماده (۳۱). اقدام بانک به عنوان آخرین ملجأ قرض دهنده

بانک مرکزی موظف است در صورتی که این امر را برای هدف حفظ سلامت نظام مالی ضروری بداند، به عنوان آخرین ملجأ قرض دهنده برای نظام مالی عمل نماید.

۷. ژاپن

ماده (۱۵). اختیارات

۱. موضوعات زیر در حوزه کنترل پولی و ارزی باید توسط هیئت مدیره تصمیم‌گیری شود:

(۱) تعیین یا تغییر نرخ تنزیل پایه و دیگر نرخ‌های تنزیل مربوط به اسناد قابل چانه‌زنی، چنانچه در ماده (۳۳)، بند «۱»، بخش (۱) مشخص شده و همچنین انواع و شرایط اسناد قابل چانه‌زنی مذکور.

ماده (۳۳). عملیات روزانه

برای دستیابی به هدف معین شده در ماده (۱)، بانک ژاپن باید اقدامات زیر را انجام دهد:

(۱) تنزیل اسناد تجاری و دیگر اسناد قابل معامله.

ماده (۳۷). وام‌های موقت به مؤسسات مالی

۱. صرفنظر از مقررات ماده (۳۳)، بند «۱»، بانک ژاپن می‌تواند برای مؤسسات مالی (بانک‌ها و سایر مؤسسات درگیر فعالیت اخذ سپرده و غیره) سپرده‌ها و سایر موارد مشخص شده در ماده (۲)، بند «۲» قانون بیمه سپرده‌ها {ماده شماره ۳۴، ۱۹۷۱} و سایر سپرده‌های پس‌انداز^۲ و بانک‌ها و سایر مؤسسات درگیر در انتقال وجوه در حین تجارت؛ و سایر نهادهای تجاری مالی مشخص شده به دستور کابینه (که از این پس به طور جمعی تحت عنوان «مؤسسات مالی و غیره» نامیده می‌شود)، وام‌های بدون وثیقه فراهم کند که مقدار آن برابر با کسری (کمبود) وجوه و تا سقف سررسید تعیین شده توسط کابینه خواهد بود. هر زمان که مؤسسات مالی مربوطه و غیره به طور غیرمنتظره به دلیل علل تصادفی شامل خرابی در سیستم‌های پردازش الکترونیک داده دچار یک کسری وجوه موقت که برای پرداخت‌ها ضروری است، شده

و به موجب آن عملیات فعالیت آنها ممکن است در صورت عدم پوشش کسری به صورت سریع، به طور جدی متوقف شود، چنین وجوهی پرداخت می‌شود. چنین پرداخت‌هایی مشروط به این است که بانک تشخیص دهد این مساعده برای تثبیت تسویه روان و جوه بین مؤسسات مالی ضروری است.

۲. بانک ژاپن زمانی که وام‌های مقرر شده در بند قبلی را فراهم کرد، باید بدون تأخیر به نخست‌وزیر و وزیر مالیه گزارش دهد.

ماده (۳۸). فعالیت کمک‌کننده به حفظ ثبات نظام مالی

۱. نخست‌وزیر و وزیر مالیه زمانی که برای حفظ ثبات نظام مالی ضروری تشخیص دهند، مثل مواردی که با مشورت بر مبنای ماده (۷۵-۵) قانون بانکداری (قانون شماره ۵۹، ۱۹۸۱) یا دیگر قوانین و قواعد تشخیص دهند مشکلات جدی در حفظ ثبات نظام مالی ممکن است ایجاد شود، می‌توانند از بانک ژاپن درخواست کنند تا اقدامات لازم برای حفظ ثبات نظام مالی همانند ارائه وام برای مؤسسات مالی که بر مبنای مشورت ماده (۷۵-۵) مطرح شده است را، اجرا کند.

۲. زمانی که درخواست از سوی نخست‌وزیر و وزیر مالیه به صورتی که در بند قبلی مشخص شده است، مطرح شود، بانک ژاپن می‌تواند اقدامات لازم برای حفظ ثبات نظام مالی را اجرا کند، که شامل پرداخت وام تحت شرایط خاص، در پاسخ به درخواست مذکور، علاوه بر فعالیت مشخص شده در ماده (۳۳)، بند «۱» است.

۸. ایسلند

ماده (۱۹). اعطای وام

بانک مرکزی ایسلند می‌تواند در راستای اجرای اقدامات سیاست پولی و حفظ ثبات مالی به بانک‌های تجاری، بانک‌های پس‌انداز و مؤسسات اعتباری مجاز برای انجام معاملات سپرده‌ای با بانک مرکزی، از طریق خرید اوراق بهادار و یا به روش دیگری و در برابر وثیقه‌ای که بانک معتبر می‌داند، اعتبار اعطا نماید. این معاملات اعتباری می‌تواند با پول داخلی یا ارز خارجی صورت گیرد. بانک مرکزی باید قوانین دقیقی در مورد معاملات خود طبق این پاراگراف تنظیم نماید.

در شرایط استثنایی و زمانی که بانک مرکزی آن را برای حفظ اعتماد به سیستم مالی داخلی ضروری می‌داند، می‌تواند ضمانت‌هایی را برای مؤسسات اعتباری که مشکلات نقدینگی دارند، صادر نماید و یا وام‌هایی را غیر از موارد مندرج در پاراگراف قبل، تحت شرایط خاص و در برابر وثیقه‌ای به غیر از موارد مندرج در پاراگراف قبل، یا تحت سایر شرایط تعیین شده توسط بانک، اعطا نماید. مجوز موضوع این پاراگراف شامل پرداخت تسهیلات به مؤسسات اعتباری به منظور تأمین حداقل نسبت کفایت سرمایه نیست.

تصمیم مربوط به پاراگراف دوم توسط رئیس کل و قائم‌مقام‌های وی اتخاذ می‌شود.

بانک مرکزی موظف است وزیر مسئول امور اقتصادی و مالی را در خصوص اعطای وام‌های پاراگراف دوم، مطلع کند.

۹. مالزی

ماده (۳۲). قدرت جلوگیری یا کاهش ریسک به خطر افتادن ثبات مالی

(۱) بدون تحت تأثیر قرار گرفتن ماده (۳۱)، بانک می‌تواند با هدف جلوگیری یا کاهش هر ریسکی که متوجه ثبات مالی است:

الف) برای هر مؤسسه مالی نقدینگی تأمین کند؛

ب) به‌منظور تأمین نقدینگی برای شرکت‌های وابسته یا شعب خارج از کشور مؤسسات مالی تأسیس شده در مالزی، با سایر بانک‌های مرکزی قرارداد امضا کند؛

ج) در صورتی که هر مؤسسه مالی قابلیت ادامه حیات خود را از دست بدهد یا بانک تشخیص دهد که این احتمال وجود دارد که مؤسسه قابلیت ادامه حیات خود را از دست بدهد، می‌تواند:

۱. سهام یا سایر ابزارهای سرمایه‌ای منتشر شده توسط آن مؤسسه مالی را خریداری کند، یا مسئولیت آن را بپذیرد.

۲. برای سایر مؤسسات مالی یا شرکت‌های سهامی ایجاد شده توسط بانک طبق بخش «د» بند «۱» ماده (۴۸) منابع مالی فراهم کند تا همه یا بخشی از فعالیت، دارایی‌ها، بدهی‌ها، سهام و یا سایر ابزارهای سرمایه‌ای آن مؤسسه را خریداری کنند؛ یا

۳. طبق بند «۲» ماده (۳۲)، در نشریه رسمی بانک اعلام کند، همه یا بخشی از فعالیت، دارایی‌ها یا بدهی‌ها، یا همه یا بخشی از سهام یا هر ابزار سرمایه‌ای دیگر منتشر شده توسط آن مؤسسه به یک شرکت سهامی ایجاد شده توسط بانک طبق بخش «د» بند «۱» ماده (۴۸)، یک مؤسسه مالی دیگر یا هر شخص دیگری، محول شود.

(A۱) اجرای مفاد قراردادهای یک قرارداد مالی توسط طرفین آن قرارداد، تحت تأثیر محول کردن همه یا بخشی از فعالیت، دارایی‌ها یا بدهی‌ها، یا همه یا بخشی از سهام یا هر ابزار سرمایه‌ای دیگر منتشر شده توسط آن مؤسسه طبق بخش «۳» و بخش «ج» بند «۳» ماده (۳۲) قرار نمی‌گیرد.

(۲) با وجود تعریف «مؤسسه مالی» در بند «۱» ماده (۲)، مؤسسه مالی مورد نظر پاراگراف (A۱) می‌تواند شامل هر مؤسسه مالی که تحت نظارت هر مقام نظارتی دیگری است یا تحت نظارت بانک یا هیچ مقام نظارتی دیگر نیست نیز باشد.

ماده (۳۴). کمک نقدینگی تحت بخش‌های «الف» و «ب» بند «۱» ماده (۳۲)

کمک‌های نقدینگی تحت بخش‌های «اف» و «ب» بند «۱» ماده (۳۲) می‌تواند به یکی از روش‌های طبق ضوابط و مقرراتی که بانک مناسب شرایط بداند. زیر تأمین شود:

الف) تأمین مالی در ازای اوراقی که بانک معتبر بداند؛

ب) خرید یا تعهد به خرید دارایی‌های مؤسسه مالی؛

ج) وام دادن به مؤسسه مالی یا مبادله دارایی‌های بانک در ازای دارایی‌های مؤسسه مالی؛

د) ضمانت یا پرداخت خسارت مؤسسه مالی؛

ه) هر ترتیبات دیگری که بانک مناسب بداند.

۱۰. ترکیه**ماده (۴). وظایف و اختیارات اصلی بانک مرکزی**

وظایف و اختیارات اصلی بانک مرکزی به شرح زیر است:

۲. اختیارات اصلی بانک مرکزی به شرح زیر است:

ه) بانک مرکزی موظف است به‌عنوان آخرین ملجأ قرض‌دهنده، عملیات مربوط به اعطای اعتبار به بانک‌ها را پیش ببرد.

ماده (۲۲). وظایف و اختیارات هیئت مدیره

وظایف و اختیارات هیئت مدیره به شرح زیر است:

ه) تصمیم‌گیری در خصوص مسائل ذکر شده در پاراگراف‌های (۱) و (۲) ماده (۴۰).

ماده (۴۰). وظایف و اختیارات بانک در مسائل پولی و اعتباری

۱-الف) بانک می‌تواند به‌عنوان آخرین ملجأ قرض‌دهنده، به‌منظور از بین بردن مشکلات فنی در پرداخت‌ها که می‌تواند کارکرد مؤثر بازارهای مالی تحت‌الشعاع قرار دهد و یا به‌منظور مقابله با کمبودهای موقت نقدینگی که موجب اختلال سیستم پرداخت شود، در برابر وثایق دریافتی، اعتبارات روزانه یا «پایان روز» به سیستم بانکی پرداخت کند.

ج) بانک می‌تواند به بانک‌هایی که به‌دلیل شتاب‌گیری برداشت از حساب‌های بانکی و عدم قطعیت و فقدان اطمینان در نظام بانکی در معرض عدم قطعیت و نااطمینانی قرار گرفته‌اند، به‌میزانی که برداشت‌های ناگهانی از حساب‌ها پوشش داده شود، اعتبار تخصیص دهد. در صورت ورشکستگی بانک‌هایی که بانک مرکزی طبق این ماده به آنها اعتبار تخصیص داده است، بانک باید به‌عنوان یک وام‌دهنده ممتاز به میزان اعتبار پرداختی و سود متعلق به آن، در دارایی‌های بانک ورشکسته سهمیم شود.

۱۱. شبلی

ماده (۳۶). به منظور حفظ ثبات بخش مالی، بانک این اختیار را دارد که:

۱. در شرایط اضطراری، به بانک‌ها و مؤسسات مالی که با دشواری‌های ناشی از کمبود موقت نقدینگی روبه‌رو هستند، برای بازه حداکثر ۹۰ روزه اعتبار اعطا کند.
- تمدید مدت زمان مزبور نیازمند مصوبه اکثریت اعضای هیئت مدیره بانک مرکزی و پیش از آن درخواست بانک‌ها و مؤسسات مالی است. بانک مرکزی می‌تواند تأیید درخواست اعتبار را منوط به نظارت بر رعایت برخی قواعد مدیریت مالی توسط درخواست‌کننده کند. در شرایط اشاره شده در این زیر پاراگراف، بانک همچنین می‌تواند از مؤسسات و نهادهای مزبور، ابزارهای اعتباری و سید سرمایه‌گذاری‌شان را مطالبه نماید.
۲. اعطای اعتبارات به، یا دریافت اعتبارات از بانک‌ها و مؤسسات مالی طبق مقررات بخش ۱۲۰، پاراگراف ۴ و بخش ۱۲۹ پاراگراف ۲ قانون بانکداری.
۳. مشارکت در توافقنامه ذکر شده در زیرعنوان ۲ از عنوان ۱۵ از قانون بانکداری و پذیرش بدون محدودیت شرایط و ضوابط آن، ضمن داشتن اختیار بخشش بخشی از بدهی‌ها

۱۲. نروژ**بخش ۳-۱ اعطای اعتبار / سپرده‌گیری از بانک‌ها**

۴. بانک مرکزی می‌تواند با شرایط مشخصی در صورت نیاز و در شرایط خاص اعتبار اعطا کند.
۵. بانک مرکزی باید در ازای هرگونه اعتباری وثایق کافی مطالبه کند. بانک باید مقررات مربوط به وثیقه را مشخص کند.

ماده (۱۹). اعطای اعتبار به بانک‌ها [قانون نسخ شده]

- بانک مرکزی می‌تواند به سایر بنگاه‌ها، بانک‌های تجاری و بانک‌های پس‌انداز، وام‌های نقدی اعطا نماید، سپرده ایجاد نماید و اعتبار اعطا کند.
- بانک مرکزی باید قوانین مربوط به کنترل حجم اعتبارات، نرخ‌های بهره و شرایط بازپرداخت را تنظیم کرده و می‌تواند نرخ تنزیل تعیین نماید.
- زمانی که با شرایط خاصی روبه‌رو شده باشد، بانک مرکزی می‌تواند تحت شرایط خاص اعتبار اعطا نماید. در این شرایط خاص، الزام به موافقت ویژه وام‌گیرنده براساس ماده (۴۵) قانون قرارداد مالی در مورد انتقال یا تضمین ادعاهای بانک مرکزی در ارتباط با اقدامات حمایت یا گسترش اعتبار مطابق با این بخش، اعمال نمی‌شود.

ماده (۲۲). اعتبار به و سپرده از نهادهای غیربانکی [قانون نسخ شده]

در شرایط خاص بانک می‌تواند وام و سایر انواع اعتبار را به نهادهایی غیر از بانک در بخش مالی اعطا نماید. شرایط مربوط به چنین اعتباری توسط بانک تعیین می‌شود.

در شرایط خاص، سپرده‌ها می‌تواند از نهادهایی غیر از بانک پذیرفته شود. شرایط مربوط به چنین سپرده‌هایی توسط بانک تعیین می‌شود.

در این شرایط خاص، الزام به موافقت ویژه وام‌گیرنده براساس ماده (۴۵) قانون قرارداد مالی در مورد انتقال یا تضمین ادعاهای بانک مرکزی در ارتباط با اقدامات حمایت یا گسترش اعتبار طبق این ماده، اعمال نمی‌شود.

۱۳. آمریکا

بخش 10A. اعتبارات^۱ اضطراری به گروهی از بانک‌های عضو

۱. اختیار بانک‌های رزرو [غیرفدرال] به پرداخت اعتبار

در صورت اخذ موافقت حداقل ۵ عضو هیئت مدیره بانک مرکزی هر یک از بانک‌های رزرو می‌توانند به مقداری که هیئت مدیره آن بانک رزرو تعیین می‌کند، به گروهی متشکل از ۵ یا بیشتر از بانک‌های عضو در منطقه خود که اکثر آنها مالکان مستقل داشته و تحت کنترل اشخاص مستقل هستند و رویه‌های لازم تعریف شده را طی کرده باشند و به دلیل نداشتن دارایی‌های لازم امکان دسترسی به اعتبارات عادی بخش ۱۰ (ب) این قانون را ندارند نسبت به پرداخت اعتبار اقدام نمایند. تعهدات هر یک از بانک‌ها در هر گروه از کل تعهدات هر گروه باید معادل سهم سپرده آن بانک از کل سپرده‌های بانک‌های گروه باشد. اگر نسبت سپرده‌های بانک متقاضی دریافت این اعتبار حداقل معادل ۱۰ درصد سپرده‌های بانک‌های آن منطقه باشد، این اعتبارات می‌تواند به گروهی با تعداد کمتر از بانک‌های عضو نیز اعطا شود. بانک‌های گروه می‌توانند اعتبار دریافتی را به نحوی که خود توافق کرده‌اند بین گروه توزیع کنند، اما قبل از توزیع لازم است یک تراستی ثبت شده و اعتبار در آن سپرده شود. هر بانک فدرالی که این اعتبارات را پرداخت کرد باید نرخ بهره‌ای حداقل یک درصد بالاتر از نرخ بهره پنجره تنزل در زمان اعطای اعتبار را منظور کند.

بخش 10B. اعتبارات به هر یک از بانک‌های عضو

الف) کلیات

هر یک از بانک رزرو فدرال تحت قواعد و مقررات تعریف شده توسط هیئت مدیره بانک مرکزی می‌توانند بنا به درخواست هر یک از بانک‌های عضو اعتبارات نهایتاً با سررسید ۴ ماهه با وثایقی که بانک رزرو بخواهد، پرداخت کند.

علی‌رغم موارد فوق، هریک از بانک‌های رزرو فدرال، تحت قواعد و مقررات تعریف شده توسط هیئت مدیره بانک مرکزی، می‌تواند به هریک از بانک‌های عضو اعتباراتی با سررسیدی که هیئت مدیره تعیین می‌کند و با وثیقه وام‌های رهنی محل اقامات یک تا ۴ خانواده،^۱ پرداخت کند. این اعتبارات باید نرخ بهره‌ای معادل پایین‌ترین نرخ تنزیل مؤثر در آن بانک رزرو فدرال در تاریخ پرداخت آن اعتبار.

ب) محدودسازی اعتبارات

۱. محدودسازی دوره بازپرداخت. به استثنای موارد موضوع پاراگراف ۲ مانده هیچ اعتباری به هیچ‌یک از مؤسسات سپرده‌پذیر با سرمایه ناکافی توسط هیچ‌یک از بانک‌های رزرو فدرال نباید در طول هر ۱۲۰ روز بیش از ۶۰ روز مثبت باشد.

۲. استثنائات برآمده از پایایی^۲ مؤسسه:

الف) کلیات. اگر:

۱. رئیس نهاد بانکی فدرال مربوطه پیش‌تر به صورت مکتوب تأییدیه‌ای را به بانک رزرو فدرال مربوطه مبنی بر پایایی ارسال کند،

۲. هیئت مدیره پس از انجام نظارت بر هریک از مؤسسات سپرده‌پذیر و رئیس هیئت مدیره تأییدیه‌ای مبنی بر پایایی مؤسسه به بانک رزرو فدرال ارسال کند، محدودیت ۶۰ روزه از زمان دریافت تأییدیه مذکور اعمال نخواهد شد.

ب) تمدید مهلت. تمدید مهلت ۶۰ روزه برای دوره ۶۰ روزه مازاد مبتنی بر اعلام وصول تأییدیه مکتوب موضوع پاراگراف الف توسط بانک رزرو فدرال برای هر بار تمدید.

ج) اختیار صدور تأییدیه پایایی مؤسسات قابل تفویض نیست. اختیار رئیس نهاد هریک از نهادهای فدرال در خصوص صدور تأییدیه مکتوب پایایی موضوع این ماده نباید به شخص دیگری تفویض شود.

د) علی‌رغم حکم پاراگراف ۱، مؤسسه سپرده‌پذیر با سرمایه ناکافی که موفق به اخذ تأییدیه موضوع این ماده نشده به موجب حکم این پاراگراف می‌تواند مانده اعتبار بیش از ۶۰ روز مثبت در هر ۱۲۰ روز داشته باشد اگر هیئت مدیره بانک تصمیم بگیرد که با مؤسسه مربوطه به شکل زیر رفتار کند:

۱. مؤسسه مربوطه را به عنوان مؤسسه با سرمایه شدیداً ناکافی موضوع پاراگراف ۳ این ماده در نظر بگیرد.

۲. اعتبار پرداختی را به عنوان اعتبار موضوع جزء «الف-۱» پاراگراف ۳ در نظر بگیرد.

۳. اعطای اعتبار به مؤسسات سپرده‌پذیر با سرمایه ب شدت ناکافی

الف) با وجود سایر احکام این بخش:

۱) در خصوص هر یک از مؤسسات سپرده‌پذیر با سرمایه به شدت ناکافی،

1. which are secured by mortgage loans covering a one-to-four family residence.

2. Viability Exception

۱. هر اعتباری که ذیل این بخش به مؤسسات مزبور با مانده بدون بازپرداخت باقی مانده و تقاضای مؤسسه تا ۵ روز پس از تبدیل مؤسسه به مؤسسه با سرمایه به شدت ناکافی واصل شده باشد.

۲. هر اعتبار جدیدی که به مؤسسات مزبور پس از پایان آن دوره پرداخت شود.^۱

۲) پس از پایان دوره ۵ روزه، صندوق بیمه سپرده شرکت بیمه سپرده فدرال موظف است زیانی معادل زیان انحلال مؤسسه مربوطه شناسایی نماید. هیئت مدیره بانک مرکزی در خصوص زیان مازاد وارد شده به شرکت بیمه سپرده فدرال بدون توجه به دوره اعتبار یا وثائق پشتوانه اعتبارات مسئول است.

ب) محدودیت بر زیان مازاد. مسئولیت هیئت مدیره ذیل پاراگراف (الف) نباید از کمترین میزان موارد زیر فراتر برود:

۱. میزان زیانی که به موجب افزایش میزان وام پرداخت شده بدون وثیقه پس از دوره ۵ روزه موضوع پاراگراف (الف) توسط هیئت مدیره ایجاد شده است.

۲. بهره دریافتی از میزان مازاد اعتبار پرداختی پس از دوره ۵ روزه موضوع پاراگراف (الف).

ج) پرداخت تعهدات توسط بانک مرکزی. هیئت مدیره بانک مرکزی موظف است تعهدات خود بابت پاراگراف (الف) را به شرکت بیمه سپرده فدرال بپردازد.

د) گزارش دهی. هیئت مدیره موظف است هرگونه زیان مازاد و تعهدات ایجاد شده از محل پاراگراف (الف) و دلایل ذی ربط نهایتاً تا ۶ ماه پس از ایجاد تعهد به کنگره گزارش کند.

۴. **عدم تعهد به پرداخت اعتبار.** به موجب این قانون، هیچ یک از بانکهای رزرو فدرال تعهد و الزامی برای پرداخت، افزایش، تمدید یا امهال اعتبار یا تنزیل به هیچ یک از مؤسسات سپرده پذیر را ندارند.

۱۴. چین

ماده (۲۸) - بانک خلق چین می تواند در صورتیکه اجرای سیاست پولی اقتضاء کند به بانکهای تجاری وام اعطاء نموده و میزان، سررسید و نرخ بهره آن را تعیین نماید. در هر صورت سقف سررسید وام نباید از یکسال تجاوز کند.

1. any advance under this section to such institution is outstanding without payment having been demanded as of the end of the 5-day period beginning on the date the institution becomes a critically undercapitalized depository institution

(م) قوانین کشورها در زمینه تعیین ذخایر قانونی

۱. ارمنستان

ماده (۲۰). اختیارات هیئت مدیره بانک مرکزی

هیئت مدیره بانک مرکزی باید:

(د) مراحل، شرایط و ضوابط تودیع ذخایر قانونی بانکها را معین کند.

ماده (۳۷). ذخایر قانونی بانکها

۱. بانک مرکزی باید میزان ذخایر قانونی که باید توسط بانکها در بانک مرکزی نگهداری شود را برحسب زمان، سپرده‌های دیداری و پس‌انداز و سایر بدهی‌ها تعیین کند و همچنین روندهای ذخیره‌گیری و استفاده از آن را تعریف کند.

۲. بانک مرکزی باید روند ذخیره‌گیری قانونی یکسانی برای بانک‌هایی که فعالیت‌های بانکی یکسانی دارند تعیین نماید؛ همچنین روند یکسانی برای بدهی‌های یکسان توسط بانک‌های مختلف اعمال کند.

۳. بانک مرکزی می‌تواند یک روند تأمین ذخایر قانونی ویژه‌ای را برای شعب بانک‌های خارجی غیرمقیم فعال در درون مرزهای جمهوری ارمنستان تعیین کند که باید برای تمامی شعب چنین بانک‌هایی یکسان باشد.

۴. هیئت مدیره بانک مرکزی باید میزان ذخایر قانونی و همچنین میزان بهره پرداختی بر روی ذخایر مازاد را تعیین نماید.

میزان نرخ‌های بهره موضوع این بند، باید برای تمامی بانک‌هایی که فعالیت‌های یکسان دارند و برای بدهی‌های یکسان آنها بدون تفاوت باشد.

۲. آذربایجان

ماده (۲۹). ابزارهای سیاست پولی

۱-۲۹. ابزار زیر باید برای اجرای سیاست پولی استفاده شود:

۳-۱-۲۹. تعیین ذخایر قانونی مورد نیاز برای مؤسسات اعتباری.

ماده (۳۲). تعیین ذخایر قانونی

۱-۳۲. بانک مرکزی باید مؤسسات اعتباری را ملزم به نگهداری ذخایر قانونی کند. ذخایر باید به صورت درصدی متناسب با پایه سپرده باشد و در بانک مرکزی نگهداری شود. هیئت مدیره بانک مرکزی باید قواعد و روند محاسبه و نگهداری ذخایر قانونی را تعیین کند.

۲-۳۲. درمواقعی که مؤسسات اعتباری نتوانند این ذخایر قانونی را رعایت کنند، بانک مرکزی باید برای

چنین مؤسسات اعتباری و مدیران آنها، متعاقب قانون جمهوری آذربایجان در مورد تخلفات اداری، جریمه‌های اداری و مجازات تعیین کند.

۳. گرجستان

ماده (۹). اختیارات هیئت مدیره بانک مرکزی

(د) معرفی ذخایر ویژه؛

ماده (۲۹). حداقل ذخایر قانونی

۱. بانک مرکزی پس از مشورت با کمیته، اختیار تعیین حداقل ذخایر قانونی را برای بانک‌های تجاری و نهادهای سپرده‌پذیر غیربانکی، به صورت درصد معینی از وجوه جذب شده را دارد و براساس تصمیم بانک مرکزی می‌تواند نگهداری آن الزامی باشد.
۲. بانک مرکزی با مشورت کمیته، باید قواعد ذخایر قانونی، فرایند محاسبه و تطابق آنها و نیز جریمه‌هایی (Sanction) برای نقض آن تعیین کند. جریمه نقدی به‌عنوان جریمه برای تخطی از قاعده ذخایر قانونی تعیین شده به بودجه دولتی گرجستان منتقل می‌شود.
۳. اگر حداقل ذخایر قانونی در بانک مرکزی قرار گیرد، بانک مرکزی می‌تواند تصمیم بگیرد که روی ذخایر قانونی بهره پرداخت کند.

۴. افغانستان

ماده (۶۴). ذخایر قانونی بانک‌ها

۱. بانک مرکزی در اجرای سیاست پولی خود می‌تواند بانک‌ها را مکلف نماید، حداقل سپرده‌ای (ذخایر قانونی) در بانک مرکزی نگهداری کنند. بانک مرکزی میزان حداقل این سپرده‌ها را براساس مقدار، نوع یا سررسید سپرده‌ها، وجوه استقراض شده و سایر بدهی‌هایی که بانک مرکزی ضروری بداند، طبق مقررات مربوطه تعیین می‌نماید. میزان ذخایر قانونی برای هر طبقه‌بندی از انواع بدهی برای همه بانک‌ها یکسان است.
۲. ذخایر قانونی باید به صورت نقدی یا سایر سپرده‌های پولی نگهداری شود و میزان آن براساس متوسط روزانه ذخایر طی دوره‌ای که بانک مرکزی طبق مقررات تعیین می‌کند، مشخص می‌شود. بانک مرکزی می‌تواند بنابر تشخیص خود روی این سپرده‌ها سود پرداخت کند.
۳. در مورد قبلی که به موجب آن ذخایر قانونی تعیین می‌شوند یا تغییراتی بر آن اعمال می‌شود، تاریخی که بانک‌ها باید از ذخیره جدید یا میزان جدید آن پیروی کنند، نیز باید معین شود.

ماده (۶۵). تخلف از تأمین ذخایر قانونی

در صورتی که بانک‌ها از تأمین حداقل ذخایر قانونی مندرج در ماده (۶۴) خودداری ورزند، بانک مرکزی

می‌تواند بر روی میزان کسری سپرده بانک تا زمان جبران این کسری، جریمه‌ای که مقدار آن طبق مقررات بانک مرکزی تعیین می‌شود، اعمال نماید.

۵. عراق

ماده (۲۹). ذخایر قانونی

۱. بانک مرکزی عراق باید برای اجرای سیاست پولی با مقرراتگذاری، بانک‌ها را ملزم به نگهداری سپرده یا پول نقد نزد بانک مرکزی کند. این ذخایر باید به میزان حداقل تعیین شده توسط بانک مرکزی نگهداری شوند. این حداقل مقدار از میانگین سطح ذخایر در پایان روز، طی دوره‌ای که بانک مرکزی تعیین می‌کند، به دست می‌آید. مقدار ذخایر قانونی وابسته به اندازه، نوع یا سررسید سپرده‌های بانک‌ها، مبالغ قرض‌های گرفته شده و سایر بدهی‌هایی است که بانک مرکزی تعیین کرده است. بانک‌ها هرگز مجاز نیستند به منظور تأمین ذخایر مورد نیاز، اضافه برداشت^۱ کنند. مقدار ذخایر قانونی برای تمامی بانک‌ها و برای هر نوع از بدهی یکسان بوده و می‌تواند روی آن بهره پرداخت شود.

۲. بانک مرکزی می‌تواند بر بانک‌هایی که مقدار ذخیره قانونی تعیین شده توسط بانک مرکزی را نگهداری نکردند، روی میزان کسری ذخایر قانونی، نرخ بهره تنبیهی تحمیل کند، این نرخ تنبیهی تا زمانی است که این کسری برطرف شود.

۶. نیوزلند

حکمی در این رابطه وجود ندارد.

۷. ژاپن

ماده (۱۵). اختیارات هیئت مدیره

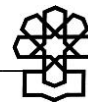
موضوعات زیر در حوزه کنترل پولی و ارزی باید توسط هیئت مدیره تصمیم‌گیری شود:

۳. تعیین، تغییر یا حذف نسبت ذخیره قانونی، تاریخ پایه و دیگر موضوعات مشخص شده در ماده (۴)، بند «۱» از قانون نظام ذخیره قانونی سپرده‌ها (مصوبه شماره ۱۳۵ سال ۱۹۵۷).

۸. ایسلند

ماده (۲۳). حداقل ذخایر قانونی

بانک مرکزی ایسلند می‌تواند مؤسسات اعتباری را ملزم به تودیع سپرده قانونی نزد خود (بانک مرکزی)

کند. همچنین بانک مرکزی این اختیار را دارد مؤسسات اعتباری را ملزم به ودیعه‌گذاری بخشی از افزایش در سپرده‌های دریافتی یا منابع در معرض ریسک در یک حساب ذخیره در بانک کند، مشروط بر این که مجموع مبلغی که مؤسسه اعتباری ملزم به ودیعه‌گذاری شده است، از حداکثر مقدار تعیین شده در جمله اول این پاراگراف تجاوز نکند. به‌علاوه، بانک مرکزی می‌تواند صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک (Mutual Fund) را ملزم به نگهداری ذخیره در حساب‌های بانک کند.

بانک مرکزی موظف است جزئیات قواعد مربوط به نگهداری ذخیره‌های مندرج در این قانون، از جمله اینکه کدام مؤسسات مشمول آن می‌شوند را تعیین کند. این قوانین می‌توانند متناسب با نوع مؤسسات اعتباری و صندوق‌های سرمایه‌گذاری و نوع سپرده‌های دریافتی، شرایط ذخیره‌گیری متفاوتی را برای آنها تعیین کند. رفتار غیرتبعیض‌آمیز بانک مرکزی در تعیین محدودیت‌های ذخیره‌گیری تحت نظارت قرار می‌گیرد تا از این طریق بر جایگاه نسبی رقابتی مؤسسات اثرگذار نباشد.

۹. مالزی

ماده (۲۶). اجرای عملیات سیاست پولی

۲. به‌منظور اجرای عملیات سیاست پولی بانک مرکزی:

(ج) می‌تواند از هر مؤسسه مالی مبلغی را به‌عنوان ذخیره قانونی دریافت کند.

۳. برای دریافت ذخیره قانونی شرایط زیر باید برقرار باشد:

(الف) شرایط و ضوابط تعیین مقدار ذخایر قانونی که در این قانون بیان شده است.

(ب) جریمه‌ای که نمی‌تواند از یک‌دهم درصد از کسری پرداختی (به‌ازای هر روزی که عدم پرداخت تداوم دارد) بیشتر باشد یا هر محدودیت (تحریم) دیگری که بر هرگونه عدم رعایت این الزام اعمال می‌کند.

(ج) کسری پرداختی که بر روی آن جریمه وضع می‌شود به‌نحو زیر است.

(الف) کسری پرداختی یک مؤسسه مالی اسلامی همان بازدهی است که باید به آن پرداخت شود؛ یا

(ب) کسری پرداختی برای هر مؤسسه مالی دیگر همان بهره‌ای است که باید به ذخایر نگهداری شده

پرداخت شود.

۱۰. ترکیه

ماده (۲۲). وظایف و اختیارات هیئت مدیره

وظایف و اختیارات هیئت مدیره به‌شرح زیر است:

(ج) تعیین فرایندها و اصول و مقررات مورد نیاز در حوزه عملیات بازار باز، ارز خارجی و عملیات

اسکناس پایه، تنزیل مجدد و عملیات پیش‌فروش، تنزیل مجدد و نرخ بهره پیش‌پرداخت، ذخایر قانونی

و الزامات نقدشوندگی و سایر عملیات و ابزارهای سیاست پولی، مدیریت طلا و ذخایر خارجی کشور.

۱۱. شیلی

مقرراتگذاری حجم پول و اعتبار در گردش

ماده (۳۴)

به‌منظور تنظیم‌گری حجم پول و اعتبار در گردش بانک مرکزی اختیارات زیر را دارد:

۲. تعیین نسبت ذخیره قانونی متناسب با سپرده و تعهدات برای بانک‌ها، نهادهای مالی و تعاونی‌های وام و پس‌انداز در چارچوبی که بانک تعیین می‌کند. استفاده از اختیار فوق مستلزم اکثریت آرای هیئت مدیره است.
- ذخایر موضوع این ماده باید به‌صورت اسکناس و مسکوک پول رایج، سپرده نزد بانک مرکزی یا ارز خارجی دارای پذیرش عمومی در بازار ارزهای خارجی بین‌المللی باشد. ضمانت سپرده‌ها موضوع ماده (۳۶) بخشی از ذخایر خواهد بود.
- نرخ ذخیره قانونی تعیین شده توسط بانک مرکزی باید برای تعهدات مختلف بانک استاندارد باشد. بانک می‌تواند بدون نیاز به حکم قضایی براساس نوع سپرده یا تعهد، سهم از کل تعهدات، ارزهای مختلف، شرایط مؤسسه مالی، تاریخ تأسیس می‌تواند نرخ متفاوتی تعیین کند.
- تحت هر شرایطی نسبت ذخیره قانونی نباید برای سپرده‌ها و تعهدات دیداری به‌طور متوسط بیشتر از ۴۰ درصد و برای سایر سپرده‌ها و تعهدات بیشتر از ۲۰ درصد باشد.
- بانک می‌تواند برای سپرده‌های خزانه‌داری ذخیره قانونی بیشتر از محدوده فوق وضع نماید.

۱۲. نروژ

بخش ۳-۱ اعطای اعتبار / سپرده‌گیری از بانک‌ها

۳. بانک مرکزی می‌تواند به‌منظور رسیدن به هدف بانکداری مرکزی از اشخاصی که نزد بانک مرکزی حساب دارند حداقل سپرده قانونی دریافت کند.

۱۳. آمریکا

بخش ۱۱- اختیارات هیئت مدیره بانک مرکزی

ج) تعلیق ذخیره قانونی

- تعلیق ذخیره قانونی موضوع این قانون، برای مدت زمانی حداکثر سی روز که در هر صورت و با تمدید تعلیق از ۵۰ روز تجاوز نمی‌کند.

۱۴. چین

ماده (۲۳)- برای اجرای سیاست پولی بانک خلق چین می‌تواند از ابزارهای سیاست پولی زیر استفاده کند:

۷. الزام نهادهای مالی به تودیع سپرده به میزان نسبت تعیین شده
 ۸. تصمیم‌گیری در خصوص نرخ بهره مبنای بانک مرکزی
 ۹. تمهید خدمات تنزیل برای نهادهای مالی بانکی که در نزد بانک خلق چین حساب دارند
 ۱۰. ارائه وام به بانک‌های تجاری
 ۱۱. خرید و فروش اوراق قرضه دولت مرکزی و سایر اوراق بهادار دولتی، اوراق قرضه مالی، ارز خارجی در بازار باز
 ۱۲. سایر ابزارهای سیاست پولی تعیین شده توسط هیات دولت.
- بانک خلق چین می‌تواند به منظور اجرای سیاست پولی شرایط مشخص و فرآیندهایی را برای استفاده از ابزارهای سیاست پولی لیست شده در پارگراف قبلی در نظر بگیرد.

(ن) قوانین کشورها در زمینه بانکدار و کارگزار دولت بودن

۱. ارمنستان

ماده (۵). اهداف بانک مرکزی

۲. بانک مرکزی در انجام اهداف ذیل که در این قانون تصریح شده است، باید:

الف) خدمات بانکی را برای دولت اجرا کند،

ماده (۹). عملیات سپرده و اعتبار

۱. بانک مرکزی می‌تواند سپرده‌های دیداری یا سپرده‌های مدت‌دار را بر حسب پول داخلی (درام) یا پول خارجی قبول کند یا ممکن است دارایی‌های فیزیکی را منحصراً برای نهادهای دولتی جمهوری ارمنستان و بانک‌ها، بانک‌های مرکزی و سایر بانک‌های کشورهای خارجی، سازمان‌های مالی و اعتباری بین‌المللی و در برخی موارد منحصراً به فرد و با تصمیم هیئت مدیره بانک مرکزی از سایر نهادها به‌عنوان سپرده نگهداری کند و ممکن است با رضایت و اختیار آنها این سپرده‌ها و دارایی‌های فیزیکی را تملک و استفاده کنند.

۲. بانک مرکزی برای دستیابی به اهدافش می‌تواند از سازمان‌های بین‌المللی خارجی همچنین از دولت‌ها، بانک‌های مرکزی خارجی و سایر بانک‌های توسعه‌یافته سایر کشورها قرض یا وام بگیرد.

ماده (۳۰). خدمات بانکی به دولت

بانک مرکزی باید بدون دریافت هزینه خدمات بانکی را به‌صورتی که در قوانین بیان شده، برای دولت انجام دهد.

ماده (۳۲). کارگزار مالی

بانک مرکزی باید به‌عنوان عامل مالی دولت جمهوری ارمنستان برای موارد زیر عمل کند:

الف) تخصیص، ثبت و انتقال بدهی و سایر اوراق بهادار دولتی منتشر شده توسط دستگاه‌های دولتی، و همچنین پرداخت مقادیر اصل و سود، یا سایر پرداخت‌های ثابت مربوط به اوراق بهادار فوق؛ علاوه بر این باید به‌عنوان سپرده‌گذار مرکزی برای نگهداری اوراق بهادار بدهی منتشرشده توسط سازمان‌های دولتی عمل کند.

ب) انجام تراکنش‌های مربوط به بودجه دولت و خدمات مربوط به بدهی عمومی داخلی و خارجی و همچنین انجام سایر تراکنش‌های پرداخت،

ج. انجام سایر تراکنش‌هایی که در تضاد با اهداف بانک مرکزی نباشد.

۲. آذربایجان

ماده (۱۵). مبنای روابط بانک مرکزی با دولت

۱۵-۲. بانک مرکزی باید بانک دولت آذربایجان باشد. بانک مرکزی می‌تواند به‌عنوان یک کارگزار مالی آذربایجان عمل کند.

ماده (۱۷). بانک مرکزی به‌عنوان بانک دولت

۱۷-۱. بانک مرکزی تحت توافق با قوه مجریه، باید خدمات مربوط به حساب‌های خزانه دولت را ارائه دهد.
۱۷-۲. هر جا که برای اجرای سیاست پولی لازم باشد، بانک مرکزی باید سپرده‌های مدت‌دار را از دولت تحت شرایطی که با مقام اجرایی مربوطه توافق شده است، دریافت کند.
۱۷-۳. بانک مرکزی می‌تواند حساب‌های بانکی برای نهادهای دولتی جمهوری آذربایجان، دولت و همچنین صندوق‌های مالی غیربودجه‌ای دولت ارائه کند.

ماده (۱۹). بانک مرکزی به‌عنوان کارگزار مالی دولت

بانک مرکزی می‌تواند وظایف کارگزاری مالی دولت را براساس توافق صورت‌گرفته با مقامات اجرایی مربوطه انجام دهد. به‌عنوان یک کارگزار مالی، بانک مرکزی می‌تواند بدهی‌های دولت را از طریق خرید اوراق بدهی دولت و انجام سایر عملیات مربوط به آن و همچنین انجام سایر عملیات مالی به‌طور موردی و به‌ترتیبی که در قانون مشخص شده است، تأمین کند.

ماده (۵۴). تراکنش‌ها و عملیات بانک مرکزی

۵۴-۵. بانک مرکزی می‌تواند خدمات بانکی را به دولت‌ها، بانک‌های مرکزی و مقامات پولی کشورهای خارجی و همچنین سازمان‌های بین‌المللی که بانک مرکزی یا جمهوری آذربایجان عضوی از آنهاست، ارائه دهد.

۳. گرجستان

ماده (۴۱). بانکدار و کارگزار مالی

۱. بانک مرکزی نقش بانکدار و کارگزار مالی دولت گرجستان را ایفا می‌کند.

ماده (۴۳). وظایف ناظر به سپرده‌پذیری

۱. بانک مرکزی موظف است سپرده‌های خزانه‌داری وزارت مالیه گرجستان را بپذیرد و به‌عنوان سپرده‌پذیری، نسبت به پذیرش و انتشار وجوه پولی، افتتاح حساب و ارائه سایر خدمات مالی اقدام کند. بانک مرکزی، براساس اسناد پرداختی، موظف است تا سقف مبالغ سپرده شده در حساب‌های بالا، نسبت به پرداخت به دولت اقدام نماید. بانک مرکزی می‌تواند به این سپرده‌ها سود پرداخت کند.
۲. بانک مرکزی می‌تواند به سایر مؤسسات مالی اجازه دهد که طبق شرایط تعیین شده توسط بانک

مرکزی سپرده‌های خزانه‌داری را بپذیرند.

ماده (۴۴). وظایف یک کارگزار مالی

در حوزه‌های زیر، بانک مرکزی می‌تواند نقش کارگزار مالی را برای نهادهای دولتی انجام دهد:

۱. کارگزاری مسائل مربوط به ابزارهای بدهی منتشر شده توسط آنها (مؤسسات دولتی) شامل ایفای نقش به کارگزار انتقال مالکیت و وجوه یا سایر امور اداری مرتبط؛
۲. پرداخت اصل، بهره، و سایر پرداخت‌ها روی اوراق بهادار؛
۳. انجام پرداخت از حساب‌های آنها؛
۴. سایر مسائل سازگار با وظایف بانک مرکزی.

۴. افغانستان

ماده (۷۶). بانکدار، مشاور و کارگزار مالی

۱. بانک مرکزی مکلف است به‌عنوان بانکدار، مشاور و کارگزار مالی دولت و ادارات و مؤسسات دولتی تعیین شده توسط وزیر مالیه، عمل کند. بانک مرکزی نمی‌تواند به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم جهت تأمین منافع دولت یا یکی از ادارات و مؤسسات دولتی افغانستان خدمات مالی اعطا نماید.
۲. بانک مرکزی باید قبل از ارائه هر لایحه‌ای به مجلس که شامل موضوعات مرتبط با اهداف بانک مرکزی یا سایر امور در حیطه صلاحیت‌های آن خواهد بود، با وزیر مالیه مشورت نماید.
۳. وزیر مالیه موظف است هر ساله هنگام تهیه بودجه سال آینده دولت، با بانک مرکزی مشورت نماید. بانک مرکزی مکلف است گزارش مکتوبی در مورد مسائل مالی و اقتصادی مرتبط با بودجه به وزیر مالیه ارائه دهد.

ماده (۷۷). مشورت و گزارش در مورد استقراض بخش عمومی

وزیر مالیه مکلف است هر سال دربارہ برنامه استقراض داخلی و خارجی بخش عمومی در طول سال مالی آینده که شامل مقادیر مندرج در قرارداد و شرایط و ضوابط چنین استقراض‌هایی می‌باشد، با بانک مرکزی مشورت نماید. دولت و سایر ادارات و مؤسسات دولتی مکلفند معاملات استقراضی^۱ خود را با جزئیاتی که طبق مقررات مربوطه تعیین می‌شود، گزارش نمایند.

ماده (۷۸). سپرده‌پذیر و خزانه‌دار دولت

۱. بانک مرکزی می‌تواند سپرده‌های دولت و دستگاه‌های دولتی تعیین شده توسط وزارت مالیه را بپذیرد. بانک مرکزی به‌عنوان سپرده‌پذیر دولت، موظف است وجوه را دریافت و پرداخت، حساب‌ها را نگهداری کرده و سایر خدمات مالی مربوط را فراهم نماید. بانک مرکزی موظف است صرفاً تا سقف موجودی

حساب‌های دولتی، دستورهای پرداخت مربوط به اشخاص دولتی را انجام دهد. بانک مرکزی می‌تواند با پرداخت بهره به این سپرده‌ها موافقت کند.

۲. بانک مرکزی می‌تواند به سایر مؤسسات مالی مجوز دریافت سپرده‌های مندرج در بند «۱» این ماده را طبق شرایطی که تعیین می‌کند، اعطا نماید.

ماده (۷۹). عمل به عنوان کارگزار مالی

بانک مرکزی می‌تواند با موافقت وزیر مالیه به عنوان کارگزار مالی حساب‌های دولت و سایر ادارات و مؤسسات دولتی فعالیت‌های زیر را انجام دهد:

۱. بازاریابی اوراق قرضه منتشره شده توسط مراجع مربوطه، ثبت و انتقال آنها،

۲. پرداخت اصل، بهره، کارمزد و سایر هزینه‌های اوراق بهادار دولتی،

۳. انجام خدمات پرداخت حساب‌های نزد بانک مرکزی،

۴. اجرای سایر اموری که با اهداف و وظایف اصلی بانک مرکزی سازگار باشد.

۵. عراق

ماده (۲۵). اقدامات از طرف دولت

۱. دولت می‌تواند در موارد زیر بانک مرکزی را امین خود قرار دهد:

الف) نگهداری حساب‌های دولت،

ب) مشارکت و مدیریت استقراض‌های داخلی و خارجی دولت به عنوان کارگزار مالی،

ج) مشارکت با سایر کارگزاران دولت و یا حضور در مذاکرات با سایر کشورها یا مؤسسات بین‌المللی

بر روی مسائل پولی و مالی به نمایندگی از دولت و با مجوز آن،

د) انجام عملیات مالی به نرخ‌های بازار درخصوص سپرده‌ها، عملیات ارزهای خارجی و یا سایر

عملیات مبتنی بر پرداخت و همچنین پیاده‌سازی توافقات منتج از موافقتنامه‌های مالی بین‌المللی بین

دولت و طرف‌های خارجی مشروط بر اینکه:

۱. دولت باید مسئولیت تمام اقدامات و تعهدات بانک مرکزی در راستای این عملکرد را بپذیرد،

۲. بانک مرکزی نباید هیچ عملیات مالی انجام دهد که موجب ایجاد الزامات یا تعهدات (مستقیم یا

غیرمستقیم) مالی برای دولت شود،

ه) انجام وظایف محوله به کشور در نتیجه عضویت در نهادهای بین‌المللی و نهادهای پولی و مالی

در چارچوبی که دولت مشخص می‌کند،

۲. دولت باید براساس روش جبران هزینه خدمات، مخارج مربوط به اقدامات بانک مرکزی ذیل این ماده

را جبران کند.

۶. نیوزلند

ماده (۳۴). کسب‌وکار بانکی دولت (ماده نسخ شده در اصلاحیه ۲۰۱۹)

۱. با توجه به قانون مالیه عمومی سال ۱۹۸۹، بانک می‌تواند طبق توافقنامه‌ای با وزیر، تمام یا بخشی از کسب‌وکار بانکی دولت را به‌عهده گیرد.
۲. چنین توافقی می‌تواند بانک را به درخواست هزینه برای انجام خدمات بانکی مجاز سازد.

۷. ژاپن

ماده (۳۳). اقدامات روزانه

- برای دستیابی به هدف معین شده در ماده (۱)، بانک ژاپن می‌تواند اقدامات زیر را انجام دهد:
۵. سپرده‌پذیری.

ماده (۳۴). پرداخت وام به دولت ملی

- بانک ژاپن، به‌عنوان بانک مرکزی ژاپن، می‌تواند علاوه بر اقداماتی که در بند «۱» از ماده قبلی اشاره شد، در تعامل با دولت ملی اقدامات زیر را نیز انجام دهد:
۳. خرید (در عرضه اولیه) یا پذیره‌نویسی^۱ اوراق بهادار دولت ملی در محدوده‌ای که توسط مجلس تعیین می‌شود،
 ۴. خرید (در عرضه اولیه) یا پذیره‌نویسی اسناد تأمین مالی^۲ یا اوراق بهادار مالی دیگر.

ماده (۳۵). مدیریت پول خزانه‌داری

۱. بانک ژاپن، به‌عنوان بانک مرکزی ژاپن، باید پول خزانه‌داری را در چارچوب قوانین و مقررات مدیریت کند.
۲. چنانچه بانک ژاپن لازم تشخیص دهد می‌تواند برای انجام امور مربوط به مدیریت پول خزانه‌داری، که در بند قبل اشاره شده، اقدامات دیگری علاوه بر آنچه در ماده (۳۳)، بند «۱»، مشخص شده، انجام دهد.

ماده (۳۶). مدیریت امور دولت ملی

۱. بانک ژاپن، به‌عنوان بانک مرکزی ژاپن، باید امور ارزی و مالی دولت مرکزی را متناسب با قوانین و مقررات برعهده گیرد.
۲. چنانچه بانک ژاپن لازم تشخیص دهد می‌تواند برای انجام امور ارزی و مالی دولت ملی، که به موجب بند قبل برعهده بانک گذارده شده، اقدام‌های دیگری علاوه بر آنچه در ماده (۳۳)، بند «۱»، مشخص شده، انجام دهد.
۳. مخارج لازم برای انجام امور ارزی و مالی دولت مرکزی که در بند «۱» مشخص شده می‌تواند با در

1. Subscribing or Underwriting

2. Financing Bills

نظر گرفتن قوانین و مقررات مربوطه برعهده بانک ژاپن باشد.

۸. ایسلند

ماده (۲۵). خدمات به خزانه‌داری

بانک مرکزی ایسلند موظف است بجز اعطای اعتبار، همه انواع خدمات بانکی را برای خزانه‌داری به‌عهده گیرد. بجز در شرایط خاص که مقتضای دیگری داشته باشد، موجودی خزانه دولت باید در حساب‌های بانک مرکزی نگهداری شود.

بانک مرکزی باید در همه موارد مربوط به ارز خارجی، شامل استقراض خارجی مشورت دهد و در صورت انعقاد یک توافقنامه (قرارداد) در این خصوص، اجرای آن را به‌عهده گیرد.

۹. مالزی

ماده (۵). مقاصد اصلی و وظایف بانک

۲. وظایف اصلی بانک عبارتند از:

۱. به‌عنوان مشاور مالی، بانکدار و عامل مالی دولت عمل کند.

ماده (۶۹). بانکدار و کارگزار مالی دولت

۱. در فعالیت خود به‌عنوان بانکدار و نماینده مالی دولت، بانک

الف) باید حساب و کتاب پول‌های دولتی را که دریافت و پرداخت می‌شود، داشته باشد،

ب) می‌تواند انتشار و مدیریت اوراق بهادار، اسناد خزانه و سایر ابزارهای مالی که به‌طور عمومی توسط دولت صادر شده است را به‌عهده گیرد.

۲. بانک نباید برای هزینه‌های مربوط به خدمات ارائه شده تحت بند «۱»، از دولت از دولت مبلغی دریافت نماید.

۱۰. ترکیه

ماده (۴). وظایف و اختیارات اساسی بانک

وظایف و اختیارات اساسی بانک به‌شرح زیر است:

۳. وظایف اصلی مشاوره‌ای بانک عبارتند از:

الف) بانک باید مشاور مالی و اقتصادی، کارگزار مالی و خزانه‌دار دولت باشد. رابطه بانک با دولت از

طریق خود دولت و وزیری که انتخاب می‌کند، است.

ب) بانک باید نظرات خود را در مورد مسائل خواسته شده در رابطه با سیستم مالی به دولت ارائه دهد.

ج) بانک باید در صورت درخواست، نظرات و مشاهدات خود را درباره بانک‌ها و سایر مؤسسات مالی

بیان نماید که می‌تواند توسط نخست‌وزیر و نهادهای مجاز در جهت تنظیم و نظارت بر بنگاه‌ها و مؤسسات

ذکر شده استفاده گردد.

ماده (۴۱). اقدام به عنوان مشاور مالی و اقتصادی، کارگزار مالی و خزانه‌دار

بانک باید نهاد مشاوره مالی و اقتصادی دولت باشد. در این مقام، بانک باید نظرات مربوط به سیاست اعتباری و پولی را که بررسی آنها توسط دولت درخواست شده است، ارائه دهد. بانک می‌تواند به عنوان نماینده مالی دولت در روابط بین‌المللی مالی و اقتصادی دولت تعیین گردد. بانک می‌تواند انجام خدمات مالی تمامی انواع اوراق قرضه داخلی، کنترل ارز و اجرای دستورالعمل‌های تجارت خارجی و موارد مشابه که در قانون مشخص می‌شود و تصمیمات مبنی بر آن را به عهده گیرد. بانک نمی‌تواند به اشخاص ثالث برای عملیاتی که باید در این مقام انجام دهد، بدهکار گردد. بانک باید طبق درخواست اداره امور خزانه‌داری، وصول و پرداخت‌های دولت، تمام امور خزانه‌داری در داخل و یا خارج از کشور، انتقال پول داخلی و خارجی و انواع پرداخت‌ها را انجام دهد. عوارضی که بر این عملیات اعمال می‌شود باید توسط بانک مشخص شود. رویه‌ها و اصول مربوط به پرداخت بهره به سپرده‌های متعلق به اداره امور خزانه‌داری باید به صورت مشترک توسط بانک و اداره امور خزانه‌داری تعیین گردد.

۱۱. شیلی

ماده (۳۴)

به منظور وضع مقررات برای موجودی پول در گردش و اعتبارات، بانک باید این اختیار را داشته باشد که: با موافقت اکثریت اعضای هیئت مدیره، سپرده‌های خزانه کشور و یا سایر نهادها، اشخاص و یا شرکت‌های دولتی را بپذیرد. در مواردی که به سپرده‌های مزبور بهره تعلق گیرد، نرخ آن نباید از نرخ‌های رایج بازار بیشتر باشد.

ماده (۳۷)

در صورت درخواست وزیر دارایی، بانک می‌تواند به عنوان کارگزار مالی، با مؤسسات مالی داخلی و خارجی قرارداد منعقد کند و در هر مبادله‌ای که با اهداف سازگار باشد، مشارکت کند. برای این منظور ممکن است صدور یک فرمان اجرایی مورد نیاز باشد.

بانک مرکزی با استفاده از ظرفیتش به عنوان کارگزار دولت، باید این قدرت را داشته باشد که در خصوص بازپرداخت اصل و سود بدهی‌های مستقیم و غیرمستقیم دولت هرگونه اقدام لازم را به عمل آورد. با استفاده از ظرفیت اشاره شده در پاراگراف قبل، بانک مرکزی باید این قدرت را داشته باشد که از طرف دولت در خصوص تبدیل و یا تغییر ساختار بدهی‌های مستقیم و غیرمستقیم عمومی خارجی آن مذاکره کند. با تأیید رئیس‌جمهور که از طریق یک فرمان اجرایی توسط وزارت دارایی ابلاغ می‌شود،

بانک مرکزی ضمن رعایت شرایط قانونی مربوط به هر معامله، باید با بستانکاران قرارداد منعقد کند و قراردادهای مزبور را اجرایی کند. این قراردادها برای دولت به همان میزان الزام‌آور است که گویی خودش به جای بانک قرارداد را امضا کرده است.

کلیه دریافتی‌های دولت شبلی از وام‌ها و اعتبارات اعطا شده و یا در شرف اعطای خارجی، در قراردادهایی که بانک مرکزی به نمایندگی از دولت حضور دارد، باید توسط وام‌دهنده خارجی بدهی به دولت تلقی شود، حتی اگر تمام یا بخشی از این وصولی‌ها، طبق قراردادهای وام منعقد شده، به منظور تأمین مالی پروژه‌های بانک مرکزی مصرف شود و به حساب خزانه دولت واریز نگردد.

در هر مورد، دولت باید از طریق خزانه‌داری منابع مالی لازم برای بازپرداخت وام‌هایی که بانک مرکزی به‌عنوان نماینده دولت دریافت کرده است را تأمین کند. به‌منظور اجرای مفاد این بخش، بانک مرکزی می‌تواند مبلغی را به‌عنوان اجرت از دولت دریافت کند.

ماده (۵۵)

بانک مرکزی می‌تواند هر زمان که لازم باشد و مورد تأیید اکثریت اعضای هیئت مدیره قرار گیرد، به‌منظور انجام معاملات با بانک‌ها، مؤسسات مالی، خزانه‌داری و سایر نهادهای دولتی و سایر شرکت‌ها، برای آنها حساب جاری افتتاح کند.

بانک مرکزی به‌طور انحصاری موظف است شرایط عمومی مربوط به افتتاح حساب‌های جاری ذکرشده در پاراگراف قبل را اعلام نماید.

ماده (۵۶)

بانک این اختیار را دارد در ازای عملیاتی که انجام می‌دهد، تحت شرایطی که توسط هیئت مدیره تعیین می‌شود، درخواست ضمانت یا وثیقه به‌صورت اوراق یا کالا کند.

۱۲. نروژ

بخش ۳-۷ بانکدار دولت مرکزی

بانک مرکزی موظف است خدمات مربوط به انتشار بدهی ملی و مدیریت بدهی و حساب واحد خزانه را ارائه دهد. همچنین بانک مرکزی موظف است پیرو درخواست وزیر خدمات مالی به دولت مرکزی و سایر نهادهای مستقل که کاملاً در مالکیت دولت هستند، ارائه دهد.

۱۳. آمریکا

بخش ۱۰. مصونیت اختیارات وزیر خزانه‌داری

هیچ‌یک از محتویات این قانون نباید هیچ‌یک از اختیارات قانونی وزیر خزانه‌داری مرتبط با نظارت، مدیریت و کنترل وزارت خزانه‌داری ادارات ذیل آن وزارتخانه را از بین ببرد. در صورتی که اختیارات

هیئت مدیره بانک مرکزی و بانک‌های رزرو فدرال در قانون در تعارض با اختیارات وزیر خزانه‌داری باشند، اختیار مربوطه به نفع نظارت و کنترل وزیر اجرایی خواهد شد.

بخش ۱۵. سپرده‌های دولتی

۹) بانک‌های رزرو فدرال به‌عنوان سپرده‌پذیر و عامل مالی ایالات متحده بنا به جهت‌گیری‌های وزیر خزانه‌داری وجوه خزانه به‌استثنای وجوه صندوق ۵ درصد بازخرید اسکناس‌های بانکی، می‌تواند در بانک‌های رزرو فدرال که توسط وزیر تعیین می‌شوند سپرده شود و بانک مذکور موظف است به‌عنوان عامل مالی ایالات متحده عمل نماید. درآمدهای دولت یا هر بخشی مربوطه باید در بانک مذکور سپرده شود و برداشت از آن باید با صدور چک اتفاق بیفتد.

۱۴. چین

ماده (۲۴). بانک خلق چین موظف است خزانه دولت را مطابق قوانین و مقررات مدیریت کند.

ماده (۲۵). بانک خلق چین می‌تواند به نیابت از بخش مالیه‌ای دولت، انتشار و بازپرداخت اوراق قرضه دولت مرکزی و سایر اوراق قرضه ی دولتی به نهادهای مالی را مدیریت کند.

س) قوانین کشورها در زمینه گزارش‌دهی و مشورت‌دهی به دولت

۱. ارمنستان

ماده (۵). اهداف بانک مرکزی

۲. بانک مرکزی در انجام اهداف ذیل که در این قانون تصریح شده است، باید:

الف) ارائه خدمات بانکی به دولت،

ب) به‌عنوان کارگزار مالی و مشاور دولت عمل کند.

ماده (۷). همکاری با نهادهای دولتی

۱. بانک مرکزی در حین اجرای وظایفش باید با نهادهای دولتی جمهوری ارمنستان همکاری کند.

۲. رئیس یا قائم‌مقام رئیس بانک مرکزی باید به‌طور منظم برای مجلس ملی جمهوری ارمنستان و کمیته‌های دائمی آن، شفاف‌سازی‌ها و توضیحات مورد نیاز را در مورد سیاست‌هایی که بانک مرکزی دنبال می‌کند ارائه کند.

۳. بانک مرکزی باید در فرایند تهیه پیش‌نویس برنامه‌های اقتصادی و مالی دولت مشارکت کند، همچنین باید از اجرای آنها در صورتی که با اهداف بانک مرکزی مطابق باشند، حمایت کند. بانک مرکزی نیز هنگام تهیه پیش‌نویس برنامه‌های سیاست پولی باید با دولت مشورت کند و از آن راهنمایی بخواهد.

ماده (۳۱). مشاوره

دولت یا سازمان‌های دولتی باید هنگام تهیه پیش‌نویس بودجه دولت با بانک مرکزی در مورد مسائل مرتبط با پیش‌نویس بودجه دولت شامل مسائل مربوط به استقراض بخش عمومی داخلی و خارجی، در مورد منابع، از جمله مقادیر، ضوابط و شرایط آنها و همچنین اهداف و جهت‌گیری‌های اصلی (که در آینده به چه نحوی باشند) و جوه قرض گرفته شده مشورت کند. بانک مرکزی باید نتیجه بررسی‌های خود را در موارد بررسی شده به‌صورت رسمی به دولت ارسال کند. نظر رسمی بانک مرکزی باید به پیش‌نویس بودجه دولت ضمیمه شده و به مجلس ملی ارسال شود تا ملاحظات مطابقت آن با روندهای تصریح شده در قوانین انجام پذیرد.

۲. آذربایجان

ماده (۷). پاسخگویی بانک مرکزی

۳-۷. رئیس هیئت مدیره بانک مرکزی باید هنگام تهیه پیش‌نویس بودجه سال آتی به مجلس ملی جمهوری آذربایجان در مورد جهت‌گیری‌های کلیدی سیاست پولی در سال پیش‌رو مشورت بدهد.

ماده (۱۸). روابط متقابل بانک مرکزی و سازمان‌های دولتی

۱-۱۸. بانک مرکزی می‌تواند پیشنهادهایش را در مورد جهت‌های کلیدی سیاست اقتصادی دولت به

مقامات اجرایی مربوطه جمهوری آذربایجان ارسال کند که شامل سیاست‌های بودجه‌ای - مالیاتی، قیمتی - تعرفه‌ای و همچنین حجم و نحوه مدیریت بدهی‌های داخلی و خارجی دولت است.

۲-۱۸. در صورتی که پیشنهاد ارائه شده به مقامات اجرایی دولت و مجلس شامل دستورالعمل‌های باید و نبایدی از نوع توصیه و یا عدم توصیه به انجام کاری باشد و (یا) آن پیشنهاد تکلیف‌هایی در مورد بانک مرکزی، نظام بانکداری و یا فعالیت‌های بانکداری باشد، پیش‌نویس مربوطه باید پیش از ارسال به مقامات قانونگذار، مورد توافق بانک مرکزی نیز قرار گیرد.

۳. گرجستان

ماده (۴۱). بانکدار و کارگزار مالی

۲. بانک مرکزی موظف است به رئیس‌جمهور گرجستان و دولت گرجستان در مورد تمام مسائل مربوط به حیطه فعالیت خود و در چارچوب اختیاراتش مشاوره دهد.

ماده (۴۲). مشاوره در مورد پیش‌نویس بودجه دولت گرجستان

۱. وزیر دارایی گرجستان قبل از اینکه پیش‌نویس یا تغییرات پیش‌نویس بودجه گرجستان را به پارلمان گرجستان ارائه دهد، باید با رئیس بانک در مورد پارامترهای اصلی بودجه دولت گرجستان رایزنی کند. پارامترها عبارتند از:

(الف) حجم و ساختار درآمدهای کل دولت،

(ب) حجم و ساختار مازاد بودجه دولت گرجستان،

(ج) تغییر در دارایی‌های مالی،

(د) ساختار مخارج بودجه دولت گرجستان.

۲. مشاوره‌ها باید اطلاعات برنامه‌های مربوط به جذب وام‌های داخلی و خارجی برای بخش دولتی در سال مالی پیش‌رو را در نظر گیرد. از جمله اطلاعات مربوط به توافق در مورد میزان وام‌ها، پذیرش و تخصیص آنها و همچنین شرایط مورد انتظار وام است. ادارات مرکزی و محلی دولت گرجستان باید به بانک مرکزی در مورد ابزارهای بدهی به‌عهده گرفته شده اطلاع دهند.

۳. رئیس بانک مرکزی، پس از رایزنی‌ها، باید نظر خود در مورد پارامترهای اساسی بودجه دولت گرجستان را به پارلمان و دولت گرجستان ارسال کند.

۴. افغانستان

ماده (۷۶). بانکدار، مشاور و کارگزار مالی

۱. بانک مرکزی مکلف است به‌عنوان بانکدار، مشاور و کارگزار مالی دولت و ادارات و مؤسسات دولتی

تعیین شده توسط وزیر مالیه، عمل کند. بانک مرکزی نمی‌تواند به به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم جهت تأمین منافع دولت یا یکی از ادارات و مؤسسات دولتی افغانستان خدمات مالی اعطا نماید.

۲. بانک مرکزی باید قبل از ارائه هر لایحه‌ای به مجلس که شامل موضوعات مرتبط با اهداف بانک مرکزی یا سایر امور در حیطه صلاحیت‌های آن خواهد بود، با وزیر مالیه مشورت نماید.

۳. وزیر مالیه موظف است هر ساله هنگام تهیه بودجه سال آینده دولت، با بانک مرکزی مشورت نماید. بانک مرکزی مکلف است گزارش مکتوبی در مورد مسائل مالی و اقتصادی مرتبط با بودجه به وزیر مالیه ارائه دهد.

ماده (۷۷). مشورت و گزارش در مورد استقراض بخش عمومی

وزیر مالیه مکلف است هر سال دربار برنامه استقراض داخلی و خارجی بخش عمومی در طول سال مالی آینده که شامل مقادیر مندرج در قرارداد و شرایط و ضوابط چنین استقراض‌هایی است، با بانک مرکزی مشورت نماید. دولت و سایر ادارات و مؤسسات دولتی مکلفند معاملات استقراضی^۱ خود را با جزئیاتی که طبق مقررات مربوطه تعیین می‌شود، گزارش نمایند.

۵. عراق

ماده (۴). وظایف بانک مرکزی به‌عنوان مشاور دولت

۱. وظایف بانک مرکزی در دستیابی به اهداف اشاره شده در ماده (۳) و همان‌طور که در این قانون تصویب شده عبارت است از:

(د) ارائه خدمات به‌عنوان مشاور مالی به دولت طبق بخش ۴.

ماده (۱۶). اختیارات و وظایف هیئت مدیره

همزمان با نظارت بر اهداف اولیه و سایر اهداف اشاره شده در ماده (۳)، هیئت مدیره باید در چارچوب محدودیت‌های این قانون:

(ه) ضوابط مربوط به ارائه خدمات به‌عنوان یک بانکدار، مشاور و کارگزار مالی به دولت را مطابق با بخش ۴ تعیین کند.

ماده (۲۴). مشاوره به دولت

۲. رئیس و قائم‌مقام‌ها می‌توانند در صورت درخواست یک مقام رسمی دولتی، در جلساتی که توسط دولت ترتیب داده می‌شود، به‌عنوان نماینده بانک مرکزی شرکت کنند و در حدود صلاحیت بانک مرکزی، به دولت مشاوره و اطلاعات دهند.

۶. نیوزلند

ماده (۱۵ ج). گزارش‌های منظم درباره سیاست پولی

- ۱) بانک مرکزی موظف است حداقل ۴ بار در سال (یا بیشتر در صورت نیاز):
 ۱. گزارش سیاست پولی را به وزیر ارائه دهد،
 ۲. نسخه‌ای از گزارش را بر وبسایت بانک مرکزی قرار دهد.
- ۲) رئیس کل بانک مرکزی موظف است قبل از ارائه گزارش به وزیر از تأیید گزارش توسط کمیته سیاست پولی اطمینان حاصل کند.
- ۳) هر گزارش موضوع این بند باید:
 ۱. رویکرد کمیته سیاست پولی برای نیل به اهداف عملیاتی را مشخص کند،
 ۲. دلایل کمیته در خصوص اتخاذ آن رویکرد را تبیین کند،
 ۳. تمامی اطلاعات مربوط مندرج در منشور سیاست پولی را در بر داشته باشد.
 - ۴) تمامی گزارش‌های موضوع این ماده به موجب این حکم باید به مجلس ارسال شود.

ماده (۱۵ د). گزارش‌های بلندمدت‌تر در خصوص تنظیم و اجرای سیاست پولی

- ۱) بانک مرکزی موظف است حداقل هر ۵ سال یک‌بار تنظیم و اجرای سیاست پولی را مورد ارزیابی و بررسی قرار دهد (یا بیشتر در صورت نیاز).
- ۲) بانک مرکزی موظف است:
 ۱. گزارش تنظیم و اجرای سیاست پولی را در اسرع وقت پس از انجام تنظیم و اجرای سیاست پولی به وزیر ارائه دهد.
 ۲. نسخه‌ای از گزارش را بر وبسایت بانک مرکزی قرار دهد.
 - ۳) رئیس کل بانک مرکزی موظف است با کمیته سیاست پولی بر پیش‌نویس این گزارش مشورت کند و کامنت‌های کمیته را مد نظر قرار دهد.
 - ۴) هر گزارش موضوع این بند باید تمامی اطلاعات مربوط مندرج در منشور سیاست پولی را دربرداشته باشد.
 - ۵) تمامی گزارش‌های موضوع این ماده به موجب این حکم باید به مجلس ارسال شود.

ماده (۳۳). مشاوره سیاستی بخش مالی

۱. در صورت درخواست وزیر، بانک مرکزی موظف است در هر زمانی که لازم باشد، در امور مربوط به وظایف بانک مرکزی، به وزیر مشورت دهد.
۲. نسخ شده.
۳. بانک می‌تواند در هر زمانی و در ارتباط با هر موضوعی در چارچوب مسئولیت‌های بانک به وزیر مشاوره دهد.

۷. ژاپن

ماده (۴). رابطه با دولت

بانک ژاپن باید با در نظر گرفتن این موضوع که کنترل پولی و ارزی جزئی از اجزای کلی سیاستگذاری اقتصادی است، رابطه نزدیک با دولت برقرار کرده و به میزان کافی با آن تبادل نظر نموده تا کنترل پولی و ارزی بانک و مواضع سیاست‌های اقتصادی دولت به صورت متقابل سازگار باشند.

ماده (۱۹). شرکت نماینده دولت در جلسات هیئت مدیره

۴. وزیر مالیه یا وزیر امور اقتصادی و سیاست مالی می‌توانند در صورت نیاز در جلسات مربوط به کنترل پولی و ارزی هیئت مدیره شرکت کرده و نظرات خود را بیان کنند یا نماینده‌ای از طرف وزارت مالیه یا کابینه برای شرکت و بیان نظرات تعیین کنند.

۵. وزیر مالیه یا وزیر امور اقتصادی و سیاست مالی یا نمایندگان رسمی آنها می‌توانند پیشنهادهایی در حوزه کنترل پولی و ارزی ارسال کنند یا تقاضا کنند رأی‌گیری بر روی پیشنهادهای مطرح شده در جلسه در حوزه کنترل پولی و ارزی تا جلسه بعد به تعویق بیفتد.

۶. در صورت درخواست تعویق پاراگراف قبلی، هیئت مدیره باید راجع به همراهی یا عدم همراهی با درخواست مطرح شده طبق رویه‌های هیئت، تصمیم‌گیری نماید.

ماده (۴۵). شرح روندهای عملیاتی

۱. بانک ژاپن باید شرح روندهای عملیاتی را آماده ساخته و به وزیر دارایی و نخست‌وزیر ارائه نماید. این امر باید در زمان تغییر این روندها نیز رعایت شود.

۲. شرح روندهای عملیاتی که در پاراگراف قبل به آن اشاره شد باید شامل موارد تعیین شده توسط کابینه، از جمله مواردی که به اعطای وام اشاره دارند، شود.

۸. ایسلند

ماده (۲۵). خدمت به خزانه‌داری

بانک مرکزی باید در همه موارد مربوط به ارز خارجی، شامل استقراض خارجی مشورت دهد و در صورت انعقاد یک توافقنامه (قرارداد) در این خصوص، اجرای آن را به عهده گیرد.

۹. مالزی

ماده (۵). مقاصد اصلی و وظایف بانک

۲. وظایف اصلی بانک عبارتند از:

ط) به عنوان مشاور مالی، بانکدار و کارگزار مالی دولت عمل کند.

ماده (۷۰). مشاوره به دولت و به‌طور کلی عمل به‌عنوان کارگزار دولت

۱. رئیس یا هر قائم‌مقام با تصویب وزیر، یا هر سرپرست بانک با تصویب رئیس، می‌تواند براساس درخواست دولت، به‌عنوان عضو هر کمیته یا کمیسیون منصوب شده توسط دولت به‌عنوان مشاور فعالیت نموده، یا در مورد هر مسئله پولی، مالی، بانکی یا پول رایج در مالزی یا خارج از مالزی تحقیق نماید.
۲. درموقعی که مناسب و سازگار با اهداف و مقررات این قانون و در صلاحیت و تخصص بانک باشد:
 - الف) بانک باید براساس درخواست دولت یا هنگامی که بانک آن را در جهت منافع اقتصادی ضروری می‌داند، به دولت در امور اقتصادی توصیه ارائه کند؛
 - ب) بانک می‌تواند براساس درخواست دولت، به‌عنوان عضو، در هر کمیته مؤثر بر امور اقتصادی مالزی، فعالیت نماید،
 - ج) بانک می‌تواند براساس درخواست دولت، به‌عنوان نماینده دولت در تمام مبادلات، مذاکرات یا معاملات پولی، مالی، بانکی، ارزی و یا اقتصادی با هر دولت یا مقامات خارج از مالزی که دولت آن را پشتیبانی یا تأیید کرده باشد، عمل نماید،
 - د) بانک می‌تواند به‌طور کلی تحت شرایط و ضوابط مورد توافق بین بانک و دولت، به‌عنوان نماینده دولت فعالیت نماید.

۱۰. ترکیه**ماده (۴). وظایف و اختیارات اساسی**

- وظایف و اختیارات اساسی بانک به‌شرح زیر است:
۳. وظایف اصلی مشاوره‌ای بانک عبارتند از:
 - الف) بانک باید مشاور مالی و اقتصادی، کارگزار مالی و خزانه‌دار دولت باشد. رابطه بانک با دولت از طریق دولت و یا وزیری است که دولت آن را به بانک مرکزی معرفی می‌کند.
 - ب) بانک باید نظرات خود در مورد مسائل خواسته شده در رابطه با سیستم مالی را به دولت ارائه دهد.
 - ج) بانک می‌تواند نظرات و مشاهدات خود را درباره بانک‌ها و سایر مؤسسات مالی بیان نماید که می‌تواند برای نخست‌وزیر و نهادهای مجاز در جهت تنظیم و نظارت بر بنگاه‌ها و مؤسسات ذکر شده مناسب باشد.

ماده (۴۱). اقدام به‌عنوان مشاور مالی و اقتصادی، کارگزار مالی و خزانه‌دار

- بانک باید نهاد مشاوره مالی و اقتصادی دولت باشد. در این مقام، بانک باید نظرات مربوط به سیاست اعتباری و پولی را که بررسی آنها توسط دولت درخواست شده است، ارائه دهد.
- بانک ممکن است به‌عنوان نماینده مالی دولت در روابط بین‌المللی مالی و اقتصادی دولت تعیین گردد.

بانک می‌تواند انجام خدمات مالی تمامی انواع اوراق قرضه داخلی، کنترل ارز و اجرای دستورالعمل‌های تجارت خارجی یا با عملیات مشابه مرتبط با قوانین خاص یا تصمیمات مبنی بر آن را به‌عهده گیرد. بانک نمی‌تواند توسط اشخاص ثالث برای عملیاتی که باید در این مقام انجام می‌دهد، مسئول گردد.

بانک باید طبق درخواست اداره امور خزانه‌داری، وصول و پرداخت‌های دولت، تمام امور خزانه‌داری در داخل و یا خارج از کشور، انتقال پول داخلی و خارجی و انواع پرداخت‌ها را انجام دهد. عوارضی که بر این عملیات اعمال می‌شود باید توسط بانک مشخص شود. رویه‌ها و اصول مربوط به پرداخت بهره به سپرده‌های متعلق به اداره امور خزانه‌داری باید به‌صورت مشترک توسط بانک و اداره امور خزانه‌داری تعیین گردد.

۱۱. شیلی

ماده (۴)

بانک مرکزی باید رئیس‌جمهور و مجلس سنا را از سیاست‌ها و مقررات اجرایی عمومی که توسط بانک و در راستای انجام وظایفش تدوین و منتشر شده‌اند، آگاه کند. به همین ترتیب، در صورت درخواست رئیس‌جمهور، بانک مرکزی باید در تمام زمینه‌هایی که به وظایفش مرتبط است، به او مشاوره دهد.

۱۲. نروژ

بخش ۱-۵ نقش مشورتی بانک مرکزی

۱. بانک موظف است نظرات خود را پیرامون موضوعاتی که توسط وزیر برای اظهارنظر به وی ارسال می‌شود را ارائه دهد.

۲. بانک مرکزی در مواقعی که نیاز است اشخاصی غیر از بانک مرکزی کاری را درخصوص اهداف بانکداری مرکزی انجام دهند، باید به وزیر مشورت دهد.

بخش ۱-۶. اطلاع‌رسانی به وزیر

بانک مرکزی باید وزیر را از مسائل حائز اهمیت باخبر کند.

۱۳. آمریکا

حکمی درخصوص مشاوره‌دهی به دولت پیش‌بینی نشده است.

۱۴. چین

حکمی در این خصوص پیش بینی نشده است.

ع) قوانین کشورها در زمینه تسهیلات‌دهی به دولت

۱. ارمنستان

۳۴. هرگونه وام‌دهی مستقیم یا غیرمستقیم یا سایر روش‌های تأمین مالی دولت یا سازمان‌های دولتی توسط بانک مرکزی ممنوع است، مگر مواردی که این قانون تعیین کرده است.

۲. آذربایجان

ماده (۱۶). وام‌های بانک مرکزی به دولت

۱-۱۶. بانک مرکزی نباید وام‌هایی در اختیار دولت قرار دهد که به‌طور مستقیم کسری بودجه دولت را تأمین مالی کند.

۲-۱۶. در صورت وقوع کسری کوتاه‌مدت در بودجه دولت، بانک مرکزی می‌تواند یک وام ۶ ماهه به دولت تحت یک توافق با مقامات اجرایی مربوطه و در ازای وثیقه اوراق بهادار دولتی بهره‌دار اعطا کند، به شرطی که در سال جاری بر حسب پول ملی (مانات) بازپرداخت شود. کل مقدار بازپرداخت شده و معوق چنین وام‌هایی نمی‌تواند از ۳ درصد میانگین بودجه دولت در سه سال گذشته بیشتر باشد.

۳-۱۶. خرید اوراق بهادار منتشر شده توسط دولت آذربایجان از سوی بانک مرکزی به‌عنوان اعطای وام به دولت در نظر گرفته می‌شود. چنین معاملاتی باید تنها در بازار ثانویه صورت گیرند، مگر در مورد مواردی که در ماده ۴۹-۱.۲ این قانون و مواردی که مقررات ماده ۲-۱۶ باید بر آنها اعمال شود.

۴-۱۶. در موارد مربوط به اجرای سیاست پولی، مقررات ماده ۲-۱۶ (بند دوم بالا) این قانون نباید اعمال شود، مشروط به اینکه آن اوراق بهادار دولتی در بازار ثانویه معامله شود.

ماده (۳۰)

۱-۳۰. بانک مرکزی باید در معاملات بازار باز زیر شرکت کند:

۱-۳۰-۱. اوراق بهادار دولتی را متعاقب ماده (۱۶) این قانون خرید و فروش کند یا با آن معاملات دیگر کند.

۳. گرجستان

ماده (۴۶). حق^۱ بانک مرکزی برای ارائه کمک مالی

۱. بانک مرکزی به لحاظ مالی، بجز در مورد پرداخت سود سهام تحت شرایط ماده (۲۵) این قانون، نباید به دولت گرجستان و مؤسسات دولتی کمک کند. بانک مرکزی براساس اهداف سیاست پولی، صرفاً در بازار ثانویه می‌تواند اوراق بهادار دولتی را خریداری کند.

۲. بانک مرکزی گرجستان تنها با تهاتر اوراق بهادار موجود در پرتفوی خود می‌تواند اوراق بهادار دولتی را در بازار اولیه خریداری کند، مشروط به اینکه روز سررسید اوراق پرتفوی بانک مرکزی با روز انتشار اوراق بهادار

جدید یکسان باشد. این اوراق بهادار به قیمت میانگین موزون قیمت‌های ثابت کشف شده در حراج خریداری می‌شوند. حجم اوراق بهادار خریداری شده توسط بانک مرکزی در هر حراج، مازاد بر میزان اوراق اعلام شده برای فروش در حراج بوده و نباید از ۲۰ درصد کل حجم اوراق بهادار فروخته شده در هر حراج تجاوز کند.

ماده (۶۵). فعالیت‌های ممنوع شده برای بانک مرکزی

به‌غیر از مواردی که مستقیماً در این قانون مجاز شمرده شده، اقدامات زیر توسط بانک مرکزی ممنوع است:
الف) ارائه کمک مالی به هر شکل، از جمله اعطای وام مستقیم، خرید وام‌های بلاعوض یا وام مشروط، اعطای وام‌های تعهدی، تعهد مشروط در وام‌های مشارکتی یا سایر تعهدات،
ب) انجام فعالیت تجاری و خرید سهام،
د) پرداخت وام به دولت گرجستان و دیگر مؤسسات عمومی بجز آژانس بیمه سپرده‌ها،

ماده (۶۹). بدهی دولت گرجستان به بانک مرکزی گرجستان

بدهی (اعتبارات دریافت شده و تعهدات بدهی قبلی) دولت گرجستان به بانک مرکزی گرجستان، که یک بدهی داخلی است، براساس توافقنامه امضا شده بین دولت گرجستان و بانک مرکزی گرجستان، باید تا ۱۶ مارس ۲۰۳۰ پرداخت شود، به‌طوری که سالیانه یک بخش از بدهی به‌عنوان یک تعهد بدهی قابل تمدید یا اوراق قرضه دولتی یک‌ساله دوباره ثبت شود و بخش دیگر که باید از بودجه دولتی گرجستان برای سال‌های مربوطه پرداخت شود، تحت عنوان اوراق قرضه دولتی با شرایط مختلف به‌منظور انجام عملیات بازار باز دوباره ثبت گردد.

۴. افغانستان

ماده (۸۱). وام‌دهی بانک مرکزی به دولت

غیر از موارد مندرج در ماده (۸۲) این قانون، بانک مرکزی نمی‌تواند هیچ‌گونه منابع مالی را برای دولت یا دستگاه‌های دولتی فراهم نماید.

ماده (۸۲). خرید اوراق بهادار قرضه دولتی

خرید اوراق بهادار بدهی صادر شده توسط دولت به مثابه وام بانک مرکزی به دولت تلقی شده و ممنوع است. مگر اینکه خریداری اوراق بدهی دولت در بازار ثانویه بوده و با اهداف سیاست پولی بانک مرکزی مطابقت داشته یا برای سرمایه‌گذاری دارایی‌های بانک مرکزی لازم باشد.

۵. عراق

ماده (۲۶). ممنوعیت اعطای وام به دولت

۱. بانک مرکزی نمی‌تواند هیچ اعتبار مستقیم یا غیرمستقیمی را به دولت و یا هر نهاد عمومی یا تحت مالکیت دولت پرداخت کند، بجز در مواردی که طبق ماده (۳۰)، بانک مرکزی کمک‌های نقدینگی

(آخرین قرض‌دهنده) به بانک‌های تجاری دولتی تحت نظارت بانک مرکزی بدهد، آن هم مشروط بر اینکه این کمک با شرایطی مشابه شرایط مربوط به استقراض بانک‌های تجاری خصوصی اعطا شود.

۲. بانک مرکزی می‌تواند اوراق بهادار دولتی را خریداری کند، مشروط بر اینکه این خریدها تنها در بازار ثانویه و در ارتباط با عملیات بازار انجام شوند.

۳. هیچ موردی در ماده (۲۶) نباید به منزله ممنوعیت استفاده از اوراق بهادار دولتی در ارتباط با هر جنبه‌ای از عملیات بازار باز یا استفاده از آن به‌عنوان وثیقه تسهیلات قاعده‌مند، تعبیر شود.

۶. نیوزلند

حکمی در این رابطه در قانون بانک مرکزی وجود ندارد.

۷. ژاپن

ماده (۳۴). پرداخت وام به دولت ملی

بانک ژاپن، به‌عنوان بانک مرکزی ژاپن، می‌تواند علاوه بر اقداماتی که در بند «۱» از ماده قبلی اشاره شد، در تعامل با دولت ملی اقدامات زیر را نیز انجام دهد:

۱. پرداخت وام‌های بدون وثیقه، مقید به شرایطی که توسط مجلس به موجب ماده (۵) قانون مالی (مصوبه شماره ۳۴ سال ۱۹۴۷) مشخص شده است.
۲. پرداخت وام بدون وثیقه برای قرض‌دهی موقتی به دولت ملی که به موجب قانون مالی یا دیگر قوانین مربوط به حساب‌های ملی دولت ملی مجاز شناخته شده است.
۳. خرید (در عرضه اولیه) یا پذیره‌نویسی^۱ اوراق بهادار دولتی ملی در محدوده‌ای که توسط مجلس تعیین می‌شود.
۴. خرید (در عرضه اولیه) یا پذیره‌نویسی اسناد تأمین مالی^۲ یا اوراق بهادار مالی دیگر.

۸. ایسلند

ماده (۲۶). ممنوعیت وام دهی

بانک مرکزی ایسلند حق ندارد به خزانه ملی، شهرداری‌ها یا نهادهای دولتی غیراعتباری، اعتبار مالی اعطا کند.

اوراق بهاداری که در بازار اوراق بهادار و توسط اشخاص ذکر شده در پاراگراف ۱ منتشر شده‌اند و توسط بانک مرکزی از طریق بازار اوراق بهادار یا به‌طور مستقیم از مؤسسات اعتباری با هدف دستیابی به اهداف سیاست پولی خریداری می‌شوند، مشمول تعریف «اعتبار مالی» این ماده نمی‌شوند.

1. Subscribing or Underwriting
2. Financing Bills

۹. مالزی

ماده (۷۱). تأمین مالی موقت برای دولت

۱. هیئت مدیره می‌تواند به‌طور موقت برای دولت بنابر شرایط موجود در اقتصاد به‌علت کمبود موقتی بودجه درآمدی، تأمین مالی انجام دهد.
۲. تمام تأمین مالی که تحت بند «۱» انجام می‌شود، باید در اسرع وقت بازپرداخت گردد و در هر صورت بازپرداخت آن نباید بیش از سه ماه پس از پایان سال مالی دولت، که تأمین مالی در آن صورت گرفته است، به طول انجامد و اگر پس از آن تاریخ هرگونه تأمین مالی، بازپرداخت نشده باشد، قدرت بانک برای ارائه تأمین مالی بیشتر در هر سال مالی بعدی، عملی و اجرایی نخواهد بود مگر تا زمانی که تمامی بدهی واریز نشده، بازپرداخت گردد.
۳. مجموع مبلغ تأمین مالی انجام شده توسط بانک تحت بند «۱» و اوراق بهادار صادر شده توسط دولت، که توسط بانک خریداری شده است به‌استثنای هر اوراق بهاداری که طی عملیات سیاست پولی کسب نموده یا منحصراً برای عملیات سیاست پولی خود نگه داشته است، در هر زمان نباید بیش از دوازده‌ونیم درصد مبلغ درآمدهای تخمین زده شده فدراسیون^۱ باشد که در مجلس نمایندگان طبق ماده (۹۹) قانون اساسی برای سال مالی که در آن تمدید تأمین مالی صورت گرفته، نگارش شده است.

۱۰. ترکیه

ماده (۵۶) عملیات ممنوعه بانک مرکزی

- بانک نباید به خزانه‌داری و بنگاه‌ها و مؤسسات عمومی اعتبار و یا کمک مالی اعطا نماید و نباید ابزارهای بدهی صادر شده توسط خزانه‌داری و بنگاه‌ها و مؤسسات عمومی را در بازار اولیه خریداری نماید.
- بانک نباید به‌غیر از عملیات‌های مجاز تحت این قانون، اعتباری را تمدید و کمک مالی را اعطا نماید و اعتبار تمدید شده و مساعده اعطا شده نباید تضمین نشده و یا بدون پشتوانه باشد و به هر طریقی بانک نباید بجز برای معاملات مستقیم خود ضمانت‌کننده یا ارائه‌دهنده وثیقه باشد.

۱۱. شیلی

ماده (۲۷)

- بانک مرکزی می‌تواند به‌طور انحصاری به بانک‌ها و مؤسسات مالی، اعتبارات تأمین مالی یا تأمین مالی مجدد اعطا کند. بانک نمی‌تواند تحت هیچ شرایطی به چنین مؤسساتی تضمین تأمین مالی دهد و یا اوراق بهادار منتشرشده توسط دولت و یا سازمان‌ها و شرکت‌های وابسته به آنها را خریداری کند.
- هیچ مخارج یا اعتبارات عمومی دولتی فارغ از اینکه از چه نوعی باشد، نباید به‌طور مستقیم یا

غیرمستقیم با استفاده از وام‌های بانک مرکزی تأمین مالی شود. با این حال، در شرایط جنگ با دشمن خارجی و یا احتمال آن، در صورت تأیید شورای امنیت ملی به وسیله یک مصوبه محرمانه، بانک می‌تواند به حکومت و یا نهادهای عمومی و خصوصی اعتبار مالی اعطا کند.

ماده (۵۶)

بانک این اختیار را دارد در ازای عملیاتی که انجام می‌دهد، تحت شرایطی که توسط هیئت مدیره تعیین می‌شود، درخواست ضمانت یا وثیقه به صورت اوراق یا کالا کند.

۱۲. نروژ

بخش ۳-۸ اعطای اعتبار به دولت مرکزی

بانک مرکزی مجاز به اعطای اعتبار مستقیم به دولت مرکزی نیست. دولت می‌تواند به دولت اعتباری که سررسید آن یک روز تقویمی است پرداخت کند.

۱۳. آمریکا

حکمی پیش‌بینی نشده است.

۱۴. چین

ماده (۲۹). بانک خلق چین نباید به دولت اجازه اضافه برداشت از حساب‌های خود نزد بانک مرکزی را بدهد و نباید به‌طور مستقیم در خرید یا تعهد پذیره نویسی بر مبنای یک مبنای تعهد قوی، اوراق قرضه دولت مرکزی یا سایر اوراق بهادار دولتی را بپذیرد.

ماده (۳۰). بانک خلق چین نباید به دولت‌های محلی یا بخش‌های مختلف دولت، نهادهای مالی غیربانکی و سایر سازمان‌های یا اشخاص وام پرداخت کند. وام‌هایی که به تصمیم دولت به نهادهای مالی غیربانکی پرداخت می‌شود از این قاعده مستثنا هستند.

بانک خلق چین نباید ضمانت برای هیچ سازمان یا شخصی ارائه دهد.

(ف) قوانین کشورها در زمینه سیاستگذاری ارزی بانک مرکزی

۱. ارمنستان

ماده (۴۹). تنظیم ارز خارجی

۱. بانک مرکزی باید با تعیین نرخ تبدیل بر حسب درام ارمنی و صدور مجوز برای عملیات خرید و فروش ارزهای خارجی، فرایندهای انجام عملیات ارزی را تعریف کند.
۲. بانک مرکزی باید قادر باشد تا:

- (الف) ضوابط و شرایط انجام عملیات ارزی و قواعد و مقررات آن را تعیین کند،
- (ب) فعالیتهای فروشندگان و واسطه‌گرهای ارزهای خارجی، شامل بانکها را کنترل و تنظیم کند،
- (ج) استانداردهای احتیاطی معاملات ارزی را برای فروشندگان، واسطه‌گرها، شامل بانکها، شرکت‌های سرمایه‌گذاری و بیمه‌گرها تعیین کند،
- (د) روش‌های تعیین نرخ تسویه ارزی بر حسب درام ارمنی را تعریف کند،
- (ه) از سایر اختیارات تصریح شده توسط قانون و سایر مقررات استفاده کند.

ماده (۵۱). عملیات ارزهای خارجی بانک مرکزی

۱. بانک مرکزی می‌تواند موارد زیر را تملک، استفاده و واگذار کند:
 - (الف) سکه‌ها و شمش‌های استاندارد شده طلا یا سایر فلزات گرانبها،
 - (ب) ارز خارجی،
 - (ج) اوراق بهادار منتشر شده یا ضمانت شده توسط بانکهای مرکزی و بانکهای برجسته از سایر کشورها و همچنین بانکهای ممتاز خارجی،
۲. بانک مرکزی می‌تواند نرخ تبدیلی که در آن ارزهای خارجی را خرید و فروش می‌کند را تعریف کند یا برخی از معاملات را با ارزهای خارجی را انجام دهد.

۲. آذربایجان

ماده (۵). وظایف بانک مرکزی

- ۵-۰. بانک مرکزی برای دستیابی به اهدافش باید:
 - ۵-۰-۳. به‌طور منظم، نرخ ارز رسمی مانات (واحد پول آذربایجان) را هدفگذاری و اعلام کند.
 - ۵-۰-۴. ارزهای خارجی را به‌طور سازگار با قانون جمهوری آذربایجان در مورد تنظیم پول رایج، کنترل و تنظیم کند.

ماده (۲۲). اختیارات هیئت مدیره بانک مرکزی

۲۲-۰. هیئت مدیره بانک مرکزی باید:

۲۲-۰-۴. مقررانگذاری و کنترل ارزهای خارجی و همچنین فرایندهای تعیین نرخ تبدیل مانات در برابر سایر ارزها را تأیید نماید.

۳. گرجستان

ماده (۹). اختیارات هیئت مدیره بانک مرکزی

(ب) فرایند تعیین نرخ رسمی تبدیل پول ملی به ارزهای خارجی را معین کند.

۴. افغانستان

ماده (۶۹). سیاست نرخ ارز و کنترل ذخایر خارجی

۶۹-۱. بانک مرکزی مسئول طرح، اتخاذ، تنظیم و اجرای سیاست نرخ ارز کشور بوده، و مکلف است قبل از اتخاذ تصمیم در این زمینه با وزارت مالیه مشورت کند.

۶۹-۲. بانک مرکزی باید به عنوان کارگزار افغانستان در رابطه با کنترل ارزهای خارجی در چارچوب قوانین مربوطه عمل نماید. تمام عایدات، گزارشات، صورتهای مالی، حسابها و اطلاعات مورد نیاز باید توسط بانک مرکزی ارائه شود.

۵. عراق

ماده (۴). وظایف

۱. وظایف بانک مرکزی در دستیابی به اهداف مندرج در ماده (۳) و همان طور که در این قانون عنوان شده است، باید به شرح زیر باشد:

الف) تدوین و اجرای سیاست پولی، از جمله سیاست نرخ ارز، برای عراق طبق بند «۶».

ماده (۱۶). اختیارات و وظایف هیئت مدیره

همگام با رعایت اهداف اصلی و سایر اهداف مندرج در ماده (۳)، هیئت مدیره باید در حدودی که در این قانون تعیین شده است:

(ب) سیاستهایی را برای دستیابی به اهداف اصلی سیاست پولی، از جمله سیاست نرخ ارز، محدودیتها بر عملیات بازار باز که توسط بانک مرکزی اعمال می شود، سیاستهای مربوط به نرخهای بهره و انواع و سطوح ذخایر که بانکها ملزم به نگهداری هستند، تدوین و تنظیم نماید؛ بجز اینکه هیئت

مدیره نباید اختیار ورود به یک رژیم نرخ ارز ثابت، مانند اتحادیه پولی یا هیئت ارزی را داشته باشد (مثل اتحادیه اروپا که پول واحد یورو دارند).

۶. نیوزلند

ماده (۱۷) اختیارات وزیر در جهت‌دهی معاملات ارزی بانک در چارچوب دستورالعمل

۱. با هدف تأثیر بر نرخ ارز یا روند نرخ ارز وزیر می‌تواند با نامه مکتوبی که به بانک ارسال می‌کند جهت معاملات ارزی بانک مرکزی را در چارچوب دستورالعملی که در نامه مشخص می‌کند، تعیین نماید.
۲. تمامی معاملات ارزی بانک مرکزی باید با این جهت تعیین شده سازگار باشد.
۳. وزیر می‌تواند هر زمان که بخواهد با ارسال نامه مکتوب به بانک جهت‌دهی از قبل تعیین شده را نسخ کند یا تغییر دهد.

ماده (۱۸). اختیار وزیر مبنی بر تعیین نرخ ارز ثابت برای معاملات ارزی بانک مرکزی

۱. بنابر احکام مندرج در این ماده، وزیر می‌تواند هر زمان که بخواهد طی نامه مکتوبی که بانک مرکزی ارسال می‌کند:

الف) نرخ معاملات ارزی بانک مرکزی در قالب یک نرخ مشخص (نرخ ارز ثابت) یا به صورت بازه‌ای از نرخ‌ها تعیین نماید.

ب) نرخ معاملات ارزی بانک مرکزی را برای اشخاص یا گروهی از افرادی که توسط وزیر تعیین می‌شود، در قالب یک نرخ مشخص (نرخ ارز ثابت) یا به صورت بازه‌ای از نرخ‌ها تعیین نماید.

۲. بانک مرکزی در صورت دریافت نامه مکتوب جهت‌گیری موظف است:

۱) معاملات ارزی خود را با آن نرخ یا در بازه تعیین شده انجام دهد

۲) معاملات ارزی با اشخاص یا گروهی از افرادی که توسط وزیر تعیین شده است را، در قالب نرخ مشخص (نرخ ارز ثابت) یا به صورت بازه‌ای تعیین شده اجرا کند.

۳. وزیر می‌تواند هر زمان که بخواهد با ارسال نامه مکتوب به بانک جهت‌دهی از قبل تعیین شده موضوع این ماده را نسخ کند یا تغییر دهد.

۴. وزیر نمی‌تواند جهت‌گیری موضوع بند «۱» این ماده را اعلام کند مگر اینکه توسط نماینده ملکه و سی روز قبل از اعلام جهت‌گیری با مصوبه هیئت دولت، ملزم به صدور چنین جهت‌گیری شده باشد.

۵. وزیر موظف است این جهت‌گیری‌ها (ابلاغ و نسخ یا تغییر) را در روزنامه رسمی نیوزلند اعلام کند.

ماده (۱۹). اثر جهت‌گیری‌ها بر اهداف سیاستی

۱. این بخش به رئیس کل بانک مرکزی در صورتی که معتقد باشد که نتایج حاصل از عملکرد بانک تحت دستورالعملی (درحالی که با اهداف اقتصادی سیاست پولی ناسازگاری ندارد) با هدف دستیابی به

اهداف عملیاتی ماده (۹) این قانون ناسازگار است، امکان اثرگذاری بر جهت‌گیری‌های بخش ۱۷ یا ۱۸ این قانون را می‌دهد.

۲. رئیس کل بانک مرکزی می‌تواند در قالب نامه کتبی:

الف) به وزیر اطلاع دهد که بانک مرکزی با اجرای این دستورالعمل، قادر به رسیدن به آن اهداف سیاستی نیست

ب) تقاضای تغییر یا جایگزینی اهداف عملیاتی نماید.

۳. رئیس کل صرفاً با موافقت کمیته سیاست پولی می‌تواند چنین نامه کتبی ارسال کند.

۴. وقتی که نامه موضوع این ماده ارسال شود:

الف) دستیابی به اهداف سیاستی فعلی برای بانک و کمیته سیاست پولی ضروری نیست،

ب) وزیر موظف است تا سقف ۱ ماه پس از صدور بیانیه:

۱. با هدف تغییر یا اصلاح اهداف عملیاتی پیشنهادی ارائه کند.

۲. تغییر یا اصلاح اهداف عملیاتی را توصیه نماید.

۵. در صورت بازپس‌گیری، جهت‌گیری توسط وزیر، جزء «۴» عملیاتی نخواهد شد.

ماده (۲۰). اثر جهت‌گیری‌ها بر سیاست پولی

۱. اگر رئیس بانک مرکزی معتقد باشد ترتیب اثر بخشیدن به جهت‌گیری ماده (۱۷) یا (۱۸) این قانون

توسط بانک مرکزی، با اهداف اقتصادی سیاست پولی ناسازگار است، می‌تواند به صورت اطلاعیه کتبی به وزیر اطلاع‌رسانی نموده و به او اطلاع دهد که بانک ترتیب اثر بخشیدن به این دستورالعمل را پیشنهاد نمی‌کند.^۱

۲. رئیس کل صرفاً با موافقت کمیته سیاست پولی می‌تواند چنین نامه کتبی ارسال کند.

۳. در صورتی که اطلاعیه‌ای تحت این بخش داده شود، بانک ملزم به دنبال کردن جهت‌گیری نیست، مگر آنکه مصوبه هیئت دولت تحت ماده (۱۲) کمیته سیاست پولی را ملزم به تدوین سیاست پولی و بانک را ملزم به اجرای سیاست پولی با یک هدف اقتصادی که سازگار با جهت‌گیری باشد نماید.

۷. ژاپن

ماده (۱۵). اختیارات

۲. علاوه بر مواردی که در پاراگراف قبلی مطرح شد و موارد زیر نیز باید توسط هیئت مدیره تصمیم‌گیری شود:

۳. خرید و فروش ارزهای خارجی به‌منظور تسهیل معاملات مالی بین‌المللی که طبق پاراگراف ۳ ماده (۴۰) توسط وزیر مالیه به‌عنوان مصداق همکاری قانونی در تأمین مالی بین‌المللی تعیین شده باشد، یا

1. Advise the Minister that the MPC and the Bank do not Propose to Give Effect to the Direction

با بانک‌های مرکزی خارجی انجام شود یا مصداق معاملات مجاز در چارچوب ماده (۴۲) باشد.

ماده (۴۰). خرید و فروش ارز

۳. بانک مرکزی ژاپن هنگام خرید و فروش ارزهای خارجی به حساب خودش یا به‌عنوان یک کارگزار از طرف بانک‌های مرکزی خارجی و غیره یا نهادهای بین‌المللی برای همکاری با آنها به‌عنوان بانک مرکزی ژاپن طبق بند «۱»، باید خرید و فروش را با هدفی که وزارت مالیه تحت همکاری سازنده در حوزه مالیه بین‌الملل مشخص می‌کند، به درخواست یا با تأیید وزارت مالیه انجام دهد.

۸. ایسلند

ماده (۲۹). فهرست نرخ ارز

در تمامی روزهای معاملاتی بازار رسمی ارز، بانک مرکزی ایسلند موظف است مظنه خود در خصوص نرخ برابری مد نظر خود در برابر سایر ارزها را مشخص کند. این نرخ به‌عنوان نرخ مرجع بوده و در توافقات رسمی، دادگاه‌ها و هر توافقی است که در آن نرخ تعیین نشده است مبنا خواهد بود. بانک مرکزی می‌تواند حتی در روزهای تعطیلی بازار ارز مجاز نیز مظنه‌های قیمتی خود را اعلام نماید. در شرایط اضطراری بانک مرکزی می‌تواند اعلام مظنه خود را تعلیق نماید.

۹. مالزی

ماده (۵). اهداف و وظایف اصلی بانک

۲. وظایف اصلی بانک عبارتند از:

(ه) سیاست نرخ ارز سازگار با اصول اقتصاد^۱ را ترویج دهد.

ماده (۲۹). تفسیر ثبات مالی

برای اهداف این فصل، «ریسک ثبات مالی» به‌معنای ریسکی است که به عقیده بانک فرایند واسطه‌گری مالی شامل عملکرد منظم بازار پول و بازار ارز خارجی را مختل، یا احتمالاً مختل می‌سازد، یا اعتماد عمومی به سیستم مالی یا ثبات سیستم مالی را حتماً یا احتمالاً، تحت تأثیر قرار می‌دهد.

ماده (۴۳). قوانین، دستورالعمل‌ها و ... برای بازار پول و غیره

۱. بانک می‌تواند قوانین، مقررات، استانداردها، اصول یا دستورالعمل‌هایی را به‌منظور تنظیم، توسعه یا حفظ و یکپارچگی بازار پول، بازار ارز خارجی یا بازار مشتقات ارزی، اوراق بهادار و سایر ابزارهای مالی معامله شده در این بازارها، صادر نماید.

۲. با حفظ کلیت بخش (۱)، قوانین، مقررات، استانداردها، اصول یا دستورالعمل‌ها می‌تواند در رابطه با بازار پول، بازار ارز خارجی یا بازار برای مشتقات مربوط به ارزها، اوراق بهادار و سایر ابزارهای مالی معامله شده در این بازارها، صادر شوند، برای

الف) اطمینان از نحوه صحیح انجام معاملات در چنین بازارهایی،

ب) اعمال الزامات و وظایف برای شرکت‌کنندگان در چنین بازارهایی یا برای هر نظامی که در این زمینه تأسیس شده و عمل نماید، از جمله موارد طبق بند ۴۴ (۱)،

ج) در انتشار یا تملک، نگهداری یا واگذاری ابزارهای مالی در چنین بازارهایی.

۳. تحت شرایط و ضوابطی که بانک می‌تواند اعمال کند، بانک می‌تواند یک سازمان خود تنظیم‌کننده تأسیس شده برای بازار ارز خارجی یا بازار مشتقات مربوط به ارزها، اوراق بهادار و سایر ابزارهای مالی معامله شده در این بازارها، ایجاد کند؛ به‌منظور

الف) ترویج قاعده و قانون، توسعه و نگهداری شرایط کارکرد صحیح یا یکپارچگی چنین بازارهایی،

ب) ارائه کمک به‌طوری که بانک در اجرای اختیارات خود تحت بند «۱» همین قانون (که در بالا ذکر شد) و یا اعمال چنین اختیاری از طرف بانک، می‌تواند مشخص نماید.

۴. ایجاد نهاد اشاره شده در بند «۳» بالا باید در روزنامه رسمی منتشر می‌شود.

۵. بانک باید با مقامات نظارتی مالزی به‌منظور ایجاد هماهنگی در تنظیم مشتقات یا ابزارهای مالی در بازار پول که تحت نظارت و یا مقامات نظارتی قرار دارند، هماهنگی نماید.

ماده (۶۶). رژیم و سیاست نرخ ارز برای رینگت

۱. رژیم نرخ ارز برای رینگت (پول ملی مالزی) باید توسط وزیر براساس توصیه بانک مرکزی مشخص شود.

۲. بانک باید به‌طور مستقل عملیات ارز خارجی را برای عملکرد کارآمد و مؤثر رژیم نرخ ارز و بازار ارز خارجی، اجرایی نماید.

۱۰. ترکیه

ماده (۴). وظایف و اختیارات

وظایف و اختیارات اصلی بانک به‌شرح زیر است:

اقدامات لازم را برای موارد زیر انجام دهد:

۱. حفظ ارزش داخلی و بین‌المللی لیر ترکیه،

۲. ایجاد رژیم ارزی جهت تعیین برابری لیر ترکیه در مقابل طلا و واحد پولی خارجی با کمک و

همراهی دولت،

۳. انجام خرید و فروش آنی و آتی ارز و اسکناس خارجی، سواب ارز و سایر مشقات مالی جهت

هدایت ارزش لیر در مقابل ارزهای خارجیبه میزان ارزش هدفگذاری شده.

ماده (۲۲ الف). کمیته سیاست پولی

کمیته سیاست پولی باید وظایف و اختیارات زیر را داشته باشد:

د) اقدامات لازم را برای حفظ ارزش داخلی و بین‌المللی لیر ترکیه و همچنین ایجاد رژیم ارزی جهت تعیین برابری لیر ترکیه در مقابل طلا و واحد پولی خارجی با کمک و همکاری دولت انجام دهد.

ماده (۳۹). موضوعات مربوط به ثبات ارزش پول

قیمت خرید و فروش طلا و ارز که طبق ماده (۴) توسط هیئت مدیره تعیین شده و همچنین تصمیمات اتخاذ شده توسط کمیته طبق پاراگراف ۳ و ۵ ماده (۲۲) باید در روزنامه‌های رسمی منتشر شود.

ماده (۵۳). عملیات مربوط به طلا و ارز خارجی

بانک در چارچوب سیاست پولی خود جهت تعیین ارزش لیر در برابر سایر واحدهای پولی، می‌تواند معاملاتی مثل خرید و فروش آنی و آتی ارز و اسکناس خارجی، سوآپ ارز و سایر معاملات مشتقه را انجام دهد، مشروط بر اینکه شرایط مربوط به آنها را از پیش تعیین نماید.

۱۱. شیلی

ماده (۴۴). نرخ ارز در بازار رسمی ارز باید به صورت آزاد و طبق توافق بین طرفین تعیین شود. بانک موظف است به صورت روزانه نرخ ارزهای خارجی پذیرفته شده در بازار ارزهای بین‌المللی را براساس معاملات انجام شده در بازار رسمی ارز در روز تجاری قبل و در صورت امکان براساس گزارشاتی که از بازارهای خارجی دریافت می‌کند، اعلام کند.

۱۲. نروژ**بخش ۲-۳- ذخایر ارز خارجی رسمی**

بانک مرکزی باید میزان ذخایر ارز خارجی رسمی و اینکه چگونه سرمایه‌گذاری شود را تعیین کند. این ذخایر باید برای دنبال کردن اهداف بانک مرکزی و ایفای تعهدات بین‌المللی کافی باشند.

۱۳. آمریکا**بخش ۱۴- عملیات بازار باز**

اختیارات- هریک از بانک‌های رزرو فدرال اختیارات زیر را دارند:

الف) معامله یا وام‌دهی طلا

معامله سکه یا شمش طلا در داخل و خارج، پرداخت وام با سکه یا شمش طلا، معامله اسکناس بانک مرکزی در عوض طلا، سکه طلا یا گواهی طلا، قرارداد وام سکه یا شمش طلا با دریافت عنداللزوم اوراق قرضه ایالات متحده یا سایر اوراق بهادار که بانک‌های رزرو فدرال مجاز به نگهداری هستند. (ه) ایجاد حساب با سایر بانک‌های رزرو فدرال با مقاصد مبادله‌ای و با دستور و تحت نظر و مقررات هیئت مدیره بانک مرکزی؛

افتتاح و نگهداری حساب در کشورهای خارجی؛ انتصاب نماینده؛ ایجاد نهادهای عامل^۱ در کشورهای که مقاصد مناسبی برای خرید فروش و جمع آوری اسناد تجاری به‌شمار می‌روند؛

خرید و فروش یا یا بدون مجوز اسناد تجاری برآمده از معاملات تجاری که بیش از ۹۰ روز به واخواهی آنها باقی نمانده از طریق نمایندگان یا نهادهای مربوطه؛

افتتاح حساب برای نمایندگان، نهادهای عامل بانک مرکزی، بانک‌ها یا بانکداران خارجی و یا دولت‌های خارجی موضوع بخش ۲۵ (ب) این قانون، با مجوز هیئت مدیره بانک مرکزی در صورتی که با مجوز هیئت مدیره هر یک از بانک‌های رزرو فدرال افتتاح حساب برای نمایندگان و سایر اشخاص موضوع جمله قبل را انجام دادند مابقی بانک‌های رزرو نیز امکان افتتاح حساب برای اشخاص مذکور را خواهند داشت. هرگونه تراکنش موضوع این ماده باید ذیل قواعد و مقررات هیئت مدیره انجام شود.

ز) هیئت مدیره بانک مرکزی موظف است بر تمامی روابط و تراکنش‌های بانک‌های رزرو فدرال با هر بانک یا بانکدار خارجی، یا هر گروه از بانک‌ها یا بانکداران خارجی اعمال نظارت کند و تمامی روابط و تراکنش‌ها مذکور باید براساس قواعد و مقررات، شرایط و محدودیت‌های وضع شده توسط هیئت مدیره انجام شوند. هیچ‌یک از کارمندان یا نمایندگان هیچ‌یک از بانک‌های رزرو فدرال حق انجام مذاکره با کارمندان یا نمایندگان هیچ‌یک از بانک‌های خارجی را بدون دریافت مجوز از هیئت مدیره بانک مرکزی ندارد.

هیئت مدیره بانک مرکزی به صلاحدید خود حق دارد به‌وسیله نماینده یا نمایندگانی که تعیین می‌کند در هر مذاکره یا همایشی حاضر شود.

گزارش جامعی از همایش یا مذاکره و یافته‌ها و توافقات حاصله یا معاملات مورد توافق و سایر مفاد مطرح شده در همایش یا مذاکره باید توسط یک مقام رسمی هر بانک رزرو فدرال که در همایش یا مذاکره شرکت کرده به‌صورت مکتوب درآمده و به هیئت مدیره بانک مرکزی ارائه شود.

۱۴. چین

ماده (۴). بانک خلق چین باید وظایف و مسئولیت‌های زیر را انجام دهد:

۵. مدیریت مقررات‌گذاری و نظارت بر بازار بین بانکی ارز خارجی

۶. مقررات‌گذاری بازار طلا

۷. نگاه‌داری و مدیریت ارز خارجی و ذخایر طلای دولت

ماده (۵). بانک خلق چین موظف است تصمیمات خود در خصوص حجم پول سالانه، نرخ بهره، نرخ‌های ارز و سایر موارد تعیین شده توسط دولت را برای اخذ موافقت به دولت ارسال نماید و این تصمیمات را اجرا نماید.

بانک خلق چین باید در مواردی غیر از آنچه در پاراگراف قبل ذکر شد، تصمیمات خود را اجرا کند و برای بایگانی آن را در اختیار دولت قرار دهد.

ص) قوانین کشورها در زمینه نگهداری ذخایر رسمی بین‌المللی

۱. ارمنستان

ماده (۵). اهداف بانک مرکزی

۲. بانک مرکزی در انجام اهدافی که در این قانون تصریح شده است، موظف است که:^۱
(و) ذخایر بین‌المللی جمهوری ارمنستان را تملک، استفاده و واگذار کند.

ماده (۵۲). ذخایر بین‌المللی جمهوری ارمنستان

۱. بانک مرکزی باید در ترازنامه‌اش ذخایر بین‌المللی جمهوری ارمنستان را ثبت کند، این ذخایر می‌تواند شامل دارایی‌های زیر باشد:

الف) سکه‌ها و شمش‌های استاندارد شده طلا و سایر فلزات گرانبها،

ب) ارز خارجی به صورت اسکناس و مسکوک (شامل سکه‌های یادبود) و همچنین سپرده‌های دیداری و مدت‌دار، گواهی سپرده و توافقی‌نامه‌های بازخرید با بانک‌های مرکزی و یا بانک‌های تجاری ممتاز خارجی،

ج) سایر ذخایر، شامل حق‌های برداشت مخصوص (SDRs) در صندوق بین‌المللی پول،

د) قراردادهای آتی، سوآپ و سایر مشتقات،

ه) اوراق قرضه با نرخ بهره ثابت یا شناور و اوراق بهادار با پشتوانه رهنی، منتشر شده توسط دولت‌های خارجی، بانک‌های مرکزی خارجی، کارگزاری‌ها که تعهدات آنها به صورت مستقیم یا غیرمستقیم توسط دولت‌ها تضمین شده، یا سازمان‌های مالی بین‌المللی.

۲. معیار اصلی برای تخصیص ذخایر بین‌المللی باید امنیت و درجه نقدشوندگی منابع تخصیص یافته باشد. بانک مرکزی باید تلاش کند تا ذخایر بین‌المللی را در سطحی حفظ کند که برای اجرای سیاست پولی کافی بوده و ایفای تعهدات بین‌المللی جمهوری ارمنستان را تضمین می‌کند.

۳. بانک مرکزی باید یک بار در هر فصل، وضعیت و ساختار ذخایر بین‌المللی را به دولت گزارش کند و آن را برای عموم منتشر کند. اگر ذخایر بین‌المللی جمهوری ارمنستان در حال کاهش باشد، یا از نظر بانک مرکزی تا حدی گرایش به کاهش داشته باشد که اجرای سیاست‌های پولی و سیاست در مورد ارزهای خارجی را به خطر اندازد، بانک مرکزی باید اطلاعات ویژه در مورد وضعیت ذخایر بین‌المللی و عللی که ذخایر را دچار کاهش کرده یا می‌تواند بکند و اقدامات اصلاحی که لازم است انجام پذیرند را به دولت گزارش کند و موارد فوق را به اطلاع نخست‌وزیر و رئیس مجلس ارمنستان برساند.

۲. آذربایجان

ماده (۵). وظایف بانک مرکزی

۵-۰. بانک مرکزی برای دستیابی به اهدافش باید:

۵-۰-۵. ذخایر بین‌المللی طلا و ارزی خارجی را نگهداری و مدیریت کند.

ماده (۲۲). اختیارات هیئت مدیره بانک مرکزی

۲۲-۰. هیئت مدیره بانک مرکزی باید:

۲۲-۰-۸. قواعد نگهداری و استراتژی مدیریت ذخایر بین‌المللی طلا و ارزهای خارجی را تعیین کند.

ماده (۴۲). ذخایر بین‌المللی طلا-ارزهای خارجی

۴۲-۱. بانک مرکزی باید در چارچوب استراتژی تعیین شده توسط هیئت مدیره، ذخایر طلا-ارزهای خارجی را با هدف اجرای سیاست پولی کشور و حل و فصل به موقع تعهدات بین‌المللی نگهداری و مدیریت کند.

۴۲-۲. بانک مرکزی باید در چارچوب استراتژی و مقررات تعیین شده توسط هیئت مدیره، ذخایر طلا-ارزهای خارجی تشکیل یافته از دارایی‌های زیر را نگهداری و مدیریت کند:

۴۲-۲-۱. طلا، سایر فلزات و سنگ‌های گرانبها،

۴۲-۲-۲. ارزهای فیزیکی خارجی به شکل اسکناس یا مسکوک،

۴۲-۲-۳. ذخایر ارزهای خارجی بانک مرکزی در حساب‌های بانک‌های مرکزی کشورهای خارجی یا سایر مؤسسات مالی،

۴۲-۲-۴. حقوق^۱ برداشت مخصوص صندوق بین‌المللی پول و وضع اندوخته در صندوق بین‌المللی پول،

۴۲-۲-۵. اوراق بهادار بدهی منتشر شده یا گرو گذاشته شده توسط کشورهای خارجی، بانک‌های مرکزی خارجی یا مؤسسات مالی بین‌المللی،

۴۲-۲-۶. سایر دارایی‌های ذخیره‌ای که به صورت بین‌المللی مورد پذیرش قرار گرفته باشند،

۴۲-۳. بانک مرکزی می‌تواند خدمات مؤسسات مالی متخصص در مدیریت ذخایر طلا-ارزهای خارجی را در چارچوب استراتژی تعیین شده توسط هیئت مدیره به استخدام در آورد.

۴۲-۴. در موارد کاهش ذخایر طلا-ارزهای خارجی به سطحی که به عقیده بانک مرکزی برای اجرای سیاست‌های پولی، انجام بموقع تعهدات بین‌المللی دولت، تهدیدآمیز است یا چنین احتمالی وجود دارد، بانک مرکزی باید یک گزارش در مورد وضعیت ذخایر طلا-ارزهای خارجی به همراه پیشنهادات لازم را به مقامات اجرایی مربوطه ارسال کند و پیش از ارائه پیشنهاد دلایل ایجاد کاهش یا احتمال کاهش در ذخایر را نشان دهد.

ماده (۴۳). اطلاعات در مورد ذخایر بین‌المللی طلا و ارزهای خارجی

بانک مرکزی باید به صورت دوره‌ای و حداقل به میزان یکبار در هر فصل، مقدار کل ذخایر بین‌المللی طلا و ارزهای خارجی را از طریق رسانه‌ها به اطلاع عموم برساند.

۳. گرجستان

ماده (۳). اهداف و وظایف بانک مرکزی

۳. وظایف بانک مرکزی به شرح زیر است:

(د) تملک، نگهداری و واگذاری ذخایر بین‌المللی.

ماده (۹). اختیارات هیئت مدیره بانک مرکزی

(الف) اصول کلیدی مدیریت و واگذاری ذخایر بین‌المللی را بررسی و تصویب کند،

(ب) فرایند تعیین نرخ رسمی تبدیل پول ملی به ارزهای خارجی را معین کند.

ماده (۴۰). ذخایر بین‌المللی رسمی

۱. بانک مرکزی موظف است ذخایر رسمی بین‌المللی را تملک، نگهداری و مدیریت کند که می‌تواند از دارایی‌های زیر تشکیل شده باشد:

(الف) طلای پولی،^۱

(ب) ارز خارجی به شکل سکه و اسکناس،

(ج) ارزهای خارجی در حساب‌های بانکی کشورهای خارجی،

(د) حقوق برداشت مخصوص ناظر به وام‌ها و اندوخته‌های صندوق بین‌المللی پول،

(ه) بروات و گواهی سپرده‌های قابل پرداخت بر حسب ارزهای خارجی،

(و) اوراق بدهی منتشر شده توسط کشورهای خارجی، بانک‌های مرکزی، سازمان‌های مالی بین‌المللی

و شرکت‌های خصوصی،

(ز) ابزارهای مالی مشتقه و توافقات خرید اوراق بهادار که بر حسب ارزهای خارجی بوده و در موقعیت

بازخريد به ارز خارجی بازپرداخت می‌شوند،

(ح) هرگونه ذخایر مالی بین‌المللی دیگر که به‌طور جهانی شناخته شده باشند.

۲. بانک مرکزی با هدف انجام وظیفه مدیریت ذخایر رسمی بین‌المللی، باید مجاز به استقراض ارز خارجی

از طرف خودش با سررسید حداکثر یک‌ساله و تضمین شده توسط دارایی‌های موجود در ذخایر بین‌المللی

باشد یا باید مجاز به ورود به توافقات برای انتقال مالکیت/قرض‌دهی اوراق بهادار با شرط بازخريد آتی

(معاملات با قرارداد بازخريد) گردد.

۴. افغانستان

ماده (۷۲). ذخایر بین‌المللی

- ۱-۲۷. بانک مرکزی، ذخایر ارزی کشور را که متشکل از تمام یا قسمتی از دارایی‌های ذیل است، نگهداری می‌کند:
۱. طلا، سنگ‌های گرانبها و سایر فلزات قیمتی،
 ۲. اسکناس و مسکوک بر حسب ارزهای بین‌المللی که به راحتی قابل تبدیل به سایر ارزها باشند.
 ۳. تراز اعتباری^۱ موجود در حساب‌های بانک مرکزی که به راحتی قابل تبدیل باشند و در بانک‌های مرکزی خارجی یا سایر مؤسسات نگهداری می‌شوند.
 ۴. مجموع حق برداشت مخصوص از صندوق بین‌المللی پول که توسط دولت نگهداری می‌شود.
 ۵. بروات، سفته‌ها، اسناد سپرده، اوراق بهادار، و سایر اوراق قرضه که به راحتی قابل تبدیل باشد.
 ۶. قرارداد خرید یا بازخرید، قرارداد سوآپ ارزی بانک مرکزی که توسط بانک‌های مرکزی خارجی یا سازمان‌های مالی بین‌المللی ضمانت شده، یا هر قرارداد آتی یا اختیار معامله و سایر قراردادهایی که به بانک مرکزی حق دریافت ارز قابل تبدیل خارجی را می‌دهد.
- ۲-۲۷. بانک مرکزی مکلف است ذخیره بین‌المللی اش را به میزانی نگه دارد که برای اجرای سیاست‌های پولی و سیاست‌های نرخ ارز و تسویه معاملات بین‌المللی افغانستان کفایت نماید.
- ۳-۲۷. در صورتی که ذخایر بین‌المللی مندرج در بند «۲» این ماده، طوری تقلیل یابد یا در خطر کاهش باشد که سیاست‌های پولی و ارزی یا تسویه بین‌المللی کشور را کفایت نکند، بانک مرکزی موظف است تدابیر اصلاحی را در نظر گرفته و گزارش وضعیت فعلی و علل ایجاد یا احتمال ایجاد آن را همراه با پیشنهاد راه‌حل‌های مؤثر بهبود وضعیت به شورای وزیران ارائه نماید.
- ۴-۲۷. بانک مرکزی مکلف است تا زمانی که از نظر بانک سطح ذخایر به میزان عادی برگشته است، به اقدامات اصلاحی ادامه داده و گزارشات و پیشنهادات لازم را ارائه دهد.

ماده (۷۳). دریافت، نگهداری و انتقال ذخایر ارزی بین‌المللی

بانک مرکزی طبق احکام مندرج در قانون بانکداری می‌تواند اقدامات لازم را به منظور دریافت، نگهداری و واگذاری ذخایر بین‌المللی مندرج در بند «۱» ماده (۷۲) این قانون انجام داده و طبق تجربه‌های موفق بین‌المللی آن را اداره نماید.

ماده (۷۴). محدودیت‌ها بر بدهی‌های ارزی

بانک مرکزی نباید اجازه افزایش بدهی‌های ارزی خود یا بدهی‌های قابل پرداخت به ارز خارجی را دهد، به طوری که در اثر این افزایش، مجموع این بدهی‌ها معادل بیش از ۵۰ درصد مجموع سرمایه پرداخت شده و ذخایر ارزی اش شود.

ماده (۷۵). صرافان (معامله‌گران) ارز

- ۱-۷۵. صرافی‌ها و معامله‌گران خارجی ارز باید از بانک مرکزی مجوز دریافت کنند.
- ۲-۷۵. شیوه اعطاء، ثبت، رد و لغو مجوز طبق مقررات مربوط تنظیم می‌گردد.
- ۳-۷۵. اشخاص زیر از حکم مندرج در بند «۱» این ماده مستثنا هستند:
 ۱. بانک مرکزی،
 ۲. بانک‌ها،
 ۳. اشخاص خاص بنا بر ماهیت، اندازه، موقعیت داد و ستد یا نوع مشتریانشان.
- ۴-۷۵. معافیت‌هایی که به اشخاص بخش «ج» بند «۳» اعطا می‌گردد، مشروط یا از نظر زمانی محدود یا جزئی بوده و خدماتی که توسط آنها ارائه می‌شود یا ارائه نمی‌شود باید در بانک مرکزی فهرست شود.
- ۵-۷۵. صرافی‌ها و معامله‌گران خارجی ارز مکلفند قوانین، مقررات، قواعد و دستورالعمل‌های بانک مرکزی را به‌طور کامل و به‌خصوص در موارد زیر رعایت نمایند:
 ۱. گزارش معاملاتی که ارزش آن از میزان حداقل تعیین شده در مقررات بانک مرکزی تجاوز کند به شعبه یا اداره مربوطه،
 ۲. جمع‌آوری اطلاعات در مورد مشتریان و ثبت و نگهداری آن،
 ۳. ارائه اطلاعات در مورد مشتریان، مدیریت، نحوه اداره، معاملات و وضعیت مالی خود، طبق شرایط پیش‌بینی شده در مقررات مربوطه بانک مرکزی.
- ۶-۷۵. بانک مرکزی می‌تواند مجوز فعالیت و ثبت صرافان ارزی را در صورتی که از احکام این قانون یا سایر مقررات بانک مرکزی تخلف ورزند، یا مرتکب جرم شوند، لغو نماید.

۵. عراق

ماده (۴). وظایف

۱. وظایف بانک مرکزی در دستیابی به اهداف مندرج در ماده (۳) و همان‌طور که در این قانون عنوان شده است، باید به شرح زیر باشد:
 - ب) نگهداری و مدیریت تمام ذخایر رسمی خارجی عراق، به‌غیر از ترازهای بسته نشده دولت،^۱ طبق ماده (۲۷) این قانون،
 - ج) نگه داشتن طلا و مدیریت ذخایر طلای دولتی.

ماده (۲۷). مدیریت ذخایر رسمی خارجی

بانک مرکزی باید معاملات دارایی‌های خارجی را انجام دهد و مدیریت تمامی ذخایر رسمی خارجی دولت سازگار با بهترین تجربه‌های بین‌المللی و با توجه به اهداف سیاست پولی برعهده گیرد. هیئت مدیره می‌تواند چنین ذخایری را در هر یک یا همه دارایی‌های زیر سرمایه‌گذاری کند:

الف) ذخایر طلا که در بانک مرکزی نگهداری می‌شود،

ب) اسکناس و مسکوک ارزهای خارجی که به‌طور معمول برای انجام پرداخت‌های بین‌المللی در حساب بانک مرکزی نگه داشته می‌شود،

ج) اعتباراتی که به‌صورت دیداری و یا در کوتاه‌مدت در ارزهای خارجی قابل پرداخت بوده و معمولاً در پرداخت‌های بین‌المللی مورد استفاده قرار می‌گیرند و در حساب‌های بانک مرکزی نگهداری می‌شوند، یا اعتباراتی که به طرق دیگر در قراردادهای بازرگانی بانک‌های مرکزی خارجی، سازمان‌های مالی بین‌المللی و یا بانک‌های بین‌المللی عمده، آن‌گونه که توسط هیئت مدیره تعیین شده، سرمایه‌گذاری شده‌اند،

د) حقوق برداشت که در حساب عراق در صندوق بین‌المللی پول نگهداری می‌شود،

ه) ذخایر عراق در صندوق بین‌المللی پول،

ز) هرگونه اوراق بدهی دولتها و بانک‌های مرکزی خارجی و یا نهادهای بین‌المللی که به‌راحتی بتوان آنها را در بازار به پول تبدیل کرد. به‌نحوی که این اوراق با پول خارجی ای بازپرداخت شوند که معمولاً در تسویه‌های بین‌المللی مورد استفاده قرار می‌گیرد و در بانک مرکزی عراق یا حساب بانک مرکزی عراق نگهداری می‌شوند.

۶. نیوزلند**ماده (۲۴). ذخایر خارجی**

۱. وزیر باید، به‌صورت مداوم با مشورت بانک، سطح یا سطوحی را تعیین نماید که ذخایر خارجی باید در آن یا بین آن سطوح، حفظ و نگهداری شوند تا بانک قادر به اجرای اختیارات اعطا شده تحت این قانون باشد.

۲. بانک باید ذخایر خارجی را در همان سطح یا بین آن سطوح حفظ و نگهداری نماید.

۷. ژاپن**ماده (۱۵). اختیارات**

۲. علاوه بر مواردی که در بند پیشین به‌عنوان مسائلی مطرح شده که هیئت مدیره باید در مورد آنها تصمیم بگیرد، در مورد موارد زیر نیز باید هیئت مدیره تصمیم اتخاذ کند:

ج) انجام خرید و فروش ارزهای خارجی برای تسهیل خرید و فروش‌های مالی بین‌المللی که طبق ماده (۴۰)، بند «۳»، وزارت دارایی آنها را تحت عنوان همکاری سازنده در حوزه مالیه بین‌الملل تشخیص دهد. همچنین، آغاز معاملات با یک بانک مرکزی خارجی و غیره (تصریح شده در ماده (۴۱) همین قانون).

۸. ایسلند

ماده (۳). اداره بانک مرکزی

تصمیم‌گیری در خصوص مدیریت ذخایر بین‌المللی موضوع ماده (۳۰) این قانون و اعطای وام به مؤسسات اعتباری دارای مشکل نقدینگی موضوع پاراگراف ۲ ماده (۱۹) این قانون توسط رئیس کل و قائم‌مقام‌های بانک مرکزی در جلسه‌ای با فراخوانی رئیس کل اتخاذ می‌شود.

ماده (۳۰). ذخایر بین‌المللی

بانک مرکزی ایسلند موظف است در سطحی متناسب با اهداف و نقش بانک مرکزی ذخایر بین‌المللی را نگهداری کند. رئیس و نواب رئیس موظفند در خصوص فرایند نگهداری ذخایر قواعدی را تنظیم کنند. بانک مرکزی مجاز است به منظور افزایش ذخایر بین‌المللی استقراض نماید. همچنین می‌تواند به منظور تقویت ذخایر ارزی با سایر بانک‌های مرکزی یا بانک‌های بین‌المللی یا مؤسسات اعتباری همکاری داشته باشد.

۹. مالزی

ماده (۵). اهداف و وظایف اصلی بانک

۲. وظایف اصلی بانک عبارتند از:

ز) نگهداری و مدیریت ذخایر خارجی مالزی.

ماده (۶۷). وظیفه بانک در نگهداری و مدیریت ذخایر خارجی

۱. این امر باید وظیفه بانک باشد که در هر زمان به منظور تأمین اهداف و انجام وظایف خود تحت این قانون و حفظ اعتماد عمومی، ذخایر خارجی را نگهداری و مدیریت نماید.
۲. با توجه به بند «۶۸»، ذخایر خارجی که تحت بند «۱» نگهداری و مدیریت می‌شوند باید از موارد زیر باشد:

الف) طلا و سایر فلزات گرانبها،

ب) ارز خارجی،

ج) اوراق بهادار متعلق به یا تضمین شده توسط:

۱. دولت‌ها یا نهادهای مربوط به این دولت‌ها،

۲. مؤسسات مالی بین‌المللی.

(د) هرگونه منابع نهادهای بین‌المللی که سریعاً قابل برداشت باشد،
(ه) بروات،

(و) سایر اوراق بهادار یا دیگر ابزارهای مالی شامل مشتقات.

ماده (۶۸). سیاست‌ها و دستورالعمل‌هایی برای ذخایر خارجی

بانک باید ذخایر خارجی را براساس سیاست‌ها و دستورالعمل‌های تعیین شده توسط هیئت مدیره
نگهداری و مدیریت نماید.

۱۰. ترکیه

ماده (۴). وظایف و اختیارات اصلی بانک

وظایف و اختیارات اصلی بانک به شرح زیر است:
(ه) مدیریت ذخایر ارزی و طلای کشور.

ماده (۵۳) ب)

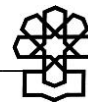
بانک باید ذخایر طلا و ارز خارجی کشور را با اهداف و شیوه‌های سیاست پولی مدیریت کند. بانک با این
هدف و طبق شرایط و ضوابط تعیین شده توسط آن باید همه نوع فعالیت‌های بانکی در بازار داخلی و
بین‌المللی را از جمله فعالیت در بازار نقد و آتی طلا، ارز، اوراق قرضه و سایر محصولات مشتقه و همچنین
عملیات قرض‌دهی و وام، به ترتیب با اولویت‌های امن بودن،^۱ نقدشوندگی و میزان عایدی انجام دهد.

۱۱. شیلی

ماده (۳۸)

بانک نسبت به معاملات بین‌المللی، اختیارات زیر را دارد:

۷. حفظ، مدیریت و واگذاری ذخایر بین‌المللی خود، در داخل و خارج از کشور. این ذخایر شامل
ارزهای خارجی، طلا یا اوراق بدهی، سهام و یا سایر اسناد تجاری منتشر یا ضمانت شده توسط کشورهای
خارجی، بانک‌های مرکزی یا مؤسسات بانکی خارجی یا نهادهای مالی بین‌المللی می‌شود. بانک می‌تواند
از این ذخایر به‌عنوان ضمانت اجرای تعهداتش استفاده کند.

۱۲. نروژ

بخش ۳-۲. ذخایر ارز خارجی رسمی

بانک مرکزی باید میزان ذخایر ارز خارجی رسمی و اینکه چگونه سرمایه‌گذاری شود را تعیین کند. این ذخایر باید برای دنبال کردن اهداف بانک مرکزی و ایفای تعهدات بین‌المللی کافی باشند.

۱۳. آمریکا

حکمی یافت نشد.

۱۴. چین

ماده (۴). بانک خلق چین باید وظایف و مسئولیت‌های زیر را انجام دهد:

۵. مدیریت مقررات‌گذاری و نظارت بر بازار بین‌بانکی ارز خارجی

۶. مقررات‌گذاری بازار طلا

۷. نگهداری و مدیریت ارز خارجی و ذخایر طلای دولت

(ق) قوانین کشورها در زمینه معاملات مجاز ارزی

۱. ارمنستان

ماده (۹). عملیات سپرده و اعتبار

۱. بانک مرکزی می‌تواند سپرده‌های دیداری یا سپرده‌های مدت‌دار را بر حسب پول داخلی (درام) یا پول خارجی قبول کند یا ممکن است دارایی‌های فیزیکی را منحصرأً برای نهادهای دولتی جمهوری ارمنستان و بانک‌ها، بانک‌های مرکزی و سایر بانک‌های کشورهای خارجی، سازمان‌های مالی و اعتباری بین‌المللی و در برخی موارد منحصر به فرد و با تصمیم هیئت مدیره بانک مرکزی از سایر نهادها به‌عنوان سپرده نگهداری کند و ممکن است با رضایت و اختیار آنها این سپرده‌ها و دارایی‌های فیزیکی را تملک و استفاده کند.

۲. بانک مرکزی برای دستیابی به اهدافش می‌تواند از سازمان‌های بین‌المللی خارجی همچنین از دولت‌ها، بانک‌های مرکزی خارجی و سایر بانک‌های توسعه‌یافته سایر کشورها قرض یا وام بگیرد.

ماده (۴۸). بانک مرکزی به‌عنوان معامله‌گر ارز

۱. بانک مرکزی باید معامله‌گر در بازار ارز جمهوری ارمنستان باشد و همچنین باید نسبت به اجرای سیاست‌های ارزی اقدام نماید.

۲. در چارچوب این قانون، بانک مرکزی می‌تواند بیانیه صادر نماید و در مورد سیاست‌های ارزی که اجرا می‌کند اطلاعات ارائه کند.

۲. آذربایجان

ماده (۳۰). معاملات بازار باز

۱-۳۰. بانک مرکزی باید در عملیات خرید و فروش زیر شرکت کند:

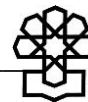
۳-۱-۳۰. خرید و فروش یا سایر مبادلات با ارزهای خارجی.

ماده (۵۴). تراکنش‌ها و عملیات بانک مرکزی

۱-۵۴. بانک مرکزی برای دست یافتن به اهدافش، باید اختیار انجام عملیات زیر را با نهادهای اعتباری داخلی و خارجی داشته باشد:

۱-۱-۵۴. کسب، فروش و ذخیره کردن چک‌ها، اسکناس‌ها، فلزات گرانبها و سنگ‌های گرانبها و اقلام ساخته شده گرانبها از آنها

۲-۱-۵۴. کسب و فروش ارزهای خارجی، همچنین حواله‌های ارزی و تعهدات پرداخت بر حسب پول‌های خارجی.

۳. گرجستان

ماده (۴۰). ذخایر بین‌المللی رسمی

۱. بانک مرکزی موظف است ذخایر رسمی بین‌المللی را تملک، نگهداری و مدیریت کند که می‌تواند از دارایی‌های زیر تشکیل شده باشد:

الف) طلای پولی،^۱

ب) ارز خارجی به شکل سکه و اسکناس،

ج) ارزهای خارجی در حساب‌های بانکی کشورهای خارجی،

د) حقوق برداشت مخصوص ناظر به وام‌ها و اندوخته‌های صندوق بین‌المللی پول،

ه) بروات و گواهی سپرده‌های قابل پرداخت بر حسب ارزهای خارجی،

و) اوراق بدهی منتشرشده توسط کشورهای خارجی، بانک‌های مرکزی، سازمان‌های مالی بین‌المللی

و شرکت‌های خصوصی،

ز) ابزارهای مالی مشتقه و توافقات خرید اوراق بهادار که بر حسب ارزهای خارجی بوده و در موقعیت

بازخريد به ارز خارجی بازپرداخت می‌شوند.

ح) هرگونه ذخایر مالی بین‌المللی دیگر که به‌طور جهانی شناخته شده باشند.

۲. بانک مرکزی با هدف انجام وظیفه مدیریت ذخایر رسمی بین‌المللی، باید مجاز به استقراض ارز خارجی

از طرف خودش با سررسید حداکثر یک‌ساله و تضمین شده توسط دارایی‌های موجود در ذخایر بین‌المللی

باشد یا باید مجاز به ورود به توافقات برای انتقال مالکیت/قرض‌دهی اوراق بهادار با شرط بازخريد آتی

(معاملات با قرارداد بازخريد) گردد.

۴. افغانستان

ماده (۷۰). مسئولیت‌های بانک مرکزی

بانک مرکزی در ارتباط با امور زیر مسئول است:

۱-۷۰. وضع مقررات، دستورالعمل‌ها یا رهنمودهای لازم برای اجرای سیاستگذاری نرخ ارز و عملیات

بازار ارز در کشور،

۲-۷۰. ثبت و صدور جواز و نظارت و تنظیم امور مربوط به صرافان، بانک‌ها و سایر مؤسسات مالی

طبق ماده (۷۷) این قانون.

۳-۷۰. تعیین محدودیت‌ها راجع به وضعیت ذخایر ارزی خارجی و معامله‌گران ارزهای خارجی و بانک‌ها.

۴-۷۰. برگزاری و سازماندهی حراج ارز.

۵-۷۰. اداره و نگهداری ذخایر بین‌المللی افغانستان.

ماده (۷۱). تسویه‌ها و پرداخت‌های بین‌المللی

بانک مرکزی می‌تواند برای خود و یا به نمایندگی از طرف دولت با نهادهای تسویه بین‌المللی دولتی و خصوصی توافق‌نامه مربوط به تسویه و عملیات پرداخت منعقد نماید.

۵. عراق

مستقل از موارد مذکور در بخش‌های دیگر، احکام مرتبطی در قانون بانک مرکزی عراق یافت نشد.

۶. نیوزلند

ماده (۱۶) معاملات ارز خارجی بانک مرکزی

با هدف انجام وظایف و تحقق مأموریت‌ها، بانک مرکزی می‌تواند به نحوی که فکر می‌کند مناسب است، در چارچوب قوانین و تحت شرایطی معاملات ارز خارجی انجام دهد:

الف) با هر فردی از جمله دولت،

ب) به نیابت از هرکسی از جمله دولت.

ماده (۲۱). سود و زیان مبادلات ارزهای خارجی

۱. بانک باید سود حاصل از انجام هرگونه مبادلات ارزهای خارجی را، تحت مواد (۱۷) و (۱۸) این قانون، به حساب دولت واریز نماید.

۲. وزیر باید بدون تخصیص اضافی، مبلغ زیان هرگونه مبادلات ارز خارجی (محقق شده یا نشده) را که بانک تحت مواد (۱۷) و (۱۸) از این قانون انجام داده را از حساب‌های دولت به بانک مرکزی بپردازد.

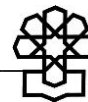
ماده (۲۲). تعلیق موقت مبادله با ارزهای خارجی

۱. اگر رئیس بانک مرکزی اطمینان حاصل کند که باید از اختلال و بی‌نظمی در بازار معاملات ارزهای خارجی جلوگیری شود، می‌تواند در صورت نیاز، با ارسال اطلاعیه کتبی به تمام بانک‌های ثبت شده، دستور دهد که با توجه به استثنائات مشخص شده در اطلاعیه، هیچ بانک ثبت شده‌ای تا زمانی که اطلاعیه دیگری صادر شود، نباید هیچ‌گونه مبادله ارزهای خارجی یا صرفاً ارزهای خارجی مشخص شده در اطلاعیه، انجام دهد؛ مگر با مجوز جداگانه داده شده به بانک.

۲. رئیس باید، در اسرع وقت ممکن، به صورت کتبی به وزیر در مورد اعمال اختیار اعطا شده در بند «۱» این بخش اطلاع‌رسانی نماید.

۳. هر اطلاعیه تحت بند «۱» این بخش با برجاست تا زمانی که فسخ شود با:

الف) با مصوبه هیئت دولت،

ب) با اطلاعیه کتبی رئیس کل به تمام بانک‌های ثبت شده.

۷. ژاپن

ماده (۴۰). خرید و فروش ارزهای خارجی

۱. بانک ژاپن در صورت لزوم، می‌تواند به حساب خودش یا به‌عنوان مسئول مدیریت امور ارزی دولت ملی طبق ماده (۳۶)، بند «۱»، ارزهای خارجی خرید و فروش کند و همچنین می‌تواند از طرف بانک‌های مرکزی خارجی یا از طرف نهادهای بین‌المللی (نهادهایی بین‌المللی که ژاپن در آنها عضویت دارد، شامل بانک تسویه بین‌المللی که پس از این به همین عنوان به آنها اشاره می‌شود) به‌عنوان کارگزار آنها و در راستای همکاری با آنها به‌عنوان بانک مرکزی ژاپن، ارزهای خارجی خرید و فروش کند.
۲. در صورتی که هدف از خرید و فروش ایجاد ثبات در نرخ تبدیل پول ژاپن باشد، بانک ژاپن باید به‌عنوان یک مسئول مدیریت امور دولت ملی طبق ماده (۳۶) بند «۱»، ارزهای خارجی را خرید و فروش کند.
۳. بانک مرکزی ژاپن هنگام خرید و فروش ارزهای خارجی به حساب خودش یا به‌عنوان یک کارگزار از طرف بانک‌های مرکزی خارجی، و غیره یا نهادهای بین‌المللی برای همکاری با آنها به‌عنوان بانک مرکزی ژاپن طبق بند «۱»، باید خرید و فروش را با هدفی که وزارت مالیه تحت همکاری سازنده در حوزه مالیه بین‌الملل مشخص می‌کند، به درخواست یا با تأیید وزارت مالیه انجام دهد.

۸. ایسلند

ماده (۳۰). ذخایر بین‌المللی

- بانک مرکزی ایسلند موظف است در سطحی متناسب با اهداف و نقش بانک مرکزی ذخایر بین‌المللی را نگهداری کند. رئیس و نواب رئیس موظفند درخصوص فرایند نگهداری ذخایر قواعدی را تنظیم کنند.
- بانک مرکزی مجاز است به‌منظور افزایش ذخایر بین‌المللی استقراض نماید. همچنین می‌تواند به‌منظور تقویت ذخایر ارزی با سایر بانک‌های مرکزی یا بانک‌های بین‌المللی یا مؤسسات اعتباری همکاری داشته باشد.

۹. مالزی

ماده (۵). اهداف و وظایف اصلی بانک

۲. وظایف اصلی بانک عبارتند از:

د) نظارت بر پول و بازارهای ارز.

ماده (۷۵). اختیارات عمومی بانک

بانک، هنگامی که در سازگاری با اهداف، وظایف خود و سایر مقررات تحت این قانون قرار دارد، می‌تواند:

(ج) ارز، اوراق بهادار، طلا، سایر فلزات گرانبها یا دیگر کالاها را بخرد، بفروشد، باز خرید نماید، قرض بگیرد یا قرض بدهد یا به سایر مشتقات تبدیل نماید؛

(د) ارز، اوراق بهادار، طلا، سایر فلزات گرانبها یا دیگر کالاها یا ابزارهای مالی که در بند «ج» اشاره شده را با ارز، اوراق بهادار و طلاهای دیگر، سایر فلزات گرانبها یا دیگر کالاها یا سایر ابزارهای مالی مبادله کند.

۱۰. ترکیه**ماده (۲۲). وظایف و اختیارات هیئت مدیره**

وظایف و اختیارات هیئت مدیره به شرح زیر است:

(ج) تعیین رویه‌ها و اصول و تنظیم مقررات لازم در مورد عملیات بازار باز، عملیات مربوط به خرید و فروش ارزهای خارجی، عملیات تنزیل مجدد و وام بانکی، نرخ بهره تنزیل مجدد و وام بانکی، ذخیره قانونی و نیازهای نقدینگی، سایر عملیات و ابزارهای سیاست پولی، مدیریت ذخایر طلا و ارزی کشور.

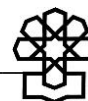
ماده (۵۳). عملیات مربوط به طلا و ارز خارجی

(ب) بانک مرکزی موظف است ذخایر طلا و ارز خارجی کشور را طبق اهداف و عملیات سیاست پولی مدیریت کند. بانک می‌تواند در چارچوب اهداف، و سازگار با فرایندها و اصولی که تعریف می‌کند، هرگونه عملیات بانکی در داخل و بازارهای مالی بین‌المللی شامل نقد، آتی خرید و فروش طلا، ارزهای خارجی، ابزارهای مشتقه، اوراق بهادار، عملیات وام‌دهی و قرض‌گیری با لحاظ ایمنی، نقدشوندگی بازدهی انجام دهد.

۱۱. شیلی**ماده (۳۸)**

بانک مرکزی در خصوص معاملات بین‌المللی، اختیاراتی به شرح ذیل دارد:

۲. انجام اقدامات ذکر شده در قراردادهایی که به‌عنوان یک طرف قرارداد حضور دارد و یا اقداماتی که در قراردادها یا معاهدات، دولت شیلی بانک مرکزی را طبق اهدافش موظف کرده است؛ در مورد اخیر (انجام اقدامات مربوط به قراردادهای دولت) لازم است یک فرمان اجرایی از سوی وزارتخانه مربوطه صادر شود و به امضای وزیر دارایی برسد. چنانچه در راستای این قراردادها یا معاهدات، نیاز به پرداخت مبلغ قابل توجهی باشد، خزانه‌داری یا سازمان مربوطه باید ابتدا منابع مربوطه را در اختیار بانک قرار دهند،
۳. استقراض انواع اعتبار از خارج از کشور از طریق خطوط اعتباری، وام‌ها و یا هر شیوه دیگر،

۵. اعطای وام به کشورهای خارجی، بانک‌ها یا مؤسسات بانکی خارجی، مؤسسات مالی خارجی یا بین‌المللی، مشروط بر اینکه اهداف وام‌های مزبور کمک به دستیابی به اهداف بانک باشد،
۶. دریافت سپرده‌ها از یا افتتاح حساب جاری برای بانک‌های مرکزی یا مؤسسات بانکی خارجی یا اشخاص مالی بین‌المللی و کشورهای خارجی به پول شیلی یا به ارزهای خارجی.

ماده (۳۹)

هر شخص می‌تواند به‌طور آزادانه در معاملات ارزهای خارجی شرکت کند. معاملات ارزهای خارجی شامل خرید و فروش ارزهای خارجی می‌شود. در این راستا ارز خارجی عبارت است از اسکناس یا مسکوکات ارزهای خارجی فارغ از طرح و شکل ظاهری آنها، بروات، چک‌ها، اسناد اعتباری، سفارش‌های پرداخت، سفته‌ها و هر سند دیگری که مؤید الزام به پرداخت به ارز مزبور باشد.

معاملات ارزهای خارجی شامل انتقال یا معاملات طلا یا ابزارهای مالی به پشتوانه طلا نیز می‌شود، مشروط بر اینکه به‌صورت شکل‌هایی از طلا باشند که بنا بر ماهیتشان می‌توانند به‌عنوان یک ابزار پرداخت مورد استفاده قرار گیرند، حتی اگر هیچ انتقال منابع یا طلایی از شیلی یا به آن در میان نباشد. اشکال و ابزارهای طلای ذکر شده، برای اینکه مشمول این زیربخش شوند، باید ویژگی یک ارز خارجی را داشته باشند. با وجود مقررات ذکر شده در پاراگراف قبل، واردات، صادرات و یا انتقال طلا به هر شکل به کشور، از آن و یا از طریق آن، به‌عنوان کالا تلقی شده و در مسائل گمرکی و مالیاتی بر همین اساس با آن رفتار خواهد شد.

معاملات ارزهای خارجی در خارج از کشور که بر وضعیت ارزی داخل کشور تأثیرگذار است مشمول قوانین داخلی شیلی می‌شود.

ماده (۴۰)

ممکن است بانک لازم بداند که برخی عملیات مربوط به معاملات ارزهای خارجی به‌صورت مکتوب و در قالب‌های از پیش تعریف شده، گزارش شود. بانک موظف است به شیوه‌ای دقیق، معاملات ارزهای خارجی مورد نظر پاراگراف قبل را مشخص کند.

ماده (۴۳)

بانک باید با استفاده از ابزارهای لازم، از وجود تعداد قابل توجه افراد یا مؤسسات به اندازه کافی بزرگ در بازار ارز رسمی اطمینان حاصل کند تا به آن اجازه کارکرد تحت شرایط رقابتی را بدهد.

بانک مرکزی موظف است مقررات قانونی معاملات ارزهای خارجی بین مؤسسات بانکی و سایر اشخاص دارای مجوز فعالیت در بازار ارز رسمی، بین مؤسسات ذکر شده با خودشان و یا بین هر کدام از مؤسسات ذکر شده و بانک مرکزی را تدوین کند.

در صورتی که طبق تشخیص بانک مرکزی، الزام به انجام برخی معاملات خاص از طریق دخالت در بازار ارز رسمی وجود داشته باشد، نمی‌توان اشخاص یا نهادهایی که این بازار (ارز رسمی) را تشکیل

می‌دهند، صرفاً به این دلیل از سایر معاملات ارزهای خارجی منع کرد. گزاره فوق باید بدون توجه به مقررات زیرپارگراف ۴ بخش ۴۹ تعبیر شود.

ماده (۴۸)

بانک این اختیار را دارد تا دسترسی صندوق‌های بازنشستگی خارجی را به بازار ارز رسمی برای سرمایه‌گذاری طبق ضوابط مترتب بر این صندوق‌ها، فراهم نماید.

بانک موظف است حداقل یک بار در ماه، در نشریه رسمی خود، رتبه اعتباری تعیین شده توسط مؤسسات تخصصی اعتبارسنجی خارجی برای اوراق بهادار، بنگاه‌ها و یا مؤسسات اعم از خارجی یا بین‌المللی که قرار است سرمایه‌گذاری در آنها انجام شود، اعلام نماید.

بانک موظف است بدون در نظر گرفتن مقررات ذکر شده در پاراگراف قبل، در صورت درخواست هر صندوق بازنشستگی، اطلاعات مرتبط با این بخش را در اختیارش قرار دهد.

ماده (۵۱)

عملیات ارزهای خارجی که توسط بانک انجام می‌شود، مقید به محدودیت‌های اشاره شده در این زیرعنوان نیست.

ماده (۵۲)

ضوابط اشاره شده در این زیرعنوان باید بدون زیر پا گذاشتن ضوابط حکم دولتی ۶۰۰ (Decree law) سال ۱۹۷۴، تفسیر شوند.

معاملات ارزهای خارجی که در مواد قانونی زیر به آنها اشاره شده‌است، تحت مقررات مربوطه خودشان مدیریت خواهند شد:

الف) حکم دولتی ۱۰۸۹ سال ۱۹۷۵.

ب) حکم دولتی ۱۳۴۹ سال ۱۹۷۶.

ج) حکم دولتی ۱۳۵۰ سال ۱۹۷۶.

د) حکم دولتی ۱۵۵۷.

حکم دولتی ۱۸۱۵۶.

۱۲. نروژ

فصل سوم: وظایف و ابزارهای سیاستی بانک مرکزی

بخش ۳-۱- اعطای اعتبار به / سپرده‌گیری از بانک‌ها

(۲) بانک مرکزی به منظور نیل به اهداف بانکداری مرکزی می‌تواند:

۳. ابزارهای مالی یا ارز خارجی بخرد، بفروشد یا توزیع کند.

بخش ۳-۲- ذخایر ارز خارجی رسمی

بانک مرکزی باید میزان ذخایر ارز خارجی رسمی و اینکه چگونه سرمایه‌گذاری شود را تعیین کند. این ذخایر باید برای دنبال کردن اهداف بانک مرکزی و ایفای تعهدات بین‌المللی کافی باشند.

۱۳. آمریکا

معامله یا وام‌دهی طلا

معامله سکه یا شمش طلا در داخل و خارج، پرداخت وام با سکه یا شمش طلا، معامله اسکناس بانک مرکزی در عوض طلا، سکه طلا یا گواهی طلا، قرارداد وام سکه یا شمش طلا با دریافت عنداللزوم اوراق قرضه ایالات متحده یا سایر اوراق بهادار که بانک‌های رزرو فدرال مجاز به نگهداری هستند.

ه) ایجاد حساب با سایر بانک‌های رزرو فدرال با مقاصد مبادله‌ای و با دستور و تحت نظر و مقررات

هیئت مدیره بانک مرکزی

افتتاح و نگهداری حساب در کشورهای خارجی

انتصاب نماینده

ایجاد نهادهای عامل^۱ در کشورهای که مقاصد مناسبی برای خرید فروش و جمع‌آوری اسناد تجاری

به‌شمار می‌روند.

خرید و فروش یا یا بدون مجوز اسناد تجاری برآمده از معاملات تجاری که بیش از ۹۰ روز به

واخواهی آنها باقی نمانده از طریق نمایندگان یا نهادهای مربوطه

افتتاح حساب برای نمایندگان، نهادهای عامل بانک مرکزی، بانک‌ها یا بانکداران خارجی و یا

دولت‌های خارجی موضوع بخش ۲۵(ب) این قانون، با مجوز هیئت مدیره بانک مرکزی

در صورتی که با مجوز هیئت مدیره هریک از بانک‌های رزرو فدرال افتتاح حساب برای نمایندگان

و سایر اشخاص موضوع جمله قبل را انجام دادند مابقی بانک‌های رزرو نیز امکان افتتاح حساب برای

اشخاص مذکور را خواهند داشت. هرگونه تراکنش موضوع این ماده باید ذیل قواعد و مقررات هیئت

مدیره انجام شود.

۱۴. چین

ماده (۲۳)- برای اجرای سیاست پولی بانک خلق چین می‌تواند از ابزارهای سیاست پولی زیر استفاده کند:

۱۴. الزام نهادهای مالی به تودیع سپرده به میزان نسبت تعیین شده

۱۵. تصمیم‌گیری در خصوص نرخ بهره مبنای بانک مرکزی

۱۶. تمهید خدمات تنزیل برای نهادهای مالی بانکی که در نزد بانک خلق چین حساب دارند

۱۷. ارائه وام به بانکهای تجاری

۱۸. خرید و فروش اوراق قرضه دولت مرکزی و سایر اوراق بهادار دولتی، اوراق قرضه

مالی، ارزش خارجی در بازار باز

۱۹. سایر ابزارهای سیاست پولی تعیین شده توسط هیات دولت.

بانک خلق چین می‌تواند به منظور اجرای سیاست پولی شرایط مشخص و فرآیندهایی را برای

استفاده از ابزارهای سیاست پولی لیست شده در پارگراف قبلی در نظر بگیرد.